

BILTEN

HRVATSKA NARODNA BANKA

190

Godina XIX • Ožujak 2013.

HNB

BILTEN 190

IZDAVAČ

Hrvatska narodna banka
Direkcija za izdavačku djelatnost
Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
Telefon centrale: 01/4564-555
Telefon: 01/4565-006
Telefaks: 01/4564-687

www.hnb.hr

Podaci se objavljuju prema kalendaru objavljivanja podataka. Kalendar se objavljuje na web-stranicama Međunarodnoga monetarnog fonda (<http://dsbb.imf.org>).
Molimo korisnike ove publikacije da pri korištenju podataka obvezno navedu izvor.
Sve eventualno potrebne korekcije bit će unesene u web-verziju.

Tiskano u 500 primjeraka

ISSN 1331-6036 (tisak)

ISSN 1334-0042 (online)

HNB

HRVATSKA NARODNA BANKA

BILTEN 190

Zagreb, ožujak 2013.

Osnovne informacije o Hrvatskoj

Ekonomski indikatori

	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
Površina (km ²)	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538
Broj stanovnika (mil.)	4,440	4,439	4,442	4,440	4,436	4,434	4,429	4,418	4,280	4,267
BDP (mil. HRK, tekuće cijene) ^a	228.932	247.428	266.652	291.044	318.308	343.412	328.672	323.807	330.171*	330.232
BDP (mil. EUR, tekuće cijene)	30.265	33.009	36.034	39.745	43.390	47.543	44.781	44.441	44.412*	43.929
BDP po stanovniku (EUR)	6.816	7.436	8.112	8.951	9.781	10.722	10.111	10.060	10.377*	10.295
BDP, realna godišnja stopa rasta (%)	5,4	4,1	4,3	4,9	5,1	2,1	-6,9	-2,3	0,0	-2,0
Prosječna godišnja stopa inflacije ^b	1,8	2,1	3,3	3,2	2,9	6,1	2,4	1,1	2,3	3,4
Tekući račun platne bilance (mil. EUR)	-1.821	-1.361	-1.899	-2.644	-3.151	-4.255*	-2.282*	-468,3*	-385,2*	35,4
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	-6,0	-4,1	-5,3	-6,7	-7,3	-8,9	-5,1	-1,1*	-0,9*	0,1
Izvoz robe i usluga (% BDP-a)	43,4	43,1	42,4	42,7	42,1	41,7	36,4	39,9	42,3*	43,5
Uvoz robe i usluga (% BDP-a)	50,0	48,9	48,3	49,2	49,3	49,7	39,8	39,8	42,2*	42,6
Inozemni dug (mil. EUR, na kraju razdoblja) ^c	19.884	22.933	25.990	29.725	33.721	40.590	45.244	46.483	45.734	44.935
Inozemni dug (% BDP-a)	65,7	69,5	72,1	74,8	77,7	85,4	101,0	104,6*	103,0*	102,3
Inozemni dug (% izvoza robe i usluga)	151,4	161,1	170,2	175,3	184,6	204,6	277,3	262,4	243,6	235,3
Otplaćeni inozemni dug (% izvoza robe i usluga) ^{c, d}	21,3	22,5	25,0	37,3*	35,1	29,7	46,8	41,9	36,9	38,9
Bruto međunarodne pričuve (mil. EUR, na kraju razdoblja)	6.554	6.436	7.438	8.725	9.307	9.121	10.376	10.660	11.195	11.236
Bruto međunarodne pričuve (u mjesecima uvoza robe i usluga, na kraju razdoblja)	5,2	4,8	5,1	5,4	5,2	4,6	7,0	7,2	7,2	7,2
Nacionalna valuta: kuna (HRK)										
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 EUR)	7,6469	7,6712	7,3756	7,3451	7,3251	7,3244	7,3062	7,3852	7,5304	7,5456
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 USD)	6,1185	5,6369	6,2336	5,5784	4,9855	5,1555	5,0893	5,5683	5,8199	5,7268
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 EUR)	7,5642	7,4957	7,4000	7,3228	7,3360	7,2232	7,3396	7,2862	7,4342	7,5173
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 USD)	6,7044	6,0312	5,9500	5,8392	5,3660	4,9344	5,2804	5,5000	5,3435	5,8509
Ukupni fiskalni saldo konsolidirane opće države (% BDP-a) ^e	-5,4	-4,2	-3,5	-3,4	-3,0	-2,1	-4,6	-5,4	-5,5	-
Javni dug (% BDP-a) ^f	35,4	37,6	38,2	35,4	32,9	29,3	35,8	42,6*	47,2*	53,6
Stopa nezaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.)	14,3	13,8	12,7	11,2	9,6	8,4	9,1	11,8	13,5	15,8
Stopa zaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.)	43,1	43,5	43,3	43,6	44,2	44,5	43,3	41,1	39,5	38,1

^a Podaci o BDP-u za 2011. i 2012. privremeni su.

^b Stopa inflacije mjerena je indeksom potrošačkih cijena.

^c U sklopu obveza preuzetih u pretprijetnim pregovorima s Europskom komisijom na početku 2008. stupile su na snagu promjene u pravnoj regulativi vezane uz praćenje inozemnog zaduživanja. Stanje inozemnog duga na kraju 2007. prikazano je prema starom sustavu izvještavanja. Da bi se omogućila godišnja usporedba, stanje inozemnog duga na kraju 2007. izračunato je i na osnovi novog sustava izvještavanja, koji pokazuje da bi stanje duga bilo veće za 365 mil. EUR te bi iznosilo 34.086 mil. EUR. Od početka 2009. u primjeni je novi, unaprijeđeni sustav obrade podataka, pri čemu je, radi usporedivosti, izračunato i stanje duga na kraju 2008., koje bi prema tom sustavu bilo veće za 366 mil. EUR te bi iznosilo 40.956 mil. EUR.

^d Otplate inozemnog duga uključuju otplate glavnice s osnove obveznica, dugoročnih trgovinskih kredita i dugoročnih kredita (isključujući obveze prema vlasnički povezanim poduzećima) te ukupne otplate kamata, bez otplata kamata s osnove izravnih ulaganja.

^e Ukupni fiskalni saldo (GFS 2001) od 1999. do 2001. prikazan je na gotovinskom načelu, a nakon toga na modificiranome obračunskom načelu. HAC, HC, HFP i DAB uključeni su od 2001., pri čemu je HAC isključen od 2008. U izračun salda uključene su godišnje isplate povrata duga umirovljenicima (opširnije objašnjenje metodologije izračuna salda vidi u Biltenu HNB-a, br. 165, u Okviru 4.).

^f Javni dug je dug opće države. Od 2008. dug HAC-a isključen je iz duga opće države.

Izvori: DZS; MF; HNB

Sadržaj

Informacija o gospodarskim kretanjima

1. Sažetak

2. Kretanja u globalnom okružju

Glavni hrvatski vanjskotrgovinski partneri

Kretanja referentnih kamatnih stopa

Tečajevi i cjenovna kretanja

3. Agregatna potražnja i ponuda

Agregatna potražnja

Agregatna ponuda

4. Tržište rada

5. Inflacija

6. Vanjska trgovina i konkurentnost

7. Uvjeti financiranja i tokovi kapitala

Tokovi kapitala između Hrvatske i inozemstva

8. Monetarna politika

9. Javne financije

10. Usporedba Hrvatske i odabranih zemalja Srednje i Istočne Europe

Dodatak – Usklađivanje statističkog izvješćivanja

HNB-a s izvještajnim zahtjevima EU

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

Tablica 1. Usporedni prikaz dviju sektorizacija

Tablica 2. Sektorizacija financijskih institucija do studenoga 2010.

Tablica 3. Sektorizacija financijskih institucija od prosinca 2010.

A. Monetarni i kreditni agregati

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati

B. Monetarne institucije

Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija

Tablica B2: Broj kreditnih institucija obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive

C. Hrvatska narodna banka

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke

D. Kreditne institucije

Tablica D1: Konsolidirana bilanca kreditnih institucija

Tablica D2: Inozemna aktiva kreditnih institucija

Tablica D3: Potraživanja kreditnih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti

Tablica D3a: Kunska potraživanja kreditnih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti

Tablica D4: Potraživanja kreditnih institucija od ostalih domaćih sektora

Tablica D4a: Kunska potraživanja kreditnih institucija od ostalih domaćih sektora

Tablica D5: Distribucija kredita kreditnih institucija po institucionalnim sektorima

Tablica D5a: Distribucija kunskih kredita kreditnih institucija po institucionalnim sektorima

Tablica D5b: Distribucija kredita kreditnih institucija po institucionalnim sektorima i prema izvornom dospijeću

Tablica D5c: Distribucija kredita kreditnih institucija stanovništvu prema namjeni i valutnoj strukturi

Tablica D5d: Distribucija kredita kreditnih institucija nefinancijskim trgovačkim društvima prema namjeni i valutnoj strukturi

Tablica D6: Depozitni novac kod kreditnih institucija

Tablica D7: Kunski depoziti kod kreditnih institucija

Tablica D8: Devizni depoziti kod kreditnih institucija

Tablica D8a: Valutna struktura oročenih depozita stanovništva i nefinancijskih trgovačkih društava

Tablica D8b: Ročna struktura oročenih depozita po sektorima

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca

Tablica D10: Inozemna pasiva kreditnih institucija

Tablica D11: Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod kreditnih institucija

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod kreditnih institucija

F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka

G. Financijska tržišta

Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule

Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima

Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule

Tablica G4a: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite

Tablica G4b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite

Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja

H. Gospodarski odnosi s inozemstvom

Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica

Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge

Tablica H3: Platna bilanca – dohodak i tekući transferi

Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja

Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja

Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka

Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost

Tablica H9: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke

Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima

Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica	77	J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci	83
Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja	78	Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima	83
Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja	78	Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena	84
Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja	79	Tablica J3: Hedonistički indeks cijena nekretnina	85
I. Državne financije – izabrani podaci	80	Tablica J4: Prosječne mjesečne neto plaće	85
Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti	80	Tablica J5: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača	86
Tablica I2: Operacije državnog proračuna	81	Popis banaka i štedionica	73
Tablica I3: Dug središnje države	82	Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke	74
		Kratice i znakovi	75

Informacija o gospodarskim kretanjima

1. Sažetak

Značajan pad BDP-a u posljednjem tromjesečju 2012., kao i smanjena očekivanja gospodarskog rasta u okruženju, upućuju na to da bi oporavak mogao započeti kasnije nego što se prije očekivalo, a to će negativno utjecati na godišnju stopu rasta u 2013. Pritom bi, zbog daljnjeg rasta nezaposlenosti i smanjivanja realnih plaća, osobito pad osobne potrošnje mogao biti izraženiji nego što se pretpostavljalo. Najavljenim rebalansom proračuna smanjit će se, između ostalog, i kapitalna ulaganja države.

Saldo tekućeg računa platne bilance mogao bi se nastaviti poboljšavati u uvjetima slabe domaće potražnje, pa se ne predviđaju ni pritisci na financijskom računu platne bilance. U nastavku godine očekuje se stabilan tečaj kune prema euru.

Inflatorni pritisci proizašli iz domaćega gospodarskog okruženja trebali bi ostati prigušeni, što bi uz očekivano slabljenje uvoznih inflatornih pritisaka u nastavku godine trebalo utjecati na usporavanje inflacije potrošačkih cijena.

Fiskalna konsolidacija ostvarena u 2012. neće se nastaviti u tekućoj godini ako s rebalansom proračuna ne dođe do znatnog smanjenja rashoda. U 2013. očekuje se nastavak snažnog rasta javnog duga.

BDP je u posljednjem tromjesečju 2012. snažno pao, a na razini cijele godine bio je za 2,0% manji nego u 2011.

Izvoz robe i usluga jedina je kategorija agregatne potražnje koja je u 2012. porasla.

Na tržištu rada i krajem protekle godine prevladavala su izrazito nepovoljna kretanja.

Inflacija se smanjuje zbog slabljenja domaćih i uvoznih inflatornih pritisaka.

Nakon snažne kontrakcije manjka u četvrtom tromjesečju, saldo tekućeg računa u 2012. godini postao je uravnotežen. Uvjeti financiranja domaćih sektora bili su nešto povoljniji u odnosu na prvih devet mjeseci 2012.

Kapitalni tokovi iz inozemstva bili su izrazito skromni.

Likvidnost bankarskog sektora ostala je vrlo visoka, a tečaj stabilan. Prihodi države porasli su unatoč razmjerno snažnom padu gospodarske aktivnosti, dok su rashodi tek blago smanjeni. Nastavio se snažan rast državnog duga.

Realni je BDP u četvrtom tromjesečju bio za 1,2% manji u usporedbi s trećim tromjesečjem (sezonski prilagođeni podaci). Kontrakcija odražava nastavak smanjivanja investicija i osobne potrošnje, dok je inozemna potražnja donekle ublažila nepovoljna kretanja. Na razini cijele 2012. godine BDP je pao 2,0%. Kumulativno je od 2008. smanjenje BDP-a doseglo nešto više od 10%. Pritom već treću godinu zaredom Hrvatska ostvaruje najslabije rezultate glede rasta u usporedbi sa zemljama Srednje i Istočne Europe.

Ukupan izvoz robe i usluga u posljednjem tromjesečju 2012. nastavio je blago rasti, za razliku od ostalih sastavnica agregatne potražnje, čija su kretanja bila nepovoljna. Tome su pridonijeli razmjerno dobri rezultati u izvozu robe, posebice intermedijarnih proizvoda, netrajnih proizvoda za široku potrošnju i nekih kapitalnih proizvoda te izvoza usluga.

Broj zaposlenih snažno je pao u posljednjem tromjesečju 2012., a pad se donekle usporio u siječnju. Administrativna stopa nezaposlenosti prvi je put nakon 2003. porasla iznad 20%, a očekuje se i rast anketne stope, koja je u prva tri tromjesečja 2012. prosječno iznosila 15,1%.

Mjesečne stope inflacije potrošačkih cijena (sezonski prilagođene i svedene na godišnju razinu) smanjile su se krajem 2012. i na početku 2013., što upućuje na slabljenje inflatornih pritisaka. Takva kretanja odraz su slabe domaće potražnje, smanjenja jediničnih troškova rada i slabljenja uvoznih inflatornih pritisaka, osobito cijena prehrambenih sirovina i sirove nafte na svjetskom tržištu. U siječnju 2013. potrošačke su cijene porasle za 0,1% u odnosu na prethodni mjesec, ali je godišnja stopa inflacije porasla znatnije, s 4,7% u prosincu 2012. na 5,2%, i to ponajviše zbog nepovoljnog učinka baznog razdoblja. U idućim mjesecima može se očekivati pad godišnje stope inflacije jer je rast cijena u prvoj polovini 2012. godine bio snažan.

Nastavku smanjivanja manjka na tekućem računu platne bilance u posljednjem tromjesečju 2012. ponajviše je pridonijela kontrakcija manjka robne razmjene, zbog daljnjeg oporavka izvoza i slabljenja uvoza. Dodatan doprinos dalo je i smanjenje manjka na računu faktorskih dohodaka te porast neto prihoda od usluga.

Zamjetno niži zahtijevani prinosi na državne obveznice na inozemnom tržištu, niže kamatne stope ostvarene na aukcijama trezorskih zapisa i nešto povoljnije kamatne stope na nove kredite banaka poduzećima upućuju na pad troškova financiranja države, a u manjoj mjeri i smanjenje troškova poduzeća. Sniženje kamatnih stopa na kredite poduzećima nije se značajnije odrazilo na obujam njihova ukupnog financiranja, koje se u posljednjem tromjesečju 2012. tek blago povećalo, dok je na godišnjoj razini ostalo gotovo nepromijenjeno. Krediti stanovništvu u 2012. su se smanjili, a takav trend nastavio se i na početku 2013. godine.

U posljednjem tromjesečju 2012. gotovo nije bilo novih inozemnih vlasničkih ulaganja tako da je relativno malen priljev kapitala bio rezultat povećanja inozemne zaduženosti. Nje ga je potaknulo zaduživanje nekoliko velikih poduzeća u inozemstvu, dok su se banke nastavile razduživati. Relativni pokazatelji inozemne zaduženosti na kraju 2012. nisu se značajnije promijenili u odnosu na kraj prethodne godine.

Likvidnost bankarskog sektora u posljednjem je tromjesečju 2012. ostala vrlo visoka, a kamatne stope na domaćem tržištu bile su stabilne i na vrlo niskim razinama, promatra li se dulje razdoblje.

Povećanje poreza i njihova bolja naplata rezultirali su godišnjim rastom prihoda konsolidirane središnje države u prvih jedanaest mjeseci 2012. od 2,4%. Rashodi su u istom razdoblju tek blago smanjeni. Ukupan fiskalni manjak države smanjen je gotovo za 3 mlrd. kuna, na 10,2 mlrd. kuna. Međutim, rast javnoga duga bio je puno izraženiji jer je država preuzela kreditne obveze brodogradilišta, te je krajem studenoga dosegnuo 174,1 mlrd. kuna ili 52,5% BDP-a. To je povećanje od 20,2 mlrd. kuna u odnosu na prosinac 2011. Premija kreditnog rizika ostala je jedna od najviših među zemljama Srednje i Istočne Europe.

2. Kretanja u globalnom okružju

Jačanje svjetskoga gospodarstva, koje se očekivalo tijekom drugog polugodišta 2012., izostalo je. Nakon stabilizacije u prvoj polovini godine, u idućem je razdoblju kod većine najvažnijih svjetskih gospodarstava zabilježeno usporavanje gospodarske aktivnosti. Takvim su kretanjima ponajprije pridonijeli nastavak dužničke krize te izostanak očekivanog oporavka eurozone, ali i neizvjesnost glede proračunske potrošnje i visine javnog duga u američkom gospodarstvu. Tako je zbog usporavanja globalne aktivnosti u posljednjem tromjesečju 2012. dodatno ojačala recesija u pojedinim zemljama. S druge strane, kinesko gospodarstvo, unatoč nestabilnom okružju, bilježi dinamiziranje realne stope rasta, prvi put nakon gotovo dvije godine.

Gospodarstvo eurozone i dalje je pod utjecajem dužničke krize, dok je pad inozemne potražnje unazadio ionako slabu gospodarsku aktivnost. Nesigurnost u vezi s dužničkom krizom tijekom cijele 2012. utjecala je na povjerenje potrošača i privatnog sektora, što je posebice došlo do izražaja u posljednjem tromjesečju, kada se pad BDP-a na tromjesečnoj razini povećao na -0,6%, najvišu stopu u posljednje tri godine. Tržište rada i dalje pokazuje izrazite slabosti pa se broj nezaposlenih nastavio povećavati. Dostupni pokazatelji s početka 2013. upućuju na stabilizaciju neizvjesnosti na financijskim tržištima, stoga bi uz nastavak provođenja ekspanzivne monetarne politike te s jačanjem inozemne potražnje u drugom polugodištu mogao biti zabilježen oporavak gospodarske aktivnosti.

Nakon umjerenog rasta gospodarske aktivnosti u prethodna tri tromjesečja, u posljednjem tromjesečju 2012. gospodarstva SAD-a i Japana stagnirala su. Neizvjesnost proizašla iz proračunskih ograničenja, zabrinjavajuća razina proračunskog manjka i izostanak očekivanog oporavka eurozone nepovoljno su se odrazili na gospodarsku aktivnost u SAD-u. Zato je tijekom posljednjeg tromjesečja zabilježena stagnacija, nakon rasta od 0,8% u prethodna tri mjeseca. Takvim su kretanjima pridonijeli pad državne potrošnje i izvoza, dok je rast osobne potrošnje, potaknut daljnjim padom nezaposlenosti, ublažavao negativna kretanja. S obzirom na izrazito nestabilno okružje Fed je najavio da će nastaviti s provođenjem ekspanzivne monetarne politike, radi smanjenja nezaposlenosti ispod 6,5%, uz stabilnu razinu inflacije. Japansko je gospodarstvo, nakon pada od 1,0% u trećem,

stagniralo u posljednjem tromjesečju 2012. Zaustavljanju negativnih trendova pridonijelo je ponajprije jačanje osobne, ali i državne potrošnje, dok su pozitivna kretanja industrijske proizvodnje bila podržana i zamjetnom deprecijacijom jena. Deflatorski pritisci i nadalje su obilježje kretanja opće razine cijena.

Usporavanje gospodarskog rasta u najvećim zemljama s rastućim tržištima i tržištima u nastajanju, poglavito u Kini i Indiji, zaustavljeno je. Nakon dvogodišnjeg razdoblja usporavanja kinesko je gospodarstvo u posljednjem tromjesečju 2012. povećalo godišnju stopu rasta BDP-a na 7,9% (nakon 7,4% u prethodna tri mjeseca). Takvim su kretanjima, prema dostupnim podacima, pogodovali rast osobne potrošnje i rast investicija. Istodobno je pozitivan saldo vanjskotrgovinske bilance, unatoč usporavanju rasta izvoza, bio na najvišoj razini od izbijanja globalne krize. Slabljenje svjetskoga gospodarstva odrazilo se i na Indiju, koja tijekom 2012. bilježi znatno niže stope rasta u odnosu na protekla razdoblja. Ipak, u trećem tromjesečju 2012. ostvarena je podjednaka stopa rasta kao u prethodna tri mjeseca (0,6%), stoga je privremeno zaustavljen trend usporavanja gospodarske aktivnosti. Kako bi potaknula snažniji rast u idućem razdoblju, indijska središnja banka snizila je referentnu kamatnu stopu početkom 2013.

Glavni hrvatski vanjskotrgovinski partneri

Većina glavnih hrvatskih vanjskotrgovinskih partnera ostvarila je pad realne gospodarske aktivnosti u posljednjem tromjesečju 2012. Pritom se neočekivanim padom realnog BDP-a ističu Njemačka i Austrija, a dodatno je ojačala recesija u Italiji i Sloveniji. To se ipak nije nepovoljno odrazilo na hrvatski robni izvoz u spomenute zemlje, osim na izvoz u Austriju.

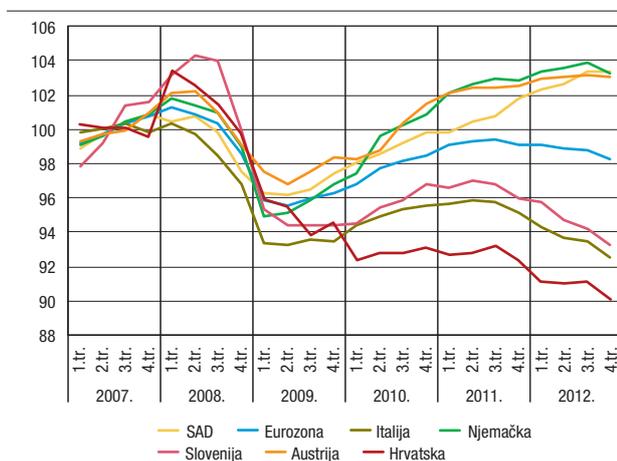
Njemačka je nakon usporavanja u prva tri tromjesečja u posljednjem tromjesečju neočekivano zabilježila pad gospodarske aktivnosti. Pritom je njemačko gospodarstvo nakon rasta od 0,2% u trećem tromjesečju, u posljednja tri mjeseca 2012. ostvarilo pad BDP-a od 0,6%. Tome su najviše pridonijeli pad izvoza, niže investicije i pad aktivnosti u građevinskom sektoru. Nasuprot tome, tržište rada i dalje je stabilno, uz blagi porast broja zaposlenih, što bi uz naznake rasta industrijske proizvodnje s početka 2013. moglo značiti da je kontrakcija gospodarske aktivnosti bila samo privremena.

Talijansko je gospodarstvo tijekom cijele 2012. godine imalo negativnu stopu rasta. Premda je u trećem tromjesečju pad BDP-a iznosio samo 0,2%, u posljednjem se tromjesečju gospodarska aktivnost smanjila još za 0,9%, ponajprije zbog daljnjeg pada osobne potrošnje i privatnih investicija. Istodobno se zamjetno smanjio pozitivan doprinos neto izvoza realnom rastu zbog pada izvoza u zemlje izvan eurozone, poput Kine i SAD-a. Djelovanje nekonvencionalnih mjera ESB-a pospješilo je stabilizaciju financijskih tržišta početkom 2013., što se odrazilo na povećanu likvidnost domaćega bankovnog sustava, ali i na pad kamatnih stopa, ponajprije na državni dug.

Nakon usporavanja rasta austrijskoga gospodarstva tijekom prva tri tromjesečja 2012., u posljednjem je tromjesečju zabilježen pad gospodarske aktivnosti. Pritom je pad BDP-a iznosio 0,2%, što je prva negativna stopa rasta u gotovo tri godine. Prema dostupnim podacima nepovoljna kretanja određena su padom investicija i inozemne potražnje, dok se proces fiskalne konsolidacije ogledao u nešto nižoj državnoj potrošnji. Osobna potrošnja blago se smanjila zbog slabljenja povjerenja potrošača i rasta broja nezaposlenih.

Nestabilnost u eurozoni, ali i vlastiti strukturni problemi

Slika 1. Bruto domaći proizvod izabranih gospodarstava
desezonirani podaci, stalne cijene, 2007. = 100

Izvori: Eurostat; HNB

pridonijeli su daljnjem padu slovenske gospodarske aktivnosti u drugom polugodištu 2012. Pad BDP-a zabilježen u trećem tromjesečju iznosio je 0,6%, ponajprije zbog nastavka pada osobne potrošnje i kontrakcije investicijske potrošnje, dok je neto izvoz ublažavao nepovoljna kretanja domaćih činitelja. Dostupni pokazatelji za posljednje tromjesečje upozoravaju na jačanje recesije, čemu je osim nepovoljnih trendova na tržištu rada i niske razine povjerenja privatnog sektora pridonio i pad inozemne potražnje. Nestabilnost na domaćem financijskom tržištu, ponajprije u bankarskom sektoru, negativan je rizik, kojem će slovensko gospodarstvo biti izloženo i u idućem razdoblju.

U Srbiji je u trećem tromjesečju 2012. pad realne gospodarske aktivnosti iznosio 0,8%, nakon rasta od 1,7% u drugom tromjesečju. Osjetnom usporavanju gospodarske aktivnosti pridonijela je suša, koja je prouzročila smanjenje poljoprivredne proizvodnje, dok je slabiji priljev kapitala pridonio usporavanju investicija privatnog sektora. Istodobno se smanjila i inozemna potražnja, ponajprije potražnja članica eurozone.

Gospodarska se aktivnost u Bosni i Hercegovini, prema kretanju industrijske proizvodnje i robne razmjene s inozemstvom, u drugoj polovini 2012. smanjila. Pritom se pad potražnje u eurozoni, ali i u zemljama u okružju odrazio na snažnu kontrakciju izvoza, dok su visoka stopa nezaposlenosti i slaba kupovna moć domaćeg stanovništva nepovoljno utjecale na osobnu potrošnju. Pad gospodarske aktivnosti mogao bi posebice biti izražen u posljednjem tromjesečju 2012. zbog potpisivanja *stand-by* aranžmana s MMF-om i posljedičnog početka procesa fiskalne konsolidacije.

Kretanja referentnih kamatnih stopa

Nakon što su se sredinom godine ključne kamatne stope ESB-a spustile na izrazito niske vrijednosti, do kraja 2012. ostale su nepromijenjene. Tako je ESB, provodeći nekonvencionalne mjere monetarne politike, poput programa dugoročnoga kreditiranja banaka i kupovanja državnih obveznica na sekundarnom tržištu zemalja članica, tijekom cijele 2012. osiguravao visoku likvidnost bankovnog sustava eurozone. Referentna kamatna stopa ostala je u četvrtom tromjesečju 2012. na razini od 0,75%, a nastavilo se i provođenje operacija refinanciranja po fiksnoj kamatnoj stopi s prihvaćanjem svih pristiglih ponuda za kratkoročne posudbe. Najava prijevremene otplate ESB-ovih trogodišnjih zajmova s početka 2013. upućuje na daljnje normaliziranje stanja na financijskim tržištima i niže kamatne stope. Američka

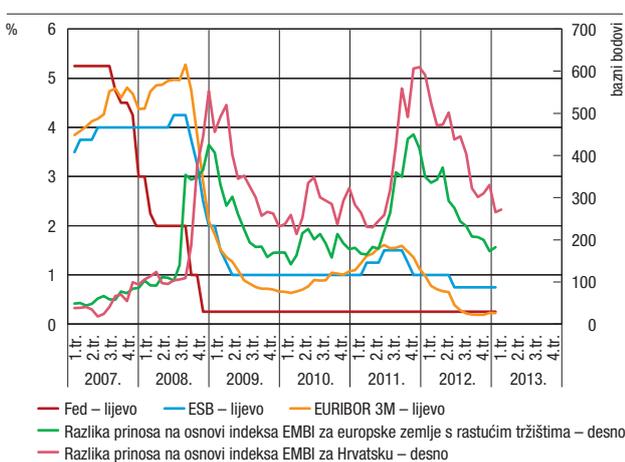
je središnja banka, radi spuštanja stope nezaposlenosti, zadržala ključnu kamatnu stopu na postojećoj razini i nastavila s mjerama ekspanzivne monetarne politike.

Smanjenje pritiska na financijskim tržištima rezultiralo je daljnjim padom premija za rizik za većinu europskih rastućih tržišta na prijelazu u 2013. godinu. Razlika prinosa na osnovi indeksa EMBI za te se zemlje, nakon smanjenja od 32 b. b. u četvrtom tromjesečju 2012., u siječnju 2013. dodatno smanjila za 27 b. b., što je ponajprije rezultat nekonvencionalnih mjera ESB-a i slabljenja dužničke krize u južnim, rubnim članicama eurozone. Porast neizvjesnosti, uglavnom zbog političkih događaja u Italiji i Španjolskoj, utjecao je početkom veljače na promjenu trenda i blagi porast premija za rizik. Poboljšanje uvjeta na inozemnim financijskim tržištima, unatoč tome što je jedna agencija sredinom prosinca 2012., a druga agencija na početku veljače 2013. smanjila kreditni rejting Hrvatske na razinu nižu od investicijske, pridonijelo je smanjenju razlike prinosa i premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za Hrvatsku. Pritom je premija za rizik Hrvatske i dalje, uz Italiju i Mađarsku, među najvišima.

Tečajevi i cjenovna kretanja

Tečaj američkog dolara prema euru oslabio je u drugom polugodištu 2012., dok je tečaj švicarskog franka prema euru bio stabilan. Tako je tečaj američkog dolara prema euru na kraju 2012. deprecirao za 7,3% u usporedbi s krajem srpnja, kada je bio zaustavljen trend njegova jačanja. Tome je pridonijelo nekoliko činitelja, među kojima su porast optimizma ulagača glede rješavanja dužničke krize u eurozoni, bojazan povezana s nepostizanjem kompromisa o javnim financijama u SAD-u te očekivanja da bi Fed mogao poduzeti novi krug mjera monetarnog popuštanja. Početkom 2013. deprecijacijski pritisci bili su još izrazitiji, ponajprije zbog najava prijevremene otplate ESB-ovih trogodišnjih zajmova (koja je nadmašila tržišna očekivanja) i poboljšanih gospodarskih izgleda Njemačke. Taj se trend preokrenuo početkom veljače s porastom neizvjesnosti zbog situacije u Italiji i Španjolskoj. U takvim se uvjetima tečaj američkog dolara prema euru krajem veljače vratio na razinu koja je bila zabilježena na kraju prethodne godine. Tečaj švicarskog franka prema euru bio je stabilan tijekom 2012. te se kretao neznatno iznad donje granice koju je odredila Švicarska središnja banka od 1,20 EUR/CHF. Međutim, rast optimizma glede gospodarskih kretanja u eurozoni početkom 2013. pridonio je i deprecijaciji tečaja

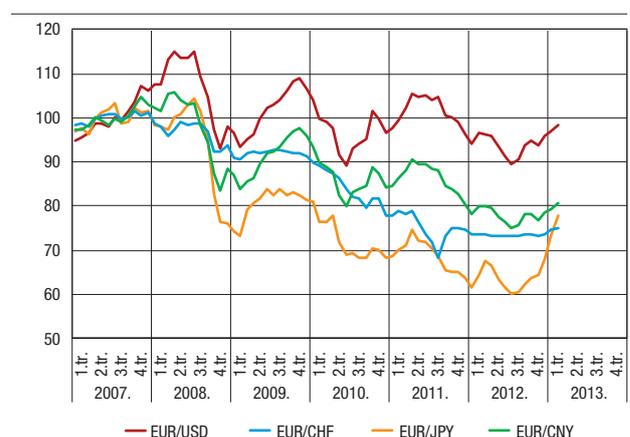
Slika 2. Referentne kamatne stope i prosječna razlika prinosa na obveznice europskih zemalja s rastućim tržištima kraj razdoblja

Napomena: Podaci do 15. veljače 2013.

Izvor: Bloomberg

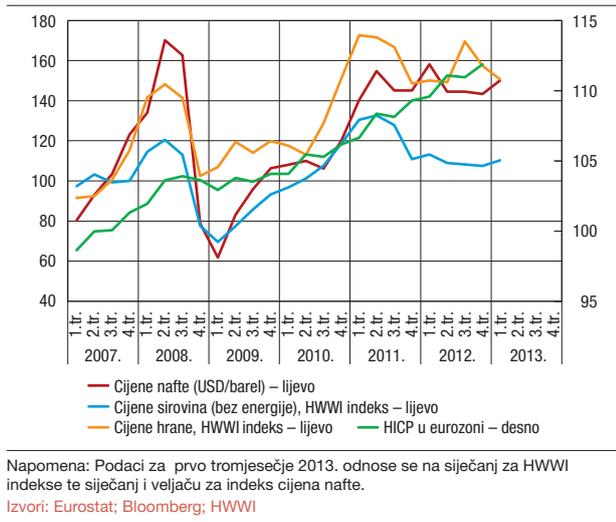
Slika 3. Kretanje tečaja pojedinih valuta 2007. = 100

Napomena: Rast indeksa označuje aprecijaciju eura. Podaci za prvo tromjesečje 2013. do 15. veljače 2013.

Izvor: Eurostat

Slika 4. Cijene
2007. = 100

švicarskog franka prema euru, koji je sredinom veljače dosegnuo razinu od 1,23 EUR/CHF.

Cijene sirove nafte u posljednjem su tromjesečju 2012. bile razmjerno stabilne. Pritom se cijena sirove nafte tipa Brent kretala oko prosječne vrijednosti od 110,4 USD/barelu. Početkom 2013. zabilježen je njihov rast pa su sredinom veljače dosegnule razinu od 119,4 USD/barelu. Rast cijena nafte pripisuje se rastućem optimizmu vezanom uz gospodarska kretanja u eurozoni i poboljšanim gospodarskim izgledima u SAD-u i Kini, zbog čega se sve sigurnije predviđa da će se povećati potražnja za naftom.

Cijene sirovina bez energije blago su porasle krajem 2012. i na početku 2013. Tako se zamjetnim rastom u posljednjem tromjesečju, među sirovinama koje ne uključuju energente, izdvajaju cijene industrijskih sirovina, posebice željezne rude i tekstila. S druge strane, bilježi se pad cijena prehrane, posebice ulja i uljarica zbog rasta zaliha. Time se gotovo u potpunosti poništio rast cijena prehrane u trećem tromjesečju 2012. zbog suše u SAD-u.

3. Agregatna potražnja i ponuda

Nakon stagnacije u drugom i trećem tromjesečju 2012. gospodarska aktivnost na samom kraju godine snažno je pala. U četvrtom tromjesečju BDP je smanjen za 1,2% u odnosu na prethodno tromjesečje. Iako detaljni podaci o sastavnicama BDP-a nisu raspoloživi, mjesečni pokazatelji gospodarske aktivnosti upućuju na zaključak da je spomenuta kontrakcija pretežno određena smanjenjem osobne potrošnje i investicija. Istodobno je na gospodarsku aktivnost povoljno djelovala inozemna potražnja, koja se odrazila na jačanje izvoza robe i usluga. Povoljan statistički učinak na BDP imalo je i smanjenje uvoza robe i usluga. Promatra li se na razini cijele 2012., zabilježen je pad BDP-a od 2,0%, pri čemu je na godišnjoj razini porastao jedino izvoz robe i usluga.

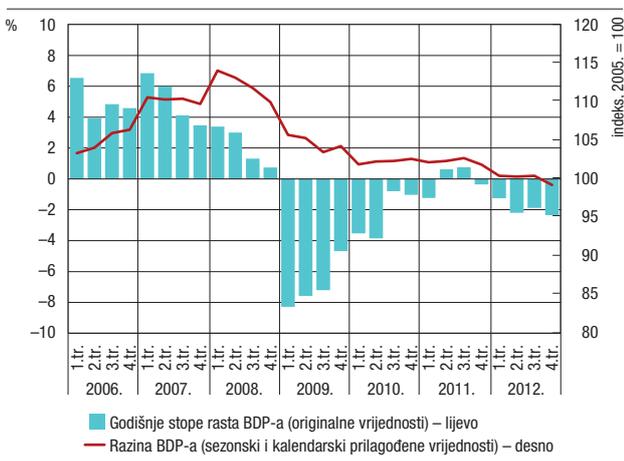
Agregatna potražnja

U četvrtom je tromjesečju ostvaren daljnji oporavak izvoza robe i usluga unatoč slabljenju gospodarske aktivnosti u okruženju. Robni je izvoz povećan u odnosu na prethodno tromjesečje, osim u kategoriji izvoza nafte i naftnih derivata. Prema glavnim industrijskim grupacijama porastao je osobito izvoz intermedijarnih i netrajnih dobara za široku potrošnju. U istom su razdoblju ostvarena i povoljna kretanja broja noćenja stranih turista, koja su podržala rast izvoza usluga u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine.

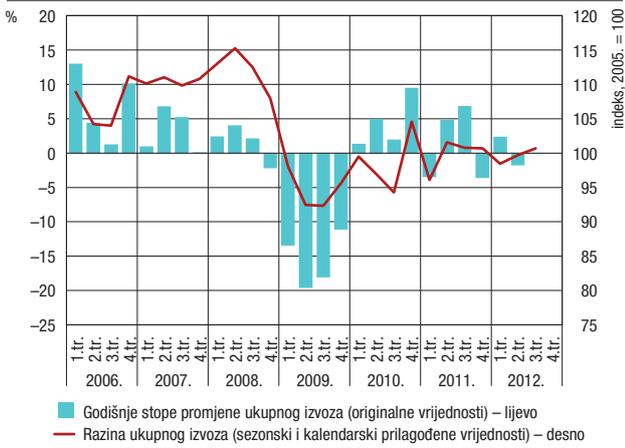
Potrošnja kućanstava u četvrtom se tromjesečju 2012. nastavila smanjivati, na što su utjecali pad raspoloživog dohotka i nastavak razduživanja kućanstava. Naime, u posljednjem su tromjesečju kretanja na tržištu rada bila posebno nepovoljna. Pad se broja zaposlenih osoba intenzivirao, a nezaposlenost se ubrzano povećavala. Stagnacija nominalnih plaća u istom razdoblju rezultirala je padom kupovne moći stanovništva. Rezultati Ankete o pouzdanju potrošača pokazuju da je u tom razdoblju potrošački optimizam dodatno oslabio, što je vjerojatno uzrok smanjivanja i sklonosti potrošnji iz tekućeg dohotka. Uz neizvjesnost glede budućih gospodarskih kretanja, ali i razmjerno visoke kamatne stope, potražnja stanovništva za kreditima i dalje je na niskoj razini.

Kapitalne su se investicije u četvrtom tromjesečju nastavile smanjivati poglavito zbog niske razine agregatne potražnje, ali i nastavka relativno nepovoljnih kretanja u građevinskom sektoru. Na to upućuju raspoloživi pokazatelji ulaganja poduzeća u strojeve i opremu kao i podaci o radovima u građevinarstvu, pogotovo kod izvršenih radova na zgradama. Tako su se tijekom listopada i studenoga 2012. u usporedbi s prethodnim tromjesečjem radovi na zgradama smanjili, u čemu se ogledaju niska potražnja, višak neprodanoga stambenog prostora, kao i razmjerno visoke kamatne stope za dugoročno financiranje. S druge strane, radovi na ostalim građevinama neznatno su porasli, što se može povezati s jačanjem državnih investicija u cestogradnji.

Slika 5. Bruto domaći proizvod
realne vrijednosti

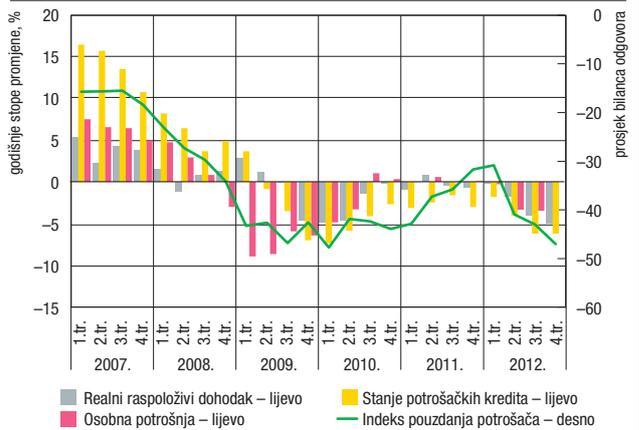

Slika 6. Izvoz robe i usluga
realne vrijednosti

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

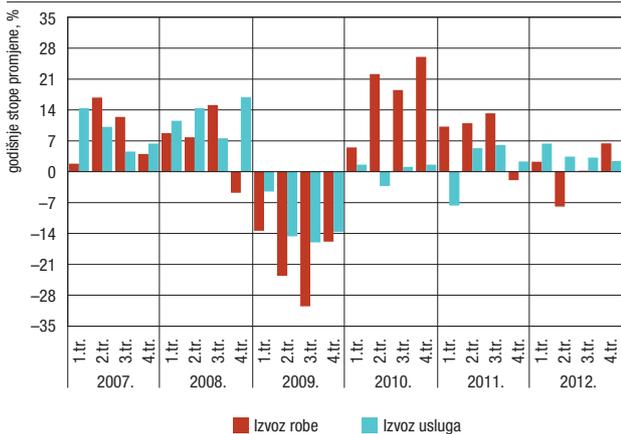
Slika 9. Odrednice osobne potrošnje

Napomena: Vrijednosti indeksa pouzdanja potrošača izračunate su kao prosjeci mjesečnih podataka.

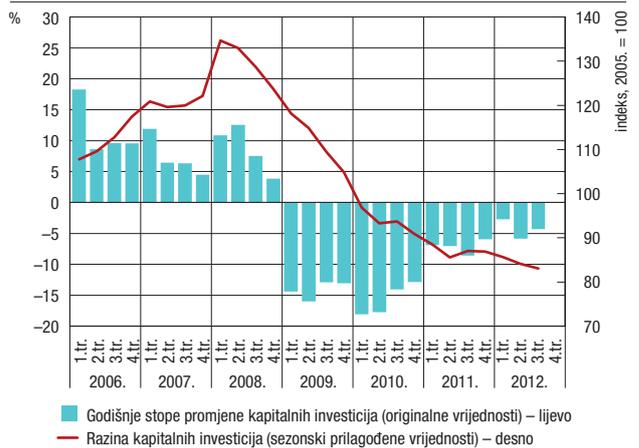
Izvori: DZS; Ipsos Puls; HNB

Slika 7. Izvoz robe i usluga
u eurima, nominalne vrijednosti preuzete iz platne bilance

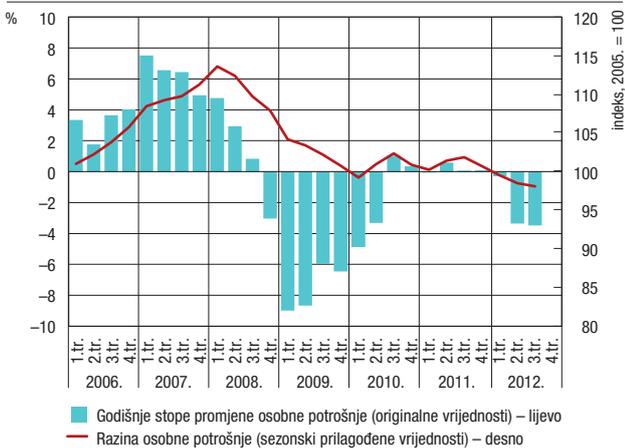
Izvor: HNB

Slika 10. Bruto investicije u fiksni kapital
realne vrijednosti

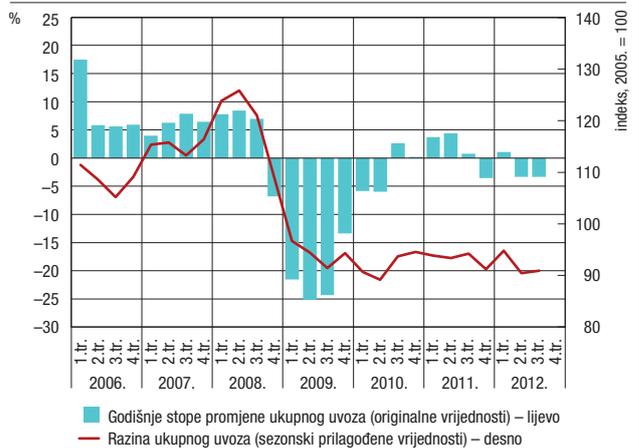
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 8. Osobna potrošnja
realne vrijednosti

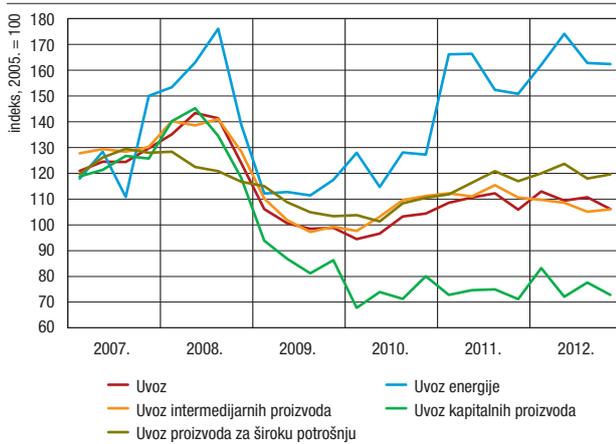
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 11. Uvoz robe i usluga
realne vrijednosti

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 12. Nominalni uvoz robe po kategorijama
sezonski prilagođeno

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Kada je riječ o ulaganjima poduzeća u strojeve i opremu, niska razina agregatne potražnje te i nadalje neizvjesna gospodarska perspektiva sprečavaju poduzetnike da ulažu u proizvodne kapacitete, a to se odražava i u slaboj dinamici uvoza i proizvodnje kapitalnih dobara.

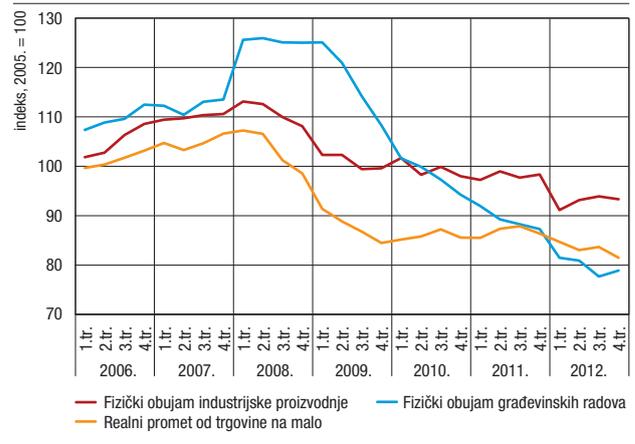
Državna se potrošnja vjerojatno smanjila u odnosu na prethodno tromjesečje. Prema dostupnim podacima MF-a za posljednje tromjesečje takvim je kretanjima pridonijelo smanjeno trošenje na robe i usluge te manji izdaci za socijalne naknade u naturi. Nasuprot tome, broj zaposlenih u javnim i državnim službama nije se znatnije promijenio.

Kontrakcija sastavnica domaće potražnje u posljednjem tromjesečju utjecala je na smanjenje uvoza robe i usluga. Kada je riječ o kretanju robnog uvoza, nepovoljna kretanja investicijske aktivnosti odredila su smanjenje uvoza kapitalnih dobara, dok se slabljenje osobne potrošnje više odrazilo na smanjenje uvoza trajnih potrošačkih dobara. U istom se razdoblju smanjio i uvoz usluga.

Agregatna ponuda

Dostupni podaci o kretanju gospodarske aktivnosti u pojedinim područjima djelatnosti tijekom posljednjeg tromjesečja 2012. upućuju na pad tekuće razine bruto dodane vrijednosti. Industrijska proizvodnja i realni promet u maloprodaji u promatranom su se razdoblju u usporedbi s prethodnim tromjesečjem smanjili. Prosječna je razina građevinske aktivnosti u listopadu i studenome malo porasla, pod utjecajem intenziviranja radova na ostalim građevinama, dok je kod radova na zgradama vidljiv pad. S obzirom na nepovoljne vremenske prilike u prosincu, vjerojatno je da će i u građevinarstvu biti zabilježeno smanjenje gospodarske aktivnosti u odnosu na prethodno tromjesečje. Broj evidentiranih noćenja turista u posljednjem je tromjesečju 2012. veći nego u istom razdoblju prethodne

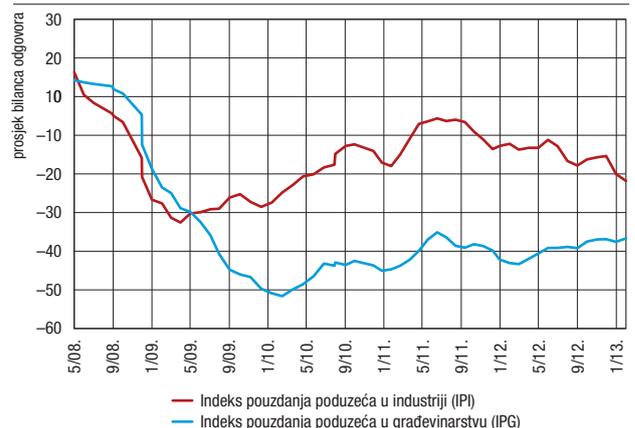
Slika 13. Kratkoročni pokazatelji gospodarske aktivnosti
sezonski i kalendarski prilagođeno

Napomena: Tromjesečni podaci izračunati su kao jednostavni prosjek mjesečnih podataka.

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 14. Pokazatelji poslovnog optimizma

Napomena: Prikazane vrijednosti su tročlani pomični prosjeci mjesečnih podataka. Istraživanja poslovnog optimizma provode se od svibnja 2008.

Izvor: Ipsos Puls

godine, zahvaljujući rastu noćenja stranih turista.

Navješćujući pokazatelji gospodarske aktivnosti u prvom tromjesečju 2013. uglavnom ne upućuju na oporavak gospodarske aktivnosti u kratkom roku. Iz anketa o pouzdanju poduzeća provedenih u prva dva mjeseca ove godine proizlazi da je poslovni optimizam u građevinarstvu stagnirao, dok se optimizam poduzeća u industriji i trgovini smanjio. Prema anketama o pouzdanju potrošača, provedenima u siječnju i veljači 2013., blago je porastao optimizam zbog očekivanja da će gospodarska situacija krajem ove i na početku 2014. godine biti nešto povoljnija.

4. Tržište rada

Zamjetno slabljenje gospodarske aktivnosti na kraju protekle godine rezultiralo je i pogoršanjem nepovoljnih kretanja na tržištu rada. Tijekom četvrtog tromjesečja 2012. broj zaposlenih osoba nastavio se smanjivati, i to snažnije nego u prethodnim razdobljima. Pritom je smanjenje broja zaposlenih osoba zabilježeno u gotovo svim djelatnostima NKD-a, s iznimkom financijskih djelatnosti i osiguranja, u kojima je zabilježena stagnacija. Dostupni podaci za početak 2013. godine upućuju na nešto povoljnija kretanja na tržištu rada jer je pad zaposlenosti u siječnju gotovo zaustavljen, a broj nezaposlenih osoba u siječnju i veljači blago se smanjio. Ipak prerano je govoriti o preokretu trenda pogotovo ako se u obzir uzmu rezultati Ankete o poslovnom

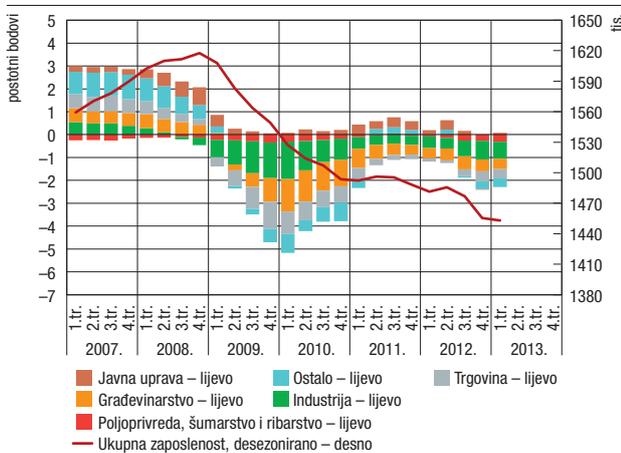
pouzdanju u građevinarstvu i industriji za siječanj i veljaču, prema kojima bi se u tim djelatnostima broj zaposlenih osoba mogao nastaviti smanjivati barem tijekom još nekoliko idućih mjeseci.

Broj nezaposlenih osoba izrazito se povećao u razdoblju od listopada do prosinca (6,1%), a u siječnju i veljači zabilježen je mali pad broja nezaposlenih osoba (-0,9%) u odnosu na prethodno tromjesečje (prema sezonski prilagođenim podacima HZZ-a). Valja napomenuti da je na kraju veljače broj nezaposlenih osoba prešao 375 tisuća (originalni podatak), što je najveći broj nezaposlenih osoba od kraja 2002. godine. U skladu s opisanim kretanjima prosječna stopa registrirane nezaposlenosti iznosila je tijekom posljednjeg tromjesečja 2012. godine 20,3%, a na istoj se razini zadržala i u siječnju 2013. Stoga se u istom razdoblju može očekivati i snažni rast anketne stope nezaposlenosti, koja je u prva tri tromjesečja 2012. bila u prosjeku niža za 3,5 postotna boda od administrativne stope.

Kada je riječ o cijeni rada, nominalne bruto i neto plaće tijekom četvrtog su tromjesečja stagnirale na razini dosegnutoj krajem 2011. U siječnju je pak zabilježeno blago smanjenje nominalnih plaća. S obzirom na kretanje inflacije potrošačkih cijena kupovna moć prosječne plaće na razini cijeloga gospodarstva nastavila se smanjivati, već treću godinu zaredom.

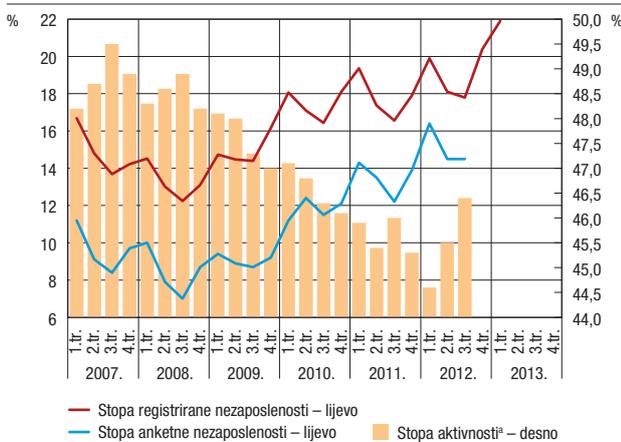
Nominalni jedinični trošak rada smanjio se u četvrtom tromjesečju 2012. zbog rasta proizvodnosti rada koji je bio brži od rasta naknada, što je slabilo troškovne pritiske na inflaciju. Pritom je rast proizvodnosti bio uvjetovan padom zaposlenosti, koji je bio izraženiji od pada gospodarske aktivnosti u istom razdoblju. Zbog kretanja potrošačkih cijena i realni jedinični trošak rada nastavio se smanjivati u četvrtom tromjesečju 2012. Podaci o nominalnom jediničnom trošku rada za industriju dostupni su zaključno s trećim tromjesečjem 2012., u kojem se njegov pad nastavio, iako slabijim intenzitetom nego u prethodnim razdobljima. Spomenuto smanjenje bilo je određeno prije svega smanjivanjem broja zaposlenih i padom naknada u industriji.

Slika 15. Ukupna zaposlenost i doprinosi rastu zaposlenosti po sektorima

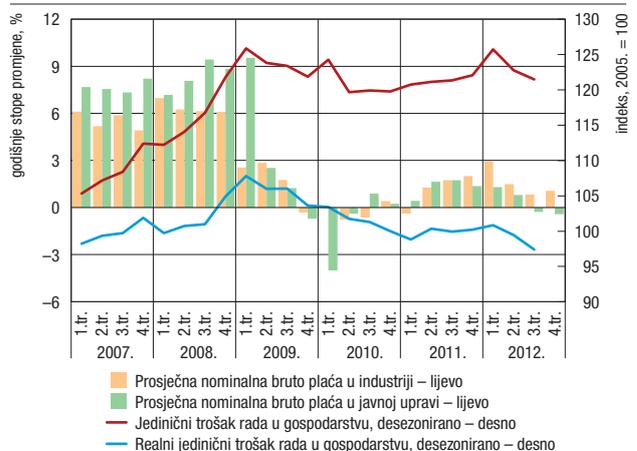
Napomena: Posljednji dostupni podaci odnose se na kraj siječnja 2013.
Izvor: HZMO (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 16. Stope nezaposlenosti i aktivnosti

* Aktivno stanovništvo kao udio u radno sposobnom stanovništvu (15+).
Napomena: Posljednji dostupni podaci odnose se na kraj siječnja 2013.
Izvori: DZS; HZZ

Slika 17. Bruto plaća i jedinični trošak rada

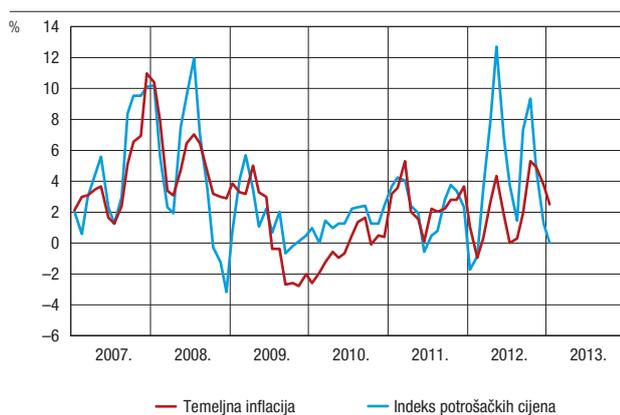

Izvori: DZS; HZMO (sezonska prilagodba HNB-a)

5. Inflacija

Mjesečne stope ukupne i temeljne inflacije potrošačkih cijena (sezonski prilagođene i svedene na godišnju razinu) smanjile su se krajem 2012. i na početku 2013., što upućuje na slabljenje inflatornih pritisaka. Takva kretanja odraz su slabe domaće potražnje, smanjenja jediničnih troškova rada i slabljenja uvoznih inflatornih pritisaka, osobito cijena prehrambenih sirovina i sirove nafte na svjetskom tržištu u nekoliko prethodnih mjeseci.

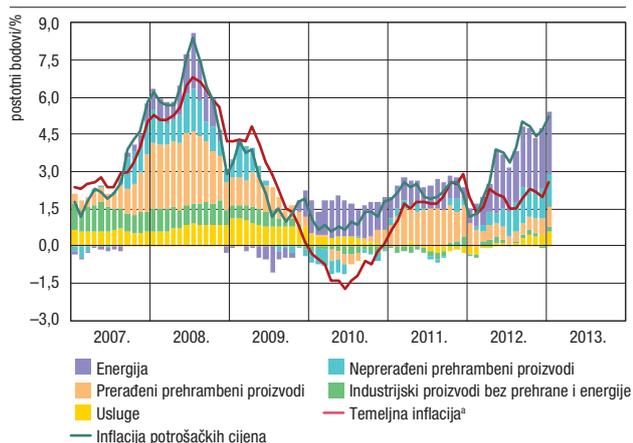
Slika 18. Indeks potrošačkih cijena i temeljna inflacija
mjesečne stope promjene na godišnjoj razini

Napomena: Mjesečna stopa promjene izračunata je iz tromjesečnoga pomičnog prosjeka sezonski prilagođenih indeksa cijena.

Izvor: DZS (izračun HNB-a)

Slika 19. Godišnje stope inflacije i doprinosi komponenta inflaciji potrošačkih cijena

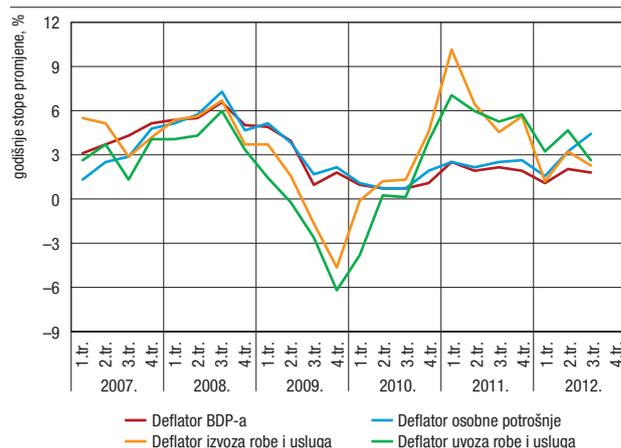
*Temeljna inflacija ne uključuje cijene poljoprivrednih proizvoda i cijene koje se administrativno reguliraju.

Izvor: DZS (izračun HNB-a)

Potrošačke su se cijene u siječnju 2013. povećale za 0,1% u odnosu na prethodni mjesec, ali je godišnja stopa inflacije porasla znatnije, s 4,7%, koliko je zabilježeno u prosincu 2012., na 5,2%, i to ponajviše zbog nepovoljnog učinka baznog razdoblja (odnosno mjesečnog pada cijena u siječnju prošle godine). Na kretanja cijena u siječnju uvelike su utjecale administrativne odluke, odnosno ukidanje nulte stope PDV-a, povećanje naknade za korištenje i zaštitu voda (zbog čega je voda u prosjeku poskupjela za 4,6%) i poskupljenje željezničkih karata za 15%. Ukupan doprinos tih mjera mjesečnoj inflaciji procjenjuje se na približno 0,3 postotna boda. Povećanju inflacije u siječnju pridonijelo je i sezonsko poskupljenje povrća, koje je bilo izraženije nego u istom razdoblju prošle godine te poskupljenje komunikacijskih usluga. Smanjenje stope PDV-a s 25% na 10% za pića i hranu posluživanu u restoranima početkom godine nije potaknulo njihovo pojeftinjenje tijekom siječnja. Temeljna inflacija također se zamjetno ubrzala: s 1,9% u prosincu na 2,6% u siječnju. Najveći doprinos tome dalo je poskupljenje kruha, mlijeka, lijekova i ortopedskih pomagala (koje je bilo posljedica ukidanja nulte stope PDV-a¹). Osim toga, sezonski pad cijena odjeće i obuće bio je manje izražen nego u siječnju 2012.

Inflatorni pritisci iz vanjskog okružja slabe, dok se uvjeti razmjene i dalje pogoršavaju. Usporavanje godišnjeg rasta implicitnog deflatora uvoza robe i usluga u trećem tromjesečju 2012. upućuje na slabljenje inflatornih pritisaka iz vanjskog okružja. Međutim, nastavljaju se bilježiti nepovoljne promjene uvjeta razmjene jer je godišnji rast deflatora izvoza robe i usluga još uvijek relativno sporiji od rasta deflatora uvoza, no to se odstupanje smanjilo u odnosu na drugo tromjesečje.

Slika 20. Deflator BDP-a i pojedinih njegovih komponenta

Izvor: DZS

1 Cijene knjiga, udžbenika i javnog prikazivanja filmova ostale su u siječnju nepromijenjene unatoč ukidanju nulte stope PDV-a i uvođenju snižene stope od 5%.

6. Vanjska trgovina i konkurentnost

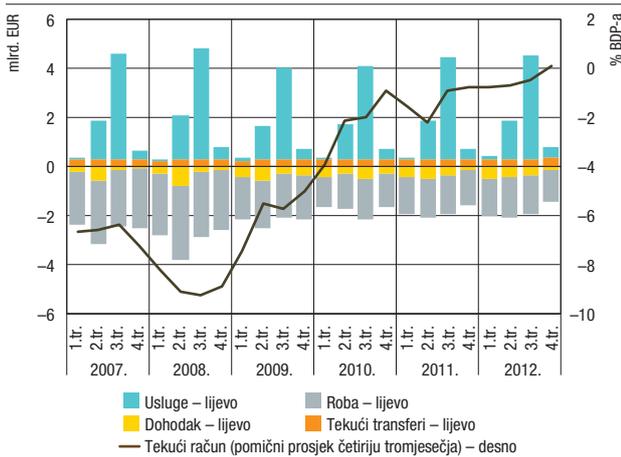
Nastavku smanjivanja manjka na tekućem računu platne bilance u posljednjem tromjesečju 2012. najviše je pridonijela kontrakcija manjka robne razmjene. Takva su kretanja ponajprije odraz daljnjeg oporavka izvoza uz slabljenje uvoza. Rast prihoda od usluga dodatno je smanjio manjak na tekućem računu, ponajviše zbog rasta prihoda od usluga pruženih u turizmu (u posljednjem je tromjesečju zabilježeno zamjetno povećanje dolazaka gostiju iz Kine i ostalih azijskih zemalja te Velike Britanije), ali i telekomunikacijskih usluga. Dodatan doprinos kontrakciji tekućeg računa dalo je smanjenje manjka na računu faktorskih dohodaka kao i rast viška na računu tekućih transfera. U skladu s navedenim kretanjima saldo tekućeg računa na razini cijele 2012. bio je uravnotežen.

Smanjenju manjka na računu faktorskih dohodaka u posljednjem tromjesečju 2012. pridonijeli su razduživanje domaćih sektora i veće naknade zaposlenima u inozemstvu. Pad kamatnih troškova primjetan je kod banaka i poduzeća, ponajprije zbog

njihova smanjenja inozemnog duga, dok su kamatni troškovi središnje države porasli zbog rasta duga na osnovi izdanih obveznica. Neto dohodak od vlasničkih ulaganja na godišnjoj je razini stagnirao, pri čemu je zabilježen pad profitabilnosti poduzeća u vlasništvu nerezidenata (posebice u financijskom sektoru i trgovini) i poduzeća u vlasništvu rezidenata.

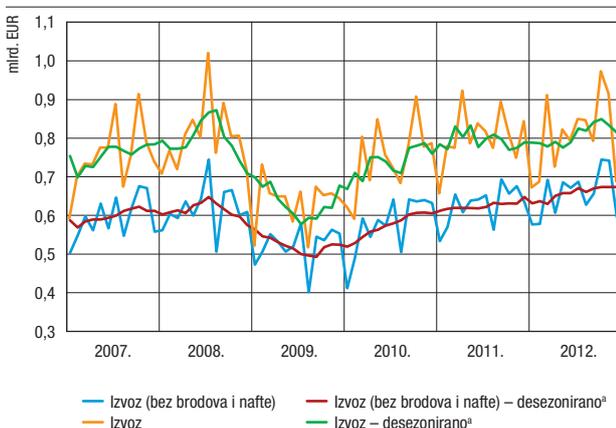
Unatoč slabljenju inozemne potražnje, u drugom polugodištu 2012. domaći je robni izvoz porastao. Pritom se rast hrvatskog izvoza, nakon stagnacije u prvoj polovini godine, usporio s 5,6% u trećem na 1,7% u posljednjem tromjesečju 2012. (prema sezonski prilagođenim podacima). Pozitivnim kretanjima uvelike je pridonio oporavljeni izvoz brodova, nakon izrazito loših izvoznih rezultata u prvih šest mjeseci, dok je pad izvoza nafte i naftnih derivata ublažavao rast ukupnoga robnog izvoza. Suženi agregat (ukupan robni izvoz koji isključuje naftu i brodove) porastao je za 0,5% u trećem i 1,9% u četvrtom tromjesečju. Među pojedinim vrstama robe u posljednjem tromjesečju 2012. najviše

Slika 21. Saldo tekućeg računa i njegova struktura

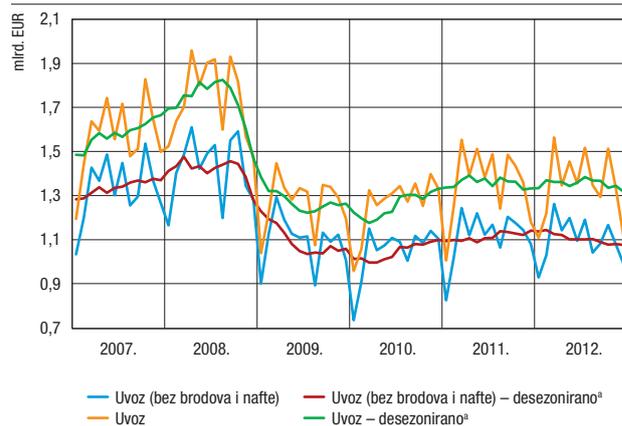
Izvor: HNB

Slika 22. Robni izvoz (fob)

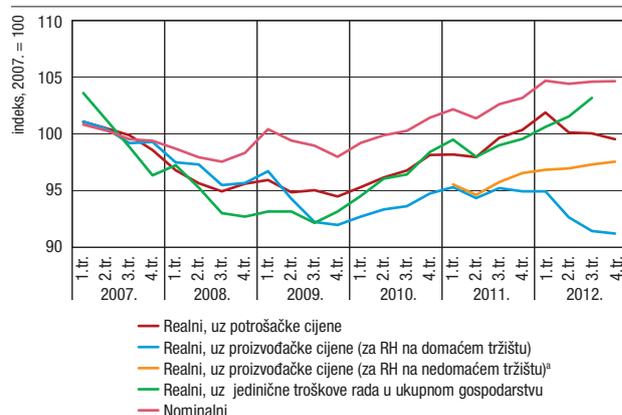
^a Tročlani centrirani pomični prosjeci mjesečnih podataka
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 23. Robni uvoz (cif)

^a Tročlani centrirani pomični prosjeci mjesečnih podataka
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 24. Nominalni i realni efektivni tečajevi kune

^a Od prvog tromjesečja 2011. izračun uključuje dinamiku hrvatskog indeksa proizvođačkih cijena industrije na nedomaćem tržištu.
Napomena: Pad indeksa označuje efektivnu aprecijaciju kune.
Izvor: HNB

je porastao izvoz proizvoda kemijske industrije, uljanog sjemenja i plodova, pogonskih strojeva i uređaja te željeza i čelika. Slično kao u prethodnim razdobljima, i dalje je zabilježen snažan rast izvoza zlata, kojeg je u cijeloj 2012. izvezeno u vrijednosti gotovo tri puta većoj nego u prethodnoj godini. Na razini cijele 2012. najviše je porastao izvoz u Rusiju, potaknut izvozom telekomunikacijske opreme i lijekova, a također se zamjetno oporavio izvoz kapitalnih proizvoda u Austriju i Njemačku.

Nepovoljna situacija na domaćem tržištu pridonijela je padu uvoza krajem 2012. Nakon privremenog rasta ukupnoga robnog uvoza u trećem tromjesečju, on se u posljednjem tromjesečju 2012. smanjio za -1,8% na tromjesečnoj razini (prema sezonski prilagođenim podacima). Kao i u trećem tromjesečju, ponovno je zabilježen razmjerno visok uvoz brodova na doradu, dok je uvoz nafte i naftnih derivata stagnirao. Slična dinamika obilježila je i uvoz ostale robe (bez brodova i nafte i naftnih derivata), čija je vrijednost bila niža za 2,0% u odnosu na prethodno tromjesečje. Takvim je kretanjima najviše pridonio pad uvoza energenata (ponajprije električne energije te zemnog i industrijskog plina) i pogonskih strojeva i uređaja, dok se pozitivnim pomacima mogu izdvojiti uvoz šećera, proizvoda od šećera i meda, specijalnih strojeva za pojedine industrijske grane te uvoz proizvoda kemijske industrije. Uvoz kapitalnih proizvoda i cestovnih vozila i dalje je u padu. Na godišnjoj se razini najviše povećao uvoz električne energije iz Švicarske i Mađarske, kapitalnih proizvoda iz

Švedske te prirodnog plina iz Italije.

Nastavak oporavka izvoza u drugoj polovini 2012. pratilo je neznatno pogoršanje cjenovne i poboljšanje troškovne konkurentnosti hrvatskog izvoza. Realni efektivni tečaj kune uz potrošačke cijene neznatno je aprecirao u drugoj polovini 2012., nakon nešto izraženije aprecijacije u drugom tromjesečju prouzrokovane zamjetnim povećanjem domaćih cijena izazvanim administrativnim odlukama o povećanju stope PDV-a i cijena energenata. S druge strane, podaci o kretanju realnoga efektivnog tečaja kune uz jedinične troškove rada za ukupno gospodarstvo, koji su dostupni tek za treće tromjesečje 2012., upozoravaju na njegovu daljnju deprecijaciju. Tome je pretežno pridonijelo povoljnije kretanje domaćih jediničnih troškova rada nego kod većine najvažnijih vanjskotrgovinskih partnera.

Pokazatelji konkurentnosti hrvatskog izvoza upućuju na njezino poboljšanje u 2012. u odnosu na prethodnu godinu, čime se nastavlja trend jačanja konkurentnosti treću godinu zaredom. Pritom je realni efektivni tečaj kune uz potrošačke cijene i jedinične troškove rada u ukupnom gospodarstvu deprecirao na godišnjoj razini u 2012. u prosjeku za 1,4% odnosno 3,0%. Iako je istodobno realni efektivni tečaj uz proizvođačke cijene aprecirao za 2,5%, valja istaknuti da, ako bi se njegov izračun temeljio na dinamici kretanja hrvatskih proizvođačkih cijena na inozemnim tržištima², i taj bi pokazatelj upućivao na poboljšanje konkurentnosti (za 1,6% na godišnjoj razini).

7. Uvjeti financiranja i tokovi kapitala

Krajem 2012. i na početku 2013. uvjeti financiranja domaćih sektora bili su povoljniji u odnosu na prvih devet mjeseci 2012. Na to upućuju zamjetno niži zahtijevani prinosi na državne obveznice na inozemnom tržištu, niže kamatne stope postignute na aukcijama trezorskih zapisa te nešto povoljnije kamatne stope na nove kredite banaka poduzećima.

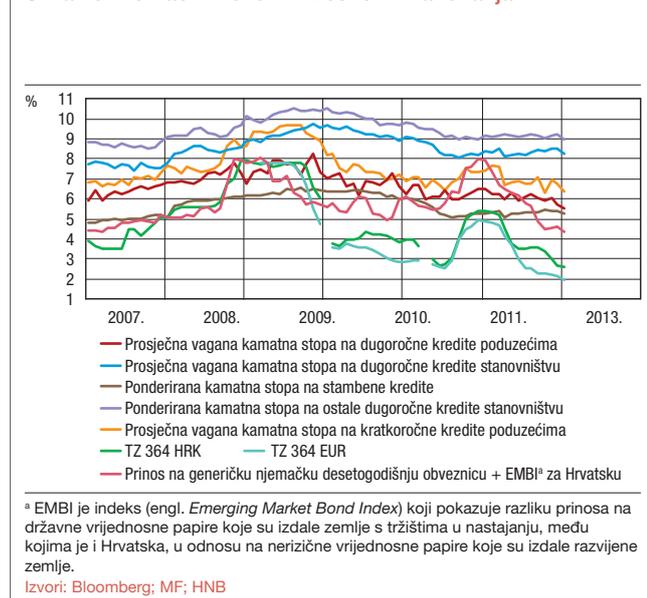
Prinosi na premiju osiguranja od kreditnog rizika za Hrvatsku (engl. *credit default swap* ili, skraćeno, CDS) zadržali su se na razini na koju su pali u listopadu 2012., dok je blago povećanje zabilježeno krajem siječnja ove godine. Unatoč prvom smanjenju kreditne ocjene Hrvatske na neinvesticijsku razinu u

prosincu 2012. te istovjetnom smanjenju druge agencije u veljači tekuće godine, zbog razmjerno povoljnih kretanja na međunarodnim financijskim tržištima premija za rizik Hrvatske zadržala se na razini nižoj za oko 300 baznih bodova u odnosu na onu s početka 2012. godine³. Promatra li se isti pokazatelj za obveznice banaka majki pet najvećih banaka u Hrvatskoj, također se bilježe povoljna kretanja. Pritom je za talijanske banke ta premija i dalje na višoj razini u odnosu na ostale promatrane banke.

Povoljniji uvjeti zaduživanja u inozemstvu odrazili su se na i na uvjete financiranja države na domaćem tržištu te, nešto manje, na poduzeća. Kamatne stope na trezorske zapise tijekom 2012. kontinuirano su se smanjivale te su u siječnju 2013. dosegnule iznimno niske razine. Usto, iako zamjetno slabijim intenzitetom, smanjile su se i kamatne stope banaka na kratkoročne i dugoročne kredite nefinancijskim poduzećima. No ta je razina i dalje relativno visoka, što zasigurno ne pridonosi intenziviranju potražnje poduzeća za kreditima. Što se tiče uvjeta financiranja stanovništva, kamatne su se stope banaka na dugoročne kredite na kraju 2012. i u siječnju ove godine tek neznatno smanjile, pa su uvjeti financiranja ovog sektora i dalje ostali relativno nepovoljni.

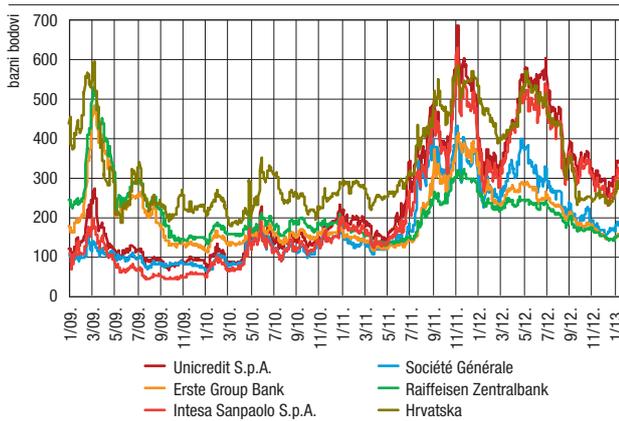
Smanjenje kamatnih stopa na kredite poduzećima nije se značajnije odrazilo na obujam njihova ukupnog financiranja. Ukupno financiranje poduzeća u posljednjem se tromjesečju 2012. tek blago povećalo, čemu je pridonio porast inozemnog duga nekoliko poduzeća koji su ona djelomično iskoristila za

Slika 25. Domaći i inozemni troškovi financiranja

- Realni efektivni tečaj kune trenutno se računa tako da se za Hrvatsku primjenjuju podaci o indeksu proizvođačkih cijena industrije na domaćem tržištu budući da su podaci o indeksu proizvođačkih cijena industrije na inozemnim tržištima raspoloživi tek od siječnja 2011.
- No, neposredno nakon smanjenja kreditnog rejtinga u oba je slučaja zabilježen porast zahtijevanih prinosa na hrvatske državne obveznice za oko 25 baznih bodova.

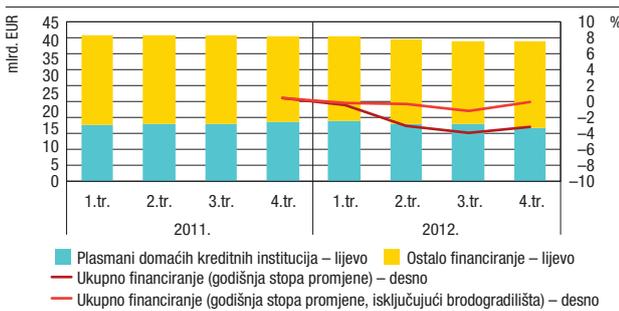
Slika 26. Kretanje premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za Hrvatsku i odabrane banke majke domaćih banaka

Napomena: Razlika prinosa na premiju osiguranja od kreditnog rizika jest godišnji iznos premije koju kupac CDS-a plaća kako bi se zaštitio od kreditnog rizika povezanog s izdavateljem nekog instrumenta.

Izvor: Bloomberg

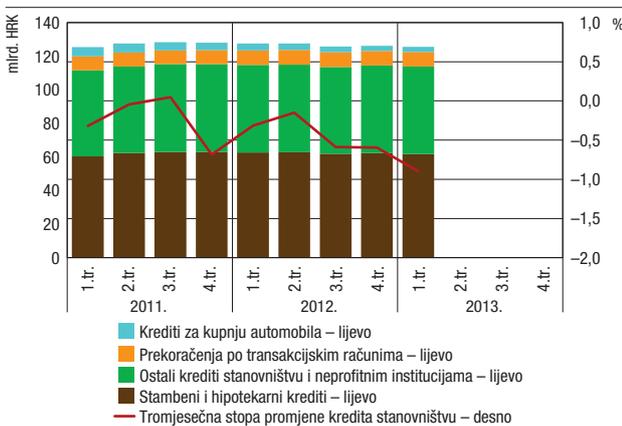
Slika 27. Financiranje poduzeća prema izvorima

Napomena: Ostalo financiranje uključuje zaduživanje poduzeća kod domaćih društava za leasing i izravno zaduživanje kod HBOR-a te zaduživanje kod inozemnih banaka i vlasnički povezanih poduzeća u inozemstvu. Korigirana godišnja stopa promjene ukupnog financiranja izračunata je na temelju podataka iz kojih je isključen učinak preuzimanja kredita brodogradilištima od strane Ministarstva financija te učinak transakcija jedne poslovne banke, koja je, radi smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke (što je proizvelo i smanjenje inozemnog duga te banke).

Izvori: Hanfa (izračun HNB-a); HNB

Slika 28. Krediti stanovništvu prema namjeni

Napomena: Tromjesečne stope promjena kredita izračunate su iz vrijednosti iz kojih je isključen utjecaj tečajnih promjena. Posljednji dostupni podaci odnose se na siječanj 2013.

Izvor: HNB

refinanciranje svojih domaćih kreditnih obveza. Za razliku od inozemnog, domaći dug poduzeća smanjio se. Na godišnjoj je razini ukupni dug poduzeća ostao gotovo nepromijenjen (isključujući učinak preuzimanja duga brodogradilišta koji je postao dug države, kao i učinak prenošenja loših plasmana jedne poslovne banke na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke).

Kreditni stanovništvu u 2012. smanjili su se, a takav se trend nastavio i na početku 2013. Nepovoljni uvjeti u gospodarstvu, posebice na tržištu rada, visoka cijena zaduživanja te neizvjesnost glede budućih kretanja neki su od činitelja koji su utjecali na nastavak razduživanja sektora stanovništva. U promatranoj strukturi kredita najveće je smanjenje zabilježeno kod kredita za automobile.

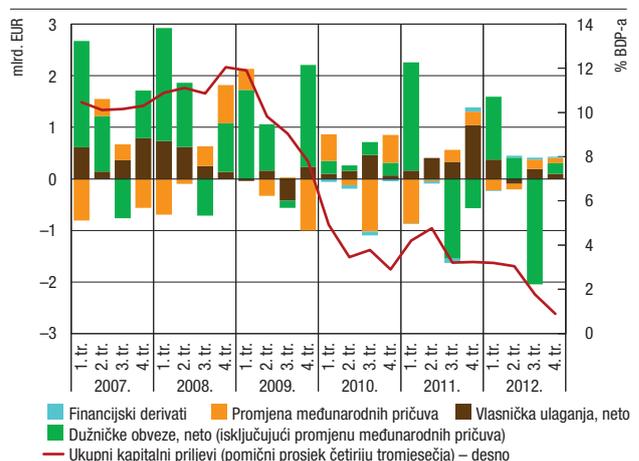
Tokovi kapitala između Hrvatske i inozemstva

Tokovi inozemnoga kapitala kontinuirano su slabjeli tijekom cijele 2012., pa je i u posljednjem tromjesečju njihov neto priljev bio izrazito skroman. Na kapitalnom i financijskom računu platne bilance zabilježeno je tek 0,3 mlrd. EUR neto kapitalnih priljeva (isključujući promjenu međunarodnih pričuva). Pritom je ojačao priljev kapitala dužničkoga karaktera, i to nakon pojačanog razduživanja većine domaćih sektora tijekom trećeg tromjesečja 2012.

Neto dužnička pozicija svih domaćih sektora (uključujući promjenu međunarodnih pričuva) pogoršala se za 0,1 mlrd. EUR u posljednjem tromjesečju 2012., čemu je ponajviše pridonijelo zaduživanje poduzeća u inozemstvu. Inozemna pozicija ostalih domaćih sektora (pretežno trgovačka društva i nebankarske financijske institucije, uključujući HBOR), nakon smanjivanja inozemnih obveza tijekom trećeg tromjesečja, pogoršala se za 0,2 mlrd. EUR u posljednjem tromjesečju 2012. Posljedica je to zaduživanja pojedinih privatnih nefinancijskih i javnih poduzeća. Veličinom transakcije izdvaja se Agrokor d.d., koji je povećao obveze prema inozemstvu izdavanjem obveznice vrijedne 0,6 mlrd. EUR, dok su ostala privatna nefinancijska poduzeća uglavnom refinancirala dospjeli dug. Dug javnih poduzeća povećao se isključivo zbog izdavanja inozemne obveznice HEP-a d.d., a inozemna zaduženost preostalih javnih poduzeća smanjila se. Osim toga, nebankarske financijske institucije, premda smanjenim intenzitetom, i dalje su se razduživale.

Stanje inozemnog duga s osnove izravnih ulaganja u poduzeća povećalo se za 0,4 mlrd. EUR, isključivo zbog prenošenja loših plasmana jedne poslovne banke na društvo u indirektnom

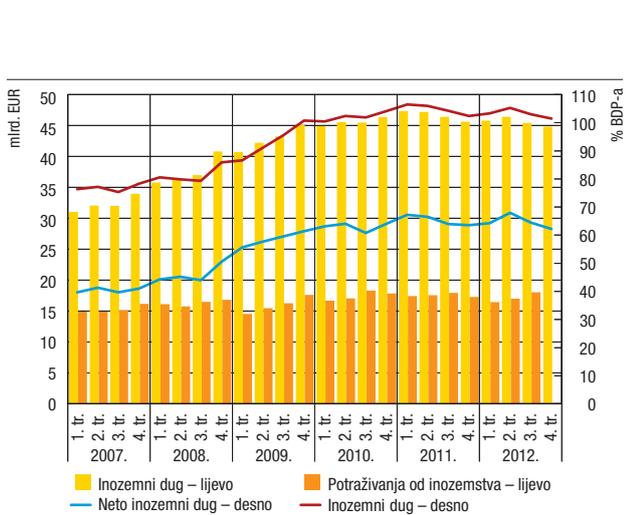
Slika 29. Financiranje manjka na tekućem računu

Napomena: Negativna promjena međunarodnih pričuva upućuje na njihov rast.

Izvor: HNB

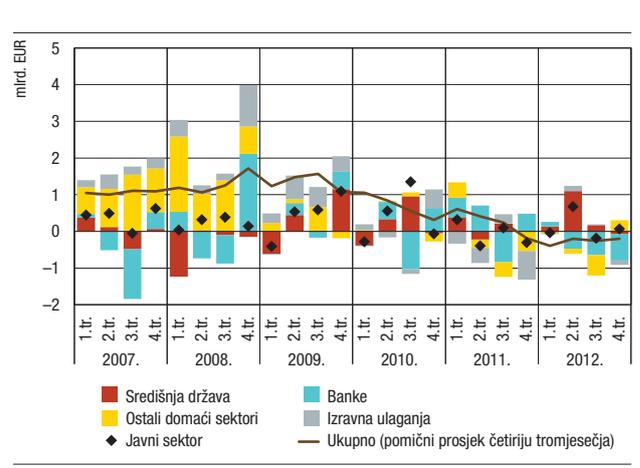
Slika 30. Bruto i neto inozemni dug

Napomena: Neto inozemni dug izračunat je kao stanje bruto inozemnog duga umanjenog za dužnička potraživanja prema inozemstvu.

Izvor: HNB

Slika 31. Doprinosi domaćih sektora tromjesečnim promjenama inozemnog duga pomični prosjek četiriju tromjesečja

Napomena: U četvrtom tromjesečju 2012. nisu uključene promjene duga nastale zbog prenošenja loših plasmana jedne poslovne banke na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Izvor: HNB

vlasništvu banke majke. Pritom je, s porastom duga novoosnovanog društva, došlo i do smanjenja inozemnog duga domaće banke, a učinak na ukupno stanje inozemnog duga RH bio je neutralan. Isključujući li se spomenuta transakcija, stanje inozemnog duga banaka tijekom četvrtog tromjesečja 2012. smanjilo se za dodatnih 0,7 mlrd. EUR. Istodobno se neto inozemna pozicija poslovnih banaka (isključujući spomenutu transakciju) nije promijenila jer su one, uz smanjenje inozemnih obveza, smanjile i svoju inozemnu imovinu.

U posljednjem tromjesečju 2012. gotovo i nije bilo novih inozemnih vlasničkih ulaganja. Cjelokupni zabilježeni iznos (0,1 mlrd. EUR) u potpunosti se odnosio na pretvaranje duga u kapital pojedinih privatnih poduzeća. S tek 6 mil. EUR uloženi u nove projekte tijekom posljednja tri mjeseca 2012. nastavlja se suzdržanost međunarodnih ulagača prema ulaganju u Hrvatsku.

Unatoč smanjenju međunarodnih pričuva u posljednjem tromjesečju 2012., relativni pokazatelji njihove dostatnosti nastavili

su se poboljšavati. Pokrivenost kratkoročnog duga prema preostalim dospjela međunarodnim pričuvama poboljšala se za 73% na kraju 2011. na 89% na kraju 2012., i to ponajviše zbog smanjenja kratkoročnog duga poslovnih banaka. Stanje međunarodnih pričuva od 11,2 mlrd. EUR s kraja 2012. i dalje je dostatno za pokriće 7,2 mjeseca uvoza robe.

Relativni pokazatelji inozemne zaduženosti nisu se značajnije promijenili, unatoč smanjenju razine inozemnog duga. Uz smanjenje bruto inozemnog duga za 0,6 mlrd. EUR tijekom posljednja tri mjeseca 2012., njegov je pad u 2012. dosegao 0,8 mlrd. EUR. Pritom je stopa refinanciranja u cijeloj godini iznosila 94%, a najniža je bila u bankarskom sektoru gdje su nova korištenja pokrila 62% otplata dospjelog duga. Bruto inozemni dug iznosio je 44,9 mlrd. EUR na kraju 2012., odnosno 101,8% BDP-a, jednako kao na kraju 2011. Neto inozemna zaduženost na kraju 2012. iznosila je 27,5 mlrd. EUR (62,4% BDP-a).

8. Monetarna politika

U četvrtom tromjesečju 2012. godine središnja je banka nastavila podržavati visoku likvidnost bankovnog sustava kako bi povoljno utjecala na domaće uvjete financiranja. Prosječan višak kunskih sredstava na računima za namiru banaka iznosio je 3,7 mlrd. kuna, a prosječna prekončna međubankovna kamatna stopa samo 0,4%. Na početku 2013. godine likvidnost se dodatno povećala zbog smanjenja kunskih depozita države kod HNB-a.

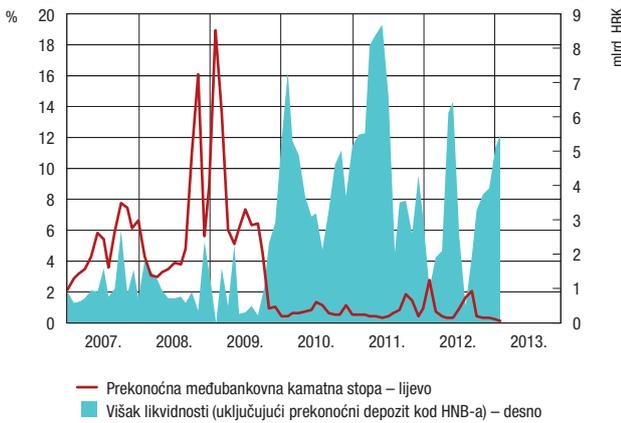
Deviznim transakcijama središnje banke u četvrtom je tromjesečju ostvarena neto prodaja deviza. U poslovima sa središnjom državom HNB je (neto) prodao 105 mil. EUR, što je rezultiralo povlačenjem 0,8 mlrd. kuna iz sustava. Prekomjernih pritisaka na tečaj domaće valute nije bilo, stoga nije bilo ni deviznih intervencija HNB-a. Promatra li se cijela 2012. godina, središnja je banka deviznim transakcijama neto otkupila 104 mil. EUR i po toj osnovi kreirala 0,8 mlrd. kuna. U uvjetima visoke likvidnosti i dodatnoga kreiranja primarnog novca u 2012. godini nije bilo potrebe za korištenjem operacija na otvorenom tržištu. Na početku 2013. ostvarena je prodaja deviza državi za

potrebe podmirivanja njezinih deviznih obveza u iznosu od 122 mil. EUR, što je prouzročilo tek neznatno smanjenje visoke kunske likvidnosti sustava.

U četvrtom tromjesečju kuna je u odnosu na euro oslabjela za 1,3%. Najveća promjena tečaja zabilježena je u listopadu nakon završetka glavnog dijela turističke sezone. Potkraj 2012. i na početku 2013. godine tečaj kune prema euru bio je relativno stabilan i kretao se oko prosječne razine od 7,55 EUR/HRK. Što se tiče tečaja prema drugim valutama, aprecijacija prema američkom dolaru i švicarskom franku na kraju 2012. i nastavak takvih kretanja u siječnju 2013. odražavaju jačanje eura prema tim valutama na svjetskom tržištu.

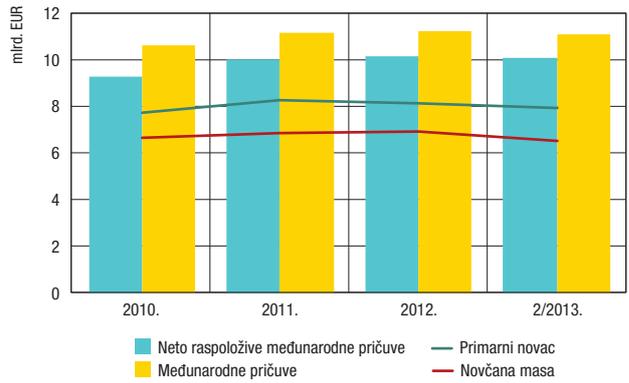
Bruto međunarodne pričuve u četvrtom tromjesečju 2012. smanjene su za 0,1 mlrd. EUR i na kraju godine iznosile su 11,2 mlrd. EUR. Takva kretanja gotovo su u potpunosti rezultat spomenute prodaje deviza državi. Slično smanjenje u četvrtom tromjesečju vidljivo je i kod neto raspoloživih pričuva. Ipak, promatra li se na godišnjoj razini, za bruto i neto raspoložive pričuve zabilježen je umjereni rast, od 0,4% odnosno 1,7%. Njihove

Slika 32. Likvidnost banaka i prekoćna međubankovna kamatna stopa

Izvor: HNB

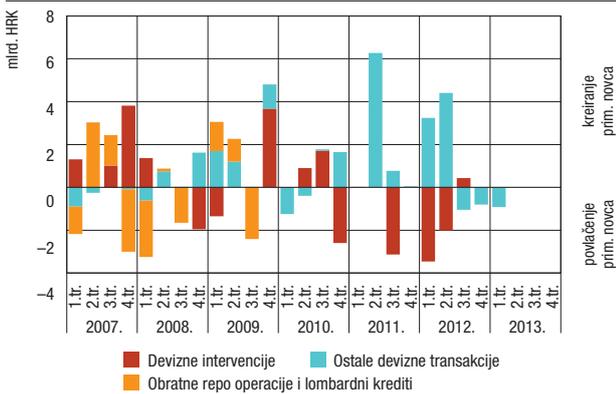
Slika 35. Međunarodne pričuve HNB-a i monetarni agregati

Napomena: Neto raspoložive pričuve definirane su kao međunarodne pričuve umanjene za inozemnu pasivu, obveznu pričuvu u devizama, opću i posebnu alokaciju posebnih prava vučenja iz 2009. godine, devizne depozite države te izvanbilančne obveze (ugovori o razmjeni, engl. swap).

Izvor: HNB

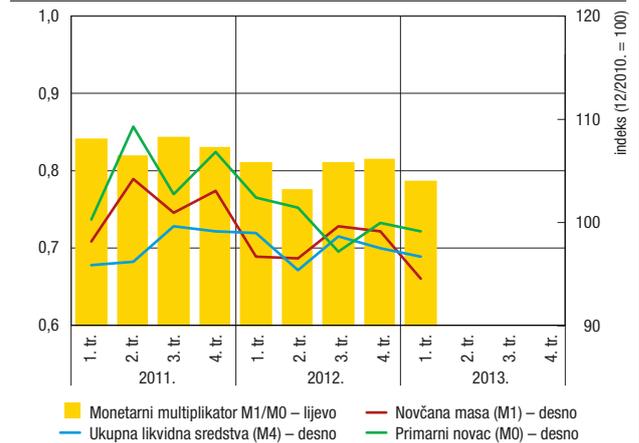
Slika 33. Tokovi formiranja primarnog novca (M0)

Napomena: U ostale devizne transakcije ubrajaju se kupoprodaje deviza s MF-om i ugovori o razmjeni (devizni swap) s poslovnim bankama. Pozitivne vrijednosti odražavaju kupnju deviza. Podaci za prvo tromjesečje 2013. odnose se na siječanj i veljaču.

Izvor: HNB

Slika 36. Monetarni agregati i monetarni multiplikator indeksa kretanja vrijednosti deflaciranih indeksom potrošačkih cijena

Napomena: Posljednji dostupni podaci odnose se na kraj siječnja 2013.

Izvor: HNB

Slika 34. Nominalni tečajevi EUR/HRK, USD/HRK i CHF/HRK

Izvor: HNB

razine i dalje premašuju stanje novčane mase (M1) i primarnog novca (M0).

Kretanje realnih monetarnih agregata i nadalje zrcali izostanak povoljnih kretanja u realnom sektoru gospodarstva. Novčana masa (M1) i dalje je zamjetno niža u usporedbi s razdobljem prije gospodarske krize, dok se ukupna likvidna sredstva (M4) održavaju na istoj razini. No, u četvrtom tromjesečju 2012. i na početku 2013. ostvaren je pad realnog M1 i M4.

9. Javne financije

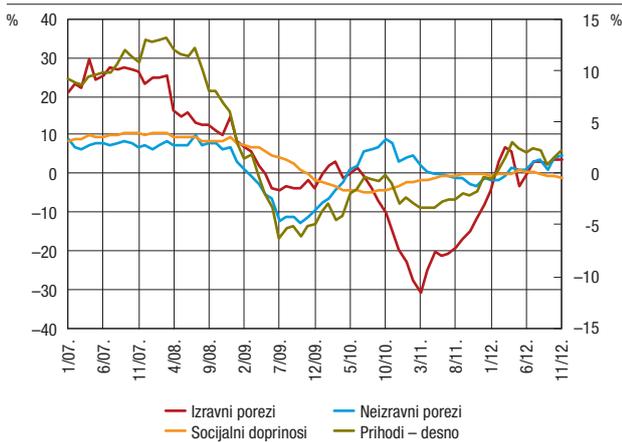
Unatoč razmjerno snažnom padu gospodarske aktivnosti, povećanje poreznog opterećenja i bolja naplata poreza i doprinosa rezultirali su rastom prihoda konsolidirane središnje države u prvih jedanaest mjeseci 2012. u odnosu na isto razdoblje prethodne godine za 2,4%. Rast su najviše pospješili prihodi od PDV-a zbog povećanja osnovne stope s 23% na 25% od ožujka prošle godine. Relativno snažno povećali su se i prihodi od poreza na dobit, a prihodi od trošarina blago su se smanjili. Pritom su kod pojedinih sastavnica prihoda od trošarina zabilježena različita kretanja. Tako su prihodi od trošarina na naftne derivate zamjetno smanjeni, što je uglavnom poništio rast prihoda od trošarina na duhanske prerađevine. Najveći negativan utjecaj na kretanje prihoda imali su prihodi od socijalnih doprinosa, zbog nepovoljnih kretanja na tržištu rada te smanjenja doprinosa za zdravstveno osiguranje početkom svibnja s 15% na 13%. Pad socijalnih doprinosa bio bi zamjetno izraženiji da naplata ovih prihoda nije bitno poboljšana uredbom da poslodavci ne mogu

isplatiti zaposlenicima plaće bez uplate doprinosa državi.

Rashodi konsolidirane središnje države u istom su se razdoblju blago smanjili (0,6%), pri čemu su smanjene gotovo sve glavne kategorije rashoda. Najveće su uštede provedene na rashodima za subvencije, i to na subvencijama poljoprivredi i Hrvatskim željeznicama. Nadalje, iako se broj zaposlenih u javnim i državnim službama povećao, u rashodima za zaposlene zabilježen je pad, uglavnom zbog smanjenja stope doprinosa za zdravstveno osiguranje i ukidanja uvećanja plaća, ovisno o godinama radnog staža, učiteljima i nastavnicima u osnovnim i srednjim školama. U istom su se smjeru kretali i rashodi za korištenje dobara i usluga te tzv. ostali rashodi, djelomice zbog smanjenih transfera Hrvatskim željeznicama. Spomenute uštede znatno je poništio porast rashoda za kamate, što je uglavnom odraz povećanog zaduživanja središnje države.

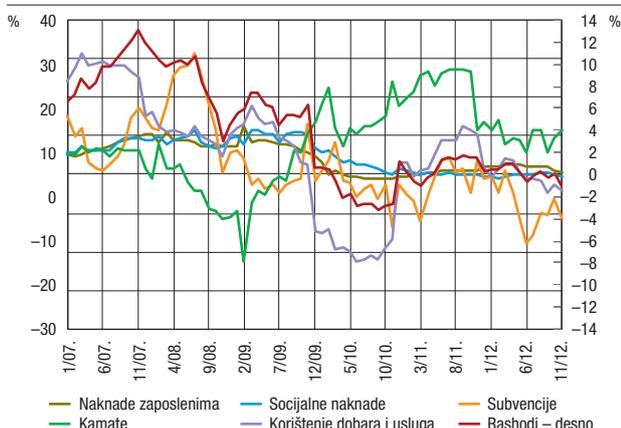
Nabava nefinancijske imovine konsolidirane središnje države također je smanjena zbog manjih izdataka na razini državnog

Slika 37. Prihodi konsolidirane središnje države
godišnje stope promjene pomičnih dvanaestomjesečnih zbrojeva

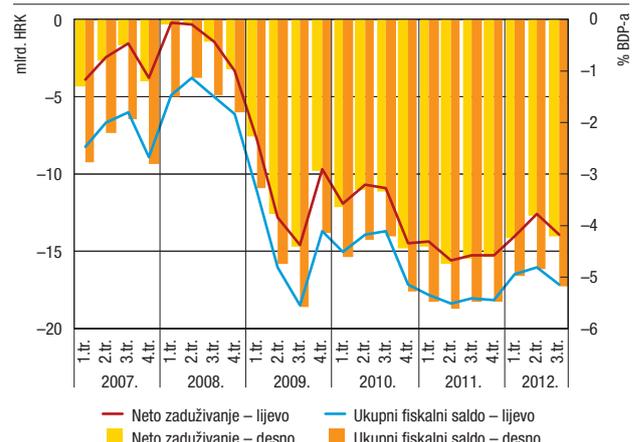
Napomena: Od siječnja 2008. konsolidirana središnja država ne obuhvaća HAC.
Izvor: MF (izračun HNB-a)

Slika 38. Rashodi konsolidirane središnje države
godišnje stope promjene pomičnih dvanaestomjesečnih zbrojeva

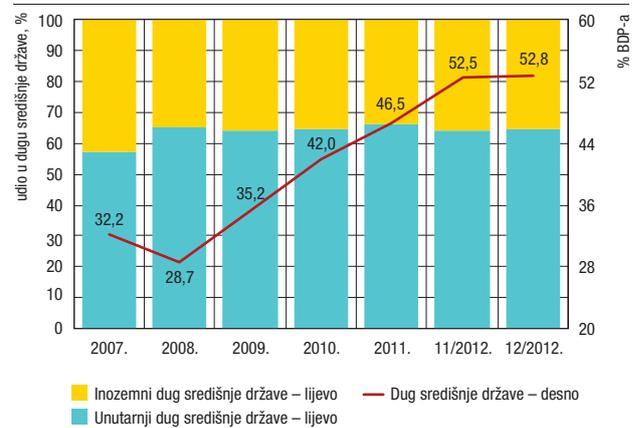
Napomena: Od siječnja 2008. konsolidirana središnja država ne obuhvaća HAC.
Rashodi uključuju izdatke za nabavu nefinancijske imovine.
Izvor: MF (izračun HNB-a)

Slika 39. Saldo konsolidirane središnje države
pomični zbrojevi četiriju tromjesečja

Napomena: Od siječnja 2008. konsolidirana središnja država ne obuhvaća HAC.
Izvor: MF (izračun HNB-a)

Slika 40. Dug središnje države
stanje na kraju razdoblja

Napomena: Od siječnja 2008. konsolidirana središnja država ne obuhvaća HAC.
Izvor: HNB

proračuna, dok su kapitalna ulaganja izvanproračunskih fondova blago povećana.

Prema opisanim kretanjima prihoda te rashoda i izdataka ukupni fiskalni manjak konsolidirane središnje države u razdoblju od siječnja do studenoga 2012. na godišnjoj se razini zamjetno smanjio (za gotovo 3 mlrd. kuna) te je iznosio 10,2 mlrd. kuna. Fiskalna konsolidacija ostvarena u 2012. neće se nastaviti i u tekućoj godini ako se ne donesu izmjene proračuna za 2013. kojima bi se znatno smanjili rashodi.

Unatoč smanjenju, manjak središnje države ipak je u prvih jedanaest mjeseci bio znatan pa je nastavljen i snažan rast državnog duga. Država je tijekom 2012. preuzela dugove

brodogradilišta, što je također utjecalo na osjetno povećanje duga. Od siječnja do studenoga 2012. javni se dug tako povećao za čak 20,2 mlrd. kuna te je na kraju studenoga 2012. dosegnuo 174,1 mlrd. kuna (52,5% ocijenjenog BDP-a). Početkom 2012. potrebna sredstva većinom su osigurana izdavanjem trezorskih zapisa, dok se u drugom tromjesečju država koristila sredstvima od izdanja inozemne obveznice vrijedne 1,5 mlrd. USD. U nastavku godine država se okrenula domaćem tržištu te su tako u srpnju provedena dva izdanja obveznica ukupnog iznosa od oko 5,0 mlrd. kuna, a krajem 2012. korištena su sredstva od kreditnih zaduženja. Dug se u prosincu dodatno povećao i približio se razini od 53% BDP-a.

10. Usporedba Hrvatske i odabranih zemalja Srednje i Istočne Europe

U drugoj polovini, ali i tijekom cijele 2012. u zemljama Srednje i Istočne Europe primjetna su divergentna kretanja ukupne gospodarske aktivnosti. Osim u baltičkim zemljama, BDP je u prethodnoj godini porastao još u Poljskoj, Slovačkoj i Bugarskoj, a kod ostalih je zemalja pao ili stagnirao. U zemljama koje su ostvarile izraženiji rast BDP-a gospodarsku je aktivnost uz inozemnu potražnju uglavnom podupirala i domaća potražnja, dok je u ostalim zemljama u prvom redu ostvareno slabljenje domaće potražnje. Hrvatska se treću godinu zaredom izdvaja kao zemlja s najslabijim ostvarenjem gospodarskog rasta.

Kod nominalnoga robnog izvoza godišnje su stope rasta u pravilu bile više u drugom nego u prvom polugodištu 2012. Ovakav se rezultat, ostvaren unatoč relativno nepovoljnim gospodarskim prilikama u Europi, djelomice može pripisati jačanju međusobne robne razmjene (posebno kod baltičkih zemalja) i rastu potražnje s drugih tržišta (Rusija). Ostvarene stope rasta industrijske proizvodnje u većini zemalja (iznimka je Slovačka) bile su znatno niže u odnosu na rast izvoza ili čak negativne. Poduzeća su vjerojatno namirivala izvoznu potražnju smanjivanjem zaliha svojih gotovih proizvoda. Takvo ponašanje upućuje na nepovoljna očekivanja gospodarskog rasta u 2013.

Tijekom prva tri tromjesečja broj zaposlenih osoba blago je

porastao na godišnjoj razini u baltičkim zemljama, Mađarskoj i Rumunjskoj, dok je u ostalim promatranim zemljama zabilježen pad broja zaposlenih osoba, pri čemu je najsnažnije smanjenje zaposlenosti bilo u Hrvatskoj. Anketna je stopa nezaposlenosti tijekom drugog i trećeg tromjesečja 2012., baš kao i u prvom tromjesečju iste godine, od svih promatranih zemalja bila najviša u Hrvatskoj. Pritom su visoke stope nezaposlenosti zabilježene i u Letoniji i Slovačkoj, dok je najnižu stopa imala Češka. U usporedbi s Letonijom, koja poput Hrvatske bilježi iznimno visoke stope nezaposlenosti, u toj je zemlji prisutan istodobni rast broja zaposlenih osoba, za razliku od Hrvatske gdje je visoka stopa nezaposlenosti i dalje praćena dugotrajnim smanjivanjem broja zaposlenih osoba. Upravo zbog ovakvih trendova Hrvatska ima najnižu stopu aktivnosti od svih promatranih zemalja.

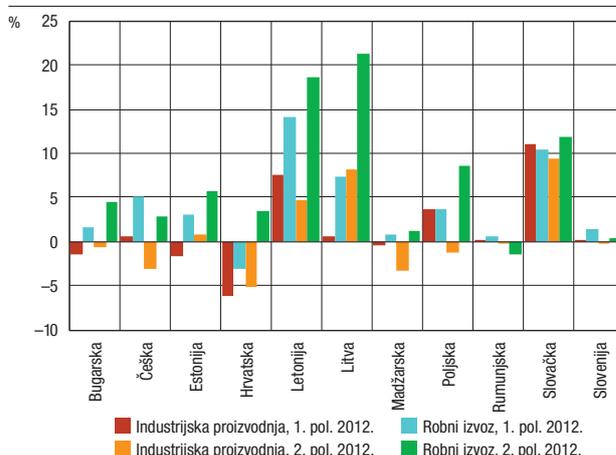
Salda na tekućim računima platne bilance u većini zemalja Srednje i Istočne Europe u 2012. stabilizirala su se na relativno niskim razinama, koje su dosegnute nakon snažne korekcije u prvim godinama nakon izbijanja krize. Pritom je, prema podacima dostupnima do trećeg tromjesečja 2012., samo u Bugarskoj i Estoniji došlo do produbljenja manjka u odnosu na 2011., dok se u ostalim zemljama saldo na tekućem računu blago poboljšao. Slovačka je ostvarila snažnu pozitivnu korekciju pod utjecajem iznadprosječnog rasta izvoza robe i usluga. U svim su zemljama promatrane skupine kretanja na tekućem računu poglavito bila

Tablica 1. Bruto domaći proizvod

	2011.	2012.	1. tr. 2012.	2. tr. 2012.	3. tr. 2012.	4. tr. 2012.
	Godišnje stope promjene, originalni podaci		Tromjesečne stope promjene, sezonski prilagođeni podaci			
Bugarska	1,7	0,8	0,0	0,3	0,1	0,1
Češka	1,9	-1,1	-0,6	-0,4	-0,3	-0,2
Estonija	8,3	3,2	0,2	0,5	1,8	0,9
Hrvatska	0,0	-2,0	-1,4	-0,1	0,1	-1,2
Letonija	5,5	5,3	1,2	1,3	1,7	1,3
Litva	5,9	3,6	0,3	0,6	1,2	1,0
Mađarska	1,6	-1,7	-1,0	-0,5	-0,4	-0,9
Poljska	4,3	2,0	0,5	0,2	0,4	0,0
Rumunjska	2,2	0,2	-0,2	0,3	-0,2	0,2
Slovačka	3,2	2,0	0,3	0,4	0,3	0,2
Slovenija	0,6	-2,0	0,0	-1,1	-0,6	-0,8
EU-27	1,5	-0,3	0,0	-0,2	0,1	-0,5

Izvori: Eurostat; DZS; EK; HNB

Slika 41. Industrijska proizvodnja i robni izvoz godišnje stope promjene

Napomena: Godišnje stope promjene robnog izvoza izračunate su iz eurskih vrijednosti.
Izvori: Eurostat; DZS

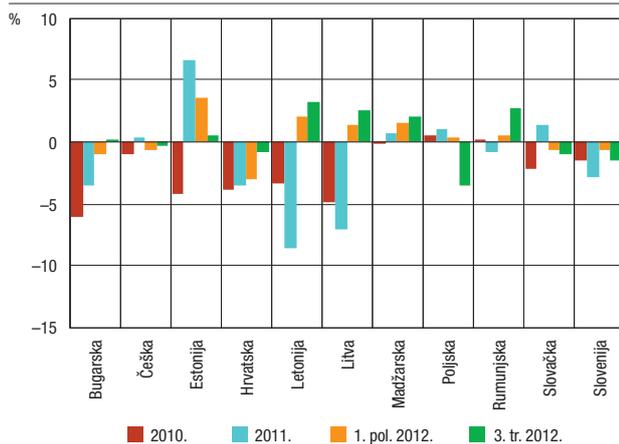
određena onima u robnoj razmjeni, pri čemu je na poboljšanje salda djelovao snažniji rast izvoza od rasta uvoza. U Hrvatskoj je, kao i u većini zemalja, zabilježeno tek blago poboljšanje salda na tekućem računu, no njega je, za razliku od zemalja iz promatrane skupine, odredilo povećanje viška u razmjeni usluga.

Većina zemalja Srednje i Istočne Europe u posljednjem se tromjesečju 2012. suočila s nepovoljnim utjecajem smanjene inozemne potražnje. Robni je izvoz spomenute skupine zemalja nakon relativno povoljnih kretanja u prijašnjem dijelu godine u posljednja tri mjeseca 2012. pao za 0,9%. Slabljenju inozemne potražnje posebice su bile izložene Mađarska i Slovenija čiji se izvoz, nakon pada od 0,2% u trećem tromjesečju, u posljednja tri mjeseca 2012. dodatno smanjio za 2,4%. Istodobno se kod Estonije, Češke, Poljske i Slovačke, nakon oporavka u trećem tromjesečju 2012., robni izvoz također smanjio. Suprotno tome, na robni se izvoz Litve, Letonije i Rumunjske nije odrazio nepovoljan utjecaj inozemne potražnje, a rast izvoza posebice je bio izražen u dvije baltičke zemlje zahvaljujući intenziviranju međusobne trgovine. Premda je Hrvatska među rijetkim zemljama kod kojih je u drugoj polovini 2012. zabilježeno jačanje robnog izvoza, valja naglasiti da je njegov oporavak od početka krize bio

mного slabiji nego u promatranim zemljama.

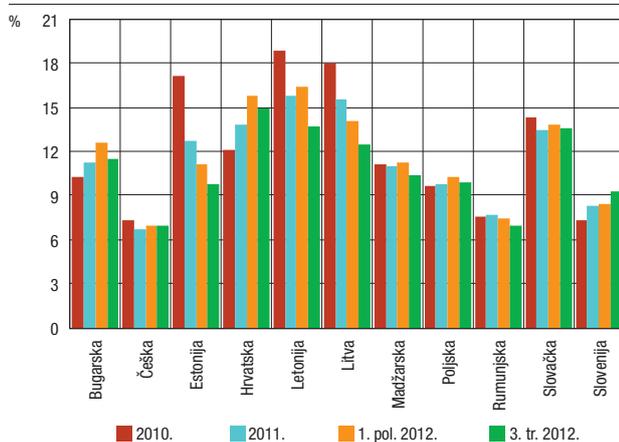
Cjenovna konkurentnost izvoza na razini cijele 2012. u svim se promatranim zemljama poboljšala u odnosu na prethodnu godinu, iako se u posljednjem tromjesečju uglavnom pogoršala. Tako je realni efektivni tečaj uz potrošačke cijene u četvrtom tromjesečju 2012. u zemljama Srednje i Istočne Europe (izuzevši Češku) aprecirao u odnosu na prethodno tromjesečje, i to kao rezultat aprecijacije nominalnih efektivnih tečajeva. U dijelu zemalja na slabljenje konkurentnosti dodatno je utjecao i brži rast domaćih potrošačkih cijena.

Slika 42. Zaposlenost godišnje stope promjene

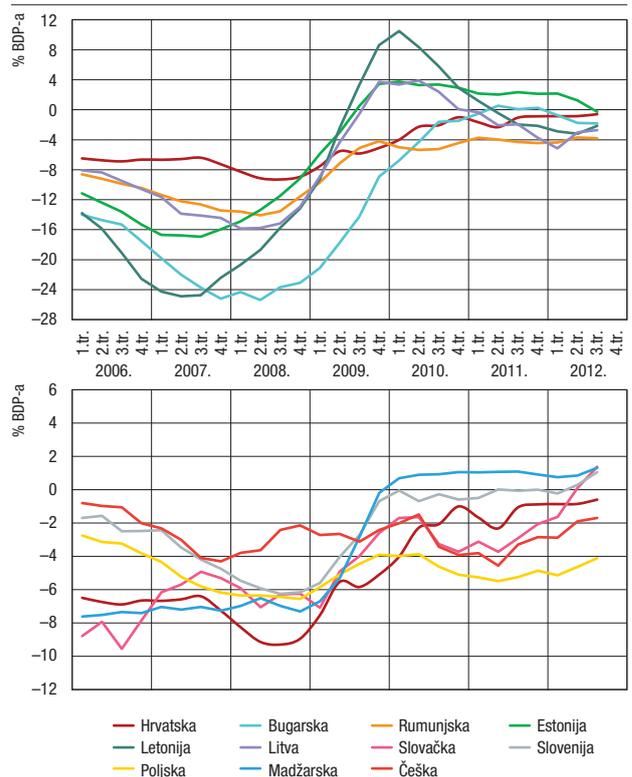
Izvor: Eurostat

Slika 43. Anketna stopa nezaposlenosti

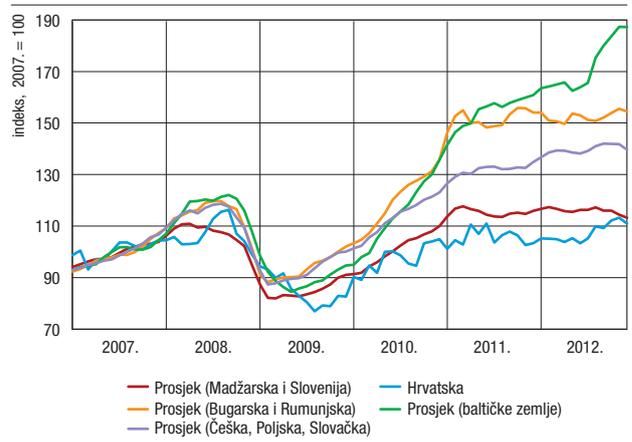
Izvor: Eurostat

Slika 44. Saldo tekućeg računa platne bilance četiri uzastopna tromjesečja

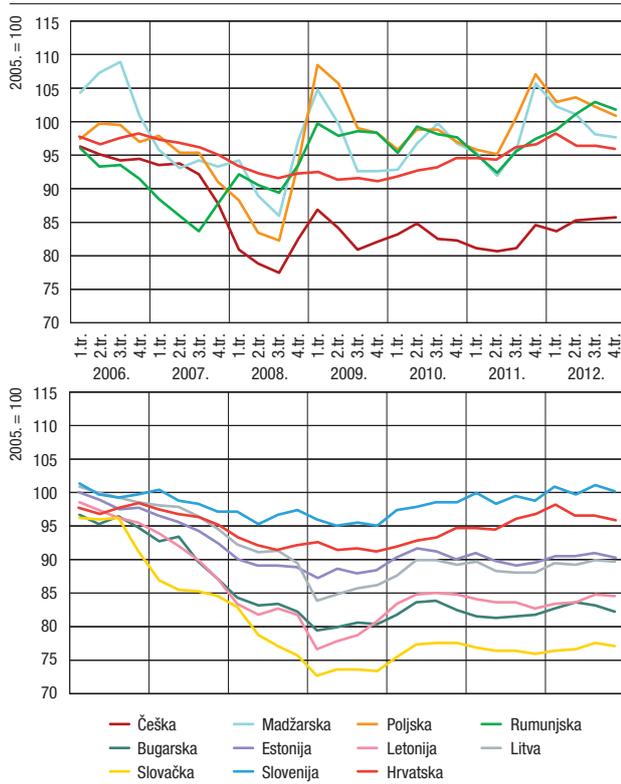
Izvori: Eurostat; HNB

Slika 45. Robni izvoz odabranih zemalja tromjesečni pomični prosjek, sezonski prilagođeni podaci

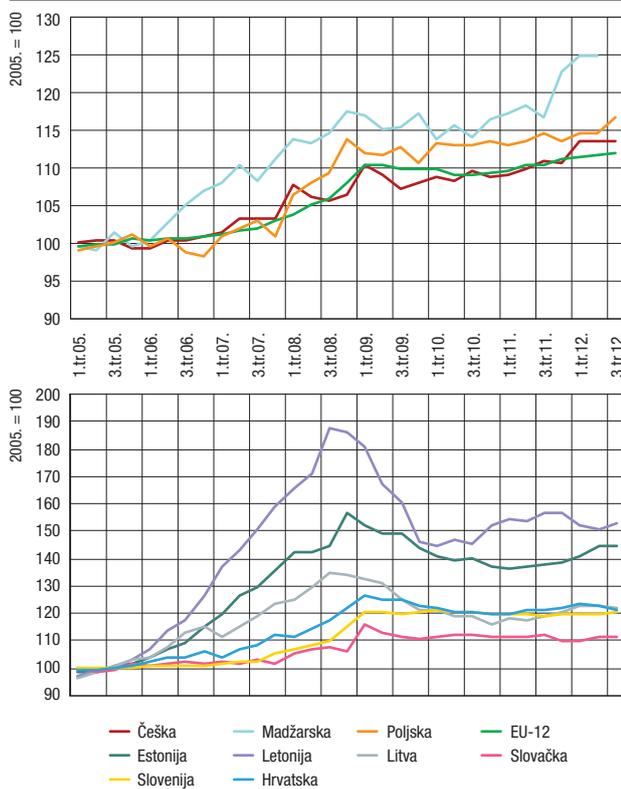
Izvori: Eurostat; HNB

Slika 46. Realni efektivni tečaj (deflacioniran potrošačkim cijenama) u odabranim zemljama

Napomena: Pad indeksa upućuje na realnu efektivnu aprecijaciju.
Izvori: BIS; HNB

Slika 47. Nominalni jedinični trošak rada

Izvori: Eurostat; DZS (izračun HNB-a)

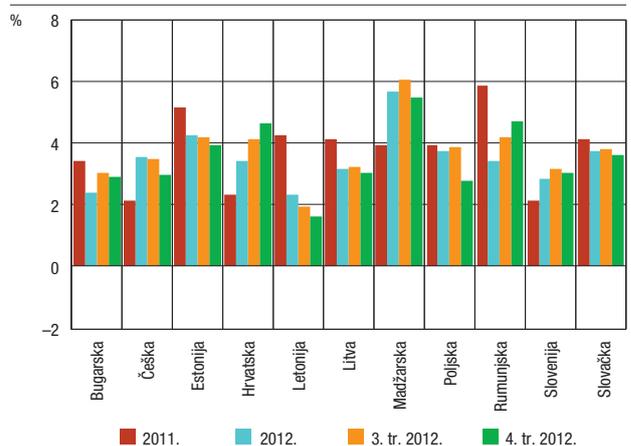
Većina promatranih zemalja imala je tijekom trećeg tromjesečja blagi rast nominalnoga jediničnog troška rada, dok je u Slovačkoj, Hrvatskoj, Madžarskoj i Litvi zabilježeno njegovo blago snižavanje. Pritom je najsnažnije smanjenje jediničnog troška rada u Hrvatskoj, a određeno je ponajprije snažnom kontrakcijom zaposlenosti u istom tromjesečju.

Inflacija potrošačkih cijena usporila se u posljednjem tromjesečju 2012. u većini promatranih zemalja. To je uglavnom bio rezultat smanjenih uvoznih inflatornih pritisaka, osobito cijena sirove nafte i prehrambenih sirovina na svjetskom tržištu. Osim smanjenog doprinosa energije inflaciji, u posljednjem je tromjesečju u većini zemalja pao i doprinos usluga ukupnoj inflaciji, što se pripisuje slaboj domaćoj potražnji te manjim troškovnim pritislima.

Primjetno je daljnje slabljenje priljeva inozemnoga kapitala u zemlje Srednje i Istočne Europe. Tijekom prva tri tromjesečja 2012. udio neto priljeva kapitala iz inozemstva, isključujući promjenu međunarodnih pričuva, smanjio se s 5,3% BDP-a, koliko je zabilježeno u 2011., na samo 3,5% BDP-a. Takva su kretanja uglavnom odraz sve izraženijeg razduživanja poslovnih banaka koje je vidljivo u svim zemljama, a najintenzivnije u Sloveniji i Madžarskoj. Sektor poduzeća je, pak, u većini zemalja zabilježio neznatan rast duga, dok se sektor države i dalje intenzivno zaduživao. Osim toga, neznatno se povećao i priljev izravnih ulaganja, premda su njihova ostvarenja, kao i u Hrvatskoj, i dalje razmjerno skromna (oko 2% BDP-a). Iznadprosječno visokim izravnim ulaganjima nastavlja se izdvajati Bugarska, a osjetno su povećana i ulaganja u Češku. Sve značajniji izvor financiranja zemalja Srednje i Istočne Europe jesu i kapitalni transferi, posebno iz zajedničkog proračuna EU, koji su gotovo dosegili razinu izravnih ulaganja. Unatoč općenito slabim priljevima kapitala, većina je promatranih zemalja tijekom 2012. nastavila povećavati međunarodne pričuve, iako nešto manje nego prethodne godine. Pritom se izrazitim rastom pričuva ističe Bugarska, a njihovim snažnim padom izdvaja Madžarska.

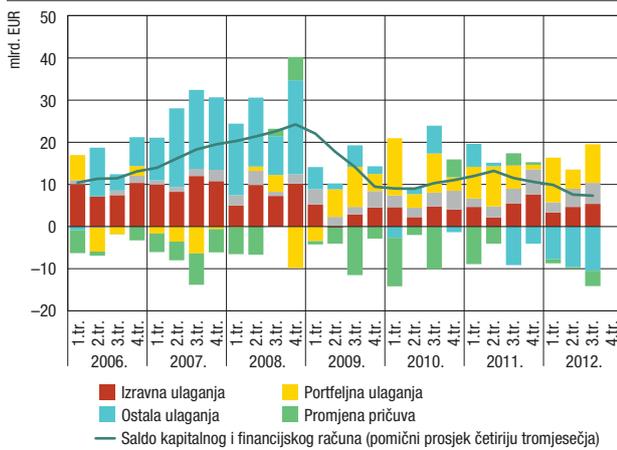
Stanje inozemnog duga zemalja Srednje i Istočne Europe u prosjeku se povećalo za 2,7% BDP-a u odnosu na kraj 2011. te je na kraju trećeg tromjesečja 2012. iznosilo oko 80% njihova BDP-a. Primjetne su značajne razlike u promjeni duga među pojedinim sektorima. Prirast inozemne zaduženosti središnjih država tijekom prva tri tromjesečja 2012. iznosio je 3,9% njihova BDP-a, a on je posebice bio primjetan u Poljskoj, Slovačkoj i Madžarskoj. Poduzeća su nastavila povećavati stanje svojih

Slika 48. Inflacija potrošačkih cijena
prosječne godišnje stope promjene

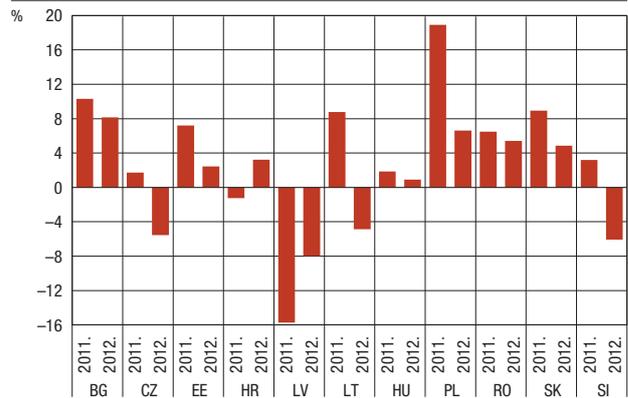
Izvor: Eurostat

Slika 49. Ukupni priljev kapitala u zemlje Srednje i Istočne Europe

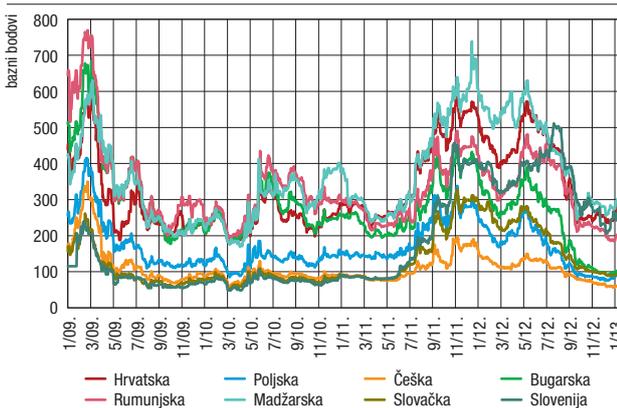
Izvor: Eurostat

Slika 52. Štedni i oročeni depoziti domaćih sektora godišnje stope promjene, isključujući utjecaj tečaja

Izvori: ESB; HNB

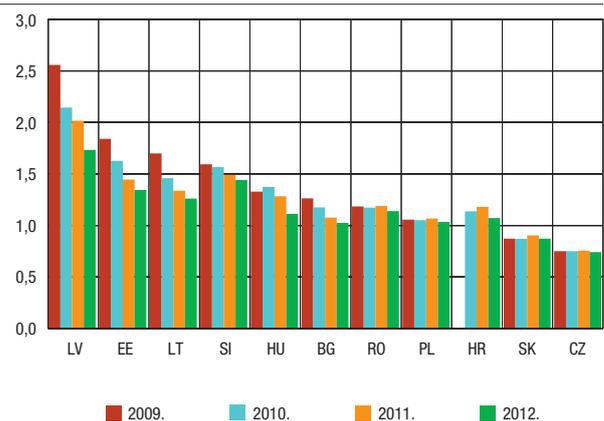
Slika 50. Razlika prinosa na premiju osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za petogodišnje državne obveznice odabranih zemalja

Napomena: Razlika prinosa na premiju osiguranja od kreditnog rizika jest godišnji iznos premije koju kupac CDS-a plaća kako bi se zaštitio od kreditnog rizika povezanog s izdavateljem nekog instrumenta.

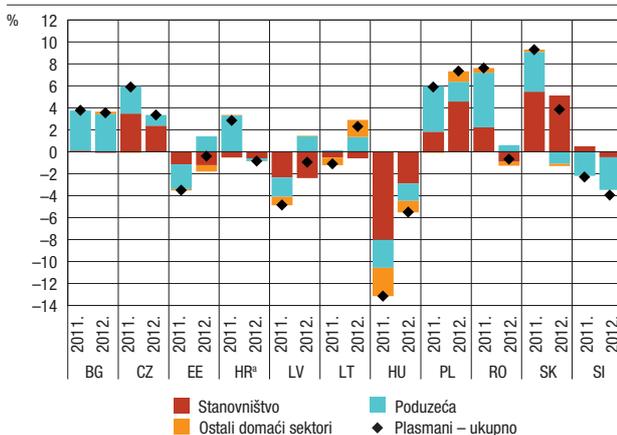
Izvor: Bloomberg

Slika 53. Omjer plasmana i depozita domaćih sektora

Izvori: ESB; HNB

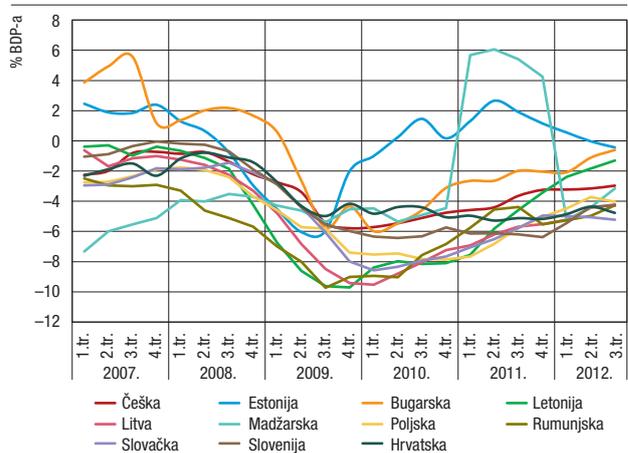
Slika 51. Plasmani banaka domaćim sektorima doprinosi godišnjoj stopi promjene, isključujući utjecaj tečaja

^a Isključen utjecaj brodogradilišta i transakcije prenošenja potraživanja jedne poslovne banke na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke

Izvori: ESB; HNB

Slika 54. Saldo konsolidirane opće države pomični zbrojevi četiriju tromjesečja

Izvori: Eurostat; HNB

inozemnih obveza (osim u Mađarskoj), premda sve slabijim intenzitetom (1,0% BDP-a). Za razliku od toga, monetarne institucije pridonosile su smanjenju duga tijekom prva tri tromjesečja 2012., i to u prosjeku za 2,2% BDP-a.

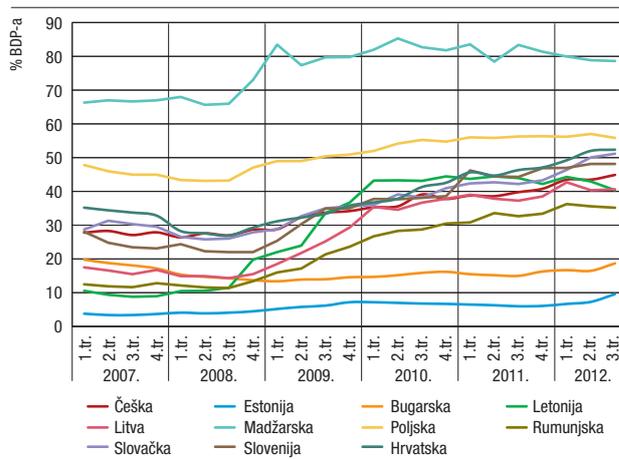
Razlika prinosa na premiju kreditnog rizika za zemlje Srednje i Istočne Europe u drugoj polovini 2012. znatno se smanjila. Naime, u tom razdoblju na međunarodnom financijskom tržištu zabilježena su povoljna kretanja koja su najviše bila povezana s aktivnostima ESB-a i smirivanjem napetosti oko financiranja javnog duga pojedinih zemalja eurozone. Snižene premije osiguranja od kreditnog rizika gotovo su stagnirale potkraj 2012. i na početku 2013. za sve zemlje pa tako i za Hrvatsku, kojoj su u tom razdoblju dvije agencije za procjenu kreditnog rizika snizile ocjenu na neinvesticijsku razinu. U skupini promatranih zemalja u veljači 2013. najpovoljnijom razinom te premije izdvajaju se Češka, Slovačka, Poljska i Bugarska, dok su najviše premije imale Mađarska, Rumunjska i Hrvatska (oko 300 b. b.).

Stope rasta plasmana banaka domaćim sektorima (isključujući opću državu) u većini zemalja Srednje i Istočne Europe u trećem i četvrtom tromjesečju 2012. bile su manje u odnosu na prvu polovinu godine. Pritom se intenzitet i struktura kreditiranja razlikuju po promatranim zemljama. Tako je u Mađarskoj i Sloveniji dodatno intenziviran pad plasmana zabilježen u prvom polugodištu, dok je primjerice kod Poljske zabilježeno samo usporavanje njihova rasta. Što se tiče sektorske strukture, značajniji prirast kredita stanovništvu ostvaren je jedino u Poljskoj i Slovačkoj, zemljama koje imaju relativno povoljne pokazatelje o kretanjima u realnom sektoru gospodarstva.

Kretanja domaćih izvora financiranja u zemljama Srednje i Istočne Europe u trećem i četvrtom tromjesečju 2012. bila su također različita. Naime, pojedine zemlje poput Bugarske i Poljske bilježe nastavak dosadašnjeg rasta štednih i oročenih depozita, dok se primjerice u Mađarskoj njihov rast snažno ubrzao. S druge strane, u Sloveniji, Češkoj i baltičkim zemljama domaći depoziti u drugoj polovini godine snažno su se smanjili. Promatra li se na godišnjoj razini, kretanje domaćih izvora financiranja u 2012. bilo je relativno povoljno te je kod gotovo svih zemalja pridonijelo smanjenju omjera kredita i depozita domaćih sektora. U takvim je uvjetima 2012. godina bila obilježena inozemnim razduživanjem poslovnih banaka.

Većina promatranih zemalja u prvih devet mjeseci 2012. nastavila je provoditi fiskalnu konsolidaciju započetu još u 2010.

Slika 55. Javni dug stanje na kraju tromjesečja

Izvori: Eurostat; HNB

Fiskalna je prilagodba uglavnom ostvarena smanjenjem rashodne strane proračuna, pri čemu je smanjenje rashoda uvelike provedeno na socijalnim naknadama, kapitalnim transferima i nabavi nefinancijske imovine (ako se promatra u postotku BDP-a). Za razliku od toga, u Hrvatskoj, Bugarskoj i Češkoj smanjenje manjka bilo je uglavnom uvjetovano povećanjem prihoda. Pojava manjka u Mađarskoj nakon visokog viška u 2011. posljedica je toga što je spomenuti višak bio određen snažnim jednokratnim povećanjem prihoda državnog proračuna zbog prijenosa sredstava većine građana iz drugog stupa mirovinskog osiguranja, koji se temeljio na individualnoj kapitaliziranoj štednji, u prvi stup.

Javni se dug u većini zemalja nastavio povećavati, pri čemu se rastom duga posebno ističu Slovačka i Hrvatska. Na kraju rujna 2012. razina javnog duga u Hrvatskoj bila je među najvećima, a krajem 2013. mogla bi biti još nepovoljnija u odnosu na druge zemlje. Naime, prema posljednjim dostupnim projekcijama Europske komisije većina promatranih zemalja provest će fiskalnu konsolidaciju i u 2013., dok bi se u Hrvatskoj, ako se rebalansom proračuna znatno ne smanje rashodi, manjak mogao ponovno produbiti.

Dodatak – Usklađivanje statističkog izvješćivanja HNB-a s izvještajnim zahtjevima EU

Od ožujka 2013. Hrvatska narodna banka (HNB) započinje s objavom novih podataka iz područja monetarne statistike. Nova monetarna statistika temelji se na novom izvještajnom sustavu koji omogućava prilagodbu propisima i pravilima na razini Europske unije i Europske središnje banke te znatno povećava skup informacija, čime se unapređuje analitički potencijal središnje banke, ali i ostalih korisnika. Do glavnih promjena u monetarnoj statistici došlo je zbog sljedećih razloga:

1. Proširen je obuhvat i konsolidacija izvještajnih institucija za stambene štedionice. Stambene su štedionice i u dosadašnjoj monetarnoj statistici, uz banke i štedne banke, bile izvještajne institucije, ali se nisu konsolidirale i prikazivale zajedno s bankama i štednim bankama. Uključivanje stambenih štedionica u serije monetarne statistike primjenjuje se na podatke od srpnja 1999. U budućnosti će se izvještajnim institucijama pridodati i

novčani investicijski fondovi. Sve navedene institucije, zajedno sa središnjom bankom, tada će činiti sektor Monetarne financijske institucije (MFI).

2. Promijenjen je koncept izvješćivanja, odnosno prikupljanja podataka. Novi koncept izvješćivanja podrazumijeva odmak od unaprijed definiranih obrazaca statističkog izvješća koje su banke do sada popunjavale i dostavljale HNB-u. Naime, sada izvještajne institucije ne dostavljaju popunjene obrasce već detaljne podatke po instrumentima i protustrankama. Na osnovi prikupljenih podataka HNB obavlja agregiranje po sektorima i drugim kategorijama te zatim kompilira sva potrebna izvješća.

3. Izmijenjena je sektorizacija. U novom izvještajnom sustavu na osnovi dostavljenih pojedinačnih podataka o rezidentnim pravnim osobama HNB obavlja sektorizaciju protustranaka u skladu s Odlukom o statističkoj klasifikaciji institucionalnih

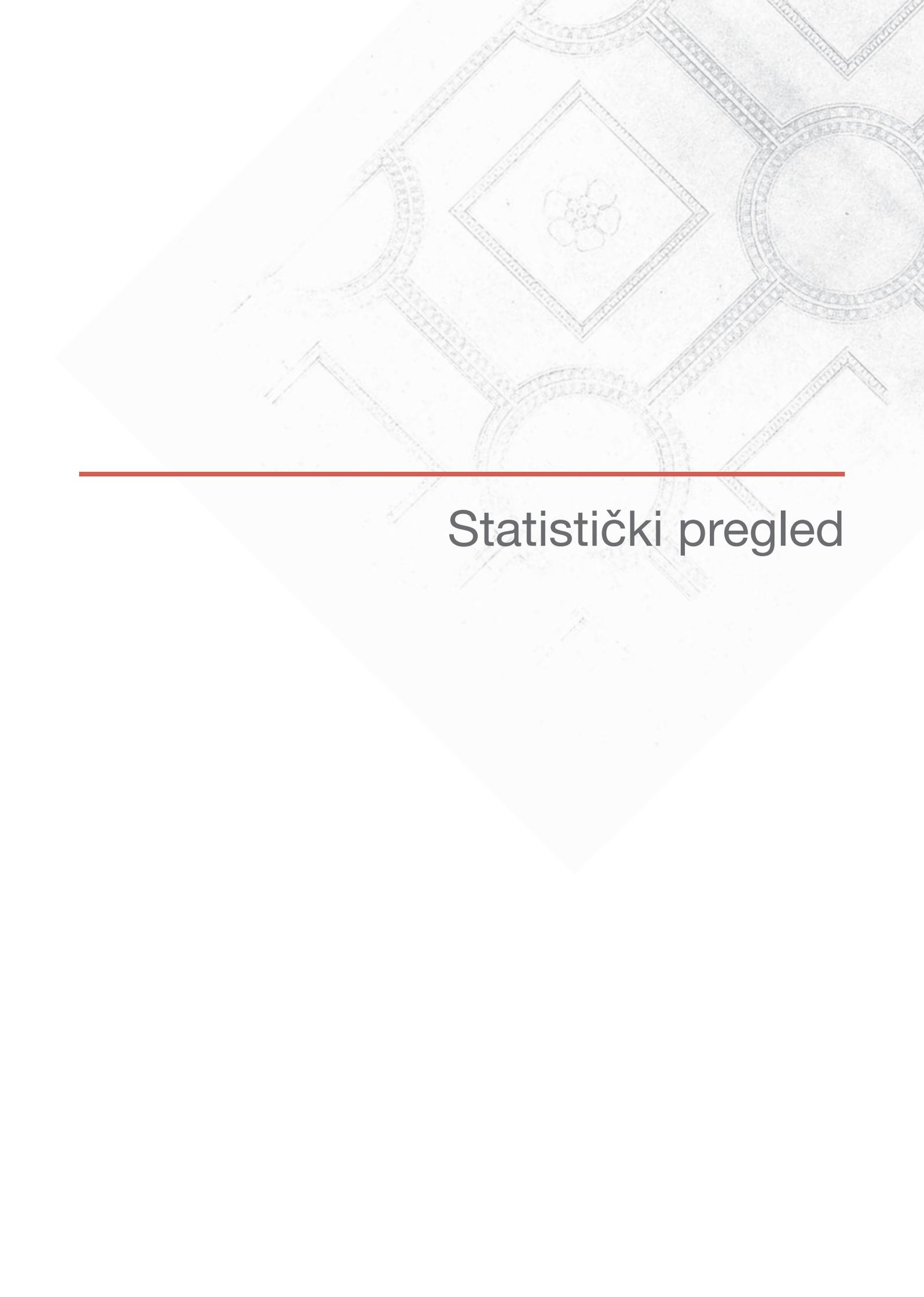
sektora (NN, br. 146/2011.) koju objavljuje Državni zavod za statistiku (DZS). Sektorizacija se temelji na sustavu nacionalnih računa ESA 1995, obvezni je statistički standard Europske unije te je usklađena s temeljnim međunarodnim statističkim standardom, Sustavom nacionalnih računa (SNA 1993). Zbog nove sektorizacije dolazi do promjena u nazivu i definiciji pojedinih sektora, odnosno njihovu obuhvatu.

Zbog navedenih promjena postoje razlike u podacima u odnosu na dosadašnju monetarnu statistiku. Podaci nove monetarne statistike započinju s izvještajnim datumom 31. prosinca 2010., dok su svi podaci do tog datuma izrađeni na temelju stare monetarne statistike. Pritom je na starim podacima napravljena prilagodba, pa su u izvještajne institucije također uključene stambene štedionice.

Do najvećih promjena u podacima o monetarnim i kreditnim agregatima došlo je zbog izmjena koje se tiču sektorizacije, odnosno definicija pojedinih sektora. Pritom posebno valja izdvojiti reklasifikaciju Hrvatskih autocesta (HAC) i Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR). Naime, te su dvije institucije do sada bile sastavni dio sektora državne jedinice (podsektor republički fondovi). U novoj sektorizaciji HAC, počevši od siječnja

2008., pripada sektoru nefinancijska društva (podsektor javna nefinancijska društva), dakle poduzećima, dok HBOR od srpnja 1999. pripada sektoru financijske institucije (podsektor ostali financijski posrednici osim osiguravajućih društava i mirovinskih fondova). Glede ostalih promjena valja izdvojiti one koje se tiču financijskih institucija koje započinju s novom monetarnom statistikom, dakle od prosinca 2010. Do sada su financijske institucije (osim središnje banke, banaka i štednih banaka) činile dva podsektora: ostale bankarske institucije (stambene štedionice, štedno-kreditne zadruge, kreditne unije i investicijski fondovi) i nebankarske financijske institucije (osiguravajuća društva, mirovinski fondovi, ostali financijski posrednici, pomoćne financijske institucije itd.). Prema novoj sektorizaciji financijske institucije imaju sljedeću podjelu: ostali financijski posrednici (investicijski fondovi, društva za leasing, faktoring društva, banke u stečaju/likvidaciji, HBOR, kreditne unije i sl.), pomoćne financijske institucije (burze, mjenjačnice, posrednici i zastupnici u osiguranju itd.) te osiguravajuća društva i mirovinski fondovi.

Izmijenjeni podaci monetarne statistike prikazani su u statističkom pregledu na kraju Biltena u tablicama A. – D. Uz tablice su priložena i detaljna metodološka objašnjenja.

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

Podaci o potraživanjima i obvezama financijskih institucija klasificiraju se prema institucionalnim sektorima i financijskim instrumentima.

Do studenoga 2010. sektorska klasifikacija institucionalnih jedinica temelji se na sektorizaciji propisanoj Odlukom o kontnom planu za banke, a podaci se temelje na izvještajnom sustavu u skladu s Odlukom o statističkom izvješću banke.

Od prosinca 2010. sektorska klasifikacija protustranaka obavlja se u skladu s Odlukom o statističkoj klasifikaciji institucionalnih sektora koju je objavio Državni zavod za statistiku (DZS), a koja se temelji na Europskom sustavu nacionalnih računa (ESA 1995). Ova je sektorizacija obvezni statistički standard Europske unije i usklađena je s temeljnim međunarodnim statističkim standardom, Sustavom nacionalnih računa (SNA 1993). Podaci se temelje na izvještajnom sustavu u skladu s Odlukom o statističkom i bonitetnom izvješćivanju.

U Tablici 1. dan je usporedni prikaz dviju sektorizacija.

Tablica 1. Usporedni prikaz dviju sektorizacija

Sektorizacija prema Odluci o kontnom planu za banke	Sektorizacija prema ESA 1995
Trgovačka društva	Nefinancijska trgovačka društva
Državna trgovačka društva	Javna nefinancijska trgovačka društva
Ostala trgovačka društva	Nacionalna privatna nefinancijska trgovačka društva
	Inozemno kontrolirana nefinancijska trgovačka društva
Financijske institucije	Financijske institucije
Hrvatska narodna banka	Središnja banka
Banke	Ostale monetarne financijske institucije
Ostale bankarske institucije	Ostali financijski posrednici, osim društava za osiguranje i mirovinskih fondova
HBOR	
Nebankarske financijske institucije	Financijske pomoćne institucije
Banke u stečaju	Društva za osiguranje i mirovinski fondovi
Državne jedinice	Opća država
Republika Hrvatska (središnja država)	Središnja država
Republički fondovi	Regionalna država
Lokalna država	Lokalna država
	Fondovi socijalne sigurnosti
Stanovništvo	Stanovništvo
Neprofitne institucije koje opslužuju stanovništvo	Neprofitne institucije koje opslužuju stanovništvo
Nerezidenti	Inozemstvo

Za potrebe Biltena HNB-a u tablicama od A do D12 institucionalni sektori su sljedeći: financijske institucije, središnja država, ostali domaći sektori i inozemstvo.

Financijske institucije:

Do studenoga 2010. sektor financijske institucije obuhvaća sljedeće podsektore: središnja banka, banke, ostale bankarske institucije i nebankarske financijske institucije. Središnja banka je Hrvatska narodna banka. Banke su institucije kojima je Hrvatska narodna banka izdala odobrenje za obavljanje bankarskih poslova u skladu sa Zakonom o bankama. U sektor banke ne uključuju se banke u stečaju i bivše filijale banaka čije je sjedište izvan Republike Hrvatske. Ostale bankarske institucije su stambene štedionice, štedno-kreditne zadruge i investicijski fondovi. Nebankarske financijske institucije su financijske institucije koje

nisu klasificirane kao banke ili kao ostale bankarske institucije (npr. društva za osiguranje ili mirovinski fondovi).

U tablicama od A do D12 obavljena je revizija podataka tako što je Hrvatska banka za obnovu i razvitak reklasificirana iz podsektora fondovi socijalne sigurnosti u podsektor ostale bankarske institucije od srpnja 1999. godine.

Od prosinca 2010. sektor financijske institucije obuhvaća sljedeće podsektore: središnja banka, ostale monetarne financijske institucije, ostali financijski posrednici osim društava za osiguranje i mirovinskih fondova, financijske pomoćne institucije te društva za osiguranje i mirovinski fondovi. Središnja banka je Hrvatska narodna banka. Ostale monetarne financijske institucije su kreditne institucije (banke, štedne banke i stambene štedionice). Prema regulativi Europske središnje banke obuhvat ostalih monetarnih financijskih institucija u budućnosti će biti proširen tako što će one obuhvaćati i novčane investicijske fondove. Kreditne institucije su institucije kojima je Hrvatska narodna banka izdala odobrenje za rad u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama. U sektor kreditne institucije ne uključuju se banke u likvidaciji i banke u stečaju. Ostali financijski posrednici osim društava za osiguranje i mirovinskih fondova jesu institucije čija je glavna aktivnost financijsko posredovanje

Tablica 2. Sektorizacija financijskih institucija do studenoga 2010.

	Središnja banka	
	Banke	Banke i štedne banke
		Stambene štedionice
	Ostale bankarske institucije	Štedno-kreditne zadruge/Kreditne unije
		Investicijski fondovi i sl.
Financijske institucije		HBOR
		Društva za osiguranje
		Mirovinski fondovi
	Nebankarske financijske institucije	Ostali financijski posrednici (npr. društva za leasing)
		Pomoćne financijske institucije (burze, mjenjačnice, investicijska društva, društva za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima i sl.)

Tablica 3. Sektorizacija financijskih institucija od prosinca 2010.

	Središnja banka	
		Banke
		Kreditne institucije
		Štedne banke
		Stambene štedionice
	Ostale monetarne financijske institucije	Otvoreni novčani investicijski fondovi
		Ostale monetarne financijske institucije
		Investicijski fondovi
		Društva za leasing
	Ostali financijski posrednici (osim društava za osiguranje i mirovinskih fondova)	Društva za faktoring
		Banke u stečaju/likvidaciji
Financijske institucije		HBOR
		Kreditne unije i sl.
		Burze
		Mjenjačnice
	Pomoćne financijske institucije	Financijska regulatorna tijela
		Posrednici i zastupnici u osiguranju
		Investicijska društva
		Društva za upravljanje inv./mir. fondovima i sl.
	Društva za osiguranje i mirovinski fondovi	Društva za osiguranje
		Mirovinski fondovi

preuzimanjem obveza koje nisu u obliku novca, depozita i/ili bliskih supstituta depozita. To su primjerice investicijski fondovi, društva za leasing, društva za faktoring, banke u likvidaciji, banke u stečaju, kreditne unije, Hrvatska banka za obnovu i razvitak i slično. Financijske pomoćne institucije su institucije čija je glavna aktivnost pružanje pomoćnih financijskih poslova, a obuhvaćaju primjerice burze, mjenjačnice, financijska regulatorna tijela, posrednike i zastupnike u osiguranju, investicijska društva, društva za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima, SKDD, Hanfa, Fina, DAB i slično. Društva za osiguranje i mirovinski fondovi su institucije čija je glavna aktivnost financijsko posredovanje kao posljedica podjela pripadajućih rizika.

U tablicama 2. i 3. dan je usporedni prikaz strukture razlika financijskih institucija.

Središnja država:

Do studenoga 2010. sektor središnja država i fondovi socijalne sigurnosti obuhvaća podsektor središnja država (do Biltena broj 190 objavljan pod nazivom Republika Hrvatska) i podsektor fondovi socijalne sigurnosti (do Biltena broj 190 objavljan pod nazivom republički fondovi).

Do prosinca 2003. podsektor središnja država obuhvaća organe državne uprave, uključujući Hrvatske ceste, Hrvatske autoceste i Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, a podsektor fondovi socijalne sigurnosti obuhvaća Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski fond za privatizaciju i Hrvatske vode. Od siječnja 2004. Hrvatske ceste, Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka i Hrvatske autoceste reklasificirane su iz podsektora središnja država u podsektor fondovi socijalne sigurnosti. Dodatno, od siječnja 2008. Hrvatske autoceste reklasificirane su iz podsektora fondovi socijalne sigurnosti u podsektor javna nefinancijska trgovačka društva.

Od prosinca 2010. središnja država obuhvaća organe državne uprave, uključujući Hrvatske ceste, Hrvatske vode i Agenciju za upravljanje državnom imovinom. Podsektor fondovi socijalne sigurnosti obuhvaća Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Hrvatski zavod za zapošljavanje.

Sektor središnja država obuhvaća i institucionalne jedinice osnovane i kontrolirane od strane središnje države (primjerice djelatnosti odgoja i obrazovanja, zdravstva, znanosti, kulture i slično) koje su reklasificirane iz podsektora nacionalna privatna nefinancijska trgovačka društva i inozemno kontrolirana nefinancijska trgovačka društva (do Biltena broj 190 objavljan pod nazivom ostala trgovačka društva).

Ostali domaći sektori:

Ostali domaći sektori obuhvaćaju lokalnu državu, javna nefinancijska trgovačka društva, nacionalna privatna nefinancijska trgovačka društva, inozemno kontrolirana nefinancijska trgovačka društva te stanovništvo, uključujući obrtnike i neprofitne institucije koje pružaju usluge stanovništvu.

U pojedinim tablicama ostali domaći sektori dijele se na sljedeće podsektore: lokalna država, nefinancijska trgovačka društva (do Biltena broj 190 objavljan pod nazivom trgovačka društva) i stanovništvo.

Lokalna država obuhvaća jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sektor lokalna država obuhvaća i institucionalne jedinice osnovane i kontrolirane od strane lokalne države (primjerice djelatnosti odgoja i obrazovanja, zdravstva, znanosti,

kulture i slično) koje su reklasificirane iz podsektora nacionalna privatna nefinancijska trgovačka društva i inozemno kontrolirana nefinancijska trgovačka društva (do Biltena broj 190 objavljan pod nazivom ostala trgovačka društva).

Nefinancijska trgovačka društva obuhvaćaju javna nefinancijska trgovačka društva, nacionalna privatna nefinancijska trgovačka društva i inozemno kontrolirana nefinancijska trgovačka društva.

Do studenoga 2010. javna nefinancijska trgovačka društva (do Biltena broj 190 objavljan pod nazivom državna trgovačka društva) čine javna nefinancijska trgovačka društva s popisa navedenog u Uputi za primjenu kontnog plana za banke.

Nacionalna privatna nefinancijska trgovačka društva i inozemno kontrolirana nefinancijska trgovačka društva (do Biltena broj 190 objavljan pod nazivom ostala trgovačka društva) obuhvaćaju, između ostalih, i institucionalne jedinice osnovane i kontrolirane od strane središnje države (primjerice djelatnosti odgoja i obrazovanja, zdravstva, znanosti, kulture i slično). Dakle, ovdje pripadaju fakulteti, bolnice, dječji vrtići, domovi zdravlja i slično, pri čemu primjerice visokoškolsku instituciju izvještajne institucije trebaju razvrstati u ovaj podsektor bez obzira na vlasništvo i kontrolu (i bez obzira na to je li ih osnovala RH ili je riječ o privatnoj ustanovi). Ovaj podsektor obuhvaća i banke u stečaju.

U tablicama od A do D12 obavljena je revizija podataka tako što su Hrvatske autoceste reklasificirane iz podsektora fondovi socijalne sigurnosti u podsektor javna nefinancijska trgovačka društva od siječnja 2008. godine.

Od prosinca 2010. javna nefinancijska trgovačka društva (do Biltena broj 190 objavljan pod nazivom državna trgovačka društva) obuhvaćaju sve institucionalne jedinice koje zadovoljavaju kriterije propisane sektorskom klasifikacijom institucionalnih jedinica za ovaj podsektor.

Nacionalna privatna nefinancijska trgovačka društva i inozemno kontrolirana nefinancijska trgovačka društva (do Biltena broj 190 objavljan pod nazivom ostala trgovačka društva) i nadalje su ostala sve privatno osnovane institucije, dok su institucionalne jedinice osnovane i kontrolirane od strane države (primjerice djelatnosti odgoja i obrazovanja, zdravstva, znanosti, kulture i slično) razvrstane u odgovarajući podsektor (središnja ili lokalna država) u sklopu sektora opća država, ovisno o tome tko im je osnivač. Ovaj podsektor ne obuhvaća banke u stečaju.

Stanovništvo uključuje i obrtnike i neprofitne institucije koje opslužuju stanovništvo.

Sektor inozemstvo obuhvaća strane fizičke i pravne osobe.

U tablicama od A do D12 svi podaci o potraživanjima i obvezama odnose se na stanje na kraju razdoblja, pri čemu se devizne stavke iskazuju u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja. U tablicama u kojima postoji podjela na kunske i devizne stavke kunske stavke uključuju stavke u kunama bez valutne klauzule i stavke u kunama uz valutnu klauzulu. Sve se stavke iskazuju na bruto načelu (tj. prije umanjenja za iznose ispravaka vrijednosti).

Promjena sektorizacije i promjena izvještajnog sustava dovele su do loma u podacima prikazanim u tablicama od A do D12 od prosinca 2010. U ostalim tablicama Statističkog pregleda ovaj se lom za sada ne reflektira.

Dodatno, počevši od srpnja 1999., provedena je revizija podataka u tablicama od A do D12 tako da su, uz podatke banaka i štednih banaka, uključeni i podaci stambenih štedionica.

A. Monetarni i kreditni agregati

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati

na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Primarni novac	Novčana masa M1	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani	Mjesečne stope rasta				
							Primarni novac	Novčana masa M1	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani
1999.	prosinac ^a	10.310,3	13.850,7	59.579,0	42.923,5	55.937,6	4,53	5,44	2,31	0,51	-4,54
2000.	prosinac	11.717,8	18.023,2	76.005,6	46.988,4	60.949,6	7,20	9,93	3,68	10,06	2,67
2001.	prosinac	17.864,6	23.749,5	109.951,7	61.290,3	75.103,2	8,21	13,11	11,47	3,61	1,19
2002.	prosinac	23.066,6	30.889,4	120.915,3	88.097,9	97.841,8	10,83	6,18	1,88	7,91	2,32
2003.	prosinac	30.637,9	33.940,4	135.200,4	102.429,0	112.075,1	9,08	1,93	0,46	3,37	0,60
2004.	prosinac	33.925,5	34.563,2	148.819,7	117.087,8	127.929,0	8,46	2,66	0,70	2,62	2,02
2005.	prosinac	40.441,9	38.868,2	166.161,3	142.867,8	150.245,3	9,51	4,46	0,55	2,37	2,01
2006.	prosinac	46.338,0	48.527,8	196.724,2	169.171,5	184.879,1	3,18	4,76	1,86	3,57	3,06
2007.	prosinac	51.932,2	57.886,6	233.080,1	183.673,5	213.200,1	3,75	6,73	3,95	3,56	2,67
2008.	prosinac	49.752,8	55.237,9	244.134,1	202.476,0	241.827,1	-9,89	8,16	3,30	5,61	2,76
2009.	prosinac	56.153,9	47.195,7	244.445,9	199.520,7	241.862,6	4,57	3,16	0,67	0,25	0,01
2010.	prosinac	56.353,8	48.301,4	251.738,5	207.240,1	256.504,6	3,00	-0,12	-0,79	1,44	-1,02
2011.	prosinac	62.559,6	51.934,5	255.730,6	221.732,4	269.114,2	3,76	3,27	0,15	2,40	1,08
2012.	veljača	59.382,7	47.911,7	253.790,2	226.110,8	271.903,9	-0,86	-1,46	-0,20	0,87	0,62
	ožujak	61.090,2	46.852,4	252.140,1	224.546,8	270.203,5	2,88	-2,21	-0,65	-0,69	-0,63
	travanj	60.346,0	47.346,2	252.597,7	214.620,6	268.713,2	-1,22	1,05	0,18	-4,42	-0,55
	svibanj	64.166,1	48.747,8	254.940,1	219.194,5	265.326,2	6,33	2,96	0,93	2,13	-1,26
	lipanj	61.703,2	50.548,4	255.157,6	219.325,0	267.446,4	-3,84	3,69	0,09	0,06	0,80
	srpanj	58.878,0	52.582,9	259.947,2	217.544,1	268.113,0	-4,58	4,02	1,88	-0,81	0,25
	kolovoz	59.190,5	52.214,4	262.982,4	215.283,0	265.367,0	0,53	-0,70	1,17	-1,04	-1,02
	rujan	60.656,7	51.877,0	261.252,1	214.532,3	263.248,9	2,48	-0,65	-0,66	-0,35	-0,80
	listopad	59.997,2	50.753,6	262.237,0	213.391,2	264.019,3	-1,09	-2,17	0,38	-0,53	0,29
	studen	59.734,3	50.512,9	263.106,0	212.255,7	263.078,6	-0,44	-0,47	0,33	-0,53	-0,36
	prosinac ^b	61.856,3	52.780,4	263.788,3	213.562,9	258.492,0	3,55	4,49	0,26	0,62	-1,74
2013.	siječanj	60.856,9	49.919,3	261.143,8	213.896,6	258.400,3	-1,62	-5,42	-1,00	0,16	-0,04

^a Plasmani su jednokratno smanjeni u iznosu od 2.759,4 milijuna kuna. ^b U sklopu plasmana, potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati • U tablici se u stupcima iskazuju podaci o nekim osnovnim monetarnim i kreditnim agregatima te njihove mjesečne stope rasta.

Počevši od Biltena HNB-a broj 190, provedena je revizija svih monetarnih agregata od srpnja 1999. nadalje tako da su podaci, uz Hrvatsku narodnu banku, banke i štedne banke, obuhvaćene i stambene štedionice.

Primarni novac u cijelosti je preuzet iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1).

Novčana masa M1 definirana je jednako kao i istoimena stavka u Bilanci monetarnih institucija (Tablica B1) te obuhvaća gotov novac izvan kreditnih institucija, depozite ostalih financijskih institucija kod Hrvatske narodne banke te depozitni novac kod kreditnih institucija.

Ukupna likvidna sredstva M4 obuhvaćaju novčanu masu M1, štedne i oročene depozite, devizne depozite te obveznice i instrumente tržišta novca (navedene komponente preuzete su iz Bilance monetarnih institucija (Tablica B1).

Neto domaća aktiva definirana je kao razlika između ukupnih likvidnih sredstava i inozemne aktive (neto).

Do studenoga 2010. plasmani su potraživanja banaka i stambenih štedionica od ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija.

Od prosinca 2010. plasmani su potraživanja kreditnih institucija od ostalih domaćih sektora, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i društava za osiguranje te mirovinskih fondova.

B. Monetarne institucije

Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.					2013. I.
						III.	VI.	IX.	XII. ^a	I.	
AKTIVA											
1. Inozemna aktiva (neto)	49.406,6	41.658,1	44.925,2	44.498,4	33.998,2	27.593,3	35.832,6	46.719,8	50.225,4	47.247,2	
2. Plasmani	243.686,6	274.165,9	275.430,1	295.198,1	317.322,1	320.361,1	320.885,8	316.045,9	315.273,2	316.751,9	
2.1. Potraživanja od središnje države i fondova socijalne sigurnosti (neto)	30.486,5	32.338,7	33.567,5	38.693,6	48.208,0	50.157,6	53.439,4	52.796,9	56.781,3	58.351,6	
2.2. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	209.555,2	239.449,4	240.118,1	250.294,2	261.982,9	263.058,3	257.018,2	252.547,9	247.816,4	247.921,4	
2.3. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	1.791,3	1.249,9	633,9	....	....	....	....	....	....	....	
2.4. Potraživanja od nebankarskih financijskih institucija	1.853,7	1.127,8	1.110,6	....	....	....	....	....	....	....	
2.5. Potraživanja od ostalih financijskih posrednika	....	....	....	4.588,1	5.975,8	5.989,5	9.065,5	9.005,4	9.366,9	9.264,8	
2.6. Potraživanja od pomoćnih financijskih institucija	....	....	....	967,9	1.022,8	1.018,8	1.036,0	1.040,0	1.065,5	1.061,6	
2.7. Potraživanja od društava za osiguranje i mirovinskih fondova	....	....	....	654,3	132,6	137,0	326,7	655,6	243,1	152,6	
Ukupno (1+2)	293.093,2	315.824,0	320.355,3	339.696,6	351.320,4	347.954,4	356.718,4	362.765,7	365.498,7	363.999,1	
PASIVA											
1. Novčana masa	57.886,6	55.237,9	47.195,7	48.301,4	51.934,5	46.852,4	50.548,4	51.877,0	52.780,4	49.919,3	
2. Štedni i oročeni depoziti	59.800,7	56.240,7	44.874,3	38.885,2	42.558,9	43.853,0	41.996,0	42.820,3	40.590,0	40.917,2	
3. Devizni depoziti	103.156,1	117.590,8	135.509,1	147.320,5	144.486,8	144.573,3	145.059,7	149.677,6	152.649,2	152.837,5	
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	12.236,8	15.064,7	16.866,7	17.231,3	16.750,4	16.861,4	17.553,5	16.877,3	17.768,7	17.469,9	
5. Ograničeni i blokirani depoziti	2.280,9	3.094,2	2.598,3	3.580,9	3.399,7	2.705,5	5.984,9	5.715,3	5.274,1	5.326,2	
6. Ostalo (neto)	57.732,1	68.595,7	73.311,1	84.377,1	92.190,1	93.108,8	95.575,9	95.798,3	96.436,2	97.529,1	
Ukupno (1+2+3+4+5+6)	293.093,2	315.824,0	320.355,3	339.696,6	351.320,4	347.954,4	356.718,4	362.765,7	365.498,7	363.999,1	

^a Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija • Bilanca monetarnih institucija prikazuje konsolidirane podatke iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1) i Konsolidirane bilance kreditnih institucija (Tablica D1).

Počevši od Biltena HNB-a broj 190, provedena je revizija svih stavki od srpnja 1999. nadalje tako da su podacima, uz Hrvatsku narodnu banku, banke i štedne banke, obuhvaćene i stambene štedionice.

Inozemna aktiva (neto) jest razlika između zbroja inozemnih aktiva Hrvatske narodne banke i kreditnih institucija i zbroja inozemnih pasiva Hrvatske narodne banke i kreditnih institucija.

Plasmani su zbroj odgovarajućih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke i Konsolidirane bilance kreditnih institucija, s tim da su potraživanja od središnje države iskazana neto, tj. umanjena za depozite središnje države kod Hrvatske narodne banke i

kod kreditnih institucija.

Novčana masa je zbroj gotovog novca izvan kreditnih institucija, depozita ostalih financijskih institucija kod Hrvatske narodne banke i depozitnog novca kod kreditnih institucija (stavka Depozitni novac iz Konsolidirane bilance kreditnih institucija, Tablica D1).

Stavke Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca u cijelosti su preuzete iz Konsolidirane bilance kreditnih institucija, dok je stavka Ograničeni i blokirani depoziti zbroj pripadnih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke (isključujući blokirane depozite kreditnih institucija kod Hrvatske narodne banke) i Konsolidirane bilance kreditnih institucija. Ostalo (neto) jesu neraspoređene stavke pasive umanjene za neraspoređene stavke aktive.

Tablica B2: Broj kreditnih institucija obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive

Godina	Mjesec	Ukupan broj kreditnih institucija	Banke	Štedne banke	Stambene štedionice	Štedionice	Kreditne institucije klasificirane prema veličini bilančne aktive					
							Manje od 100 mil. kn	Od 100 do manje od 500 mil. kn	Od 500 mil. do manje od 1 mlrd. kn	Od 1 do manje od 2 mlrd. kn	Od 2 do manje od 10 mlrd. kn	10 i više mlrd. kn
1	2	3 = 4 do 7	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1999.	prosinac	87	53	0	4	30	34	27	7	7	10	2
2000.	prosinac	78	45	0	4	29	28	23	9	6	10	2
2001.	prosinac	69	44	0	4	21	20	20	8	7	10	4
2002.	prosinac	59	46	0	3	10	12	16	9	9	8	5
2003.	prosinac	53	42	0	4	7	7	16	9	7	8	6
2004.	prosinac	49	39	0	4	6	7	13	10	8	5	6
2005.	prosinac	43	36	0	4	3	4	10	8	8	7	6
2006.	prosinac	43	35	0	5	3	6	6	6	11	6	8
2007.	prosinac	42	35	0	5	2	5	5	2	16	5	9
2008.	prosinac	43	35	1	5	2	4	8	1	14	7	9
2009.	prosinac	43	34	2	5	2	5	6	3	14	7	8
2010.	prosinac	38	32	1	5	0	1	5	2	12	10	8
2011.	prosinac	37	31	1	5	0	1	5	1	12	10	8
2012.	veljača	37	31	1	5	0	1	5	1	12	10	8
	ožujak	37	31	1	5	0	1	5	1	11	11	8
	travanj	37	31	1	5	0	1	5	1	12	10	8
	svibanj	37	31	1	5	0	1	5	1	12	10	8
	lipanj	37	31	1	5	0	1	5	1	12	10	8
	srpanj	37	31	1	5	0	1	5	1	11	11	8
	kolovoz	37	31	1	5	0	1	5	1	11	11	8
	rujan	37	31	1	5	0	1	5	1	11	11	8
	listopad	37	31	1	5	0	1	5	1	11	11	8
	studen	37	31	1	5	0	1	5	1	11	11	8
	prosinac	36	30	1	5	0	1	5	1	11	10	8
2013.	siječanj	36	30	1	5	0	1	5	1	11	10	8

Tablica B2: Broj kreditnih institucija obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive • U tablici se iskazuje ukupan broj kreditnih institucija, koje mjesečno izvješćuju Hrvatsku narodnu banku i čije je poslovanje prikazano u Konsolidiranoj bilanci kreditnih institucija. U skladu s regulativom Europske središnje banke obuhvat ostalih monetarnih institucija u budućnosti će biti proširen tako da

će one obuhvaćati i novčane investicijske fondove.

Do veljače 2005. monetarnom statistikom obuhvaćene su i institucije koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije. Do studenoga 2010. monetarnom statistikom obuhvaćene su i institucije u likvidaciji.

U tablici se također iskazuje klasifikacija kreditnih institucija prema veličini bilančne aktive.

C. Hrvatska narodna banka

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.					2013.
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.	I.	
AKTIVA											
1. Inozemna aktiva	68.177,8	66.805,5	75.807,8	78.728,2	84.302,0	85.129,0	87.381,9	84.807,5	84.782,1	84.010,6	
1.1. Zlato	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1.2. Posebna prava vučenja	5,6	5,3	2.423,7	2.634,5	2.716,3	2.658,5	2.788,6	2.708,0	2.662,3	2.627,7	
1.3. Pričuvna pozicija kod MMF-a	1,3	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,5	1,4	1,4	1,4	
1.4. Efektivna i depoziti po viđenju u stranim bankama	7,2	1.472,7	1.763,8	1.483,0	1.887,2	1.879,9	1.881,5	7.542,0	10.647,4	6.219,4	
1.5. Oročeni depoziti u stranim bankama	33.204,4	13.189,3	17.534,5	22.702,9	18.676,4	16.922,9	12.014,6	8.792,8	6.298,8	8.899,2	
1.6. Plasmani u vrijednosne papire u devizama	34.959,3	52.136,9	54.084,5	51.906,5	61.020,7	63.666,2	70.695,7	65.763,3	65.172,2	66.263,0	
1.7. Nekonvertibilna devizna aktiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2. Potraživanja od središnje države	1,0	2,2	2,9	0,3	251,8	52,8	-	-	-	-	
2.1. Potraživanja u kunama	1,0	2,2	2,9	0,3	251,8	52,8	-	-	-	-	
2.2. Potraživanja u devizama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	4,0	3,7	3,5	3,1	2,8	2,8	2,7	2,7	2,5	2,5	
4. Potraživanja od kreditnih institucija	4.178,3	13,9	13,5	12,9	139,2	61,9	11,8	11,7	11,8	11,6	
4.1. Krediti kreditnim institucijama	4.178,3	13,9	13,5	12,9	139,2	61,9	11,8	11,7	11,8	11,6	
Lombardni krediti	1.349,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kratkoročni kredit za likvidnost	-	-	-	-	126,8	50,0	-	-	-	-	
Ostali krediti	14,7	13,9	13,5	12,9	12,4	11,9	11,8	11,7	11,8	11,6	
Obratne repo transakcije	2.814,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4.2. Dospjela nenaplaćena potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5. Potraživanja od ostalih finansijskih institucija	63,9	60,5	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	-	-	-	
Ukupno (1+2+3+4+5)	72.425,1	66.885,8	75.828,3	78.745,2	84.696,5	85.247,1	87.397,2	84.821,9	84.796,4	84.024,7	
PASIVA											
1. Primarni novac	51.932,2	49.752,8	56.153,9	56.353,8	62.559,6	61.090,2	61.703,2	60.656,7	61.856,3	60.856,9	
1.1. Gotov novac izvan kreditnih institucija	16.007,5	17.051,0	15.282,1	15.262,7	16.689,1	16.171,8	17.798,2	17.948,2	16.947,0	16.384,6	
1.2. Blagajne kreditnih institucija	3.305,8	3.428,3	3.659,6	4.048,7	4.253,9	3.759,6	4.498,7	4.341,4	4.681,0	3.949,9	
1.3. Depoziti kreditnih institucija	32.610,6	29.263,7	37.200,1	36.937,6	41.436,0	40.889,8	39.251,8	37.904,1	39.636,7	40.484,3	
Računi za namiru kreditnih institucija	7.553,9	9.520,3	12.024,6	10.246,1	12.705,0	10.298,1	9.945,1	12.165,8	11.509,2	10.147,0	
Izdvojena kunska obvezna pričuva	22.275,6	19.222,7	23.600,6	22.705,1	25.755,0	27.636,7	24.728,7	24.901,5	24.555,7	24.312,3	
Upisani obvezni blagajnički zapisi HNB-a	1.991,1	460,6	-	-	-	-	-	-	-	-	
Prekonoćni depoziti	790,0	60,0	1.575,0	3.986,4	2.976,0	2.955,0	4.578,0	836,8	3.571,9	6.025,0	
1.4. Depoziti ostalih finansijskih institucija	8,3	9,9	12,0	104,8	180,6	269,1	154,5	463,0	591,6	38,2	
2. Ograničeni i blokirani depoziti	14.286,0	8.064,1	5.091,6	5.979,3	5.754,0	6.046,0	8.836,1	8.509,1	7.954,8	7.798,3	
2.1. Izdvojena devizna obvezna pričuva	14.257,5	8.008,3	5.041,7	4.773,2	5.538,3	5.916,3	5.274,7	5.192,7	5.094,5	5.053,2	
2.2. Ograničeni depoziti	28,6	55,8	49,9	1.206,0	215,8	129,7	3.561,4	3.316,5	2.860,2	2.745,1	
2.3. Blokirani devizni depoziti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Inozemna pasiva	17,2	16,6	8,1	8,7	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	
3.1. Krediti MMF-a	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3.2. Obveze prema međunarodnim institucijama	17,2	16,6	8,1	8,7	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	
3.3. Obveze prema stranim bankama	-	-	-	-	0,0	-	0,0	0,0	0,0	-	
4. Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti	190,8	197,1	4.159,4	4.106,2	1.439,2	4.261,7	1.846,9	1.600,2	146,6	588,9	
4.1. Depozitni novac	117,5	161,3	1.827,1	1.379,8	849,7	2.472,2	783,8	1.519,4	68,1	548,2	
Depozitni novac središnje države	100,3	43,0	1.772,9	1.379,8	849,7	2.472,2	783,8	1.519,4	68,1	548,2	
Depozitni novac fondova socijalne sigurnosti	17,1	118,3	54,2	-	-	-	-	-	-	-	
4.2. Devizni depoziti središnje države	73,3	35,8	2.332,2	2.726,4	589,5	1.789,5	1.063,1	80,9	78,5	40,7	
4.3. Blagajnički zapisi HNB-a	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5. Blagajnički zapisi HNB-a	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5.1. Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5.2. Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6. Kapitalni računi	6.664,5	9.562,4	11.151,3	13.090,1	15.787,9	14.715,2	15.881,1	14.923,0	15.716,8	15.662,4	
7. Ostalo (neto)	-665,6	-707,1	-735,9	-792,9	-844,6	-866,1	-870,3	-867,2	-878,1	-881,8	
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7)	72.425,1	66.885,8	75.828,3	78.745,2	84.696,5	85.247,1	87.397,2	84.821,9	84.796,4	84.024,7	

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke • U tablici se iskazuju podaci o potraživanjima i obvezama monetarnih vlasti.

Inozemna aktiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunskih potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: zlato, posebna prava vučenja, pričuvnu poziciju kod Međunarodnoga monetarnog fonda, efektivni strani novac u trezoru, sredstva na tekućim računima kod stranih banaka, oročene depozite kod stranih banaka i pripadajuće obračunate kamate, plasmane u vrijednosne papire u devizama i ostala potraživanja.

Potraživanja od središnje države jesu krediti, dospjela potraživanja od državnog proračuna Republike Hrvatske i ulaganja u kratkoročne vrijednosne papire Republike Hrvatske. Prema Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci, koji je na snazi od srpnja 2008. godine, Hrvatska narodna banka ne može odobravati kredite Republici Hrvatskoj, pa se unutar te stavke iskazuju samo dospjela potraživanja od državnog proračuna nastala na osnovi obavljanja platnog prometa te na osnovi obveza izvršenih prema Međunarodnome monetarnom fondu i stranim bankama.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora jesu krediti i dospjela nenaplaćena potraživanja od ostalih domaćih sektora (do Biltene broj 190 ova stavka uključuje Potraživanja banaka u stečaju).

Od svibnja 1999. Potraživanja od ostalih financijskih institucija (do Biltene broj 190 objavljujuna pod nazivom Potraživanja od ostalih bankarskih institucija) uključuju i potraživanja HNB-a po kreditima iz primarne emisije nenaplaćenima od kreditnih institucija nad kojima je pokrenut stečajni postupak.

Potraživanja od kreditnih institucija su krediti kreditnim institucijama i dospjela nenaplaćena potraživanja od kreditnih institucija. Krediti kreditnim institucijama su lombardni krediti, kratkoročni krediti za likvidnost, ostali krediti te obratne repo transakcije. U stavku Lombardni krediti uključeni su i krediti kreditnim institucijama za premošćivanje nelikvidnosti, koji su u prosincu 1994. zamijenjeni lombardnim kreditima. Kratkoročni krediti za likvidnost, koji se odobravaju od početka 1999., također služe za premošćivanje nelikvidnosti. Ostali krediti su: interventni krediti, specijalni krediti za premošćivanje nelikvidnosti kreditnih institucija odobravani prijašnjih godina (inicijalni krediti, predsanacijski krediti), dospjeli, a nenaplaćeni krediti te depoziti Hrvatske narodne banke kod kreditnih institucija. Od travnja 2005. obratne repo transakcije provode se tjedno. Dospjela nenaplaćena potraživanja od kreditnih institucija uključuju prekoračenja raspoloživih sredstava na njihovim računima za namiru (do polovine 1994.) te neurednosti kreditnih institucija pri izdvajanju i održavanju obvezne pričuve.

Primarni novac čine gotov novac izvan kreditnih institucija,

novčana sredstva u blagajnama kreditnih institucija, depoziti kreditnih institucija kod Hrvatske narodne banke i depoziti ostalih financijskih institucija kod Hrvatske narodne banke.

Depozite kreditnih institucija čine novčana sredstva na računima za namiru kreditnih institucija, sredstva obvezne pričuve izdvojena na posebne račune kod Hrvatske narodne banke (u koja je od ožujka 2006. uključena i posebna obvezna pričuva izdvojena na obveze po izdanim vrijednosnim papirima), obvezno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke te prekoćni depoziti kreditnih institucija.

Depoziti ostalih financijskih institucija jesu novčana sredstva za namiru HBOR-a, depoziti SKDD-a za trgovanje vrijednosnim papirima i depoziti DAB-a.

Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju izdvojenu deviznu obveznu pričuvu i pripadajuće obračunate kamate, ograničene depozite i blokirane devizne depozite. Na određene devizne izvore sredstava kreditne institucije izdvajaju deviznu obveznu pričuvu na posebne račune HNB-a, a od kolovoza 2004. do listopada 2008. i graničnu obveznu pričuvu. Ograničeni depoziti su kunska sredstva izdvojena po nalogu suda ili na temelju propisa te u razdoblju od svibnja 1999. do travnja 2002. i depoziti banaka u stečaju. Od ožujka 2010. ovdje se uključuju sredstva HBOR-a koja se odnose na račun razvoja gospodarstva i model financiranja. Blokirani devizni depoziti su sredstva koja su bila izdvajana na posebne račune kod Hrvatske narodne banke za podmirenje dospjelih neplaćenih obveza prema inozemnim vjerovnicima.

Inozemna pasiva obuhvaća kredite primljene od Međunarodnoga monetarnog fonda, obveze prema međunarodnim financijskim institucijama i stranim bankama s pripisanim obračunatim kamatama.

Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti jesu depozitni novac i devizni računi središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod Hrvatske narodne banke te blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnja država i fondovi socijalne sigurnosti.

Blagajnički zapisi su dragovoljno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u kunama i stranoj valuti, osim blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnja država i fondovi socijalne sigurnosti.

Kapitalski računi uključuju pričuve, rezervacije i račune prihoda i rashoda.

Ostalo (neto) jesu neraspoređeni računi pasive umanjene za neraspoređene račune aktive Bilance Hrvatske narodne banke.

D. Kreditne institucije

Tablica D1: Konsolidirana bilanca kreditnih institucija
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.					2013. I.
						III.	VI.	IX.	XII. ^a		
AKTIVA											
1. Pričuve kreditnih institucija kod središnje banke	50.178,9	40.705,6	45.902,1	45.745,5	51.114,0	50.566,3	49.023,4	47.439,3	49.411,3	49.486,1	
1.1. Kunske pričuve kod središnje banke	35.929,1	32.700,5	40.860,4	40.169,1	45.590,6	44.650,0	43.748,7	42.246,7	44.316,8	44.433,0	
1.2. Devizne pričuve kod središnje banke	14.249,8	8.005,1	5.041,7	5.576,4	5.523,5	5.916,3	5.274,7	5.192,7	5.094,5	5.053,2	
2. Inozemna aktiva	46.438,5	50.246,6	49.577,0	47.878,2	40.044,9	33.359,5	35.800,0	43.859,0	39.118,6	35.003,1	
3. Potraživanja od središnje države i fondova socijalne sigurnosti	32.856,8	35.209,4	40.031,2	46.162,1	53.474,4	58.180,4	59.028,6	57.916,5	60.838,0	62.454,5	
4. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	209.551,1	239.445,7	240.114,6	250.291,1	261.980,1	263.055,5	257.015,5	252.545,2	247.813,8	247.918,8	
4.1. Potraživanja od lokalne države	2.140,8	2.077,4	2.074,2	3.348,1	3.563,3	3.512,4	3.443,1	3.298,4	3.500,1	3.511,8	
4.2. Potraživanja od nefinancijskih trgovačkih društava	92.265,1	107.959,0	112.167,5	116.802,9	126.938,8	128.546,0	122.645,8	120.077,8	114.622,2	115.341,3	
4.3. Potraživanja od stanovništva	115.145,3	129.409,4	125.872,8	130.140,1	131.478,0	130.997,1	130.926,6	129.169,0	129.691,5	129.065,7	
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	1.791,3	1.249,9	633,9	....	....	....	....	....	....	....	
6. Potraživanja od nebankarskih financijskih institucija	1.789,7	1.067,4	1.109,9	....	....	....	....	....	....	....	
7. Potraživanja od ostalih financijskih posrednika	....	....	....	4.587,5	5.975,1	5.988,8	9.064,8	9.005,4	9.366,9	9.264,8	
8. Potraživanja od pomoćnih financijskih institucija	....	....	....	967,9	1.022,8	1.018,8	1.036,0	1.040,0	1.065,5	1.061,6	
9. Potraživanja od društava za osiguranje i mirovinskih fondova	....	....	....	654,3	132,6	137,0	326,7	655,6	243,1	152,6	
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9)	342.606,3	367.924,6	377.368,7	396.286,6	413.744,0	412.306,2	411.295,0	412.461,1	407.857,2	405.341,6	
PASIVA											
1. Depozitni novac	41.870,8	38.177,0	31.901,5	32.933,9	35.064,8	30.411,5	32.595,8	33.465,8	35.241,9	33.496,5	
2. Štedni i oročeni depoziti	59.800,7	56.240,7	44.874,3	38.885,2	42.558,9	43.853,0	41.996,0	42.820,3	40.590,0	40.917,2	
3. Devizni depoziti	103.156,1	117.590,8	135.509,1	147.320,5	144.486,8	144.573,3	145.059,7	149.677,6	152.649,2	152.837,5	
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	12.236,8	15.064,7	16.866,7	17.231,3	16.750,4	16.861,4	17.553,5	16.877,3	17.768,7	17.469,9	
5. Inozemna pasiva	65.192,5	75.377,4	80.451,5	82.099,3	90.348,3	90.895,1	87.349,3	81.946,6	73.675,1	71.766,5	
6. Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti	2.180,5	2.675,8	2.307,2	3.362,6	4.079,1	3.813,9	3.742,3	3.519,3	3.910,1	3.514,0	
7. Krediti primljeni od središnje banke	4.178,3	14,0	13,5	12,9	139,1	61,8	11,8	11,7	11,8	11,6	
8. Ograničeni i blokirani depoziti	2.252,3	3.038,4	2.548,4	2.374,9	3.183,9	2.575,8	2.423,5	2.398,8	2.413,9	2.581,1	
9. Kapitalni računi	53.481,8	60.708,0	66.784,4	72.555,2	77.208,3	78.607,5	79.165,3	80.668,5	80.700,6	81.206,8	
10. Ostalo (neto)	-1.743,6	-962,2	-3.888,0	-489,3	-75,6	652,8	1.397,8	1.075,2	896,0	1.540,5	
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	342.606,3	367.924,6	377.368,7	396.286,6	413.744,0	412.306,2	411.295,0	412.461,1	407.857,2	405.341,6	

^a Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Tablica D1: Konsolidirana bilanca kreditnih institucija • U konsolidiranu bilancu kreditnih institucija uključeni su podaci o potraživanjima i obvezama kreditnih institucija.

Počevši od Biltena HNB-a broj 190, provedena je revizija svih stavki od srpnja 1999. nadalje tako da su podacima, uz Hrvatsku narodnu banku, banke i štedne banke, obuhvaćene i stambene štedionice. Konsolidirana su međusobna potraživanja i obveze između banaka, štednih banaka i stambenih štedionica.

Pričuve kreditnih institucija kod središnje banke su kunske i devizne. Kunske pričuve su novčana sredstva kreditnih institucija u blagajnama i kunska novčana sredstva kreditnih institucija na računima kod središnje banke. Devizne pričuve su devizna novčana sredstva na deviznim računima Hrvatske narodne banke.

Inozemna aktiva su sljedeći oblici deviznih i kunskih potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: strani efektivni novac u blagajnama, sredstva na tekućim računima i oročeni depoziti kod inozemnih banaka (uključujući loro akreditive i ostala

pokrića), vrijednosni papiri, krediti i dionice.

Potraživanja od središnje države su sljedeći oblici kunskih i deviznih potraživanja: vrijednosni papiri i krediti.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora obuhvaćaju sljedeće oblike kunskih i deviznih potraživanja: instrumente tržišta novca, obveznice, kredite (uključujući akceptne kredite) i dionice.

Do studenoga 2010. potraživanja od ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija obuhvaćaju iste oblike kunskih i deviznih potraživanja, s tim da potraživanja od ostalih bankarskih institucija obuhvaćaju još i depozite. Od prosinca 2010. potraživanja od ostalih financijskih posrednika (uključujući i potraživanja od HBOR-a), od pomoćnih financijskih institucija i od društava za osiguranje i mirovinskih fondova obuhvaćaju iste oblike kunskih i deviznih potraživanja.

Do studenoga 2010. stavke Depozitni novac, Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca obuhvaćaju obveze kreditnih institucija prema ostalim domaćim sektorima, ostalim bankarskim institucijama te

nebankarskim financijskim institucijama. Od prosinca 2010. ove stavke obuhvaćaju obveze kreditnih institucija prema ostalim domaćim sektorima, ostalim financijskim posrednicima, pomoćnim financijskim institucijama i društvima za osiguranje i mirovinskim fondovima.

Depozitni novac uključuje novčana sredstva na transakcijskim računima te obveze kreditnih institucija po izdanim kunskim instrumentima plaćanja, a umanjuje se za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama kreditnih institucija i čekove poslane na naplatu).

Štedni i oročeni depoziti su kunski štedni depoziti po viđenju te kunski oročeni depoziti, kunski depoziti s otkaznim rokom.

Devizni depoziti su devizni depoziti po viđenju, devizni oročeni depoziti i devizni depoziti s otkaznim rokom.

Obveznice i instrumenti tržišta novca su neto obveze kreditnih institucija po izdanim vrijednosnim papirima i primljeni krediti. Izdani podređeni i hibridni instrumenti koje su upisali inozemni investitori nisu obuhvaćeni ovom stavkom.

Inozemna pasiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunskih obveza prema stranim fizičkim i pravnim osobama: transakcijske račune, štedne depozite (uključujući loro akreditive i ostala pokriva), oročene depozite, primljene kredite i dospjele obveze. U sklopu primljenih kredita iskazuju se i izdani podređeni i hibridni instrumenti koje su upisali inozemni investitori.

Depoziti središnje države su svi oblici kunskih i deviznih obveza (osim ograničenih i blokiranih depozita) kreditnih institucija prema središnjoj državi.

Kreditni primljeni od središnje banke su krediti primljeni od Hrvatske narodne banke i depoziti Hrvatske narodne banke kod kreditnih institucija, pri čemu se kao krediti tretiraju i poslovi reotkupa vrijednosnih papira.

Do studenoga 2010. Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju sljedeće obveze banaka: kunske i devizne ograničene depozite ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija, nebankarskih financijskih institucija, središnje države te stranih pravnih i fizičkih osoba i blokirane devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Od prosinca 2010. Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju sljedeće obveze kreditnih institucija: kunske i devizne ograničene depozite ostalih domaćih sektora, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i društava za osiguranje i mirovinskih fondova, središnje države te stranih pravnih i fizičkih osoba i blokirane devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Kapitalski računi su dionički kapital, zadržana dobit (gubitak), dobit (gubitak) prethodne godine, dobit (gubitak) tekuće godine, zakonske rezerve, statutarne i ostale kapitalne rezerve, rezerve za opće bankovne rizike, odgođeni porez u kapitalu, dividende isplaćene tijekom tekuće godine, revalorizacijske rezerve, posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj i pojedinačnoj osnovi po izvanbilančnim stavkama, ispravci vrijednosti i posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi.

Ostalo (neto) jesu neraspoređeni računi pasive umanjeni za neraspoređene račune aktive, uključujući fer vrijednost izvedenih financijskih instrumenata.

Tablice D2 – D12 • Ovaj skup tablica (osim tablica D5, D5a, D5b, D5c i D5d) razrađeni je prikaz odgovarajućih stavki aktive i pasive Konsolidirane bilance kreditnih institucija (Tablica D1).

Tablica D2: Inozemna aktiva kreditnih institucija
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.					2013. I.
						III.	VI.	IX.	XII.		
1. Devizna inozemna aktiva	45.837,2	49.705,1	49.230,3	46.906,2	39.109,0	32.373,1	34.662,7	41.974,1	37.343,7	33.619,3	
1.1. Potraživanja od stranih financijskih institucija	37.824,9	38.038,3	34.186,6	32.056,3	29.655,0	24.314,2	26.487,2	33.295,4	28.730,5	25.197,3	
Efektivni strani novac	1.245,5	1.973,2	1.772,6	1.623,1	1.940,5	1.616,6	2.286,6	1.820,1	1.758,0	1.479,5	
Tekući računi	1.305,2	2.109,8	1.338,7	1.175,2	2.377,1	1.958,3	3.146,1	4.632,2	5.457,7	3.503,5	
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	31.726,1	31.444,5	29.254,5	27.129,2	22.372,8	17.654,4	16.667,7	21.562,9	15.915,9	14.073,7	
Vrijednosni papiri	3.210,4	2.307,1	1.629,0	1.896,5	2.847,4	2.825,2	4.282,1	5.210,3	5.360,6	5.908,7	
Kreditni	195,9	166,3	117,6	170,1	8,7	161,8	47,6	24,0	187,7	180,6	
Dionice stranih financijskih institucija	141,9	37,4	74,2	62,1	108,5	97,8	57,1	45,9	50,6	51,1	
1.2. Potraživanja od stranih nefinancijskih institucija	8.012,3	11.666,8	15.043,7	14.849,9	9.454,0	8.058,9	8.175,5	8.678,7	8.613,2	8.422,1	
Potraživanja od stranih država	6.696,1	9.976,8	13.477,2	12.906,2	7.544,3	6.110,5	6.107,9	6.431,5	6.944,0	6.765,8	
Potraživanja od stranih osoba	1.295,2	1.613,5	1.534,5	1.926,6	1.902,7	1.942,1	2.060,7	2.224,5	1.643,2	1.624,2	
Vrijednosni papiri	180,9	235,1	205,4	271,7	55,1	58,0	55,0	51,2	0,1	2,3	
Kreditni	1.114,3	1.378,4	1.329,1	1.654,9	1.847,7	1.884,1	2.005,7	2.173,2	1.643,1	1.622,0	
Dionice stranih osoba	20,9	76,5	32,0	17,1	6,9	6,3	6,9	22,7	26,0	32,0	
2. Kunska inozemna aktiva	601,3	541,5	346,7	972,1	935,9	986,4	1.137,3	1.884,9	1.774,9	1.383,8	
2.1. Potraživanja od stranih financijskih institucija	408,1	144,1	86,3	713,7	764,4	805,8	955,9	1.700,3	1.583,4	1.191,7	
2.2. Potraživanja od stranaca	193,3	397,4	260,3	258,3	171,5	180,7	181,4	184,6	191,5	192,1	
Od toga: Kreditni	192,7	396,8	260,0	258,0	171,2	180,3	181,1	184,3	191,2	191,8	
Ukupno (1+2)	46.438,5	50.246,6	49.577,0	47.878,2	40.044,9	33.359,5	35.800,0	43.859,0	39.118,6	35.003,1	

Tablica D2: Inozemna aktiva kreditnih institucija • U tablici se iskazuju potraživanja kreditnih institucija od stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna aktiva kreditnih institucija obuhvaća deviznu

inozemnu aktivu i kunsku inozemnu aktivu. I u sklopu devizne i u sklopu kunske inozemne aktive posebno su prikazana potraživanja od stranih financijskih institucija i potraživanja od stranih nefinancijskih institucija (ukupno i po financijskim instrumentima).

Tablica D3: Potraživanja kreditnih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				2013. I.
						III.	VI.	IX.	XII.	
1. Kunska potraživanja	28.118,3	24.192,6	23.306,6	27.968,6	31.215,7	29.756,3	32.036,7	31.082,2	32.801,9	32.234,7
1.1. Potraživanja od središnje države	22.135,6	22.361,4	21.517,8	27.967,6	31.213,5	29.754,8	32.036,0	31.081,6	32.800,3	32.232,9
Vrijednosni papiri	19.178,1	19.431,0	18.592,7	21.932,2	22.831,0	20.908,2	19.841,7	19.042,1	19.556,8	20.911,6
Od toga: Obveznice za blokirano deviznu štednju građana	6,4	6,1	5,2	17,1	16,3	16,4	16,0	15,8	15,6	15,6
Kreditni	2.957,5	2.930,4	2.925,1	6.035,4	8.382,5	8.846,6	12.194,3	12.039,5	13.243,5	11.321,2
1.2. Potraživanja od fondova socijalne sigurnosti	5.982,8	1.831,2	1.788,8	1,0	2,2	1,5	0,7	0,7	1,6	1,8
Vrijednosni papiri	-	6,1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni	5.982,8	1.825,2	1.788,8	1,0	2,2	1,5	0,7	0,7	1,6	1,8
2. Devizna potraživanja	4.738,4	11.016,8	16.724,6	18.193,4	22.258,7	28.424,1	26.991,9	26.834,3	28.036,1	30.219,9
2.1. Potraživanja od središnje države	4.388,6	9.843,6	14.793,1	18.193,4	22.258,7	28.424,1	26.991,9	26.834,3	28.036,1	30.219,9
Vrijednosni papiri	268,4	300,7	234,7	207,7	1.281,2	6.367,8	6.832,5	6.857,6	6.907,5	7.021,9
Kreditni	4.120,1	9.542,9	14.558,4	17.985,7	20.977,5	22.056,2	20.159,5	19.976,6	21.128,6	23.197,9
2.2. Potraživanja od fondova socijalne sigurnosti	349,9	1.173,2	1.931,6	-	-	-	-	-	-	-
Vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni	349,9	1.173,2	1.931,6	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno (1+2)	32.856,8	35.209,4	40.031,2	46.162,1	53.474,4	58.180,4	59.028,6	57.916,5	60.838,0	62.454,5

Tablica D3: Potraživanja kreditnih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti • U tablici se iskazuju kun- ska i devizna potraživanja kreditnih institucija od središnje drža- ve i fondova socijalne sigurnosti. U kuskim potraživanjima od

središnje države stavka Vrijednosni papiri obuhvaća i Obveznice za blokirano deviznu štednju građana izdane na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Tablica D3a: Kunska potraživanja kreditnih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011.				2012.				2013. I.
		III.	VI.	IX.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.	
1. Potraživanja bez valutne klauzule	16.278,6	18.794,0	18.636,8	16.764,9	18.224,7	17.408,7	18.536,0	17.056,8	18.072,2	18.620,7
1.1. Potraživanja od središnje države	16.277,6	18.792,7	18.635,2	16.762,7	18.222,4	17.407,3	18.535,4	17.056,1	18.070,6	18.618,9
Vrijednosni papiri	12.633,4	14.341,3	14.685,2	12.767,4	14.070,4	12.842,4	13.379,8	12.062,0	12.650,7	13.242,4
Kreditni	3.644,2	4.451,4	3.950,0	3.995,3	4.152,0	4.564,9	5.155,5	4.994,1	5.419,9	5.376,5
1.2. Potraživanja od fondova socijalne sigurnosti	1,0	1,2	1,6	2,2	2,2	1,5	0,7	0,7	1,6	1,8
Vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni	1,0	1,2	1,6	2,2	2,2	1,5	0,7	0,7	1,6	1,8
2. Potraživanja uz valutnu klauzulu	11.690,0	11.413,9	10.998,1	12.421,3	12.991,1	12.347,6	13.500,6	14.025,5	14.729,7	13.614,0
2.1. Potraživanja od središnje države	11.690,0	11.413,9	10.998,1	12.421,3	12.991,1	12.347,6	13.500,6	14.025,5	14.729,7	13.614,0
Vrijednosni papiri	9.298,8	9.037,8	8.231,9	9.196,7	8.760,6	8.065,9	6.461,9	6.980,1	6.906,1	7.669,2
Od toga: Obveznice za blokirano deviznu štednju građana	17,0	16,4	15,9	16,2	16,3	16,4	16,0	15,8	15,6	15,6
Kreditni	2.391,2	2.376,1	2.766,1	3.224,6	4.230,5	4.281,7	7.038,7	7.045,4	7.823,6	5.944,8
2.2. Potraživanja od fondova socijalne sigurnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno (1+2)	27.968,6	30.207,8	29.634,8	29.186,2	31.215,7	29.756,3	32.036,7	31.082,2	32.801,9	32.234,7

Tablica D3a: Kunska potraživanja kreditnih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti • U tablici se iskazuje razrada stavke Kunska potraživanja iz Tablice D3, tako

što se posebno iskazuju potraživanja bez valutne klauzule i potraživanja uz valutnu klauzulu.

Tablica D4: Potraživanja kreditnih institucija od ostalih domaćih sektora na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				2013.
						III.	VI.	IX.	XII. ^a	I.
1. Kunska potraživanja	196.697,1	223.493,1	218.545,6	224.689,7	232.466,6	232.742,0	228.627,4	225.791,1	223.356,3	223.267,6
1.1. Instrumenti tržišta novca	2.147,4	2.674,5	2.040,2	1.906,0	2.165,9	2.191,1	2.621,4	2.805,3	3.786,7	3.842,2
1.2. Obveznice	1.366,0	1.341,4	1.691,0	1.714,7	1.734,5	1.670,8	1.804,7	1.658,0	1.553,1	1.530,0
1.3. Krediti	190.682,9	217.386,3	212.551,5	219.978,2	227.495,7	227.819,3	223.138,6	220.276,9	216.980,4	216.698,6
1.4. Dionice	2.500,8	2.090,8	2.262,9	1.090,7	1.070,6	1.060,8	1.062,6	1.050,8	1.036,1	1.196,8
2. Devizna potraživanja	12.854,0	15.952,6	21.569,1	25.601,4	29.513,5	30.313,5	28.388,1	26.754,1	24.457,5	24.651,2
2.1. Vrijednosni papiri	249,2	109,3	441,1	106,0	163,0	90,9	115,2	56,2	143,5	125,4
2.2. Krediti	12.604,9	15.843,3	21.128,0	25.495,4	29.350,4	30.222,6	28.272,9	26.697,9	24.314,0	24.525,8
Ukupno (1+2)	209.551,1	239.445,7	240.114,6	250.291,1	261.980,1	263.055,5	257.015,5	252.545,2	247.813,8	247.918,8

^a Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Tablica D4: Potraživanja kreditnih institucija od ostalih domaćih sektora • U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja kreditnih institucija od ostalih domaćih sektora, klasificirana prema financijskim instrumentima: instrumenti tržišta novca (uključujući faktoring i forfaiting od siječnja 2004.), obveznice, krediti i dionice.

Faktoring i forfaiting od siječnja 2004. do studenoga 2010.

u cijelosti su uključeni u instrumente tržišta novca. Od prosinca 2010. faktoring i forfaiting koje izvještajne institucije prikazuju u portfelju kredita i potraživanja uključeni su u kredite. Faktoring i forfaiting u svim ostalim portfeljima prikazuju se u instrumentima tržišta novca (izvornog dospjeća do i uključujući godinu dana), odnosno u obveznicama (izvornog dospjeća preko godine dana).

Tablica D4a: Kunska potraživanja kreditnih institucija od ostalih domaćih sektora na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011.				2012.				2013.
		III.	VI.	IX.	XII.	III.	VI.	IX.	XII. ^a	I.
1. Potraživanja bez valutne klauzule	66.440,4	65.653,6	65.168,5	66.190,6	66.228,5	66.777,8	66.077,8	66.340,0	64.761,5	65.367,4
1.1. Instrumenti tržišta novca	1.720,7	1.815,0	1.930,7	1.893,2	2.030,7	2.060,0	2.525,5	2.760,3	3.176,5	3.209,5
1.2. Obveznice	1.381,8	1.329,5	1.005,6	1.072,6	1.024,9	1.041,5	1.175,0	1.116,2	1.047,4	1.033,3
1.3. Krediti	62.247,2	61.398,3	61.114,9	62.129,6	62.102,3	62.615,5	61.314,7	61.412,7	59.501,5	59.927,9
1.4. Dionice	1.090,7	1.110,9	1.117,3	1.095,2	1.070,6	1.060,8	1.062,6	1.050,8	1.036,1	1.196,8
2. Potraživanja s valutnom klauzulom	158.249,3	158.996,3	163.100,2	164.622,5	166.238,1	165.964,2	162.549,6	159.451,1	158.594,8	157.900,2
2.1. Vrijednosni papiri	518,2	476,7	800,0	728,8	844,7	760,4	725,7	586,9	1.115,8	1.129,4
2.2. Krediti	157.731,1	158.519,5	162.300,2	163.893,7	165.393,4	165.203,8	161.823,9	158.864,2	157.479,0	156.770,8
Ukupno (1+2)	224.689,7	224.649,9	228.268,7	230.813,1	232.466,6	232.742,0	228.627,4	225.791,1	223.356,3	223.267,6

Tablica D4a: Kunska potraživanja kreditnih institucija od ostalih domaćih sektora • U tablici se iskazuje razrada stavke Kunska potraživanja iz Tablice D4, tako što se posebno iskazuju

potraživanja bez valutne klauzule i potraživanja uz valutnu klauzulu.

Tablica D5: Distribucija kredita kreditnih institucija po institucionalnim sektorima na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				2013.
						III.	VI.	IX.	XII.	I.
KUNSKI KREDITI										
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	8.940,2	4.755,6	4.713,9	6.036,4	8.384,7	8.848,1	12.194,9	12.040,1	13.245,1	11.323,0
1.1. Krediti središnjoj državi	2.957,5	2.930,4	2.925,1	6.035,4	8.382,5	8.846,6	12.194,3	12.039,5	13.243,5	11.321,2
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	5.982,8	1.825,2	1.788,8	1,0	2,2	1,5	0,7	0,7	1,6	1,8
2. Krediti lokalnoj državi	1.867,5	1.786,9	1.795,4	3.096,8	3.360,1	3.317,1	3.258,8	3.141,2	3.346,3	3.363,3
3. Krediti nefinancijskim trgovačkim društvima	74.001,7	86.536,1	85.206,2	87.099,3	93.018,7	93.871,6	89.320,7	88.311,5	84.260,3	84.599,5
4. Krediti stanovništvu	114.813,7	129.063,3	125.549,8	129.782,2	131.117,0	130.630,6	130.559,1	128.824,2	129.373,9	128.735,8
Od toga: stambeni krediti	47.437,6	55.162,0	55.927,1	....	....	....	....	....	....	....
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	213,6	36,1	102,0	....	....	....	....	....	....	....
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	947,6	741,4	689,0	....	....	....	....	....	....	....
7. Krediti ostalim financijskim posrednicima	....	....	....	3.555,4	3.789,8	3.865,5	7.078,5	7.096,8	7.435,1	7.265,9
8. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	....	....	....	604,6	608,9	615,2	631,4	636,2	661,3	619,5
9. Krediti društvima za osiguranje i mirovinskim fondovima	....	....	....	487,1	23,2	22,7	213,0	546,3	134,1	42,8
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9)	200.784,3	222.919,4	218.056,4	230.661,8	240.302,3	241.170,9	243.256,4	240.596,4	238.455,9	235.950,0
DEVIZNI KREDITI										
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	4.470,0	10.716,1	16.489,9	17.985,7	20.977,5	22.056,2	20.159,5	19.976,6	21.128,6	23.197,9
1.1. Krediti središnjoj državi	4.120,1	9.542,9	14.558,4	17.985,7	20.977,5	22.056,2	20.159,5	19.976,6	21.128,6	23.197,9
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	349,9	1.173,2	1.931,6	-	-	-	-	-	-	-
2. Krediti lokalnoj državi	8,7	5,5	3,0	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
3. Krediti nefinancijskim trgovačkim društvima	12.264,5	15.491,7	20.802,0	25.149,9	29.022,2	29.889,3	27.937,6	26.387,9	24.051,5	24.250,9
4. Krediti stanovništvu	331,6	346,1	323,0	345,0	327,9	333,0	335,0	309,7	262,3	274,7
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	143,2	758,3	65,7	....	....	....	....	....	....	....
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	668,0	143,5	269,4	....	....	....	....	....	....	....
7. Krediti ostalim financijskim posrednicima	....	....	....	367,5	446,0	450,9	284,6	263,9	293,5	367,9
8. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	....	....	....	17,5	48,8	38,4	39,4	38,6	37,9	75,7
9. Krediti društvima za osiguranje i mirovinskim fondovima	....	....	....	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-	-
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9)	17.886,0	27.461,1	37.953,0	43.866,1	50.822,7	52.768,1	48.756,4	46.977,0	45.774,1	48.167,4
UKUPNO (A+B)	218.670,4	250.380,5	256.009,4	274.527,9	291.125,0	293.939,0	292.012,8	287.573,4	284.230,0	284.117,3

Tablica D5: Distribucija kredita kreditnih institucija po institucionalnim sektorima • U tablici se iskazuju podaci o kuskim i deviznim kreditima kreditnih institucija domaćim sektorima, pri čemu krediti obuhvaćaju i akceptne kredite, financijski najam (leasing), izvršena plaćanja na osnovi garancija i drugih jamstava i kupljena potraživanja, a do prosinca 2003. i faktoring i forfaiting. Od prosinca 2010. krediti obuhvaćaju sljedeće vrste kredita: prekonoćne kredite, kredite za izvršena plaćanja s osnove garancija i drugih jamstava, obratne repo kredite, udjele u sindiciranim kreditima, financijski najam, potrošačke kredite, kredite za obrazovanje, stambene kredite, hipotekarne kredite, kredite

za automobile, kredite po kreditnim karticama, prekoračenja po transakcijskim računima, maržne kredite, lombardne kredite, kredite za obrtna sredstva, kredite za građevinarstvo, kredite za poljoprivredu, kredite za turizam, kredite za investicije, kredite za financiranje izvoza, gotovinske nenamjenske kredite, faktoring i forfaiting u portfelju kredita i potraživanja te ostale kredite.

Tablice D5a – D5d • Ovaj skup tablica razrađeni je prikaz odgovarajućih stavki iz Tablice D5 Distribucija kredita kreditnih institucija po institucionalnim sektorima.

Tablica D5a: Distribucija kunskih kredita kreditnih institucija po institucionalnim sektorima na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011.				2012.				2013. I.
		III.	VI.	IX.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.	
KREDITI BEZ VALUTNE KLAUZULE										
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	3.645,2	4.452,7	3.951,6	3.997,5	4.154,2	4.566,4	5.156,2	4.994,8	5.421,5	5.378,2
1.1. Krediti središnjoj državi	3.644,2	4.451,4	3.950,0	3.995,3	4.152,0	4.564,9	5.155,5	4.994,1	5.419,9	5.376,5
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	1,0	1,2	1,6	2,2	2,2	1,5	0,7	0,7	1,6	1,8
2. Krediti lokalnoj državi	896,4	1.081,2	918,8	1.031,3	953,9	1.004,6	982,9	964,1	974,7	1.049,7
3. Krediti nefinancijskim trgovačkim društvima	28.612,9	28.598,3	29.076,2	30.247,5	30.226,7	30.655,7	29.820,2	30.140,1	27.943,5	28.203,1
4. Krediti stanovništvu	32.737,8	31.718,8	31.119,9	30.850,8	30.921,8	30.955,3	30.511,6	30.308,5	30.583,2	30.675,1
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....
7. Krediti ostalim financijskim posrednicima	2.739,2	2.709,1	2.732,4	2.821,7	2.928,2	3.019,8	6.238,8	6.283,2	6.650,0	6.558,4
8. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	445,7	562,8	474,8	410,3	356,1	379,2	417,0	402,0	473,3	461,7
9. Krediti društvima za osiguranje i mirovinskim fondovima	483,7	218,5	33,5	339,6	20,0	19,6	209,9	543,3	131,1	39,8
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9)	69.560,9	69.341,5	68.307,2	69.698,6	69.560,9	70.600,5	73.336,6	73.636,1	72.177,3	72.366,0
KREDITI S VALUTNOM KLAUZULOM										
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	2.391,2	2.376,1	2.766,1	3.224,6	4.230,5	4.281,7	7.038,7	7.045,4	7.823,6	5.944,8
1.1. Krediti središnjoj državi	2.391,2	2.376,1	2.766,1	3.224,6	4.230,5	4.281,7	7.038,7	7.045,4	7.823,6	5.944,8
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Krediti lokalnoj državi	2.200,4	2.117,4	2.106,7	2.226,4	2.406,2	2.312,5	2.275,8	2.177,1	2.371,5	2.313,6
3. Krediti nefinancijskim trgovačkim društvima	58.486,3	60.033,0	61.028,0	61.118,1	62.792,0	63.216,0	59.500,6	58.171,4	56.316,8	56.396,4
4. Krediti stanovništvu	97.044,4	96.369,2	99.165,5	100.549,2	100.195,2	99.675,3	100.047,5	98.515,7	98.790,6	98.060,8
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....
7. Krediti ostalim financijskim posrednicima	816,2	744,4	748,1	775,6	861,6	845,7	839,6	813,6	785,1	707,5
8. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	159,0	231,3	259,6	261,2	252,8	236,1	214,4	234,2	188,0	157,9
9. Krediti društvima za osiguranje i mirovinskim fondovima	3,4	1,4	-	-	3,2	3,1	3,1	3,0	3,0	3,0
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9)	161.100,9	161.872,8	166.074,0	168.155,2	170.741,4	170.570,4	169.919,7	166.960,4	166.278,7	163.584,0
UKUPNO (A+B)	230.661,8	231.214,3	234.381,2	237.853,8	240.302,3	241.170,9	243.256,4	240.596,4	238.455,9	235.950,0

Tablica D5a: Distribucija kunskih kredita kreditnih institucija po institucionalnim sektorima • U tablici se iskazuje razrada

stavke Kanski krediti iz Tablice D5, tako što se posebno iskazuju krediti bez valutne klauzule i krediti uz valutnu klauzulu.

Tablica D5b: Distribucija kredita kreditnih institucija po institucionalnim sektorima i prema izvornom dospijeću na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011.				2012.				2013. I.
		III.	VI.	IX.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.	
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	24.022,1	29.937,4	29.421,7	28.500,6	29.362,2	30.904,3	32.354,4	32.016,8	34.373,6	34.521,0
1.1. Krediti središnjoj državi	24.021,1	29.936,2	29.420,1	28.498,4	29.360,0	30.902,8	32.353,7	32.016,1	34.372,1	34.519,2
Do 1 godine	1.647,9	6.668,5	5.349,0	1.298,1	1.358,9	2.972,3	3.273,5	3.113,7	2.938,6	2.988,0
Od 1 do 5 godina	5.763,5	6.674,4	7.033,3	8.837,2	8.952,7	8.390,2	9.429,9	9.704,9	10.243,2	11.620,4
Više od 5 godina	16.609,7	16.593,3	17.037,9	18.363,1	19.048,5	19.540,3	19.650,3	19.197,5	21.190,2	19.910,7
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	1,0	1,2	1,6	2,2	2,2	1,5	0,7	0,7	1,6	1,8
Do 1 godine	1,0	1,2	1,6	2,2	2,2	1,5	0,7	0,7	1,6	1,8
Od 1 do 5 godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Više od 5 godina	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Krediti lokalnoj državi	3.097,2	3.199,0	3.025,9	3.258,1	3.360,4	3.317,4	3.259,0	3.141,5	3.346,5	3.363,5
Do 1 godine	195,4	398,9	258,2	366,5	323,0	259,1	258,7	252,5	261,1	296,6
Od 1 do 5 godina	554,2	532,1	502,0	477,2	470,8	701,1	691,3	639,4	793,9	727,3
Više od 5 godina	2.347,6	2.268,0	2.265,7	2.414,3	2.566,6	2.357,3	2.309,0	2.249,7	2.291,5	2.339,6
3. Krediti nefinancijskim trgovačkim društvima	112.249,2	113.565,9	114.973,8	117.404,0	122.040,9	123.760,9	117.258,3	114.699,4	108.311,9	108.850,4
Do 1 godine	27.053,9	27.761,5	27.898,0	27.632,5	28.517,1	29.424,3	27.168,3	25.858,5	23.389,1	23.535,8
Od 1 do 5 godina	36.481,4	35.978,1	36.294,5	37.009,9	35.766,2	35.675,5	32.246,2	31.626,8	28.075,3	28.577,4
Više od 5 godina	48.713,9	49.826,3	50.781,3	52.761,7	57.757,5	58.661,1	57.843,8	57.214,1	56.847,5	56.737,2
4. Krediti stanovništvu	130.127,2	128.442,4	130.639,0	131.735,4	131.444,9	130.963,6	130.894,2	129.133,9	129.636,2	129.010,5
Do 1 godine	12.092,7	12.286,6	12.361,7	12.155,7	12.138,1	12.634,5	12.756,8	12.585,0	12.483,0	12.605,7
Od 1 do 5 godina	10.977,9	10.645,8	10.494,6	10.627,3	10.274,8	10.048,1	9.919,4	9.620,6	9.471,9	9.347,8
Više od 5 godina	107.056,7	105.510,0	107.782,8	108.952,5	109.032,0	108.280,9	108.218,0	106.928,3	107.681,3	107.057,0
5. Krediti ostalim financijskim posrednicima	3.922,9	3.747,1	3.809,4	4.022,2	4.235,8	4.316,4	7.363,1	7.360,7	7.728,6	7.633,8
Do 1 godine	1.190,7	964,6	1.048,4	1.166,2	1.456,3	1.517,7	1.230,5	1.278,2	1.477,0	1.321,5
Od 1 do 5 godina	2.220,8	2.269,8	2.221,6	2.332,0	2.265,2	2.296,8	5.143,2	5.102,3	5.293,6	5.278,6
Više od 5 godina	511,4	512,7	539,4	524,0	514,2	501,9	989,3	980,2	958,0	1.033,8
6. Krediti pomoćnim financijskim institucijama	622,2	811,0	773,3	711,7	657,7	653,6	670,8	674,9	699,2	695,2
Do 1 godine	474,9	672,2	590,5	523,5	456,2	453,9	469,4	450,8	526,3	522,4
Od 1 do 5 godina	123,2	114,4	93,4	84,0	111,2	111,7	114,0	121,4	98,4	98,6
Više od 5 godina	24,1	24,4	89,5	104,2	90,3	88,0	87,4	102,7	74,5	74,2
7. Krediti društvima za osiguranje i mirovinskim fondovima	487,1	220,0	33,5	339,6	23,2	22,7	213,0	546,3	134,1	42,8
Do 1 godine	483,7	218,5	33,5	339,6	20,0	19,6	209,9	543,3	131,1	39,8
Od 1 do 5 godina	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0
Više od 5 godina	3,4	1,4	0,0	0,0	3,2	3,1	3,1	3,0	3,0	3,0
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7)	274.527,9	279.922,9	282.676,7	285.971,6	291.125,0	293.939,0	292.012,8	287.573,4	284.230,0	284.117,3
Do 1 godine	43.140,3	48.972,0	47.540,8	43.484,2	44.271,9	47.282,9	45.367,9	44.082,6	41.207,7	41.311,7
Od 1 do 5 godina	56.120,9	56.214,6	56.639,4	59.367,5	57.841,0	57.223,5	57.544,0	56.815,3	53.976,2	55.650,2
Više od 5 godina	175.266,7	174.736,3	178.496,5	183.119,9	189.012,2	189.432,6	189.100,9	186.675,5	189.046,1	187.155,5

Tablica D5b: Distribucija kredita kreditnih institucija po institucionalnim sektorima i prema izvornom dospijeću • U tablici se iskazuje razrada stavki Kanski krediti i Devizni krediti iz

Tablice D5, tako što se posebno iskazuju krediti prema institucionalnim sektorima i izvornom dospijeću, s podjelom do jedne godine, od jedne godine do pet godina i više od pet godina.

Tablica D5c: Distribucija kredita kreditnih institucija stanovništvu prema namjeni i valutnoj strukturi na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011.				2012.				2013.
		III.	VI.	IX.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.	
1. Potrošački krediti	159,9	146,5	135,9	126,7	121,3	114,3	110,2	106,7	102,3	99,3
1.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	128,2	117,4	110,4	103,8	101,3	97,1	95,5	94,3	91,3	89,0
1.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	31,7	29,1	25,5	22,8	20,0	17,1	14,8	12,4	11,0	10,4
Od toga: uz euro	28,5	26,5	23,3	21,1	18,7	16,2	14,1	12,0	10,6	10,1
Od toga: uz švicarski franak	3,1	2,6	2,2	1,7	1,3	1,0	0,6	0,4	0,3	0,3
1.3. Devizni krediti	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Stambeni krediti	60.968,5	59.851,7	61.987,5	62.779,2	63.029,2	62.731,7	62.935,9	62.185,2	62.673,6	62.157,5
2.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	4.747,7	4.643,7	4.585,2	4.523,0	4.607,0	4.637,6	4.626,7	4.590,1	4.544,4	4.524,4
2.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	56.207,7	55.195,6	57.389,2	58.243,5	58.409,7	58.081,8	58.297,3	57.583,6	58.117,9	57.622,1
Od toga: uz euro	30.730,6	31.182,9	31.858,4	33.284,2	33.763,7	33.750,9	34.318,2	34.371,4	34.989,3	35.160,5
Od toga: uz švicarski franak	25.441,7	23.977,6	25.496,9	24.920,8	24.604,9	24.291,5	23.934,8	23.169,6	23.086,0	22.420,2
2.3. Devizni krediti	13,2	12,3	13,1	12,7	12,5	12,2	11,9	11,4	11,3	11,0
3. Hipotekarni krediti	3.513,0	3.434,3	3.479,9	3.478,5	3.261,3	3.205,0	3.171,1	3.075,3	3.073,7	3.053,5
3.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	234,8	210,6	207,1	200,1	131,3	129,5	125,3	120,1	117,3	116,2
3.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	3.263,0	3.222,7	3.271,7	3.277,3	3.129,0	3.074,5	3.044,8	2.952,6	2.953,8	2.934,8
Od toga: uz euro	2.649,0	2.649,3	2.654,3	2.690,1	2.524,9	2.497,9	2.482,7	2.412,4	2.422,3	2.419,4
3.3. Devizni krediti	15,2	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	2,6	2,5	2,5
4. Krediti za automobile	6.236,8	5.628,3	5.365,2	4.914,6	4.539,5	4.184,0	3.833,7	3.479,3	3.175,0	3.063,0
4.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	1.458,6	1.435,3	1.395,3	1.378,8	1.385,0	1.369,5	1.316,5	1.268,5	1.200,7	1.181,1
4.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	4.772,2	4.187,8	3.965,1	3.531,6	3.150,7	2.811,3	2.514,5	2.208,6	1.972,5	1.880,1
Od toga: uz euro	1.600,2	1.532,1	1.500,1	1.467,6	1.402,3	1.340,0	1.290,6	1.221,1	1.169,6	1.151,0
Od toga: uz švicarski franak	3.171,7	2.655,6	2.464,8	2.063,9	1.748,3	1.471,2	1.223,8	987,4	802,8	729,2
4.3. Devizni krediti	6,1	5,2	4,9	4,3	3,7	3,2	2,7	2,3	1,8	1,7
5. Krediti po kreditnim karticama	4.386,8	4.271,8	4.250,3	4.152,6	4.109,3	4.033,9	3.995,8	3.897,9	3.941,2	3.897,8
5.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	4.382,9	4.267,7	4.246,2	4.148,7	4.105,4	4.030,2	3.991,9	3.894,2	3.937,8	3.894,4
5.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6	1,5	1,4	1,4
Od toga: uz euro	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6	1,5	1,4	1,4
5.3. Devizni krediti	2,2	2,4	2,4	2,2	2,3	2,1	2,3	2,2	2,0	2,0
6. Prekoračenje po transakcijskim računima	8.069,1	8.244,8	8.228,1	8.218,2	8.196,0	8.658,8	8.708,8	8.656,7	8.612,0	8.699,2
6.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	8.068,8	8.244,5	8.227,8	8.217,8	8.195,6	8.649,5	8.708,4	8.656,2	8.611,5	8.698,8
6.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	–	–	–	0,0	0,0	8,9	–	0,1	–	–
Od toga: uz euro	–	–	–	0,0	0,0	8,9	–	0,1	–	–
6.3. Devizni krediti	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
7. Gotovinski nenamjenski krediti	33.686,1	34.901,5	35.201,5	36.021,2	36.284,5	36.061,5	36.132,7	35.922,0	36.436,3	36.434,4
7.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	10.485,2	10.803,7	10.324,9	10.229,8	10.350,8	9.966,7	9.494,6	9.501,8	9.931,9	10.037,2
7.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	23.133,2	24.094,6	24.873,3	25.788,5	25.930,9	26.092,3	26.635,7	26.418,1	26.504,4	26.397,2
Od toga: uz euro	22.371,5	23.433,2	24.239,6	25.220,0	25.408,7	25.618,6	26.196,5	26.032,5	26.148,2	26.028,3
7.3. Devizni krediti	67,7	3,2	3,3	3,0	2,7	2,6	2,4	2,1	–	–
8. Ostali krediti	13.107,0	11.963,4	11.990,6	12.044,4	11.903,7	11.974,4	12.006,0	11.810,8	11.622,0	11.605,8
8.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	3.231,7	1.995,9	2.023,0	2.048,9	2.045,4	2.075,2	2.152,8	2.183,2	2.148,2	2.134,0
8.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	9.634,9	9.637,6	9.639,0	9.683,8	9.553,2	9.587,7	9.538,9	9.338,9	9.229,6	9.214,7
Od toga: uz euro	8.833,0	8.882,5	8.861,4	8.853,5	8.756,8	8.731,5	8.712,3	8.553,1	8.465,9	8.475,1
8.3. Devizni krediti	240,4	329,9	328,5	311,7	305,2	311,5	314,3	288,7	244,2	257,1
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8)	130.127,2	128.442,4	130.639,0	131.735,4	131.444,9	130.963,6	130.894,2	129.133,9	129.636,2	129.010,5

Tablica D5c: Distribucija kredita kreditnih institucija stanovništvu prema namjeni i valutnoj strukturi • U tablici se iskazuje razrada kunskih i deviznih kredita sektoru stanovništvo iz Tablice D5 prema namjeni, tako što se posebno iskazuju krediti

bez valutne klauzule, krediti uz valutnu klauzulu i devizni krediti. U sklopu kredita uz valutnu klauzulu kao stavke “Od toga” iskazuju se krediti indeksirani uz valute eura odnosno švicarskog franka.

Tablica D5d: Distribucija kredita kreditnih institucija nefinancijskim trgovačkim društvima prema namjeni i valutnoj strukturi na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011.				2012.				2013. I.
		III.	VI.	IX.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.	
1. Krediti za obrtna sredstva	39.298,6	41.221,9	42.265,8	43.414,9	45.654,3	46.358,2	41.960,6	40.494,2	39.729,0	40.065,1
1.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	13.278,0	13.569,7	14.043,3	15.469,9	15.502,6	15.525,3	15.451,3	15.378,4	14.789,8	14.954,7
1.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	18.857,8	20.024,6	20.544,0	19.947,9	21.240,8	21.714,0	18.872,2	18.138,0	18.166,1	18.243,4
Od toga: uz euro	18.246,4	19.476,0	19.996,9	19.465,6	20.739,0	21.240,9	18.437,6	17.715,8	17.868,5	17.955,1
Od toga: uz švicarski franak	509,5	441,4	463,4	405,3	383,8	365,5	359,3	343,9	270,6	262,3
1.3. Devizni krediti	7.162,8	7.627,6	7.678,5	7.997,1	8.910,9	9.119,0	7.637,2	6.977,8	6.773,1	6.867,0
Od toga: u eurima	6.035,8	6.343,1	6.587,8	6.896,1	7.485,4	7.666,8	6.963,2	6.431,4	6.241,3	6.330,4
Od toga: u američkim dolarima	1.010,0	1.167,3	978,8	996,6	1.266,9	1.303,0	547,7	422,5	415,1	423,6
2. Krediti za investicije	38.043,2	40.042,2	40.150,6	40.654,2	41.071,4	40.676,1	38.789,5	38.640,4	36.659,8	36.666,4
2.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	6.576,7	6.360,1	6.488,2	6.426,5	6.282,1	6.157,8	5.386,6	5.667,2	5.593,1	5.639,2
2.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	26.267,6	27.713,8	27.686,5	28.129,8	28.566,9	28.451,1	27.755,4	27.791,3	26.405,3	26.384,3
Od toga: uz euro	23.841,5	25.511,8	25.576,5	26.183,6	26.734,8	26.698,8	26.096,6	26.251,3	24.997,5	25.031,4
Od toga: uz švicarski franak	2.378,2	2.157,8	2.069,0	1.904,1	1.788,9	1.712,2	1.619,0	1.503,0	1.372,7	1.319,4
2.3. Devizni krediti	5.199,0	5.968,4	5.975,8	6.097,9	6.222,5	6.067,2	5.647,5	5.181,9	4.661,4	4.642,9
Od toga: u eurima	4.807,0	5.143,3	5.113,2	5.214,8	5.447,6	5.335,4	4.902,0	4.817,7	4.430,2	4.415,6
Od toga: u američkim dolarima	31,3	434,1	449,7	492,0	406,2	367,0	387,3	16,5	14,8	17,2
Ukupno (1+2)	77.341,8	81.264,1	82.416,4	84.069,1	86.725,7	87.034,3	80.750,2	79.134,5	76.388,8	76.731,6

Tablica D5d: Distribucija kredita kreditnih institucija nefinancijskim trgovačkim društvima prema namjeni i valutnoj strukturi • U tablici se iskazuje razrada kunskih i deviznih kredita nefinancijskim trgovačkim društvima iz Tablice D5 prema

namjeni, tako što se posebno iskazuju krediti bez valutne klauzule, krediti uz valutnu klauzulu i devizni krediti. U sklopu kredita uz valutnu klauzulu kao stavke "Od toga" iskazuju se krediti indeksirani uz valute eura odnosno švicarskog franka.

Tablica D6: Depozitni novac kod kreditnih institucija na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				2013. I.
						III.	VI.	IX.	XII.	
1. Lokalna država	2.689,4	2.441,1	1.377,7	2.231,1	2.179,4	1.495,4	1.696,6	1.814,5	2.210,4	1.807,1
2. Nefinancijska trgovačka društva	19.599,3	16.901,8	14.895,0	14.154,3	15.757,6	12.012,7	13.740,3	14.355,2	15.328,2	14.259,8
3. Stanovništvo	17.896,7	17.620,1	14.218,6	15.289,1	15.874,2	15.675,4	15.592,8	16.085,1	15.994,3	15.943,8
4. Ostale bankarske institucije	481,1	293,6	517,1	....	....	....	....	....	....	....
5. Nebankarske financijske institucije	1.205,2	921,1	893,4	....	....	....	....	....	....	....
6. Ostali financijski posrednici	....	....	....	670,3	652,5	678,2	641,3	675,6	834,1	686,5
7. Pomoćne financijske institucije	....	....	....	399,5	283,8	234,1	506,1	225,1	512,2	293,9
8. Društva za osiguranje i mirovinski fondovi	....	....	....	189,6	317,3	315,7	418,7	310,3	362,7	505,5
9. Manje: Čekovi banaka i obračun čekova banaka	-0,9	-0,7	-0,3	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9)	41.870,8	38.177,0	31.901,5	32.933,9	35.064,8	30.411,5	32.595,8	33.465,8	35.241,9	33.496,5

Tablica D6: Depozitni novac kod kreditnih institucija • U tablici se iskazuje depozitni novac kod kreditnih institucija, klasificiran prema domaćim institucionalnim sektorima.

Do studenoga 2010. depozitni novac je zbroj novčanih sredstava na transakcijskim računima ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija te nebankarskih financijskih institucija umanjeno za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama kreditnih institucija i čekove poslane na

naplatu). Od prosinca 2010. depozitni novac je zbroj novčanih sredstava na transakcijskim računima ostalih domaćih sektora, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i društava za osiguranje i mirovinskih fondova, umanjeno za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama kreditnih institucija i čekove poslane na naplatu). Obveze kreditnih institucija po izdanim kunskim instrumentima plaćanja uključene su u sektor stanovništvo.

Tablica D7: Kunski depoziti kod kreditnih institucija
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.					2013. I.
						III.	VI.	IX.	XII.		
1. Štedni depoziti	3.086,2	2.770,3	2.523,1	2.665,0	2.651,7	2.441,4	2.438,8	2.396,7	2.535,6	2.545,7	
1.1. Lokalna država	2,5	0,0	0,0	0,2	21,2	2,6	1,9	1,6	18,9	2,4	
1.2. Nefinancijska trgovačka društva	154,7	108,8	203,7	303,1	427,3	345,9	367,8	360,5	417,7	473,8	
1.3. Stanovništvo	2.929,0	2.657,8	2.268,9	2.329,0	2.162,4	2.064,9	1.995,8	1.990,0	2.055,1	2.008,1	
1.4. Ostale bankarske institucije	....	0,0	5,0	....	....	....	....	....	....	....	
1.5. Nebankarske financijske institucije	....	3,7	45,5	....	....	....	....	....	....	....	
1.6. Ostali financijski posrednici	....	....	....	9,7	30,0	14,9	57,7	28,9	30,1	45,7	
1.7. Pomoćne financijske institucije	....	....	....	12,4	7,8	7,6	10,5	11,1	8,3	10,5	
1.8. Društva za osiguranje i mirovinski fondovi	....	....	....	10,6	3,1	5,4	5,2	4,7	5,4	5,2	
2. Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	56.714,5	53.470,4	42.351,2	36.220,3	39.907,2	41.411,6	39.557,2	40.423,6	38.054,4	38.371,5	
2.1. Lokalna država	549,5	726,0	498,8	435,1	384,9	774,9	822,9	897,4	331,8	716,6	
Od toga: uz valutnu klauzulu	262,2	346,6	244,9	152,0	96,4	92,2	87,7	85,6	84,0	82,1	
2.2. Nefinancijska trgovačka društva	18.414,8	16.291,1	11.615,9	8.781,5	10.648,7	10.896,0	8.743,1	9.517,4	7.072,3	6.898,2	
Od toga: uz valutnu klauzulu	....	....	....	1.032,9	897,2	895,1	861,9	819,8	815,1	730,4	
2.3. Stanovništvo	26.516,9	29.019,2	22.622,4	22.666,8	24.916,3	25.840,1	25.757,0	26.182,4	26.956,1	27.453,5	
Od toga: uz valutnu klauzulu	11.524,7	9.574,3	7.442,5	7.006,7	7.035,4	6.915,6	6.856,1	6.776,4	6.993,7	7.067,2	
2.4. Ostale bankarske institucije	6.504,4	2.413,1	3.006,0	....	....	....	....	....	....	....	
Od toga: uz valutnu klauzulu	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
2.5. Nebankarske financijske institucije	4.728,9	5.021,1	4.608,1	....	....	....	....	....	....	....	
Od toga: uz valutnu klauzulu	1.206,7	669,7	670,1	....	....	....	....	....	....	....	
2.6. Ostali financijski posrednici	....	....	....	972,0	741,6	807,9	892,4	952,7	898,6	794,6	
Od toga: uz valutnu klauzulu	....	....	....	179,0	161,7	135,2	142,9	123,5	144,2	148,8	
2.7. Pomoćne financijske institucije	....	....	....	1.015,2	779,4	784,0	701,7	652,7	563,6	652,1	
Od toga: uz valutnu klauzulu	....	....	....	9,5	0,3	3,4	4,6	6,9	5,3	5,9	
2.8. Društva za osiguranje i mirovinski fondovi	....	....	....	2.349,7	2.436,3	2.308,7	2.640,1	2.221,0	2.231,9	1.856,5	
Od toga: uz valutnu klauzulu	....	....	....	395,4	239,4	252,2	331,8	286,6	270,1	248,3	
Ukupno (1+2)	59.800,7	56.240,7	44.874,3	38.885,2	42.558,9	43.853,0	41.996,0	42.820,3	40.590,0	40.917,2	

Tablica D7: Kunski depoziti kod kreditnih institucija • Do studenoga 2010. u tablici se iskazuju kunski štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija te nebankarskih financijskih institucija. Od prosinca 2010. u tablici se iskazuju kunski štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih

sektora, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i društava za osiguranje i mirovinskih fondova.

U sklopu stavki oročenih depozita i depozita s otkaznim rokom kao stavke "Od toga" prikazuju se depoziti uz valutnu klauzulu, ovisno o sektorskoj pripadnosti.

Tablica D8: Devizni depoziti kod kreditnih institucija
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.					2013. I.
						III.	VI.	IX.	XII.	I.	
1. Štedni depoziti	22.845,1	21.293,5	20.787,5	22.708,2	22.712,9	21.307,0	22.043,7	23.834,1	24.072,7	22.879,8	
1.1. Lokalna država	27,5	22,1	25,5	20,8	21,5	18,8	49,4	40,6	52,9	48,4	
1.2. Nefinancijska trgovačka društva	5.543,6	5.163,1	5.059,4	5.634,6	5.417,3	4.476,1	5.195,0	5.759,0	6.498,4	5.589,9	
1.3. Stanovništvo	16.720,8	15.682,8	15.148,7	16.305,6	16.794,8	16.267,4	16.299,1	17.007,4	16.417,9	16.241,8	
1.4. Ostale bankarske institucije	251,7	121,6	151,1	....	....	....	....	....	....	....	
1.5. Nebankarske financijske institucije	301,5	303,9	402,9	....	....	....	....	....	....	....	
1.6. Ostali financijski posrednici	....	....	....	508,1	232,5	199,7	249,9	420,1	556,5	510,9	
1.7. Pomoćne financijske institucije	....	....	....	201,6	39,7	39,7	33,7	49,0	52,0	81,8	
1.8. Društva za osiguranje i mirovinski fondovi	....	....	....	37,5	207,1	305,3	216,6	558,1	495,1	407,0	
2. Oročeni depoziti	80.311,0	96.297,3	114.721,6	124.612,3	121.773,9	123.266,3	123.016,0	125.843,5	128.576,5	129.957,7	
2.1. Lokalna država	2,1	2,3	2,5	3,3	2,5	8,4	21,4	2,5	5,7	7,6	
2.2. Nefinancijska trgovačka društva	10.391,9	11.448,4	13.542,5	15.085,1	10.108,2	9.642,0	8.774,6	9.782,0	10.451,0	11.390,6	
2.3. Stanovništvo	66.465,7	80.419,6	95.598,0	104.477,4	108.674,3	109.744,8	110.644,7	111.666,8	114.246,5	114.971,4	
2.4. Ostale bankarske institucije	1.104,5	940,0	729,5	....	....	....	....	....	....	....	
2.5. Nebankarske financijske institucije	2.346,8	3.487,0	4.849,1	....	....	....	....	....	....	....	
2.6. Ostali financijski posrednici	....	....	....	3.408,0	2.047,5	2.120,1	2.384,4	2.073,8	1.534,0	1.677,4	
2.7. Pomoćne financijske institucije	....	....	....	396,7	41,1	202,5	225,8	346,5	493,9	312,0	
2.8. Društva za osiguranje i mirovinski fondovi	....	....	....	1.241,8	900,2	1.548,5	965,2	1.971,9	1.845,5	1.598,7	
Ukupno (1+2)	103.156,1	117.590,8	135.509,1	147.320,5	144.486,8	144.573,3	145.059,7	149.677,6	152.649,2	152.837,5	

Tablica D8a: Valutna struktura oročenih depozita stanovništva i nefinancijskih trgovačkih društava
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011.				2012.				2013. I.
		III.	VI.	IX.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.	
1. Kunski depoziti bez valutne klauzule	23.408,6	24.307,4	24.056,9	26.975,2	27.632,4	28.925,4	26.782,1	28.103,6	26.219,7	26.554,0
1.1. Depoziti stanovništva	15.660,1	16.388,8	16.452,6	16.854,5	17.880,9	18.924,5	18.900,9	19.406,0	19.962,5	20.386,3
1.2. Depoziti nefinancijskih trgovačkih društava	7.748,5	7.918,6	7.604,3	10.120,8	9.751,6	10.000,9	7.881,2	8.697,6	6.257,2	6.167,8
2. Kunski depoziti s valutnom klauzulom	8.039,6	7.916,0	7.819,2	7.968,6	7.932,5	7.810,7	7.718,1	7.596,2	7.808,8	7.797,7
2.1. Depoziti stanovništva	7.006,7	6.983,5	6.888,9	6.933,8	7.035,4	6.915,6	6.856,1	6.776,4	6.993,7	7.067,2
2.1.1. Od toga: uz euro	6.807,2	6.798,9	6.701,5	6.744,8	6.851,2	6.743,0	6.681,8	6.603,7	6.828,1	6.911,6
2.1.2. Od toga: uz američki dolar	64,4	58,6	52,0	63,2	61,3	51,7	55,8	59,9	55,4	42,3
2.1.3. Od toga: uz ostale valute	135,1	126,0	135,4	125,9	122,9	120,9	118,5	112,9	110,1	113,3
2.2. Depoziti nefinancijskih trgovačkih društava	1.032,9	932,6	930,3	1.034,7	897,2	895,1	861,9	819,8	815,1	730,4
2.2.1. Od toga: uz euro	1.022,2	923,4	924,4	1.028,8	890,2	888,7	860,2	817,3	812,6	728,2
2.2.2. Od toga: uz američki dolar	9,9	8,5	5,1	5,3	6,2	5,7	1,1	1,8	1,8	1,8
2.2.3. Od toga: uz ostale valute	0,8	0,7	0,8	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5
3. Devizni depoziti	119.562,5	116.563,5	114.771,6	120.614,7	118.782,5	119.386,8	119.419,3	121.448,8	124.697,4	126.362,0
3.1. Depoziti stanovništva	104.477,4	105.039,1	104.964,3	108.611,4	108.674,3	109.744,8	110.644,7	111.666,8	114.246,5	114.971,4
3.1.1. Od toga: u eurima	97.163,6	97.916,9	97.693,2	100.724,1	98.753,6	99.459,3	99.719,9	100.665,1	103.102,6	103.992,8
3.1.2. Od toga: u američkim dolarima	5.316,9	5.096,9	5.134,3	5.623,3	6.447,6	6.490,3	6.925,6	6.917,3	6.967,3	6.877,3
3.1.3. Od toga: u ostalim valutama	1.996,9	2.025,2	2.136,9	2.264,0	3.473,1	3.795,1	3.999,2	4.084,4	4.176,6	4.101,3
3.2. Depoziti nefinancijskih trgovačkih društava	15.085,1	11.524,5	9.807,3	12.003,3	10.108,2	9.642,0	8.774,6	9.782,0	10.451,0	11.390,6
3.2.1. Od toga: u eurima	13.534,8	9.839,1	8.156,5	10.203,2	8.618,0	8.235,0	7.595,9	8.620,2	9.182,9	10.282,3
3.2.2. Od toga: u američkim dolarima	1.429,0	1.649,5	1.608,0	1.692,8	1.333,3	1.272,6	989,7	1.003,3	1.082,6	925,3
3.2.3. Od toga: u ostalim valutama	121,3	35,8	42,8	107,3	157,0	134,4	189,0	158,4	185,5	183,1
Ukupno (1+2+3)	151.010,7	148.787,0	146.647,8	155.558,5	154.347,5	156.122,9	153.919,4	157.148,6	158.725,9	160.713,7

Tablica D8b: Ročna struktura oročenih depozita po sektorima
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011.				2012.				2013. I.
		III.	VI.	IX.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.	
1. Lokalna država	438,4	843,4	811,3	905,5	387,4	783,4	844,3	899,9	337,5	724,2
Do 1 godine	286,2	692,7	655,3	760,4	249,8	665,2	737,3	804,8	242,8	630,7
Od 1 do 2 godine	28,9	29,4	41,1	31,7	35,3	31,0	24,6	13,2	16,5	16,7
Više od 2 godine	123,3	121,3	114,9	113,4	102,3	87,1	82,4	82,0	78,3	76,8
2. Nefinancijska trgovačka društva	23.866,5	20.375,6	18.341,9	23.158,8	20.756,9	20.538,0	17.517,7	19.299,4	17.523,3	18.288,8
Do 1 godine	19.044,0	15.589,2	12.748,8	17.131,5	15.229,5	15.183,2	12.130,6	14.118,8	12.805,4	12.779,3
Od 1 do 2 godine	3.467,1	3.338,5	3.854,3	4.319,3	3.993,7	3.923,7	3.741,5	3.772,5	3.327,6	4.150,4
Više od 2 godine	1.355,5	1.447,9	1.738,9	1.707,9	1.533,7	1.431,1	1.645,6	1.408,0	1.390,4	1.359,1
3. Stanovništvo	127.144,1	128.411,4	128.305,8	132.399,7	133.590,6	135.584,9	136.401,7	137.849,2	141.202,6	142.424,9
Do 1 godine	77.921,3	77.952,1	76.447,5	77.690,4	77.230,0	80.416,4	79.573,4	80.356,7	81.913,0	82.124,0
Od 1 do 2 godine	23.228,2	24.503,3	25.291,5	27.087,1	27.752,7	27.148,7	28.225,1	28.183,4	28.108,2	28.621,3
Više od 2 godine	25.994,6	25.956,0	26.566,8	27.622,1	28.607,9	28.019,7	28.603,2	29.309,0	31.181,4	31.679,6
4. Ostali financijski posrednici	4.380,0	3.972,9	2.952,6	3.090,2	2.789,1	2.928,0	3.276,8	3.026,4	2.432,6	2.472,0
Do 1 godine	3.518,0	3.268,2	2.826,4	2.948,7	2.630,4	2.789,1	3.129,3	2.902,4	2.298,6	2.334,5
Od 1 do 2 godine	852,7	695,6	114,6	127,0	136,8	128,7	134,9	112,5	131,3	134,2
Više od 2 godine	9,3	9,1	11,6	14,6	21,9	10,2	12,6	11,6	2,7	3,3
5. Pomoćne financijske institucije	1.412,0	1.084,5	982,7	1.117,4	820,5	986,4	927,4	999,2	1.057,5	964,1
Do 1 godine	1.361,8	982,1	884,3	1.013,8	759,1	886,7	791,9	860,5	850,2	756,2
Od 1 do 2 godine	3,7	7,8	7,5	17,5	15,7	54,0	90,1	93,6	162,2	163,0
Više od 2 godine	46,5	94,5	90,8	86,1	45,6	45,7	45,5	45,1	45,0	45,0
6. Društva za osiguranje i mirovinski fondovi	3.591,6	3.245,5	3.518,1	3.049,1	3.336,6	3.857,2	3.605,3	4.192,9	4.077,4	3.455,2
Do 1 godine	2.189,8	2.004,7	2.180,2	1.808,9	2.082,3	2.735,3	2.288,4	2.993,7	2.840,9	2.172,8
Od 1 do 2 godine	676,1	657,1	660,9	635,1	528,0	480,1	666,6	605,7	644,2	686,1
Više od 2 godine	725,7	583,7	677,0	605,1	726,4	641,8	650,2	593,5	592,4	596,2
Ukupno oročeni depoziti (1+2+3+4+5+6)	160.832,6	157.933,3	154.912,4	163.720,8	161.681,1	164.677,9	162.573,1	166.267,1	166.630,9	168.329,1
Do 1 godine	104.321,1	100.489,0	95.742,5	101.353,8	98.181,1	102.676,0	98.650,9	102.036,9	100.950,9	100.797,5
Od 1 do 2 godine	28.256,7	29.231,8	29.969,9	32.217,8	32.462,2	31.766,2	32.882,8	32.781,0	32.389,9	33.771,7
Više od 2 godine	28.254,9	28.212,5	29.200,1	30.149,2	31.037,8	30.235,6	31.039,4	31.449,2	33.290,1	33.760,0

Tablica D8: Devizni depoziti kod kreditnih institucija • Do studenoga 2010. u tablici se iskazuju devizni štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija te nebankarskih financijskih institucija. Od prosinca 2010. u tablici se iskazuju devizni štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih financijskih posrednika, pomoćnih financijskih institucija i društava za osiguranje i mirovinskih fondova.

Devizni štedni depoziti su svi devizni depoziti po viđenju i izdani devizni instrumenti plaćanja, a devizni oročeni depoziti obuhvaćaju i devizne depozite s otkaznim rokom.

Tablica D8a: Valutna struktura oročenih depozita stanovništva i nefinancijskih trgovačkih društava • U tablici se iskazuje

razrada stavke Oročeni depoziti stanovništva i Nefinancijska trgovačka društava iz tablice D7 i D8, tako što se posebno iskazuju kunski depoziti bez valutne klauzule, kunski depoziti uz valutnu klauzulu i devizni depoziti. U sklopu depozita uz valutnu klauzulu i deviznih depozita zasebno se iskazuju valute eura odnosno američkog dolara te ukupno ostale valute.

Tablica D8b: Ročna struktura oročenih depozita po sektorima • U tablici se iskazuje razrada stavke Oročeni depoziti iz Tablice D8, tako što se posebno iskazuju oročeni depoziti prema sektorima, s podjelom prema izvornom dospelju do jedne godine, od jedne do dvije godine i više od dvije godine.

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.					2013.
						III.	VI.	IX.	XII.	I.	
1. Instrumenti tržišta novca (neto)	0,8	0,8	0,8	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Obveznice (neto)	632,0	619,5	775,3	940,1	1.692,7	1.709,6	1.665,7	1.454,9	1.592,3	1.615,8	
3. Primljeni krediti	11.603,9	14.444,4	16.090,6	16.291,2	15.057,7	15.151,8	15.887,8	15.422,3	16.176,4	15.854,1	
3.1. Lokalna država	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3.2. Nefinancijska trgovačka društva	152,9	3,5	4,6	0,0	0,0	0,0	235,0	559,5	786,5	801,0	
3.3. Ostale bankarske institucije	11.294,2	14.242,7	16.045,5	....	....	....	....	....	....	....	
3.4. Nebankarske financijske institucije	156,8	198,1	40,5	....	....	....	....	....	....	....	
3.5. Ostali financijski posrednici	....	....	....	16.291,2	15.018,4	15.129,0	15.614,1	14.822,0	15.350,7	15.014,5	
3.6. Pomoćne financijske institucije	....	....	....	-	13,2	22,7	38,6	40,8	39,2	38,6	
3.7. Društva za osiguranje i mirovinski fondovi	....	....	....	-	26,1	-	-	-	-	-	
Ukupno (1+2+3)	12.236,8	15.064,7	16.866,7	17.231,3	16.750,4	16.861,4	17.553,5	16.877,3	17.768,7	17.469,9	

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca • U tablici se iskazuju neto obveze kreditnih institucija na osnovi izdanih vrijednosnih papira i krediti primljeni od ostalih domaćih sektora, do studenoga 2010. prema ostalim bankarskim institucijama te nebankarskim financijskim institucijama, a od prosinca 2010. prema ostalim financijskim posrednicima, pomoćnim financijskim institucijama i društvima za osiguranje i mirovinskim fondovima.

Instrumenti tržišta novca (neto) do studenoga 2010. obuhvaćaju neto obveze kreditnih institucija na osnovi izdanih

blagajničkih zapisa, izdanih mjenica, akceptiranih mjenica i ostalih izdanih vrijednosnih papira, a od prosinca 2010. obuhvaćaju neto obveze po osnovi izdanih komercijalnih zapisa i neprenosivih instrumenata (dužničkih vrijednosnih papira).

Obveznice (neto) obuhvaćaju neto obveze kreditnih institucija na osnovi izdanih kunskih i deviznih obveznica te izdanih podređenih i hibridnih instrumenata, osim onih koje su upisali inozemni investitori.

Primljeni krediti iskazani su ukupno i klasificirani prema institucionalnim sektorima.

Tablica D10: Inozemna pasiva kreditnih institucija
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.					2013. I.
						III.	VI.	IX.	XII.	I.	
1. Devizna inozemna pasiva	48.476,0	54.741,5	60.061,3	58.755,8	67.871,8	68.452,6	66.031,1	60.875,3	57.806,1	56.007,5	
1.1. Obveze prema stranim financijskim institucijama	41.497,7	47.893,1	51.716,9	48.835,7	58.012,0	58.426,0	55.820,1	50.625,3	47.451,4	45.595,1	
Podređeni i hibridni instrumenti	420,6	1.599,8	2.015,3	2.094,6	2.283,2	2.227,4	2.229,6	2.208,7	2.237,7	2.266,7	
Tekući računi	258,8	176,6	221,0	203,4	180,4	129,1	151,0	219,9	179,1	208,6	
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	10.562,9	14.016,4	21.945,8	20.225,8	27.444,5	26.846,9	25.822,7	20.811,9	17.377,5	16.703,0	
Kreditni	26.967,0	28.823,2	27.534,7	26.311,8	28.103,9	29.222,6	27.616,8	27.384,8	27.657,1	26.416,8	
Obveznice	3.288,4	3.277,1	-	-	-	-	-	-	-	-	
1.2. Obveze prema stranim nefinancijskim institucijama	6.978,2	6.848,4	8.344,4	9.920,1	9.859,8	10.026,6	10.211,0	10.250,0	10.354,7	10.412,4	
Podređeni i hibridni instrumenti	-	-	-	11,1	11,3	11,3	9,3	9,2	9,3	9,4	
Štedni i oročeni depoziti	6.729,9	6.719,0	8.336,3	9.905,0	9.846,0	10.013,4	10.199,9	10.239,6	10.193,3	10.250,2	
Štedni depoziti	1.537,2	1.374,5	1.267,8	1.421,3	1.398,5	1.473,1	1.546,9	1.789,4	1.606,5	1.639,0	
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	5.192,7	5.344,6	7.068,6	8.483,6	8.447,5	8.540,3	8.653,1	8.450,2	8.586,8	8.611,3	
Kreditni	248,3	129,3	8,0	4,1	2,5	1,9	1,7	1,2	152,1	152,8	
Obveznice	....	....	....	-	-	-	-	-	-	-	
2. Kunska inozemna pasiva	16.716,6	20.635,9	20.390,2	23.343,5	22.476,5	22.442,5	21.318,3	21.071,3	15.869,0	15.758,9	
2.1. Obveze prema stranim financijskim institucijama	16.119,1	20.127,7	20.014,5	22.965,9	21.973,5	21.922,2	20.839,8	20.529,6	15.289,0	15.210,6	
Od toga: uz valutnu klauzulu	....	....	....	2.234,8	2.069,6	2.062,8	1.803,9	1.813,6	1.097,3	1.074,4	
Podređeni i hibridni instrumenti	25,7	66,6	820,7	970,9	1.037,2	1.035,7	1.026,6	1.047,7	1.043,4	1.020,1	
Depozitni novac	519,0	898,1	359,1	696,5	655,3	608,0	1.059,9	647,2	724,4	683,2	
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	11.423,7	15.014,2	14.654,3	15.963,5	16.449,5	18.080,7	16.590,9	16.705,4	11.398,4	11.408,2	
Kreditni	4.150,8	4.148,8	4.180,4	5.258,6	3.831,5	2.197,8	2.162,3	2.129,2	2.091,7	2.092,2	
Obveznice	....	....	....	76,5	-	-	-	-	30,9	6,9	
2.2. Obveze prema stranim nefinancijskim institucijama	597,5	508,2	375,7	377,6	503,0	520,3	478,5	541,7	580,0	548,3	
Od toga: uz valutnu klauzulu	....	....	....	29,8	23,9	22,4	22,8	21,7	23,1	23,3	
Podređeni i hibridni instrumenti	3,7	5,5	8,5	8,5	13,7	13,6	13,6	15,2	14,9	15,0	
Depozitni novac	253,2	257,0	222,8	221,7	327,7	311,4	296,0	345,4	364,8	330,8	
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	340,6	245,7	144,4	147,0	161,6	195,2	168,9	181,2	200,4	202,5	
Kreditni	-	-	-	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Obveznice	....	....	....	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupno (1+2)	65.192,5	75.377,4	80.451,5	82.099,3	90.348,3	90.895,1	87.349,3	81.946,6	73.675,1	71.766,5	

Tablica D10: Inozemna pasiva kreditnih institucija • U tablici se iskazuju ukupne devizne i kunske obveze kreditnih institucija prema stranim fizičkim i pravnim osobama, osim ograničenih kunskih i deviznih depozita stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna pasiva kreditnih institucija obuhvaća deviznu i kunsku inozemnu pasivu.

I u sklopu devizne i u sklopu kunske inozemne pasive posebno su prikazane obveze prema stranim financijskim institucijama i obveze prema stranim nefinancijskim institucijama (ukupno i po financijskim instrumentima). Stavke Depozitni novac

i Štedni depoziti obuhvaćaju transakcijske račune i štedne depozite.

Počevši od Biltena HNB-a broj 190, provedena je revizija stavke "Kreditni" tako što su iz nje isključeni podaci koji se odnose na podređene i hibridne instrumente. Shodno tome, provedena je reklasifikacija stavke "Od toga: Podređeni i hibridni instrumenti" tako što je do Biltena HNB-a broj 190 ta stavka bila iskazivana u sklopu stavke "Kreditni". Nakon toga se iskazuje kao zasebna stavka i obuhvaća sve instrumente na strani pasive koji imaju značajku podređenoga ili hibridnog instrumenta.

Tablica D11: Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod kreditnih institucija na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.					2013.
						III.	VI.	IX.	XII.	I.	
1. Kunski depoziti	1.247,6	1.322,7	954,4	1.898,6	2.485,5	2.337,7	2.333,2	2.341,6	2.459,1	2.352,8	
1.1. Depoziti središnje države	666,4	429,5	356,6	1.887,1	2.473,3	2.325,9	2.321,4	2.329,8	2.447,3	2.340,9	
Depozitni novac	454,9	176,7	189,3	1.369,9	1.732,2	1.260,1	1.495,3	1.522,0	1.790,4	1.551,9	
Štedni depoziti	1,2	1,1	0,6	0,4	0,4	3,4	3,5	25,7	20,3	14,9	
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	209,3	251,6	166,7	501,8	732,4	1.056,3	816,6	776,1	630,6	768,1	
Kreditni	1,0	-	-	15,0	8,3	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	
1.2. Depoziti fondova socijalne sigurnosti	581,1	893,1	597,8	11,5	12,2	11,8	11,8	11,8	11,8	12,0	
Depozitni novac	330,1	639,8	387,5	0,3	0,6	0,3	0,3	0,2	0,0	0,2	
Štedni depoziti	2,4	0,0	0,3	-	-	-	-	-	-	-	
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	248,6	253,3	210,0	11,2	11,6	11,5	11,5	11,6	11,8	11,8	
Kreditni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. Devizni depoziti	933,0	1.353,2	1.352,8	1.464,0	1.593,6	1.476,2	1.409,1	1.177,7	1.451,0	1.161,2	
2.1. Depoziti središnje države	759,4	1.122,5	1.088,3	1.439,6	1.562,3	1.460,0	1.391,4	1.149,2	1.418,0	1.125,3	
Štedni depoziti	527,4	666,8	716,8	1.127,1	740,6	614,7	994,6	660,6	1.192,7	992,9	
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	49,7	330,0	309,4	312,3	821,5	845,1	396,7	488,7	225,4	132,4	
Refinancirani krediti	182,3	125,7	62,2	0,2	0,2	0,2	-	-	-	-	
2.2. Depoziti fondova socijalne sigurnosti	173,5	230,7	264,5	24,3	31,3	16,3	17,8	28,5	33,0	35,9	
Štedni depoziti	85,6	75,8	100,2	24,3	31,3	16,3	17,8	28,5	33,0	35,9	
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	87,9	154,9	164,3	-	-	-	-	-	-	-	
Kreditni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupno (1+2)	2.180,5	2.675,8	2.307,2	3.362,6	4.079,1	3.813,9	3.742,3	3.519,3	3.910,1	3.514,0	

Tablica D11: Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod kreditnih institucija • U tablici se iskazuju ukupne kunske i devizne obveze kreditnih institucija prema središnjoj državi, osim ograničenih (kunskih i deviznih) depozita središnje države kod kreditnih institucija.

U tablici su odvojeno iskazani kunski i devizni depoziti

središnje države i fondova socijalne sigurnosti. Kunski depoziti obuhvaćaju depozitni novac, štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom te kredite primljene od središnje države. Devizni depoziti obuhvaćaju štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom.

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod kreditnih institucija na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.					2013.
						III.	VI.	IX.	XII.	I.	
1. Ograničeni depoziti	2.252,3	3.038,4	2.548,4	2.374,9	3.183,9	2.575,8	2.423,5	2.398,8	2.413,9	2.581,1	
1.1. Kunski depoziti	1.322,8	1.478,8	1.366,0	1.262,6	1.576,8	1.475,1	1.429,5	1.432,9	1.429,0	1.426,3	
1.2. Devizni depoziti	929,5	1.559,6	1.182,5	1.112,4	1.607,1	1.100,7	994,0	965,9	984,9	1.154,8	
2. Blokirani devizni depoziti stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupno (1+2)	2.252,3	3.038,4	2.548,4	2.374,9	3.183,9	2.575,8	2.423,5	2.398,8	2.413,9	2.581,1	

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod kreditnih institucija • U tablici se iskazuju ograničeni depoziti (kunski i devizni) i blokirani depoziti stanovništva.

Blokirani devizni depoziti uključuju devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Eskontna stopa HNB-a	Repo stopa HNB-a ^a	Aktivne kamatne stope					
				Na lombardne kredite ^b	Na interventne kredite za premošćivanje nelikvidnosti	Na kredite korištene unutar jednog dana ^b	Na kratkoročni kredit za likvidnost	Na nepravilno obračunatu ili manje izdvojenu obveznu pričuvu ^b	Na nepropisno korištena sredstva i dospjele nenaplaćene obveze [*]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999.	prosinac	7,90	–	13,00	19,00	–	14,00	19,00	18,00
2000.	prosinac	5,90	–	12,00	18,00	–	13,00	18,00	18,00
2001.	prosinac	5,90	–	10,00	–	–	11,00	15,00	18,00
2002.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2003.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2004.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2005.	prosinac	4,50	3,50	7,50 ^c	–	–	8,50 ^c	15,00	15,00
2006.	prosinac	4,50	3,50	7,50	–	–	8,50	15,00	15,00
2007.	prosinac	9,00 ^d	4,06	7,50	–	–	8,50	15,00	15,00
2008.	prosinac	9,00	6,00	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2009.	prosinac	9,00	–	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2010.	prosinac	9,00	–	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2011.	prosinac	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
2012.	veljača	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
	ožujak	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
	travanj	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
	svibanj	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
	lipanj	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50 ^f	12,00
	srpanj	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00
	kolovoz	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00
	rujan	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00
	listopad	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00
	studen	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00
	prosinac	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00
2013.	siječanj	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00

^a Vagani prosjek vaganih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama HNB-a u izvještajnom mjesecu. ^b Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a opisani su u metodološkim objašnjenjima. ^c Od 14. prosinca 2005. ^d Od 31. prosinca 2007. ^e Od 28. studenoga 2011. ^f Od 20. lipnja 2012.

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke • U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i naplaćuje kamate na plašmane iz primarne emisije i na sva druga potraživanja.

Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke utvrđuju se odlukama Savjeta Hrvatske narodne banke na godišnjoj razini. Iznimno, od lipnja 1995. godine Hrvatska narodna banka je na lombardne kredite obračunavala i naplaćivala kamate po stopi koja je za 1,5 postotnih bodova bila veća od vagane prosječne kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, koji su služili kao zalag za lombardne kredite, onda kada je ta vagana prosječna kamatna stopa bila veća od 16,5%. U skladu s tim, u tablici se od lipnja 1995. godine do kolovoza 1996. godine iskazuje vagana prosječna kamatna stopa na lombardne kredite.

Vremenske serije iskazane u tablici sadržavaju određene lomove zbog izmjena instrumentarija Hrvatske narodne banke.

U stupcu 4 prikazani su vagani prosjeci vaganih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama Hrvatske narodne banke u izvještajnom mjesecu.

Podaci iskazani u stupcu 7 do rujna 1994. godine odnose se na kamatne stope na posebne kredite za isplate štednih uloga i za plaćanja s tekućih računa građana, a od listopada 1994. godine

do rujna 1997. godine na kamatne stope na dnevne kredite za štedne uloge i tekuće račune građana u kunama. Za razliku od posebnih kredita, dnevni se krediti vraćaju istoga dana. Od listopada 1997. godine taj instrument zamjenjuje se dnevnim kreditom za premošćivanje tekuće nelikvidnosti do visine nominalne vrijednosti blagajničkih zapisa HNB-a založenih u tu svrhu, od prosinca 1998. godine do travnja 1999. godine inkorporira se u lombardni kredit, s diferenciranom kamatnom stopom za njegovo korištenje tijekom jednoga dana.

Podaci iskazani u stupcu 8 odnose se za razdoblje do prosinca 1994. godine na kamatne stope na inicijalne kredite za premošćivanje nelikvidnosti, od 18. ožujka 1998. na kamatnu stopu na kredit za premošćivanje nelikvidnosti bankama nad kojima je pokrenut postupak za ocjenu mogućnosti i ekonomske opravdanosti sanacije i restrukturiranja banke, a od veljače 1999. godine na kamatnu stopu na kratkoročni kredit za likvidnost. Od prosinca 1999. godine ta se kamatna stopa odnosi na kratkoročne kredite za likvidnost korištene s rokom dužim od 3 mjeseca te se određuje kao kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 1 postotni bod. Za korištenje kratkoročnoga kredita za likvidnost s rokom do 3 mjeseca primjenjuje se kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 0,5 postotnih bodova.

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na sredstva izdvojene obvezne pričuve ^a	Kamatne stope na upisane obvezne blag. zapise HNB-a	Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a s rokom dospijanja ^a				Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a u stranoj valuti s rokom dospijanja					Kamatne stope na prekonocne depozite kod HNB-a
				Od 7 dana	Od 35 dana	Od 70 dana	Od 105 dana	Od 35 dana	Od 63 dana	Od 91 dana	Od 182 dana	Od 364 dana	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1999.	prosinac	5,90	-	-	10,50	11,55	12,50	-	4,83	3,56	-	-	-
2000.	prosinac	4,50	-	-	6,65	7,00	7,70	-	5,51	4,83	-	-	-
2001.	prosinac	2,00	-	-	3,36	4,26	4,85	-	2,62	3,06	-	-	-
2002.	prosinac	1,75	-	-	2,08	-	-	2,30	2,68	-	-	-	-
2003.	prosinac	1,25	0,50	-	-	-	-	1,75	1,48	-	-	-	-
2004.	prosinac	1,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005.	prosinac	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2006.	prosinac	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2007.	prosinac	0,75	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2008.	prosinac	0,75	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2009.	prosinac	0,75	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2010.	prosinac	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2011.	prosinac	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
2012.	veljača	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	ožujak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	travanj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	svibanj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	lipanj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	srpanj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	kolovoz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	rujan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	listopad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	studen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	prosinac	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
2013.	siječanj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25

^a Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a opisani su u metodološkim objašnjenjima.

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke •

U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i plaća kamate na sredstva deponirana kod Hrvatske narodne banke te na izdane vrijednosne papire.

Kamatne stope Hrvatske narodne banke na sredstva izdvojene obvezne pričuve utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke. Do travnja 2005. godine izdvojena sredstva obvezne pričuve obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojena na posebnom računu obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke te sredstva koja se, u svrhu održavanja prosječnoga dnevnog stanja obvezne pričuve, izdvajaju na račune za namiru banaka i na poseban račun u Hrvatskoj narodnoj banci za namiru neto pozicije iz Nacionalnoga klirinškog sustava, a od travnja 2005. godine obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojena na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke. Od ožujka 2011. godine na sredstva obvezne pričuve Hrvatska narodna banka ne plaća naknadu (stupac 3).

Kamatne stope na obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke.

Kamatna stopa na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke formira se na aukcijama blagajničkih zapisa. U stupcima 5, 6 i 7 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke. Od studenoga 1994. godine do siječnja 2001. godine iskazane su kamatne stope na dragovoljno upisane

blagajničke zapise Hrvatske narodne banke s rokom dospijanja od 91 dan (stupac 7), odnosno 182 dana (stupac 8).

Od travnja 1998. godine u stupcima od 9 do 13 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa u stranoj valuti. Blagajnički zapisi upisuju se u eurima i američkim dolarima (do prosinca 1998. godine u njemačkim markama i američkim dolarima). Kamatna stopa izračunata je kao vagani prosjek upisanih iznosa tih dviju valuta.

U stupcu 14 iskazuje se kamatna stopa na prekonocni depozit kod Hrvatske narodne banke.

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka •

U tablici se iskazuju osnovni podaci o mjesečnim prosjecima dnevnih stanja obveznih pričuva banaka kod Hrvatske narodne banke u kunama i u stranoj valuti. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazana je ukupna vagana prosječna stopa obvezne pričuve kao postotni udio ukupno obračunate obvezne pričuve u kunama i u stranoj valuti (stupac 4) u osnovici za obračun obvezne pričuve.

Obračunata obvezna pričuva (stupac 4) jest propisani iznos sredstava koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke ili održavati prosječnim dnevnim stanjem na svojim računima za namiru i u blagajnama, odnosno na računima likvidnih deviznih potraživanja (koja uključuju efektivni strani novac i čekove u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvoklasnih

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Vagana prosječna stopa obvezne pričuve	Obračunata obvezna pričuva			Ostali obvezni depoziti kod HNB-a	Izdvojena obvezna pričuva		Prosječna stopa remuneracije na kunska imobilizirana sredstva	Prosječna stopa remuneracije na devizna izdvojena sredstva
			Ukupno	U kunama	U stranoj valuti		U kunama	U stranoj valuti		
1	2	3	4 = 5 + 6	5	6	7	8	9	10	11
1999.	prosinac	30,50	13.579,0	4.210,1	9.368,9	37,3	3.695,1	4.606,5	5,62	....
2000.	prosinac	23,22	16.245,8	4.646,8	11.599,0	5,0	4.191,6	5.544,6	4,05	....
2001.	prosinac	19,67	21.187,1	8.691,5	12.495,5	-	6.287,8	5.950,0	1,97	2,73
2002.	prosinac	19,00	25.985,1	11.447,1	14.538,0	-	8.156,7	7.139,9	1,72	2,16
2003.	prosinac	19,00	31.009,4	18.023,8	12.985,6	109,4	12.459,8	6.850,2	1,17	1,47
2004.	prosinac	18,00	33.615,7	20.040,9	13.574,8	430,1	14.664,1	10.171,3	1,22	1,36
2005.	prosinac	18,00	37.424,5	24.997,9	12.426,6	3.940,2	17.497,7	9.271,4	0,52	0,92
2006.	prosinac	17,00	40.736,4	28.966,1	11.770,4	7.332,5	20.257,0	8.780,9	0,52	1,06
2007.	prosinac	17,00	44.465,9	31.809,1	12.656,8	6.641,1	22.266,4	9.203,5	0,53	1,29
2008.	prosinac	14,87	41.474,4	29.179,7	12.294,7	461,9	20.425,8	8.807,0	0,52	0,81
2009.	prosinac	14,00	40.423,5	33.693,7	6.729,8	30,9	23.585,6	4.898,0	0,52	-
2010.	prosinac	13,00	38.990,6	32.374,8	6.615,8	-	22.662,4	4.736,7	0,52	-
2011.	prosinac	14,00	44.443,2	36.936,6	7.506,7	-	25.654,6	5.437,9	-	-
2012.	veljača	15,00	47.881,9	39.758,3	8.123,6	-	27.814,7	5.968,2	-	-
	ožujak	15,00	47.927,4	39.761,5	8.165,9	-	27.637,8	5.973,4	-	-
	travanj	15,00	47.755,8	39.611,9	8.143,9	-	27.584,6	5.957,1	-	-
	svibanj	13,89	43.907,0	36.445,9	7.461,1	-	25.420,1	5.462,9	-	-
	lipanj	13,50	42.651,5	35.413,9	7.237,6	-	24.737,7	5.307,3	-	-
	srpanj	13,50	42.815,5	35.563,0	7.252,5	-	24.874,6	5.315,9	-	-
	kolovoz	13,50	42.602,1	35.437,9	7.164,2	-	24.803,4	5.216,8	-	-
	rujan	13,50	42.677,0	35.504,3	7.172,7	-	24.853,0	5.196,9	-	-
	listopad	13,50	42.648,7	35.477,6	7.171,0	-	24.834,3	5.171,0	-	-
	studeni	13,50	42.439,9	35.280,1	7.159,8	-	24.696,1	5.144,6	-	-
	prosinac	13,50	42.272,1	35.107,8	7.164,3	-	24.575,4	5.120,7	-	-
2013.	siječanj	13,50	41.981,1	34.821,5	7.159,5	-	24.375,1	5.093,0	-	-

inozemnih banaka i blagajničke zapise Hrvatske narodne banke u stranoj valuti).

U stupcu 5 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuve u kunama. Od siječnja 1995. godine do prosinca 2000. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuve, dok je do prosinca 1994. godine obuhvaćao dva instrumenta: obveznu pričuvu i zahtjev za održavanje minimalne likvidnosti banaka (osim u dijelu u kojem su banke tom zahtjevu udovoljavale dragovoljnim upisom blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke). U prosincu 2000. obavljena je unifikacija obvezne pričuve u kunama i u stranoj valuti. U tom smislu unificirani su stopa obvezne pričuve, obračunska razdoblja te rokovi izdvajanja i održavanja obvezne pričuve, kao i postotak minimalnog izdvajanja obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke. Od rujna 2001. godine stupac 5 obuhvaća i dio obvezne pričuve u stranoj valuti koji se izdvaja/održava u kunama.

U stupcu 6 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuve u stranoj valuti, tj. propisani iznos sredstava koje su banke dužne izdvojiti na devizne račune Hrvatske narodne banke ili održavati prosječnim dnevnim stanjem na računima likvidnih potraživanja. Do studenoga 2000. godine osnovicu za obračun čini prosječno stanje devizne štednje stanovništva s preostalim rokom dospijeca do 3 mjeseca, a od prosinca 2000. godine osnovica se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti (osim

vlasničkih vrijednosnih papira banke). Od studenoga 2001. godine osnovica uključuje i hibridne i podređene instrumente.

U stupcu 7 iskazuje se ukupan iznos ostalih obveznih depozita kod Hrvatske narodne banke koji obuhvaća obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke koristile za održavanje propisane minimalne likvidnosti, posebnu obveznu pričuvu do srpnja 1995. godine te od ožujka 2006. do veljače 2009. posebnu obveznu pričuvu na obveze po izdanim vrijednosnim papirima, obveznu pričuvu na devizne depozite, devizne kredite inozemnih banaka i garancije za takve kredite te graničnu obveznu pričuvu (od kolovoza 2004. do listopada 2008.).

U stupcu 8 iskazuje se dio ukupne obračunate obvezne pričuve u kunama koji su banke izdvojile na račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke (do prosinca 1994. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuve, a od siječnja 1995. godine utvrđuje se minimalni postotak obračunate obvezne pričuve koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke). Od travnja 2005. godine postotak izdvajanja kuskog dijela obvezne pričuve je fiksni i iznosi 70%.

U stupcu 9 iskazuje se dio ukupno obračunate obvezne pričuve u stranoj valuti koji su banke izdvojile na devizne račune Hrvatske narodne banke. Postotak izdvajanja deviznog dijela obvezne pričuve obračunatog na osnovi deviznih sredstava nezređenata i deviznih sredstava primljenih od pravnih osoba u

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Slobodna novčana sredstva		Stopa primarne likvidnosti	Korišteni sekundarni izvori likvidnosti	Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	Trezorski zapisi MF-a u kunama
		U kunama	U stranoj valuti					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1999.	prosinac	179,6	....	1,30	1.183,6	1.311,1	1.507,6	373,9
2000.	prosinac	638,8	10.721,4	3,32	80,1	2.485,3	1.692,7	2.006,5
2001.	prosinac	794,4	17.247,4	3,23	2,6	2.656,2	2.630,8	3.360,9
2002.	prosinac	1.225,0	10.398,0	3,53	0,6	4.965,5	1.273,9	4.279,5
2003.	prosinac	451,6	20.561,4	0,98	501,6	-	4.316,0	3.073,2
2004.	prosinac	1.495,5	26.126,1	2,64	0,0	-	-	4.581,7
2005.	prosinac	672,5	20.493,4	0,96	0,2	-	-	4.163,3
2006.	prosinac	840,8	20.239,1	0,83	-	-	-	5.993,7
2007.	prosinac	1.161,5	30.412,6	1,03	330,4	-	-	4.449,4
2008.	prosinac	1.168,7	28.101,4	1,03	289,1	-	-	6.171,2
2009.	prosinac	880,0	24.885,6	0,91	-	-	-	4.776,6
2010.	prosinac	407,1	30.511,9	0,42	-	-	-	5.705,9
2011.	prosinac	333,0	15.693,8	0,32	97,3	-	-	8.157,7
2012.	veljača	102,7	9.103,8	0,10	58,3	-	-	7.888,2
	ožujak	439,4	7.692,1	0,43	47,8	-	-	7.360,3
	travanj	287,6	7.809,4	0,28	22,7	-	-	7.834,5
	svibanj	360,6	8.573,5	0,36	-	-	-	7.792,2
	lipanj	414,2	7.736,4	0,41	-	-	-	8.207,9
	srpanj	334,0	6.392,5	0,33	-	-	-	8.757,5
	kolovoz	363,6	7.834,5	0,35	-	-	-	8.534,1
	rujan	525,3	8.169,8	0,51	-	-	-	7.574,7
	listopad	576,6	6.816,0	0,56	-	-	-	7.423,8
	studen	652,7	5.388,1	0,64	-	-	-	7.545,4
	prosinac	612,4	5.113,4	0,61	-	-	-	8.010,0
2013.	siječanj	520,3	4.803,0	0,53	-	-	-	8.357,8

posebnom odnosu prema banci iznosi 100%, a postotak izdvajanja preostalog deviznog dijela obvezne pričuve iznosi 60%.

U stupcu 10 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije svih oblika kunkskih imobiliziranih sredstava, koja uključuju obračunatu obveznu pričuvu i ostale obvezne depozite kod HNB-a. Od ožujka 2011. godine na sredstva obvezne pričuve Hrvatska narodna banka ne plaća naknadu.

U stupcu 11 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije na izdvojena sredstva u stranoj valuti, uključujući sredstva granične obvezne pričuve (od kolovoza 2004. do listopada 2008.). Od studenoga 2009. Hrvatska narodna banka na sredstva izdvojena deviznog dijela obvezne pričuve ne plaća naknadu.

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka • U tablici se iskazuju mjesečni prosjeci dnevnih stanja nekih indikatora likvidnosti banaka. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazuju se slobodna novčana sredstva u kunama, definirana kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru i u blagajni (do listopada 2008.), a od studenoga 2008. kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru u razdoblju održavanja kuskog dijela obvezne pričuve i minimalno potrebnog prosjeka na računu za namiru prema obračunu kuskog dijela obvezne pričuve.

U stupcu 4 iskazuju se slobodna novčana sredstva u stranoj valuti, definirana kao sredstva za održavanje obvezne pričuve u stranoj valuti (efektivni strani novac i čekovi u stranoj valuti,

likvidna devizna potraživanja na računima kod prvoklasnih inozemnih banaka i blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u stranoj valuti) umanjena za minimalno potrebno stanje tih sredstava u istom razdoblju.

U stupcu 5 iskazuje se stopa primarne likvidnosti kao postotni udio mjesečnog prosjeka dnevnih stanja slobodnih novčanih sredstava u kunama (stupac 3) u mjesečnom prosjeku dnevnih stanja depozita koji čine osnovicu za obračun obvezne pričuve.

U stupcu 6 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja korištenih sekundarnih izvora likvidnosti. Sekundarni izvori likvidnosti obuhvaćaju: lombardne kredite (od prosinca 1994. godine), kratkoročne kredite za likvidnost (od veljače 1999. godine) te nepodmirene dospjele obveze prema Hrvatskoj narodnoj banci.

U stupcu 7 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u kunama (do prosinca 1994. godine taj je iznos bio umanjen za dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke služile za održavanje propisane minimalne likvidnosti).

U stupcu 8 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u stranoj valuti (u eurima i američkim dolarima).

U stupcu 9 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja upisanih trezorskih zapisa Ministarstva financija u kunama. Do rujna 2002. iskazuje se diskontirana vrijednost trezorskih zapisa, a od listopada 2002. godine iskazuje se njihova nominalna vrijednost.

G. Financijska tržišta

Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope u trgovanju depozitnim novcem među bankama		Kamatne stope na kunske kredite bez valutne klauzule									
		Na prekonočne kredite	Na ostale kredite	Ukupni prosjek	Na kratkoročne kredite						Na dugoročne kredite		
					Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvu			Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanov- ništvu	
							Ukupni prosjek	Okvirni	Ostali				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1999.	prosinac	9,92	12,78	13,54	13,52	10,55	20,83	20,84	20,39	15,14	15,31	14,16	
2000.	prosinac	2,39	4,45	10,45	10,45	6,81	20,30	20,33	19,05	9,90	9,64	12,97	
2001.	prosinac	2,49	2,18	9,51	9,49	5,43	18,81	18,85	14,88	11,42	10,06	13,14	
2002.	prosinac	1,03	1,59	10,91	11,24	7,44	15,16	15,28	9,84	7,32	6,48	7,88	
2003.	prosinac	6,54	6,36	11,45	11,80	8,02	14,89	15,01	12,38	8,51	6,14	10,69	
2004.	prosinac	4,87	4,74	11,44	11,71	8,33	14,19	14,27	12,29	9,31	6,90	11,16	
2005.	prosinac	3,08	3,91	9,91	9,99	7,71	11,26	13,18	5,35	8,75	6,48	10,35	
2006.	prosinac	3,14	2,52	9,07	9,37	6,75	11,84	13,21	4,67	7,53	5,86	9,44	
2007.	prosinac	6,23	7,33	9,32	9,74	7,39	12,34	13,19	4,95	7,50	6,66	8,01	
2008.	prosinac	5,77	6,77	10,71	10,89	8,98	12,33	12,97	4,96	9,05	8,10	10,35	
2009.	prosinac	1,20	1,50	11,12	11,22	9,29	12,68	13,24	4,89	9,77	8,27	11,33	
2010.	prosinac	1,28	1,70	9,90	10,05	6,98	12,64	13,17	4,66	8,38	6,45	11,29	
2011.	prosinac	0,61	1,73	9,36	9,49	7,48	11,18	11,58	4,21	8,15	6,76	9,21	
2012.	veljača	2,94	3,03	9,88	10,00	8,18	11,22	11,58	4,12	8,46	6,76	9,78	
	ožujak	0,86	1,78	9,65	9,73	7,80	11,18	11,57	4,29	8,56	6,98	10,01	
	travanj	0,57	1,06	9,40	9,49	7,13	11,19	11,55	4,04	8,14	5,87	10,19	
	svibanj	0,44	0,74	9,48	9,60	7,07	11,17	11,54	4,08	8,03	5,91	10,10	
	lipanj	0,47	1,58	9,32	9,44	7,17	11,17	11,53	4,12	7,63	5,01	9,95	
	srpanj	1,10	1,49	9,23	9,35	6,92	11,15	11,52	3,94	7,95	5,98	9,84	
	kolovoz	1,76	2,32	9,57	9,80	7,10	11,18	11,53	3,96	7,71	6,08	9,81	
	rujan	2,24	2,42	9,58	9,76	7,28	11,18	11,53	3,85	7,93	5,82	9,71	
	listopad	0,61	0,87	9,18	9,32	6,65	11,16	11,53	3,88	7,91	5,72	9,45	
	studen	0,45	0,45	9,55	9,69	7,13	11,18	11,53	3,99	8,21	5,14	9,69	
	prosinac	0,46	0,50	9,26	9,45	7,15	11,20	11,56	4,68	7,70	5,43	9,75	
2013.	siječanj	0,38	0,90	9,08	9,18	6,35	11,09	11,42	3,83	7,92	4,87	9,63	
Relativna važnost ^a		-	-	78,99	72,73	29,35	43,38	41,51	1,87	6,26	2,26	4,01	

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije kredita u ukupnim kreditima puštenim u tečaj u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

Napomena: Zbog promjene metodologije statistike kamatnih stopa od 1. siječnja 2002. došlo je do loma u vremenskoj seriji, što se posebice odražava na kamatne stope prikazane u stupcima 5, 6 i 7. Naime, iz kratkoročnih kredita trgovačkim društvima isključeni su, među ostalim, međubankovni krediti, odobravani uz relativno niske kamatne stope. Na porast kamatnih stopa utječe i metodologija ponderiranja, pri čemu se za sve komponente koriste iznosi novoodobrenih kredita, uz iznimku okvirnih kredita, za koje se kao ponder koriste knjigovodstvena stanja, a čiji je relativan udio novim obuhvatom porastao.

Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule • U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite bez valutne klauzule, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske kredite bez valutne klauzule odobrene pravnim osobama (koje su uključivale trgovačka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite bez valutne klauzule odobrene samo trgovačkim društvima i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Do veljače 1996. godine u stupcima 3 i 4 iskazivale su se kamatne stope na međubankovnom novčanom tržištu, prema podacima Tržišta novca Zagreb. Od ožujka 1996. godine do kolovoza 2002. godine iskazivale su se kamatne stope na novčanom tržištu izračunate kao vagani mjesečni prosjek vaganih dnevnih stopa ostvarenih posebno u trgovini prekonočnim kreditima, a posebno u trgovini ostalim kreditima na Tržištu novca Zagreb. U razdoblju od svibnja 1998. godine do siječnja 2001. godine povrat kredita dobivenih na prekonočnom međubankovnom tržištu bio je osiguran sredstvima obvezne pričuve banaka izdvojene kod HNB-a.

U Biltenu broj 157 izvršena je revizija podataka iz stupaca 3 i 4 za razdoblje od rujna 2002. nadalje. Od rujna 2002. iskazuju se kamatne stope na prekonočne kredite i na ostale kredite

Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na kunske kredite s valutnom klauzulom									Kamatne stope na kredite u eurima		
		Ukupni prosjek	Na kratkoročne kredite			Na dugoročne kredite			Ukupni prosjek	Na kratkoročne kredite	Na dugoročne kredite		
			Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvu	Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvu					
								Ukupni prosjek				Stambeni	Ostali
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1999.	prosinac	12,53	13,66	13,54	17,21	10,81	10,46	11,65	....	....	6,75	7,43	6,07
2000.	prosinac	10,74	11,17	11,10	13,59	10,52	9,41	11,64	....	....	7,70	7,49	8,05
2001.	prosinac	9,29	9,45	9,45	11,30	9,20	7,52	10,79	....	....	5,94	5,70	7,27
2002.	prosinac	8,25	9,34	8,72	11,37	7,98	6,37	9,50	7,42	10,11	5,91	6,66	5,44
2003.	prosinac	7,07	7,21	7,00	8,66	7,03	5,76	8,04	6,02	9,70	5,62	6,22	5,18
2004.	prosinac	6,89	7,25	7,09	8,47	6,77	5,55	7,73	5,71	8,79	5,34	5,92	4,83
2005.	prosinac	6,18	6,52	6,34	7,91	6,07	5,18	6,98	4,95	8,10	5,29	5,28	5,30
2006.	prosinac	6,30	6,56	6,29	8,33	6,22	6,21	6,22	4,75	7,57	5,65	6,19	5,34
2007.	prosinac	6,73	6,86	6,86	6,84	6,66	6,51	6,80	5,12	8,24	6,79	6,59	7,10
2008.	prosinac	7,73	8,20	8,18	8,65	7,43	6,92	7,89	6,08	9,02	7,08	7,17	6,83
2009.	prosinac	8,28	8,48	8,41	10,23	8,11	7,31	9,02	6,45	9,96	6,98	7,35	6,49
2010.	prosinac	7,78	7,95	7,91	8,86	7,67	7,19	8,16	6,02	8,94	6,38	7,12	6,06
2011.	prosinac	7,15	7,60	7,56	8,49	6,82	6,37	7,53	5,26	8,48	6,49	6,27	6,87
2012.	veljača	7,14	7,17	7,15	7,69	7,13	6,54	7,64	5,37	8,55	5,85	6,37	5,10
	ožujak	7,20	7,46	7,44	7,98	7,06	6,06	7,96	5,38	8,70	6,27	6,42	6,04
	travanj	6,98	7,12	7,06	7,89	6,92	6,05	7,49	5,08	8,69	4,78	4,55	5,88
	svibanj	7,15	7,06	7,01	7,92	7,20	6,48	7,64	5,22	8,72	5,47	5,34	6,22
	lipanj	7,04	7,32	7,26	8,35	6,92	6,12	7,60	5,25	8,65	5,53	5,05	6,38
	srpanj	7,02	6,90	6,85	7,64	7,09	6,40	7,52	5,34	8,68	6,05	6,19	5,66
	kolovoz	7,14	7,08	7,05	7,77	7,17	6,41	7,60	5,33	8,74	5,81	5,75	6,06
	rujan	7,08	7,27	7,24	7,69	7,00	6,13	7,67	5,33	8,70	6,11	6,08	6,24
	listopad	6,76	6,44	6,38	7,27	6,95	5,90	7,69	5,43	8,67	5,14	4,92	6,18
	studen	7,02	6,91	6,88	7,52	7,08	6,37	7,69	5,37	8,67	5,71	5,57	6,01
	prosinac	6,54	6,52	6,47	7,42	6,55	5,76	7,61	5,37	8,64	5,08	4,69	5,83
2013.	siječanj	6,67	7,03	6,99	7,64	6,49	5,77	7,19	5,27	8,20	5,51	5,43	5,60
	Relativna važnost ^a	15,75	5,42	5,09	0,32	10,33	5,13	5,20	1,79	3,41	5,26	2,91	2,35

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije kredita u ukupnim kreditima puštenim u tečaj u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

izračunate kao vagani mjesečni prosjek vaganih dnevnih stopa ostvarenih izravnim trgovanjem depozitnim novcem među bankama

U stupcima od 5 do 13 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka razvrstani prema ročnosti i prema sektorima, pri čemu kamatne stope na kratkoročne kredite trgovačkim društvima uključuju i kamatne stope na kredite s dospijecom na zahtjev.

Podaci o kamatnim stopama banaka na kunske kredite bez valutne klauzule dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka. Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka su iznosi kredita koji su uz pripadajuću kamatnu stopu pušteni u tečaj u izvještajnom mjesecu, osim kamatnih stopa na okvirne kredite na žiroračunima i tekućim računima, za koje su vagani prosjeci izračunati na osnovi stanja tih kredita na kraju izvještajnog mjeseca.

Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima • U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci

mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske kredite s valutnom klauzulom i kredite u eurima (odnosno njemačkim markama) odobrene pravnim osobama (koje su uključivale trgovačka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite u eurima odobrene samo trgovačkim društvima i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite u eurima dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka. Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka su iznosi kredita koji su uz pripadajuću kamatnu stopu pušteni u tečaj u izvještajnom mjesecu.

U stupcima od 3 do 11 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka razvrstani prema ročnosti i prema sektorima, pri čemu kamatne stope na kratkoročne kredite trgovačkim društvima uključuju i kamatne stope na kredite s dospijecom na zahtjev.

Kamatne stope na kredite odobrene u eurima prikazane u stupcima 12, 13 i 14 odnose se do prosinca 2001. godine na

Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na kunske depozite bez valutne klauzule								
		Ukupni prosjek	Na žiroračunima i tekućim računima	Na oročene depozite						
				Ukupni prosjek	Na kratkoročne depozite			Na dugoročne depozite		
					Ukupni prosjek	Stanovništva	Trgovačkih društava	Ukupni prosjek	Stanovništva	Trgovačkih društava
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1999.	prosinac	4,27	2,24	8,87	8,79	9,62	8,38	10,96	11,56	10,18
2000.	prosinac	3,40	1,64	7,20	7,13	7,44	7,03	8,89	9,19	8,63
2001.	prosinac	2,76	1,40	5,68	5,60	6,35	5,38	7,35	7,93	6,70
2002.	prosinac	1,55	0,94	3,64	3,53	4,39	2,86	6,05	7,24	3,23
2003.	prosinac	1,66	0,75	4,46	4,46	3,62	4,69	4,58	4,90	2,82
2004.	prosinac	1,83	0,74	4,11	4,11	3,93	4,13	4,10	4,65	3,30
2005.	prosinac	1,58	0,61	3,36	3,34	3,89	3,23	4,12	5,04	3,49
2006.	prosinac	1,91	0,56	2,98	2,94	4,10	2,69	4,32	4,98	3,11
2007.	prosinac	2,67	0,49	5,42	5,34	4,47	5,48	6,28	5,45	6,45
2008.	prosinac	2,92	0,43	5,65	5,60	5,34	5,64	6,58	5,88	6,85
2009.	prosinac	2,22	0,43	2,52	2,49	4,89	2,04	2,76	6,12	2,07
2010.	prosinac	1,61	0,34	1,93	1,85	3,66	1,41	4,26	4,76	3,03
2011.	prosinac	1,88	0,36	2,46	2,33	3,55	1,88	2,98	4,58	2,78
2012.	veljača	2,07	0,33	3,23	3,15	3,48	3,07	3,62	4,63	3,48
	ožujak	1,98	0,33	2,56	2,69	3,45	2,33	2,13	4,64	1,75
	travanj	1,86	0,33	2,09	2,30	3,38	1,84	1,39	4,53	0,98
	svibanj	1,83	0,34	1,80	1,93	3,42	1,47	1,28	4,41	0,97
	lipanj	1,80	0,34	1,85	1,97	3,43	1,45	1,35	4,58	0,98
	srpanj	1,85	0,35	2,12	1,95	3,48	1,42	2,70	4,71	2,43
	kolovoz	1,92	0,33	2,31	2,10	3,51	1,79	3,25	4,75	3,05
	rujan	1,87	0,34	2,27	2,31	3,55	1,93	2,13	4,77	1,68
	listopad	1,83	0,35	1,74	1,83	3,52	1,22	1,48	4,55	1,10
	studeni	1,80	0,34	2,17	2,07	3,43	1,43	4,04	4,32	2,89
	prosinac	1,76	0,34	2,09	1,95	3,37	1,37	4,36	4,33	4,46
2013.	siječanj	1,76	0,35	1,87	1,73	3,34	1,07	4,19	4,34	3,46
Relativna važnost ^a		53,03	37,42	12,70	11,95	3,45	8,50	0,75	0,61	0,13

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primljenim u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

kredite puštene u tečaj u njemačkim markama u izvještajnom mjesecu, a od siječnja 2002. godine na kredite puštene u tečaj u eurima, pri čemu se vagani prosjeci izračunavaju na osnovi njihove protuvrijednosti u kunama, obračunate po tekućem tečaju. Krediti pušteni u tečaj u ostalim stranim valutama nisu obuhvaćeni ovom tablicom.

Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule • U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite bez valutne klauzule, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske depozite bez valutne klauzule primljene od pravnih osoba (koje su uključivale trgovačka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite bez valutne klauzule primljene od trgovačkih društava i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama na kunske depozite bez valutne

klauzule banaka dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka.

U stupcu 3 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite (depozite na žiroračunima i tekućim računima, štedne depozite stanovništva po viđenju i oročene depozite) bez valutne klauzule. U stupcu 4 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na depozite na žiroračunima i tekućim računima trgovačkih društava bez valutne klauzule (do prosinca 2001. godine pravnih osoba) i stanovništva, dok se u stupcu 5 iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na ukupne oročene depozite bez valutne klauzule.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod kunskih oročenih depozita bez valutne klauzule su iznosi primljeni tijekom izvještajnog mjeseca, dok su kod žiroračuna i tekućih računa osnova za izračunavanje vaganih prosjeka knjigovodstvena stanja tih depozita na kraju izvještajnog mjeseca. Pri izračunavanju prosječnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite bez valutne klauzule (stupac 3) sve su komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Kunski i devizni depoziti koji služe kao polog za odobravanje kredita obuhvaćeni su podacima u tablici, dok se ograničeni depoziti (sredstva deponirana za plaćanje uvoza i ostali ograničeni depoziti) ne uključuju u izračunavanje vaganih prosjeka.

Tablica G4a: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na štedne depozite po viđenju i oročene depozite s valutnom klauzulom			Kamatne stope na devizne depozite					
		Ukupni prosjek	Na kratkoročne depozite	Na dugoročne depozite	Ukupni prosjek	Na štedne depozite po viđenju				
						Stanovništva		Trgovačkih društava		
1	2	3	4	5	6	7	EUR	USD	EUR	USD
1999.	prosinac	6,62	6,91	1,10	4,23	1,80	1,95	2,04	0,78	1,30
2000.	prosinac	5,54	5,94	2,16	3,47	1,03	0,99	1,23	0,65	1,29
2001.	prosinac	4,58	4,92	2,56	2,60	0,71	0,71	0,81	0,82	0,40
2002.	prosinac	2,92	3,45	1,48	2,55	0,50	0,52	0,41	0,52	0,38
2003.	prosinac	3,48	3,74	5,55	2,22	0,31	0,35	0,23	0,23	0,15
2004.	prosinac	4,17	3,61	5,19	2,65	0,31	0,34	0,22	0,22	0,21
2005.	prosinac	3,99	3,63	4,77	2,61	0,27	0,27	0,17	0,27	0,76
2006.	prosinac	3,67	3,30	4,07	2,94	0,25	0,23	0,17	0,32	0,44
2007.	prosinac	3,98	3,76	4,35	3,44	0,25	0,22	0,15	0,36	0,43
2008.	prosinac	4,09	4,05	4,42	3,97	0,21	0,20	0,15	0,26	0,13
2009.	prosinac	3,01	3,12	3,31	3,98	0,18	0,22	0,16	0,10	0,07
2010.	prosinac	2,91	2,75	3,46	3,09	0,19	0,21	0,14	0,18	0,07
2011.	prosinac	2,86	2,75	3,62	2,90	0,19	0,21	0,14	0,13	0,08
2012.	veljača	2,77	3,21	2,71	2,96	0,19	0,22	0,12	0,12	0,07
	ožujak	2,50	2,97	3,76	2,92	0,18	0,22	0,12	0,08	0,05
	travanj	2,65	3,16	2,76	2,95	0,18	0,22	0,12	0,09	0,04
	svibanj	2,66	2,92	2,77	2,90	0,19	0,21	0,12	0,13	0,04
	lipanj	2,31	3,02	3,17	2,88	0,19	0,21	0,11	0,14	0,04
	srpanj	3,05	3,24	2,99	2,91	0,18	0,21	0,11	0,13	0,06
	kolovoz	2,97	3,01	2,92	2,91	0,17	0,21	0,11	0,06	0,04
	rujan	2,19	2,44	3,28	2,87	0,17	0,21	0,11	0,07	0,05
	listopad	2,26	2,67	2,52	2,92	0,17	0,22	0,11	0,06	0,06
	studenj	2,31	2,67	3,16	2,91	0,17	0,22	0,11	0,06	0,05
	prosinac	2,38	3,42	2,10	2,84	0,16	0,22	0,11	0,05	0,04
2013.	siječanj	1,88 ^b	2,18	3,42	2,79	0,17	0,22	0,11	0,05	0,05
Relativna važnost ^a		0,11	0,08	0,03	46,86	24,06	15,74	2,28	5,44	0,60

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primljenim u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici). ^b Od ukupnog iznosa depozita na koje se odnosi ova kamatna stopa, 47,69 posto odnosi se na trgovačka društva.

Tablica G4 a i b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite • U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite primljene od pravnih osoba (koje su uključivale trgovačka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite primljene od trgovačkih društava i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite banaka dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka.

U stupcu 3 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na ukupne kunske štedne depozite po viđenju i oročene depozite s valutnom klauzulom trgovačkih društava (do prosinca 2001. godine pravnih osoba) i stanovništva, dok se u stupcima 4

i 5 iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na kratkoročne odnosno dugoročne oročene depozite.

Kamatne stope na devizne depozite odnosile su se do prosinca 2001. godine na depozite primljene u njemačkim markama i američkim dolarima, dok se od siječnja 2002. godine odnose na depozite primljene u eurima i američkim dolarima, pri čemu se vagani prosjeci izračunavaju na osnovi njihove protuvrijednosti u kunama, obračunate po tekućem tečaju. Depoziti primljeni u ostalim stranim valutama nisu obuhvaćeni podacima iskazanim u ovoj tablici.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod kunskih oročenih depozita s valutnom klauzulom i oročenih deviznih depozita su iznosi primljeni tijekom izvještajnog mjeseca, dok su kod štednih depozita po viđenju s valutnom klauzulom osnova za izračunavanje vaganih prosjeka knjigovodstvena stanja tih depozita na kraju izvještajnog mjeseca. Pri izračunavanju prosječnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite s valutnom klauzulom (stupac 3) od siječnja 2002. godine sve su komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Prosječna kamatna stopa na ukupne devizne depozite prikazana u stupcu 6 odnosi se na vagani prosjek mjesečnih kamatnih

Tablica G4b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na devizne depozite										
		Na oročene depozite										Ukupni prosjek
		Ukupni prosjek	Na kratkoročne depozite				Na dugoročne depozite					
			Ukupni prosjek	Stanovništva		Trgovačkih društava		Stanovništva		Trgovačkih društava		
		EUR		USD	EUR	USD	EUR	USD	EUR	USD	EUR	USD
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1999.	prosinac	5,43	5,17	4,93	6,39	3,97	6,00	6,59	6,64	8,09	3,66	6,77
2000.	prosinac	4,57	4,36	3,65	5,15	4,59	6,62	5,56	5,17	6,61	5,97	8,53
2001.	prosinac	3,54	3,35	3,42	3,23	3,60	2,44	4,59	4,72	4,42	4,58	0,23
2002.	prosinac	3,13	2,96	3,27	2,21	2,89	1,43	4,59	4,69	3,84	3,46	2,30
2003.	prosinac	2,64	2,46	2,83	1,65	2,29	1,08	3,69	4,71	3,13	2,85	1,64
2004.	prosinac	2,85	2,65	3,01	1,69	2,46	2,28	4,20	4,85	3,13	3,61	2,65
2005.	prosinac	3,07	2,94	2,99	1,76	2,63	4,34	3,69	4,25	0,48	4,39	-
2006.	prosinac	3,82	3,76	3,16	2,05	4,24	5,84	4,25	4,47	2,26	4,79	4,61
2007.	prosinac	4,32	4,25	3,47	2,60	5,10	5,33	4,80	4,83	3,84	5,13	2,19
2008.	prosinac	4,15	3,95	4,33	2,69	4,13	1,84	5,51	5,57	3,58	5,52	2,38
2009.	prosinac	3,58	3,40	4,33	2,73	2,64	1,77	5,13	5,43	3,86	2,85	0,13
2010.	prosinac	2,69	2,15	3,13	2,45	1,63	0,76	5,36	4,28	3,20	6,91	3,80
2011.	prosinac	2,76	2,56	2,87	2,45	2,37	0,86	3,84	3,92	3,27	3,54	1,70
2012.	veljača	2,54	2,26	2,83	2,34	1,76	0,83	3,88	3,94	3,29	3,33	0,43
	ožujak	2,45	2,22	2,82	2,32	1,79	0,77	3,91	3,93	3,11	4,58	3,50
	travanj	2,68	2,50	2,82	2,25	2,16	1,32	3,75	3,85	3,22	2,96	3,80
	svibanj	2,71	2,51	2,81	2,28	2,31	0,82	3,79	3,77	2,31	5,16	2,87
	lipanj	2,72	2,55	2,79	2,31	2,55	0,99	3,79	3,79	3,53	4,23	3,80
	srpanj	2,80	2,62	2,90	2,35	2,43	1,33	3,79	3,81	3,43	3,92	3,78
	kolovoz	2,68	2,46	2,98	2,35	1,79	1,09	3,86	3,87	3,72	4,41	0,81
	rujan	2,51	2,29	2,89	2,31	1,40	0,67	3,82	3,86	3,25	4,18	3,20
	listopad	2,64	2,44	2,95	2,32	1,55	0,86	3,74	3,79	3,23	3,49	0,17
	studen	3,19	2,27	2,80	2,26	1,43	0,63	5,28	3,76	3,36	6,93	2,38
	prosinac	2,59	2,34	2,70	2,24	1,92	0,48	3,64	3,67	3,16	4,11	3,20
2013.	siječanj	2,82	2,33	2,67	2,22	1,81	0,59	4,21	3,64	3,26	6,66	2,40
Relativna važnost^a		22,80	16,86	10,84	0,93	4,35	0,74	5,94	4,34	0,28	1,21	0,11

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primljenim u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

stopa na štedne depozite po viđenju i na oročene devizne depozite, pri čemu su sve komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka mjesečnih kamatnih stopa na ukupne devizne štedne depozite po viđenju (stupac 7) jesu stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka mjesečnih kamatnih stopa na ukupne devizne oročene depozite (stupac 12) jesu iznosi pripadajućih depozita koji su primljeni tijekom izvještajnog mjeseca. Isto se odnosi i na vagane prosjeke mjesečnih kamatnih stopa na ukupne kratkoročne devizne oročene depozite (stupac 13) i na ukupne dugoročne devizne oročene depozite (stupac 18).

Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja
u milijunima eura, tekući tečaj

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.				2013.
						III.	VI.	IX.	XII.	I.
A. Kupnja stranih sredstava plaćanja										
1. Pravne osobe	26.365,0	33.058,3	19.939,9	21.453,6	20.628,9	1.421,0	1.411,9	2.109,0	1.812,6	1.563,9
2. Fizičke osobe	6.151,3	4.755,3	4.920,3	4.878,0	5.264,9	355,8	418,5	407,2	347,1	319,3
2.1. Domaće fizičke osobe	3.184,0	4.252,9	4.389,6	4.251,3	4.867,9	347,5	370,9	362,8	340,6	313,1
2.2. Strane fizičke osobe	326,3	502,4	530,7	626,7	397,0	8,3	47,6	44,4	6,5	6,2
3. Domaće banke	20.141,3	20.017,6	10.964,5	11.171,3	10.406,6	775,5	761,7	1.126,0	1.002,3	586,3
4. Strane banke	5.194,1	7.342,5	5.681,9	5.548,6	5.226,3	556,1	381,5	482,6	758,5	458,1
5. Hrvatska narodna banka	–	420,6	1.899,4	350,1	596,7	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	57.851,7	65.594,2	43.405,9	43.401,6	42.123,5	3.108,4	2.973,6	4.124,8	3.920,5	2.927,6
B. Prodaja stranih sredstava plaćanja										
1. Pravne osobe	28.564,1	35.448,8	21.707,2	21.930,5	20.809,2	1.575,8	1.612,5	2.209,4	1.823,0	1.596,9
2. Fizičke osobe	3.712,5	4.366,4	3.205,5	1.815,9	1.760,2	105,7	94,3	120,9	118,8	94,5
2.1. Domaće fizičke osobe	2.071,3	4.335,2	3.186,0	1.800,5	1.743,3	105,4	93,2	119,3	118,5	94,3
2.2. Strane fizičke osobe	40,0	31,2	19,5	15,4	16,9	0,2	1,1	1,6	0,3	0,2
3. Domaće banke	20.141,3	20.017,6	10.964,5	11.171,3	10.406,6	775,5	761,7	1.126,0	1.002,3	586,3
4. Strane banke	4.072,6	6.615,7	5.281,5	5.455,0	5.730,2	547,7	421,6	523,3	892,2	497,6
5. Hrvatska narodna banka	839,0	409,1	2.224,2	363,7	–	–	–	58,1	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	57.329,5	66.857,5	43.382,7	40.736,5	38.706,2	3.004,6	2.890,1	4.037,8	3.836,3	2.775,3
C. Neto kupnja stranih sredstava plaćanja banaka (A-B)										
1. Pravne osobe	-2.199,1	-2.390,5	-1.767,3	-476,9	-180,3	-154,8	-200,6	-100,4	-10,3	-33,0
2. Fizičke osobe	2.438,9	388,9	1.714,8	3.062,1	3.504,7	250,2	324,2	286,3	228,3	224,8
2.1. Domaće fizičke osobe	1.112,7	-82,2	1.203,6	2.450,8	3.124,6	242,0	277,7	243,5	222,1	218,8
2.2. Strane fizičke osobe	286,3	471,1	511,2	611,2	380,1	8,1	46,5	42,8	6,2	5,9
3. Strane banke	1.121,4	726,8	400,4	93,6	-503,9	8,4	-40,1	-40,7	-133,7	-39,5
4. Hrvatska narodna banka	-839,0	11,5	-324,8	-13,6	596,7	–	–	-58,1	–	–
Ukupno (1+2+3+4)	522,2	-1.263,3	23,2	2.665,2	3.417,2	103,7	83,4	87,1	84,2	152,3
Bilješka: Ostale transakcije Hrvatske narodne banke										
Kupnja stranih sredstava plaćanja	5,1	265,4	664,6	238,5	968,2	0,3	85,4	0,1	0,2	0,2
Prodaja stranih sredstava plaćanja	176,7	83,7	98,3	233,1	0,0	–	–	–	0,0	87,0

Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja • Podaci o trgovanju banaka stranim sredstvima plaćanja obuhvaćaju promptne (spot) transakcije kupnje i prodaje stranih sredstava plaćanja na domaćem deviznom tržištu. Promptni poslovi su ugovorene transakcije kupoprodaje deviza koje se realiziraju najkasnije u roku od 48 sati.

Transakcije su klasificirane prema kategorijama sudionika (pravne i fizičke osobe, domaće i strane banke i Hrvatska

narodna banka). Izvor su podataka izvješća banaka o trgovanju stranim sredstvima plaćanja uključujući i podatke o kupnji i prodaji stranih sredstava plaćanja od fizičkih osoba preko ovlaštenih mjenjača.

Ostale transakcije HNB-a obuhvaćaju prodaje i kupnje stranih sredstava plaćanja koje Hrvatska narodna banka obavlja za Ministarstvo financija.

H. Gospodarski odnosi s inozemstvom

Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica^{a,b}
u milijunima eura

	2007.	2008. ^c	2009. ^c	2010. ^c	2011. ^c	2012. ^d	2012.			
							1.tr. ^e	2.tr. ^e	3.tr. ^e	4.tr. ^d
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-3.150,6	-4.254,6	-2.281,8	-468,3	-385,2	35,4	-1.585,2	-287,2	2.573,2	-665,4
1. Roba, usluge i dohodak (2+5)	-4.193,6	-5.325,1	-3.286,2	-1.529,2	-1.519,9	-1.122,4	-1.851,5	-592,2	2.313,4	-992,1
1.1. Prihodi	19.614,5	21.237,2	17.114,4	18.611,7	19.764,3	20.162,4	3.333,0	4.957,9	7.852,6	4.018,9
1.2. Rashodi	-23.808,0	-26.562,2	-20.400,6	-20.140,8	-21.284,1	-21.284,8	-5.184,5	-5.550,2	-5.539,2	-5.011,0
2. Roba i usluge (3+4)	-3.103,3	-3.778,8	-1.516,7	30,0	37,6	371,5	-1.342,8	-160,0	2.724,8	-850,5
2.1. Prihodi	18.271,3	19.843,3	16.314,7	17.714,8	18.777,4	19.100,5	3.095,2	4.657,2	7.553,0	3.795,0
2.2. Rashodi	-21.374,6	-23.622,0	-17.831,4	-17.684,8	-18.739,9	-18.729,0	-4.438,0	-4.817,2	-4.828,3	-4.645,5
3. Roba	-9.469,9	-10.632,4	-7.207,0	-5.745,5	-6.149,2	-6.021,4	-1.508,6	-1.694,2	-1.535,6	-1.283,0
3.1. Prihodi	9.156,6	9.752,7	7.674,5	9.063,6	9.772,6	9.783,0	2.287,9	2.369,8	2.523,0	2.602,4
3.2. Rashodi	-18.626,5	-20.385,1	-14.881,5	-14.809,1	-15.921,9	-15.804,4	-3.796,5	-4.063,9	-4.058,5	-3.885,4
4. Usluge	6.366,6	6.853,7	5.690,3	5.775,5	6.186,8	6.392,8	165,8	1.534,2	4.260,4	432,5
4.1. Prihodi	9.114,7	10.090,6	8.640,2	8.651,2	9.004,8	9.317,5	807,3	2.287,4	5.030,1	1.192,6
4.2. Rashodi	-2.748,1	-3.236,9	-2.949,9	-2.875,7	-2.818,0	-2.924,6	-641,6	-753,3	-769,7	-760,1
5. Dohodak	-1.090,2	-1.546,3	-1.769,5	-1.559,2	-1.557,4	-1.493,9	-508,7	-432,2	-411,3	-141,6
5.1. Prihodi	1.343,2	1.393,9	799,7	896,9	986,9	1.061,9	237,7	300,7	299,6	224,0
5.2. Rashodi	-2.433,5	-2.940,2	-2.569,2	-2.456,1	-2.544,3	-2.555,8	-746,5	-732,9	-710,9	-365,5
6. Tekući transferi	1.043,0	1.070,5	1.004,4	1.060,9	1.134,7	1.157,9	266,4	305,1	259,7	326,7
6.1. Prihodi	1.576,1	1.684,4	1.575,9	1.657,5	1.657,9	1.706,2	403,3	431,4	409,0	462,4
6.2. Rashodi	-533,1	-613,9	-571,5	-596,6	-523,3	-548,3	-137,0	-126,3	-149,3	-135,7
B. KAPITALNE I FINANCIJSKE TRANSAKCIJE	4.470,1	5.729,7	3.509,5	1.340,8	1.484,5	397,5	1.358,9	241,8	-1.632,8	429,6
B1. Kapitalne transakcije	28,4	21,9	62,0	57,7	29,1	-1,5	1,9	5,8	-7,4	-1,8
B2. Financijske transakcije, isključujući međ. pričuve	5.163,3	5.377,4	4.344,0	1.366,9	1.856,0	444,9	1.579,6	344,8	-1.809,8	330,2
1. Izravna ulaganja	3.467,7	3.275,7	1.516,3	436,6	1.058,5	1.050,7	306,2	269,1	140,7	334,6
1.1. U inozemstvo	-215,5	-970,2	-887,3	110,3	-21,7	77,3	216,7	-35,0	-43,2	-61,2
1.2. U Hrvatsku	3.683,2	4.245,9	2.403,6	326,3	1.080,2	973,3	89,5	304,1	183,9	395,8
2. Portfeljna ulaganja	335,9	-840,6	420,9	477,1	646,2	1.912,0	399,7	836,4	-234,2	910,1
2.1. Sredstva	-421,6	-380,8	-558,1	-368,3	508,9	-302,6	247,8	-219,0	-211,6	-119,7
2.2. Obveze	757,5	-459,8	979,1	845,4	137,3	2.214,6	151,9	1.055,4	-22,6	1.029,9
3. Financijski derivati	0,0	0,0	0,0	-252,7	-59,7	85,9	-11,0	36,8	37,5	22,6
4. Ostala ulaganja	1.359,8	2.942,3	2.406,7	705,9	211,0	-2.603,7	884,8	-797,6	-1.753,7	-937,2
4.1. Sredstva	-1.662,6	-1.659,8	781,4	627,4	308,0	522,1	675,1	-194,6	-780,4	822,0
4.2. Obveze	3.022,5	4.602,1	1.625,3	78,5	-97,0	-3.125,8	209,7	-603,0	-973,3	-1.759,2
B3. Međunarodne pričuve HNB-a	-721,6	330,4	-896,4	-83,8	-400,6	-45,8	-222,6	-108,8	184,3	101,3
C. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-1.319,5	-1.475,1	-1.227,7	-872,5	-1.099,3	-433,0	226,3	45,3	-940,3	235,8

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR) i kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR). ^c Revidirani podaci. ^d Preliminarni podaci. Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji banaka.

Tablice H1 – H6: Platna bilanca • Platna bilanca Republike Hrvatske sistematičan je prikaz vrijednosti ekonomskih transakcija hrvatskih rezidenata s inozemstvom u određenom razdoblju. Sastavlja se u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond (Priručnik za sastavljanje platne bilance, 5. izdanje, 1993.). Tri su vrste izvora podataka za sastavljanje platne bilance: 1. izvješća državnih institucija (Državnog zavoda za statistiku i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje), 2. specijalizirana izvješća Hrvatske narodne banke (o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom, dužničkim odnosima s inozemstvom, monetarnoj statistici i međunarodnim pričuvama) te 3. procjene i statistička istraživanja koje provodi

Hrvatska narodna banka.

Platna bilanca Republike Hrvatske iskazuje se u tri valute: u euru (EUR), u američkom dolaru (USD) i kuni (HRK). U svatrima slučajima koriste se isti izvori podataka i primjenjuju se ista načela obuhvata transakcija i kompiliranja pojedinih stavki. Izvorni podaci iskazani su u raznim valutama, pa je vrijednost transakcija potrebno preračunati iz originalne valute u izvještajnu valutu upotrebom tečajeva s tečajnice Hrvatske narodne banke na jedan od sljedećih načina:

- primjenom srednjih tečajeva na dan transakcije,
- primjenom prosječnih mjesečnih ili tromjesečnih srednjih tečajeva kad nije poznat datum transakcije,

Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge

u milijunima eura

	2007.	2008. ^a	2009.	2010. ^a	2011. ^a	2012. ^b	2012.			
							1. tr. ^a	2. tr. ^a	3. tr. ^a	4. tr. ^b
Roba	-9.469,9	-10.632,4	-7.207,0	-5.745,5	-6.149,2	-6.021,4	-1.508,6	-1.694,2	-1.535,6	-1.283,0
1. Prihodi	9.156,6	9.752,7	7.674,5	9.063,6	9.772,6	9.783,0	2.287,9	2.369,8	2.523,0	2.602,4
1.1. Izvoz (fob) u vanjskotrgovinskoj statistici	9.001,6	9.585,1	7.529,4	8.905,2	9.582,2	9.609,2	2.253,7	2.325,1	2.471,6	2.558,9
1.2. Prilagodbe za obuhvat	155,0	167,5	145,1	158,3	190,5	173,8	34,2	44,7	51,4	43,5
2. Rashodi	-18.626,5	-20.385,1	-14.881,5	-14.809,1	-15.921,9	-15.804,4	-3.796,5	-4.063,9	-4.058,5	-3.885,4
2.1. Uvoz (cif) u vanjskotrgovinskoj statistici	-18.826,6	-20.817,1	-15.220,1	-15.137,0	-16.281,1	-16.163,7	-3.891,0	-4.152,6	-4.156,9	-3.963,2
2.2. Prilagodbe za obuhvat	-370,4	-421,4	-331,1	-376,0	-358,7	-371,3	-81,3	-99,0	-89,6	-101,3
2.3. Prilagodbe za klasifikaciju	570,4	853,5	669,7	703,9	718,0	730,6	175,9	187,7	187,9	179,1
Usluge	6.366,6	6.853,7	5.690,3	5.775,5	6.186,8	6.392,8	165,8	1.534,2	4.260,4	432,5
1. Prijevoz	641,3	404,3	287,6	299,3	276,7	255,3	40,2	63,9	105,1	46,1
1.1. Prihodi	1.165,4	1.209,4	938,2	973,0	965,5	941,9	196,4	240,8	290,1	214,6
1.2. Rashodi	-524,0	-805,1	-650,7	-673,7	-688,8	-686,6	-156,3	-177,0	-184,9	-168,4
2. Putovanja – turizam	6.035,2	6.694,0	5.655,8	5.600,8	5.984,5	6.110,5	144,8	1.467,6	4.101,8	396,2
2.1. Prihodi	6.752,6	7.459,4	6.379,7	6.230,0	6.616,9	6.828,9	294,5	1.671,7	4.305,7	557,0
2.1.1. Poslovni razlozi	389,2	386,4	255,7	236,3	210,1	232,1	28,7	85,3	65,8	52,4
2.1.2. Osobni razlozi	6.363,4	7.073,1	6.124,0	5.993,6	6.406,9	6.596,8	265,8	1.586,4	4.239,9	504,6
2.2. Rashodi	-717,3	-765,5	-724,0	-629,2	-632,4	-718,4	-149,6	-204,1	-203,9	-160,8
2.2.1. Poslovni razlozi	-266,9	-261,3	-240,8	-180,6	-184,3	-224,6	-42,6	-69,9	-55,6	-56,4
2.2.2. Osobni razlozi	-450,4	-504,2	-483,1	-448,6	-448,1	-493,8	-107,0	-134,1	-148,4	-104,3
3. Ostale usluge	-310,0	-244,6	-253,0	-124,6	-74,4	27,1	-19,2	2,7	53,5	-9,8
3.1. Prihodi	1.196,8	1.421,8	1.322,2	1.448,3	1.422,4	1.546,7	316,5	374,9	434,3	421,0
3.2. Rashodi	-1.506,7	-1.666,4	-1.575,2	-1.572,8	-1.496,8	-1.519,6	-335,7	-372,3	-380,8	-430,9

^a Revidirani podaci. ^b Preliminarni podaci

- primjenom tečaja na kraju razdoblja za izračun promjene vrijednosti transakcija između dva razdoblja; iz stanja iskazanih na kraju razdoblja u originalnoj valuti izračunava se vrijednost promjene u originalnoj valuti, koja se primjenom prosječnoga srednjeg tečaja u promatranom razdoblju preračunava u vrijednost promjene u izvještajnoj valuti.

Stavke platne bilance koje se odnose na izvoz i uvoz robe slažu se od podataka Državnog zavoda za statistiku o ostvarenoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom. Ti se podaci u skladu s preporučenom metodologijom prilagođuju za obuhvat i klasifikaciju. U skladu s tom metodologijom, izvoz i uvoz robe iskazuju se u platnoj bilanci prema paritetu fob. Vrijednost izvoza prema tom paritetu već je sadržana u spomenutom izvješću DZS-a, dok se vrijednost uvoza prema paritetu fob procjenjuje uz pomoć istraživanja Hrvatske narodne banke koje se provodi na stratificiranom uzorku uvoznika, na osnovi čijih se rezultata procjenjuje udio usluga prijevoza i osiguranja za koji se umanjuje originalna vrijednost uvoza prema paritetu cif iz navedenog izvješća DZS-a. U razdoblju od 1993. do 2001. godine taj je udio iznosio 7,10% (procijenjen samo na uzorku najvećih i velikih uvoznika), dok od 2002. godine on iznosi 3,73%. Hrvatska narodna banka ponovo je provela istovrsnu anketu krajem 2006. godine (za uvoz u prethodnoj godini). Nova je anketa pokazala da se udio troškova prijevoza i osiguranja nastavio smanjivati te iznosi 3,03%. Taj se udio počeo primjenjivati od obračuna za prvo tromjesečje 2007. godine. Radi veće pouzdanosti pristupilo se 2011. godine procjeni cif/fob koeficijenta na temelju raspoloživih podataka DZS-a o robnom uvozu. Za svaku godinu posebno, počevši od 2008., na temelju robe uvezene na paritetu fob i sličnim paritetima izračunati su udjeli usluga prijevoza i osiguranja. Tako je za 2008. godinu procijenjen koeficijent od 4,1%, u 2009. 4,4%, a u 2010. 4,7%. Za svaku

sljedeću godinu podatak se na isti način ponovno procjenjuje. U razdoblju od 1993. do 1996. vrijednost uvoza dopunjavala se procjenom uvoza u slobodne carinske zone, koji je od 1997. uključen u statistiku robne razmjene. Od 1996. godine izvoz i uvoz robe dopunjuju se podacima o popravcima robe i opskrbi brodova i zrakoplova u pomorskim i zračnim lukama. Osim toga, od 1999. godine, na osnovi rezultata Istraživanja o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu, stavka izvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe prodane stranim putnicima i turistima i iznesene iz Republike Hrvatske, a stavka uvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe koju su hrvatski građani osobno uvezli iz susjednih zemalja (troškovi za tzv. shopping).

Na računu usluga zasebno se vode usluge prijevoza, putovanja – turizma i ostale usluge. Prihodi i rashodi s osnove usluga prijevoza u razdoblju od 1993. do 1998. preuzimani su iz evidencije platnog prometa s inozemstvom. Počevši od 1999. godine, prihodi i rashodi s osnove prijevoza robe i putnika, kao i vrijednost pratećih usluga, koji zajedno čine ukupnu vrijednost tih usluga, sastavljaju se na osnovi rezultata Istraživanja o transakcijama povezanim s uslugama međunarodnog prijevoza, što ga provodi HNB. Zbog izrazito velike populacije cestovnih prijevoznika, prihodi i rashodi s osnove teretnog cestovnog prijevoza ne preuzimaju se iz toga istraživanja, nego se sastavljaju upotrebom podataka o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom. Počevši od siječnja 2011., zbog ukidanja evidencije platnog prometa s inozemstvom, ova stavka sastavlja se na osnovi podataka iz izvoznih carinskih deklaracija DZS-a i procjena Udruge cestovnih teretnih prijevoznika. Rashodi teretnog cestovnog prijevoza jednaki su troškovima prijevoza i osiguranja koji se odnose na uvoz robe koji pripada nerezidentima, a koji se procjenjuje na osnovi svođenja vrijednosti uvoza prema paritetu cif na

Tablica H3: Platna bilanca – dohodak i tekući transferi
u milijunima eura

	2007.	2008. ^a	2009. ^a	2010. ^a	2011. ^a	2012. ^b	2012.			
							1.tr. ^a	2.tr. ^a	3.tr. ^a	4.tr. ^b
Dohodak	-1.090,2	-1.546,3	-1.769,5	-1.559,2	-1.557,4	-1.493,9	-508,7	-432,2	-411,3	-141,6
1. Naknade zaposlenima	494,2	564,1	586,5	620,8	669,5	765,0	182,7	193,9	196,3	192,2
1.1. Prihodi	527,8	599,7	624,2	657,1	708,0	793,6	190,4	200,6	202,5	200,0
1.2. Rashodi	-33,6	-35,5	-37,6	-36,3	-38,5	-28,5	-7,8	-6,8	-6,2	-7,8
2. Dohodak od izravnih ulaganja	-920,6	-1.135,5	-1.143,5	-1.093,1	-1.014,4	-1.011,6	-370,1	-302,4	-311,0	-28,1
2.1. Prihodi	174,5	194,6	-62,2	89,0	63,0	42,7	-9,4	44,5	39,8	-32,2
Od toga: Zadržana dobit	123,3	118,6	-114,6	9,9	-5,4	-9,7	-18,9	22,8	24,9	-38,5
2.2. Rashodi	-1.095,1	-1.330,0	-1.081,2	-1.182,2	-1.077,4	-1.054,2	-360,7	-346,9	-350,7	4,1
Od toga: Zadržana dobit	-483,3	-508,5	-286,6	-490,2	-295,7	-248,8	-187,5	128,6	-259,7	69,8
3. Dohodak od portfeljnih ulaganja	-176,5	-158,0	-173,4	-304,1	-339,5	-445,4	-94,1	-110,6	-110,1	-130,6
3.1. Prihodi	89,9	82,3	73,5	41,0	48,7	35,9	7,7	9,7	10,2	8,3
3.2. Rashodi	-266,4	-240,3	-246,9	-345,1	-388,2	-481,3	-101,8	-120,3	-120,3	-138,9
4. Dohodak od ostalih ulaganja	-487,3	-817,0	-1.039,2	-782,7	-873,0	-802,0	-227,2	-213,1	-186,6	-175,0
4.1. Prihodi	551,0	517,4	164,3	109,7	167,1	189,8	49,0	45,9	47,0	47,9
4.2. Rashodi	-1.038,4	-1.334,3	-1.203,5	-892,5	-1.040,1	-991,7	-276,2	-259,0	-233,7	-222,9
Tekući transferi	1.043,0	1.070,5	1.004,4	1.060,9	1.134,7	1.157,9	266,4	305,1	259,7	326,7
1. Država	-16,7	-20,0	-61,9	-66,9	-81,1	-76,5	-23,9	-24,1	-34,9	6,5
1.1. Prihodi	260,2	342,6	277,1	277,5	224,8	230,7	48,3	47,2	47,4	87,8
1.2. Rashodi	-276,8	-362,7	-339,0	-344,4	-305,9	-307,2	-72,2	-71,3	-82,4	-81,3
2. Ostali sektori	1.059,6	1.090,5	1.066,3	1.127,8	1.215,7	1.234,3	290,3	329,2	294,7	320,2
2.1. Prihodi	1.316,0	1.341,7	1.298,8	1.379,9	1.433,1	1.475,5	355,0	384,2	361,6	374,6
2.2. Rashodi	-256,3	-251,2	-232,5	-252,2	-217,3	-241,1	-64,8	-55,0	-66,9	-54,4

^a Revidirani podaci. ^b Preliminarni podaci

vrijednost uvoza prema paritetu fob.

Prihodi od usluga pruženih stranim putnicima i turistima, kao i rashodi koje su domaći putnici i turisti imali u inozemstvu prikazuju se na poziciji Putovanja – turizam. U razdoblju od 1993. do 1998. ta se pozicija procjenjivala upotrebom različitih izvora podataka koji nisu osiguravali potpuni obuhvat u skladu s preporučenom metodologijom, pa je stoga Hrvatska narodna banka od druge polovine 1998. godine počela provoditi Istraživanje o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu i koristiti se njegovim rezultatima pri kompilaciji stavki na poziciji Putovanja – turizam. Od početka 1999. godine rezultati toga istraživanja, koje se zasniva na anketiranju putnika (stratificirani uzorak) na graničnim prijelazima, kombiniraju se s podacima Ministarstva unutarnjih poslova i Državnog zavoda za statistiku o broju stranih i domaćih putnika te s podacima o distribuciji stranih putnika prema državama iz priopćenja o turizmu Državnog zavoda za statistiku kako bi se procijenile odgovarajuće stavke platne bilance. Platnobilančni podaci o prihodima od usluga pruženih stranim putnicima i turistima za prva tri tromjesečja 2012. godine nisu izvedeni standardnom metodološkom kombinacijom fizičkih pokazatelja i ocijenjene prosječne potrošnje za spomenuta tromjesečja tekuće godine iz Ankete o potrošnji stranih putnika, već se temelje na kombinaciji ocijenjene razine turističke potrošnje u 2011. godini i ekonometrijski izvedenog indikatora koji je prva glavna komponenta skupa varijabli za koje se pretpostavlja da prate dinamiku prihoda od turizma (dolasci i noćenja stranih turista, broj stranih putnika na graničnim prijelazima, ukupna potrošnja turista prema istraživanju HNB-a, broj zaposlenih u djelatnostima pružanja usluga smještaja te pripreme i usluživanja hrane, prihodi hotela i restorana, indeks potrošačkih cijena ugostiteljskih usluga, realni indeks prometa u trgovini na malo, gotov novac izvan banaka,

vrijednost transakcija po inozemnim platnim karticama, promet banaka s fizičkim osobama na deviznom tržištu, industrijska proizvodnja EU-27).

Pozicija Ostale usluge sastavlja se upotrebom različitih izvora podataka: osim prihoda i rashoda koji se odnose na usluge osiguranja te komunikacijske i građevinske usluge, koji se od 2001. utvrđuju uz pomoć specijaliziranih statističkih istraživanja HNB-a, vrijednosti svih ostalih usluga preuzimale su se iz statistike ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010. godine, kad je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. godine, za procjenu pozicije Ostale usluge, koja uključuje 30 različitih vrsta usluga čija je podjela propisana 6. izdanjem MMF-ova priručnika za platnu bilancu (*Balance of Payment Manual, 6th edition*), primjenjuje se jedinstveno statističko istraživanje. To istraživanje uključuje i komunikacijske usluge, čime se istodobno ukida posebno istraživanje o komunikacijskim uslugama, dok se usluge osiguranja i građevinske usluge i dalje prate zasebnim istraživanjima.

Na računu dohotka transakcije se raspoređuju u četiri osnovne grupe. Stavka Naknade zaposlenima sastavljala se na osnovi ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010., kad je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. ova pozicija na strani prihoda procjenjuje se modelom koji se zasniva na agregiranim podacima banaka o priljevima fizičkih osoba rezidenata od nerezidenata. Na strani rashoda rabe se postojeća istraživanja o uslugama koja u sebi sadrže dio koji se odnosi na naknade zaposlenicima isplaćene nerezidentima. Dohoci od izravnih ulaganja, portfeljnih ulaganja odnosno ostalih ulaganja prikazuju se odvojeno. U okviru dohotka od izravnih ulaganja, koji se izračunava na osnovi Istraživanja Hrvatske narodne banke o izravnim i ostalim vlasničkim ulaganjima, posebno se iskazuje podatak o zadržanoj dobiti. Za

Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja^{a,b}

u milijunima eura

	2007.	2008. ^c	2009. ^c	2010. ^c	2011. ^c	2012. ^d	2012.			
							1.tr. ^c	2.tr. ^c	3.tr. ^c	4.tr. ^d
Izravna ulaganja	3.467,7	3.275,7	1.516,3	436,6	1.058,5	1.050,7	306,2	269,1	140,7	334,6
1. Izravna ulaganja u inozemstvo	-215,5	-970,2	-887,3	110,3	-21,7	77,3	216,7	-35,0	-43,2	-61,2
1.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	-269,8	-1.075,9	-895,7	251,1	-187,9	-56,9	6,3	-77,0	-36,1	50,0
1.1.1. Sredstva	-272,9	-1.075,9	-1.010,3	235,0	-210,5	-114,3	-12,6	-77,0	-36,1	11,5
1.1.2. Obveze	3,1	0,0	114,6	16,2	22,6	57,4	18,9	0,0	0,0	38,5
1.2. Ostala ulaganja	54,3	105,7	8,4	-140,9	166,2	134,2	210,4	42,1	-7,1	-111,1
1.2.1. Sredstva	20,4	106,8	-30,0	-371,5	351,8	152,7	200,2	44,0	-0,6	-90,9
1.2.2. Obveze	33,9	-1,1	38,4	230,6	-185,6	-18,5	10,1	-1,9	-6,5	-20,2
2. Izravna ulaganja u Hrvatsku	3.683,2	4.245,9	2.403,6	326,3	1.080,2	973,3	89,5	304,1	183,9	395,8
2.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	2.700,0	2.737,1	947,9	884,5	2.266,3	652,9	296,1	54,5	283,8	18,5
2.1.1. Sredstva	0,0	-6,9	-100,0	-68,7	-35,1	-198,4	0,0	-128,6	0,0	-69,8
2.1.2. Obveze	2.700,0	2.744,0	1.047,9	953,2	2.301,4	851,3	296,1	183,1	283,8	88,3
2.2. Ostala ulaganja	983,2	1.508,8	1.455,7	-558,2	-1.186,1	320,4	-206,6	249,6	-99,9	377,2
2.2.1. Sredstva	-4,5	-26,6	-29,1	-21,2	-0,8	-23,9	0,1	-7,2	0,1	-16,9
2.2.2. Obveze	987,6	1.535,3	1.484,8	-537,0	-1.185,2	344,3	-206,7	256,9	-100,0	394,1
Portfeljna ulaganja	335,9	-840,6	420,9	477,1	646,2	1.912,0	399,7	836,4	-234,2	910,1
1. Sredstva	-421,6	-380,8	-558,1	-368,3	508,9	-302,6	247,8	-219,0	-211,6	-119,7
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	-842,6	148,9	-111,4	-474,3	-116,2	-118,0	64,8	-72,4	-51,6	-58,7
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.3. Ostali sektori	-842,6	148,9	-111,4	-474,3	-116,2	-118,0	64,8	-72,4	-51,6	-58,7
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	421,0	-529,7	-446,7	105,9	625,1	-184,6	183,0	-146,6	-160,0	-61,0
1.2.1. Obveznice	315,6	-431,4	-86,2	263,9	351,0	-295,5	172,2	-211,7	-136,0	-120,0
1.2.1.1. Država	0,1	0,0	0,0	-1,5	0,0	-0,7	0,0	0,0	-0,7	0,0
1.2.1.2. Banke	267,8	-226,5	-52,5	167,3	348,8	-270,4	188,8	-222,6	-132,5	-104,0
1.2.1.3. Ostali sektori	47,7	-204,9	-33,7	98,1	2,1	-24,4	-16,6	11,0	-2,8	-16,0
1.2.2. Instrumenti tržišta novca	105,4	-98,3	-360,5	-157,9	274,1	110,9	10,8	65,0	-23,9	59,0
1.2.2.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.2.2. Banke	109,7	-100,9	-341,4	-124,3	310,7	28,3	11,7	27,8	-43,9	32,7
1.2.2.3. Ostali sektori	-4,3	2,5	-19,0	-33,6	-36,6	82,6	-0,9	37,2	20,0	26,3
2. Obveze	757,5	-459,8	979,1	845,4	137,3	2.214,6	151,9	1.055,4	-22,6	1.029,9
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	315,9	-85,1	16,4	168,1	17,9	86,5	7,5	-1,9	-5,3	86,1
2.1.1. Banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Ostali sektori	315,9	-85,1	16,4	168,1	17,9	86,5	7,5	-1,9	-5,3	86,1
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	441,6	-374,7	962,7	677,3	119,5	2.128,1	144,4	1.057,3	-17,4	943,8
2.2.1. Obveznice	519,1	-360,4	817,3	380,8	431,4	2.168,8	27,6	1.066,0	62,6	1.012,5
2.2.1.1. Država	83,0	-275,5	862,9	389,1	638,0	1.233,7	-3,8	818,1	313,3	106,2
2.2.1.2. Banke	0,1	-4,7	-447,2	-0,2	-7,0	7,0	-0,9	0,0	-0,3	8,2
2.2.1.3. Ostali sektori	436,0	-80,1	401,7	-8,1	-199,5	928,1	32,3	248,0	-250,4	898,1
2.2.2. Instrumenti tržišta novca	-77,5	-14,3	145,3	296,5	-312,0	-40,7	116,8	-8,7	-80,0	-68,8
2.2.2.1. Država	-77,5	-14,4	145,4	296,5	-312,1	-40,7	116,9	-8,8	-80,0	-68,9
2.2.2.2. Banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2.3. Ostali sektori	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,1

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), koja kao učinak imaju povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR) i prosincu 2010. (618,6 mil. EUR, povlačenje ulaganja). ^c Revidirani podaci. ^d Preliminarni podaci

razliku od podataka o dividendama, taj podatak ne postoji za razdoblje od 1993. do 1996. jer se onda nije posebno iskazivao. Od prvog tromjesečja 2009. godine statističko praćenje zadržane dobiti usklađeno je s međunarodnim standardima, a svodi se na evidentiranje zadržane dobiti na tromjesečnoj osnovi, u razdoblju u kojem je dobit ostvarena. Prije toga zadržana dobit bila

je evidentirana u mjesecu u kojem je donesena odluka o raspodjeli dobiti za prethodnu poslovnu godinu te se tako temeljila na dobiti ostvarenoj prethodne godine. Na osnovi statističkih podataka o dužničkim odnosima s inozemstvom, počevši od 1997., dohodak od izravnih ulaganja uključuje i podatke o kamatama za kreditne odnose između vlasnički izravno povezanih rezidenata

Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja^a

u milijunima eura

	2007.	2008. ^b	2009. ^b	2010. ^b	2011. ^b	2012. ^c	2012.			
							1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^c
Ostala ulaganja, neto	1.359,8	2.942,3	2.406,7	705,9	211,0	-2.603,7	884,8	-797,6	-1.753,7	-937,2
1. Sredstva	-1.662,6	-1.659,8	781,4	627,4	308,0	522,1	675,1	-194,6	-780,4	822,0
1.1. Trgovinski krediti	-107,4	-125,0	145,0	213,8	-22,2	248,4	-6,4	-48,9	215,8	87,9
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Ostali sektori	-107,4	-125,0	145,0	213,8	-22,2	248,4	-6,4	-48,9	215,8	87,9
1.1.2.1. Dugoročni krediti	-63,5	26,7	58,0	22,2	2,9	0,2	1,2	0,8	0,1	-1,8
1.1.2.2. Kratkoročni krediti	-43,9	-151,7	87,0	191,6	-25,2	248,2	-7,6	-49,6	215,7	89,7
1.2. Krediti	-4,5	-107,5	41,5	-85,1	-9,3	-47,4	-34,0	-5,4	-41,8	33,8
1.2.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.2. Banke	-32,6	-66,7	20,5	-65,4	-0,9	-17,4	-24,3	-4,9	-41,5	53,3
1.2.2.1. Dugoročni krediti	-25,4	-26,8	-28,7	-46,9	-20,6	78,5	-4,8	10,3	-0,6	73,6
1.2.2.2. Kratkoročni krediti	-7,3	-39,9	49,2	-18,5	19,7	-95,9	-19,6	-15,2	-40,9	-20,4
1.2.3. Ostali sektori	28,1	-40,8	21,0	-19,7	-8,4	-29,9	-9,7	-0,5	-0,3	-19,4
1.2.3.1. Dugoročni krediti	28,1	-37,6	20,9	17,4	-34,6	-9,9	-1,6	-2,3	3,6	-9,6
1.2.3.2. Kratkoročni krediti	0,0	-3,2	0,1	-37,1	26,1	-20,1	-8,1	1,8	-3,9	-9,9
1.3. Gotovina i depoziti	-1.550,8	-1.427,2	594,9	498,6	339,5	321,0	715,4	-140,3	-954,4	700,3
1.3.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,1	0,0	-0,6	-0,9	-0,6
1.3.2. Banke	-1.317,1	-1.364,4	423,7	417,0	523,9	415,4	694,2	-65,1	-911,2	697,4
1.3.3. Ostali sektori	-233,6	-1.290,9	171,1	81,7	-184,4	-92,3	21,2	-74,6	-42,3	3,5
1.4. Ostala aktiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Obveze	3.022,5	4.602,1	1.625,3	78,5	-97,0	-3.125,8	209,7	-603,0	-973,3	-1.759,2
2.1. Trgovinski krediti	323,1	21,3	-142,1	60,2	-525,7	311,0	78,8	92,2	38,5	101,5
2.1.1. Država	-0,6	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.1.1. Dugoročni krediti	-0,6	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Ostali sektori	323,7	21,8	-142,1	60,2	-525,7	311,0	78,8	92,2	38,5	101,5
2.1.2.1. Dugoročni krediti	165,0	34,9	-58,0	-25,4	-147,6	-53,8	-13,6	-4,3	-12,7	-23,3
2.1.2.2. Kratkoročni krediti	158,7	-13,1	-84,1	85,6	-378,1	364,9	92,4	96,5	51,2	124,8
2.2. Krediti	2.890,3	3.703,9	590,5	36,3	-501,6	-1.460,1	-36,1	-426,4	-369,0	-628,7
2.2.1. Hrvatska narodna banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.1. Krediti i zajmovi MMF-a	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.1.1. Povučena kreditna sredstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.1.2. Otplate	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2. Država	161,0	96,7	-7,4	134,4	90,7	-110,2	-4,3	-45,1	-18,9	-42,0
2.2.2.1. Dugoročni krediti	161,0	65,0	24,3	134,4	90,7	-105,6	-4,3	-44,8	-14,4	-42,2
2.2.2.1.1. Povučena kreditna sredstva	523,5	330,1	306,0	368,9	347,2	123,8	28,5	31,4	28,2	35,6
2.2.2.1.2. Otplate	-362,5	-265,2	-281,7	-234,5	-256,5	-229,4	-32,8	-76,2	-42,6	-77,8
2.2.2.2. Kratkoročni krediti	0,0	31,7	-31,7	0,0	0,0	-4,6	0,0	-0,2	-4,5	0,2
2.2.3. Banke	-1.065,0	115,2	-166,5	-192,7	-44,9	-288,2	-62,3	-226,4	1,7	-1,2
2.2.3.1. Dugoročni krediti	-630,8	-276,1	158,1	-322,9	375,1	-348,3	-56,0	-143,9	-91,4	-57,0
2.2.3.1.1. Povučena kreditna sredstva	1.216,2	609,4	1.219,2	849,3	1.108,3	643,5	308,8	42,0	104,9	187,9
2.2.3.1.2. Otplate	-1.847,0	-885,4	-1.061,1	-1.172,2	-733,2	-991,8	-364,8	-185,9	-196,3	-244,9
2.2.3.2. Kratkoročni krediti	-434,2	391,3	-324,6	130,2	-420,1	60,1	-6,3	-82,5	93,0	55,8
2.2.4. Ostali sektori	3.794,4	3.492,0	764,4	94,5	-547,4	-1.061,7	30,5	-154,9	-351,7	-585,6
2.2.4.1. Dugoročni krediti	3.184,9	3.175,7	488,1	-96,7	-922,3	-1.501,5	-125,2	-304,4	-359,5	-712,4
2.2.4.1.1. Povučena kreditna sredstva	5.960,8	6.700,9	4.403,7	4.336,5	2.935,3	3.371,9	800,6	903,3	835,7	832,4
2.2.4.1.2. Otplate	-2.775,9	-3.525,2	-3.915,5	-4.433,2	-3.857,6	-4.873,4	-925,8	-1.207,7	-1.195,2	-1.544,7
2.2.4.2. Kratkoročni krediti	609,5	316,2	276,2	191,2	374,9	439,9	155,8	149,5	7,8	126,8
2.3. Gotovina i depoziti	-193,6	875,7	1.175,0	-19,0	929,7	-1.977,1	167,0	-269,0	-643,0	-1.232,2
2.3.1. Država	-0,1	-0,1	-1,2	0,0	-1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.2. Banke	-193,6	867,1	1.197,2	-19,0	930,8	-1.977,1	167,1	-269,0	-643,0	-1.232,2
2.3.3. Ostali sektori	0,1	8,7	-21,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Ostale obveze	2,7	1,3	2,0	1,1	0,6	0,4	-0,1	0,2	0,0	0,2

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Revidirani podaci. ^c Preliminarni podaci.

i nerezidenata. Dohodak od vlasničkih portfeljnih ulaganja sastavlja se na osnovi istog istraživanja, dok se podaci o dohotku od dužničkih portfeljnih ulaganja sastavljaju od 1999. godine na osnovi evidencije kreditnih odnosa s inozemstvom, koja obuhvaća i evidenciju dohotka koja se odnosi na dužničke vrijednosne papire u vlasništvu nerezidenata. Dohodak od ostalih ulaganja obuhvaća obračun kamata prema evidenciji kreditnih odnosa s inozemstvom. Valja spomenuti da je u 2007. došlo do promjene metodologije u dijelu koji se odnosi na evidenciju dohotka od dužničkih ulaganja, i to tako da je uvedeno evidentiranje dohotka na obračunskom načelu. Znači da se dohodak od dužničkih ulaganja odnosno kamate evidentiraju u trenutku njihova obračuna, a ne dospjeća odnosno naplate. U tom smislu došlo je i do revizije povijesnih podataka od 1999. do 2006. godine.

Tekući transferi prikazuju se odvojeno za sektor država i za ostale sektore. Evidencija platnog prometa s inozemstvom koristila se kao glavni izvor podataka o tekućim transferima za oba sektora sve do kraja 2010., kad je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. godine, transferi sektora država evidentiraju se na osnovi podataka Ministarstva financija i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u slučaju mirovina isplaćenih nerezidentima. Osim poreza i trošarina, mirovina te novčanih pomoći i darova, koji su uključeni u tekuće transfere obaju sektora, sektor država obuhvaća još i podatke o međudržavnoj suradnji, a ostali sektori sadržavaju i podatke o radničkim doznakama. Počevši od 2011. godine, pozicija radničke doznake i novčane pomoći i darovi ostalih sektora procjenjuju se modelom koji se zasniva na agregiranim podacima banaka o priljevima fizičkih osoba rezidenata iz inozemstva i odljevima fizičkih osoba rezidenata u inozemstvo. Naplate po mirovinama procjenjuju se na osnovi raspoloživih podataka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Također, transferi ostalih sektora dopunjuju se podacima istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom koje sadrži poseban dio za eventualne transfere iz inozemstva ili prema inozemstvu. U tekuće se transfere kod sektora država također dodaju podaci o uvozu i izvozu robe bez plaćanja, koje dostavlja Državni zavod za statistiku. U razdoblju od 1993. do 1998. tekući transferi ostalih sektora obuhvaćali su i procjenu neregistriranih deviznih doznaka, koja je činila 15% pozitivne razlike između neklasificiranog priljeva i neklasificiranog odljeva sektora stanovništvo. Od 1993. do drugog tromjesečja 1996. Hrvatska narodna banka procjenjivala je i dio odljeva s osnove tekućih transfera. Od 2002. priljevi i odljevi po tekućim transferima ostalih sektora dopunjuju se podacima specijaliziranoga statističkog istraživanja HNB-a o međunarodnim transakcijama povezanim s uslugama osiguranja.

Kapitalni račun u dijelu koji se odnosi na kapitalne transfere zasnivao se na evidenciji platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010. godine. Od početka 2011. za sastavljanje računa kapitalnih transfera koriste se podaci Ministarstva financija i podaci istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom. Podaci o eventualnim oprostima dugovanja također su dio kapitalnog računa.

Inozemna izravna ulaganja obuhvaćaju vlasnička ulaganja, zadržanu dobit i dužničke odnose između vlasnički povezanih rezidenata i nerezidenata. Izravna vlasnička ulaganja su ulaganja kojima strani vlasnik stječe najmanje 10% udjela u temeljnom kapitalu trgovačkog društva, bez obzira na to je li riječ o ulaganju rezidenta u inozemstvo ili nerezidenta u hrvatske rezidente. Istraživanje Hrvatske narodne banke o inozemnim izravnim ulaganjima započelo je 1997. godine, kad su poduzeća obuhvaćena istraživanjem dostavila i podatke o izravnim vlasničkim ulaganjima za razdoblje od 1993. do 1996. godine. Za isto razdoblje ne postoje podaci o zadržanoj dobiti i ostalom kapitalu izravnih

ulaganja u koji se klasificiraju svi dužnički odnosi između povezanih rezidenata i nerezidenata (osim za bankarski sektor) i koji su postali dostupni tek nakon početka provođenja spomenutog istraživanja. Od 1999. godine podaci o dužničkim odnosima unutar izravnih ulaganja prikupljaju se na osnovi evidencije dužničkih odnosa s inozemstvom. Od 2007. godine Direkcija za statistiku HNB-a pokrenula je istraživanje o kupoprodaji nekretnina na teritoriju Republike Hrvatske od strane nerezidenata. Obveznici izvješćivanja su javni bilježnici koji u svojem redovnom poslovanju saznaju za takve transakcije. Podaci o kupoprodaji nekretnina od strane hrvatskih rezidenata u inozemstvu do kraja 2010. prikupljali su se u sklopu sustava platnog prometa s inozemstvom, dok je od 2011. za ovu poziciju uvedeno praćenje putem obvezne prijave Direkciji za statistiku HNB-a. Te su kupoprodaje također dio izravnih ulaganja.

Podaci o portfeljnim vlasničkim ulaganjima prikupljaju se iz istog izvora kao i podaci o izravnim vlasničkim ulaganjima. Portfeljna dužnička ulaganja obuhvaćaju sva ulaganja u kratkoročne i dugoročne dužničke vrijednosne papire koja se ne mogu klasificirati u izravna ulaganja. U razdoblju od 1997. do 1998. ti su se podaci prikupljali istraživanjem Hrvatske narodne banke o izravnim i portfeljnim ulaganjima, dok se od 1999. godine koriste podaci o dužničkim odnosima s inozemstvom i podaci monetarne statistike za ulaganja banaka. Počevši od 2002. godine, ova se pozicija sastavlja i za investicijske fondove, a od 2004. i za mirovinske fondove. Počevši od 2009. godine, za nadopunu ovih pozicija upotrebljava se i statistika o trgovini vlasničkim i dužničkim vrijednosnim papirima koju dostavljaju Središnje klirinško depozitarno društvo i poslovne banke koje obavljaju poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima. Tim podacima nadopunjuju se portfeljna ulaganja u onim dijelovima koji nisu potpuno pokriveni postojećim istraživanjima. Podaci za godine od 2006. do 2009. također su revidirani. Tako su, počevši od 2006., u platnu bilancu uključeni podaci o dužničkim vrijednosnim papirima domaćih izdavatelja kojima na domaćem tržištu trguju nerezidenti (portfeljna ulaganja, dužnički vrijednosni papiri na strani obveza).

Ostala ulaganja obuhvaćaju sva ostala nespomenuta dužnička ulaganja, osim ulaganja koja čine međunarodne pričuve. Ostala se ulaganja klasificiraju prema instrumentima, ročnosti i sektorima. Trgovinski krediti u razdoblju od 1996. do 2002. obuhvaćaju procjenu Hrvatske narodne banke za avansna plaćanja i odgode plaćanja koja je napravljena na osnovi uzorka najvećih i velikih uvoznika i izvoznika. Podaci o avansima procjenjuju se od 1996., dok se podaci o kratkoročnim odgodama plaćanja (najprije do 90 dana, zatim do 150 dana, a danas od 8 dana do 1 godine) prikupljaju od 1999. Od 2003. godine to je istraživanje zamijenjeno novim istraživanjem, a podatke za njege obvezna su dostavljati izabrana poduzeća bez obzira na svoju veličinu (stratificirani uzorak). Podaci o odgodama plaćanja s originalnim dospijećem dužim od godine dana preuzimaju se iz evidencije Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom. Krediti koje su rezidenti odobrili nerezidentima, odnosno inozemni krediti kojima se koriste rezidenti, a odobrili su ih nerezidenti, a koji se ne mogu svrstati u izravna ulaganja ili u trgovinske kredite, svrstani su prema institucionalnim sektorima i ročnosti u odgovarajuće pozicije ostalih ulaganja. Izvor podataka tih pozicija je evidencija Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom. Pozicija valuta i depozita pokazuje potraživanja rezidenata od inozemstva za stranu efektivu i depozite koji se nalaze u stranim bankama, kao i obveze hrvatskih banaka za depozite u vlasništvu nerezidenata. Izvor podataka za sektore država i banke je monetarna statistika, iz koje se na osnovi podataka o stanjima i valutnoj strukturi inozemne aktive i pasive procjenjuju transakcije iz kojih je uklonjen utjecaj tečaja.

Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica^a

u milijunima kuna

	2007.	2008. ^b	2009. ^b	2010. ^b	2011. ^b	2012. ^c	2012.			
							1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^c
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-23.248,4	-30.873,9	-16.890,3	-3.648,4	-2.913,2	90,5	-12.004,0	-2.170,8	19.342,7	-5.077,5
1. Roba, usluge i dohodak (2+5)	-30.899,4	-38.602,8	-24.262,6	-11.347,9	-11.349,5	-8.614,9	-14.016,3	-4.466,0	17.402,3	-7.534,9
1.1. Prihodi	143.744,4	153.279,5	125.529,9	135.391,1	146.805,5	151.136,8	25.104,6	37.244,5	58.726,8	30.061,0
1.2. Rashodi	-174.643,8	-191.882,3	-149.792,5	-146.739,0	-158.155,0	-159.751,7	-39.120,8	-41.710,5	-41.324,5	-37.595,9
2. Roba i usluge (3+4)	-22.878,0	-27.399,1	-11.254,7	11,4	286,4	2.707,1	-10.151,8	-1.195,9	20.501,9	-6.447,1
2.1. Prihodi	133.893,3	143.213,9	119.656,7	128.866,6	139.549,1	143.245,2	23.330,6	35.003,0	56.512,4	28.399,3
2.2. Rashodi	-156.771,3	-170.612,9	-130.911,3	-128.855,3	-139.262,7	-140.538,1	-33.482,4	-36.198,9	-36.010,5	-34.846,4
3. Roba	-69.481,9	-76.817,4	-52.927,0	-41.861,3	-45.717,6	-45.271,2	-11.403,8	-12.746,6	-11.475,1	-9.645,7
3.1. Prihodi	67.161,6	70.414,9	56.336,3	66.044,6	72.645,5	73.526,4	17.280,0	17.828,1	18.846,3	19.572,0
3.2. Rashodi	-136.643,4	-147.232,3	-109.263,3	-107.905,9	-118.363,1	-118.797,5	-28.683,8	-30.574,7	-30.321,4	-29.217,7
4. Usluge	46.603,9	49.418,3	41.672,3	41.872,7	46.004,0	47.978,3	1.252,0	11.550,7	31.977,0	3.198,6
4.1. Prihodi	66.731,8	72.798,9	63.320,4	62.822,1	66.903,6	69.718,8	6.050,6	17.174,9	37.666,1	8.827,3
4.2. Rashodi	-20.127,8	-23.380,6	-21.648,1	-20.949,4	-20.899,6	-21.740,6	-4.798,6	-5.624,2	-5.689,1	-5.628,7
5. Dohodak	-8.021,4	-11.203,7	-13.008,0	-11.359,2	-11.635,9	-11.322,0	-3.864,4	-3.270,1	-3.099,6	-1.087,9
5.1. Prihodi	9.851,0	10.065,6	5.873,2	6.524,5	7.256,4	7.891,6	1.774,0	2.241,5	2.214,4	1.661,7
5.2. Rashodi	-17.872,5	-21.269,3	-18.881,2	-17.883,7	-18.892,3	-19.213,6	-5.638,4	-5.511,6	-5.314,0	-2.749,5
6. Tekući transferi	7.650,9	7.728,8	7.372,4	7.699,5	8.436,3	8.705,4	2.012,3	2.295,2	1.940,4	2.457,5
6.1. Prihodi	11.562,1	12.159,5	11.565,3	12.055,2	12.327,9	12.826,1	3.047,2	3.245,6	3.054,9	3.478,5
6.2. Rashodi	-3.911,1	-4.430,6	-4.192,9	-4.355,7	-3.891,6	-4.120,7	-1.034,9	-950,4	-1.114,4	-1.021,0
B. KAPITALNE I FINANCIJSKE TRANSAKCIJE	32.717,4	41.269,5	25.729,1	9.710,0	10.985,7	3.065,5	10.259,5	1.804,8	-12.247,2	3.248,4
B1. Kapitalne transakcije	208,5	108,2	314,1	252,6	217,7	-10,6	14,4	43,6	-55,2	-13,5
B2. Financijske transakcije, isključujući međ. pričuve	37.823,9	38.853,1	31.926,2	9.919,4	13.690,6	3.409,6	11.944,2	2.534,1	-13.567,8	2.499,2
1. Izravna ulaganja	25.480,4	23.252,8	11.187,4	3.152,6	7.865,1	7.898,0	2.311,3	2.018,1	1.048,2	2.520,5
1.1. U inozemstvo	-1.584,0	-6.981,4	-6.499,0	859,1	-149,4	596,7	1.640,5	-262,7	-321,9	-459,2
1.2. U Hrvatsku	27.064,4	30.234,2	17.686,4	2.293,6	8.014,5	7.301,4	670,8	2.280,7	1.370,1	2.979,7
2. Portfeljna ulaganja	2.495,2	-5.711,7	2.991,6	3.356,5	4.803,5	14.351,6	3.017,4	6.249,1	-1.753,9	6.839,0
2.1. Sredstva	-3.107,9	-2.678,2	-4.042,4	-2.700,3	3.807,9	-2.253,6	1.868,9	-1.639,0	-1.580,8	-902,7
2.2. Obveze	5.603,1	-3.033,5	7.034,0	6.056,9	995,6	16.605,2	1.148,5	7.888,1	-173,2	7.741,7
3. Financijski derivati	0,0	0,0	0,0	-1.838,9	-438,9	643,8	-83,0	277,0	279,8	170,1
4. Ostala ulaganja	9.848,4	21.312,0	17.747,2	5.249,1	1.461,0	-19.483,9	6.698,5	-6.010,1	-13.141,9	-7.030,4
4.1. Sredstva	-12.147,1	-11.861,1	5.833,6	4.619,2	2.265,1	3.963,6	5.116,4	-1.462,3	-5.876,8	6.186,3
4.2. Obveze	21.995,5	33.173,1	11.913,6	629,9	-804,1	-23.447,5	1.582,1	-4.547,8	-7.265,0	-13.216,7
B3. Međunarodne pričuve	-5.315,0	2.308,3	-6.511,2	-462,0	-2.922,6	-333,5	-1.699,1	-773,0	1.375,8	762,7
C. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-9.469,0	-10.395,6	-8.838,9	-6.061,6	-8.072,5	-3.155,9	1.744,5	366,0	-7.095,5	1.829,1

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Revidirani podaci. ^c Preliminarni podaci

Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji banaka.

U razdoblju od 1993. do 1998. podaci o potraživanjima ostalih sektora na ovoj poziciji kompilirali su se na osnovi procjene Hrvatske narodne banke koja se zasnivala na dijelu neto deviznog priljeva stanovništva koji nije klasificiran u tekuće transfere. Od 1999. godine ova pozicija sadržava samo podatke prema tromjesečnim podacima Banke za međunarodne namire, dok se podaci za četvrto tromjesečje 2001. i prva dva tromjesečja 2002. odnose i na učinak promjene valuta država članica EMU u euro. Podaci za četvrto tromjesečje 2008. upotpunjeni su procjenom

povlačenja valute i depozita iz financijskog sustava prouzročenih strahom od učinka svjetske financijske krize.

U razdoblju od 1993. do 1998. procjena transakcija u pozicijama međunarodnih pričuva napravljena je tako da su promjene u originalnim valutama pretvorene u američke dolare primjenom prosječnih mjesečnih tečajeva valuta sadržanih u pričuvama. Promjene salda međunarodnih pričuva od 1999. godine izračunavaju se na osnovi računovodstvenih podataka Hrvatske narodne banke.

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka^a
na kraju razdoblja, u milijunima eura

Godina	Mjesec	Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke							Devizne pričuve banaka
		Ukupno	Posebna prava vučenja	Pričuvna pozicija u MMF-u	Zlato	Devize			
						Ukupno	Valuta i depoziti	Obveznice i zadužnice	
1999.	prosinac	3.012,7	188,7	0,2	–	2.823,7	2.449,8	373,9	1.344,7
2000.	prosinac	3.783,2	158,5	0,2	–	3.624,5	2.763,0	861,5	2.310,7
2001.	prosinac	5.333,6	122,9	0,2	–	5.210,5	3.469,7	1.740,7	4.056,0
2002.	prosinac	5.651,3	2,3	0,2	–	5.648,8	3.787,8	1.861,0	2.581,6
2003.	prosinac	6.554,1	0,7	0,2	–	6.553,2	3.346,0	3.207,2	3.927,1
2004.	prosinac	6.436,2	0,6	0,2	–	6.435,4	3.173,3	3.262,0	4.220,1
2005.	prosinac	7.438,4	0,9	0,2	–	7.437,3	3.834,5	3.602,8	2.938,4
2006.	prosinac	8.725,3	0,7	0,2	–	8.724,4	4.526,9	4.197,5	3.315,0
2007.	prosinac	9.307,4	0,8	0,2	–	9.306,5	4.533,9	4.772,5	4.388,9
2008.	prosinac	9.120,9	0,7	0,2	–	9.120,0	2.001,8	7.118,2	4.644,5
2009.	prosinac	10.375,8	331,7	0,2	–	10.043,9	2.641,4	7.402,6	4.293,9
2010.	prosinac	10.660,3	356,7	0,2	–	10.303,4	3.274,9	7.028,5	3.828,9
2011.	prosinac	11.194,9	360,7	0,2	–	10.834,0	2.730,7	8.103,2	3.463,7
2012.	ožujak	11.340,1	354,1	0,2	–	10.985,7	2.504,7	8.481,0	2.705,6
	travanj	12.461,9	356,1	0,2	–	12.105,6	3.315,1	8.790,5	2.672,6
	svibanj	12.106,1	368,4	0,2	–	11.737,5	2.758,5	8.979,0	2.673,1
	lipanj	11.635,3	371,3	0,2	–	11.263,7	1.850,3	9.413,4	2.767,9
	srpanj	11.607,2	373,1	0,2	–	11.233,9	1.588,5	9.645,4	3.264,7
	kolovoz	11.532,4	368,2	0,2	–	11.164,0	1.846,3	9.317,7	3.704,8
	rujan	11.383,9	363,5	0,2	–	11.020,3	2.192,7	8.827,6	3.631,7
	listopad	11.371,5	362,5	0,2	–	11.008,8	2.434,1	8.574,7	3.303,8
	studen	11.301,6	360,1	0,2	–	10.941,3	2.416,4	8.524,9	3.155,2
	prosinac	11.235,9	352,8	0,2	–	10.882,9	2.245,8	8.637,1	2.895,3
2013.	siječanj	11.080,3	346,6	0,2	–	10.733,6	1.994,0	8.739,6	2.330,7
	veljača ^b	11.133,6	352,7	0,2	–	10.780,7	1.982,0	8.798,8	2.415,3

^a Međunarodne pričuve Republike Hrvatske čine samo devizne pričuve HNB-a. ^b Preliminarni podaci

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka • Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke iskazuju se u skladu s Priručnikom za sastavljanje platne bilance (Međunarodni monetarni fond, 1993.) i uključuju ona potraživanja Hrvatske narodne banke od inozemstva koja se mogu koristiti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Međunarodne pričuve sastoje se od posebnih prava

vučenja, pričuvne pozicije u MMF-u, zlata, strane valute i depozita kod stranih banaka, te obveznica i zadužnica.

Devizne pričuve banaka uključuju stranu valutu i depozite domaćih banaka kod stranih banaka. Te su devizne pričuve dopunska rezerva likvidnosti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja.

		2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				2013.
							III.	VI.	IX.	XII.	I.
Preko 1 do 3 mjeseca	Glavnica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kamate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Preko 3 mjeseca do 1 godine	Glavnica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kamate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ukupni kratkoročni neto odljevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3)		-521,1	-1.084,1	-989,3	-1.234,9	-679,5	-814,7	-824,8	-863,6	-801,8	-843,8
III. Potencijalni kratkoročni neto odljevi međunarodnih pričuva (nominalna vrijednost)											
1. Potencijalne devizne obveze		-2.607,4	-1.896,1	-1.351,6	-1.734,2	-1.741,7	-1.852,7	-1.608,5	-1.366,5	-1.311,6	-1.298,2
a) Izdane garancije s dospijanjem od 1 godine		-662,1	-803,2	-661,5	-1.087,9	-1.005,2	-1.062,8	-906,1	-667,5	-636,4	-631,7
– Hrvatska narodna banka		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Središnja država (bez republičkih fondova)		-662,1	-803,2	-661,5	-1.087,9	-1.005,2	-1.062,8	-906,1	-667,5	-636,4	-631,7
Do 1 mjeseca		-54,3	-91,8	-30,3	-0,2	-8,0	-28,6	-46,7	-31,5	-26,6	-5,5
Preko 1 do 3 mjeseca		-42,4	-58,4	-101,3	-438,5	-111,2	-215,3	-333,4	-198,4	-70,3	-101,6
Preko 3 mjeseca do 1 godine		-565,3	-652,9	-529,8	-649,2	-885,9	-818,9	-526,1	-437,6	-539,5	-524,7
b) Ostale potencijalne obveze		-1.945,3	-1.092,9	-690,1	-646,3	-736,5	-789,9	-702,4	-699,0	-675,2	-666,5
– Hrvatska narodna banka		-1.945,3	-1.092,9	-690,1	-646,3	-736,5	-789,9	-702,4	-699,0	-675,2	-666,5
Do 1 mjeseca		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Preko 1 do 3 mjeseca		-1.945,3	-1.092,9	-690,1	-646,3	-736,5	-789,9	-702,4	-699,0	-675,2	-666,5
Preko 3 mjeseca do 1 godine		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Središnja država (bez republičkih fondova)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Izdani devizni dužnički vrijed. papiri s opcijom prodaje		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Neiskorišteni okvirni krediti ugovoreni s:		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
– BIS (+)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
– MMF (+)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Agregatna kratka i duga pozicija deviznih opcija prema domaćoj valuti		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ukupni kratkoročni neto odljevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3+4)		-2.607,4	-1.896,1	-1.351,6	-1.734,2	-1.741,7	-1.852,7	-1.608,5	-1.366,5	-1.311,6	-1.298,2
IV. Bilješke											
a) Kratkoročni kunski dug s valutnom klauzulom		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: Središnja država (bez republičkih fondova)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b) Devizni financijski instrumenti koji se ne honoriraju u devizama		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
c) Založena imovina		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d) Repo poslovi s vrijednosnim papirima		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Posuđeni ili repo i uključeni u Dio I.		-	-6,1	-	-	-0,4	-	-2,5	-	-	-
– Posuđeni ili repo ali nisu uključeni u Dio I.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Primljeni ili stečeni i uključeni u Dio I.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Primljeni ili stečeni ali nisu uključeni u Dio I.		389,7	478,6	766,5	1.458,5	136,9	1.402,5	1.231,9	39,8	551,3	45,3
e) Financijski derivati (neto, po tržišnoj vrijednosti)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
f) Valutna struktura službenih međunarodnih pričuva											
– SDR i valute koje čine SDR		9.307,1	9.120,8	10.375,7	10.660,0	11.194,7	11.339,9	11.635,1	11.383,8	11.235,7	11.080,1
– Valute koje ne čine SDR		0,3	0,1	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
– Po pojedinim valutama:											
USD		1.357,2	2.064,6	2.461,8	2.451,0	2.333,0	2.219,5	2.249,6	2.155,2	2.140,4	1.985,9
EUR		7.944,2	7.054,9	7.581,5	7.851,8	8.500,6	8.765,9	9.013,8	8.864,8	8.742,1	8.747,3
Ostale		6,0	1,5	332,5	357,5	361,2	354,7	371,8	364,0	353,4	347,1

Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost • Međunarodne pričuve i inozemna likvidnost iskazuju se u skladu s Predložkom o međunarodnim pričuvama i inozemnoj likvidnosti, koji je sastavio MMF. Detaljno objašnjenje Predložka nalazi se u materijalu MMF-a *International reserves and foreign currency liquidity: guidelines for a data template, 2001*.

Prvi dio Predložka prikazuje ukupnu imovinu Hrvatske narodne banke u konvertibilnoj stranoj valuti. Službene međunarodne pričuve (I. A.) prikazuju one oblike imovine kojima se HNB može u bilo kojem trenutku koristiti za premošćivanje

neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Službene međunarodne pričuve uključuju: kratkoročne inozemne utržive dužničke vrijednosne papire, efektivni strani novac, devizne depozite po viđenju, devizne oročene depozite koji se mogu razročiti prije dospijanja, devizne oročene depozite s preostalim dospijanjem do godine dana, pričuvnu poziciju u MMF-u, posebna prava vučenja, zlato i obratne repo poslove s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Drugi dio Predložka prikazuje fiksno ugovorene devizne neto obveze Hrvatske narodne banke i središnje države (isključujući

Tablica H9: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke

Godina	Mjesec	EUR/HRK	ATS/HRK	FRF/HRK	100 ITL/HRK	CHF/HRK	GBP/HRK	USD/HRK	DEM/HRK
1999.		7,581823	0,550993	1,155840	0,391568	4,739965	11,514804	7,122027	3,876528
2000.		7,633852	0,554774	1,163773	0,394256	4,903244	12,530514	8,287369	3,903127
2001.		7,471006	0,542939	1,138947	0,385845	4,946810	12,010936	8,339153	3,819865
2002.		7,406976				5,049125	11,793108	7,872490	
2003.		7,564248				4,978864	10,943126	6,704449	
2004.		7,495680				4,854986	11,048755	6,031216	
2005.		7,400047				4,780586	10,821781	5,949959	
2006.		7,322849				4,656710	10,740292	5,839170	
2007.		7,336019				4,468302	10,731537	5,365993	
2008.		7,223178				4,553618	9,101622	4,934417	
2009.		7,339554				4,861337	8,233112	5,280370	
2010.		7,286230				5,285859	8,494572	5,500015	
2011.		7,434204				6,035029	8,566138	5,343508	
2012.		7,517340				6,237942	9,269634	5,850861	
2012.	ožujak	7,539590				6,251841	9,029432	5,709035	
	travanj	7,494357				6,234184	9,102995	5,691287	
	svibanj	7,528940				6,268465	9,359736	5,870676	
	lipanj	7,546585				6,284864	9,365869	6,026710	
	srpanj	7,494496				6,241017	9,489191	6,089386	
	kolovoz	7,486777				6,234162	9,489612	6,042111	
	rujan	7,426569				6,145893	9,310771	5,787501	
	listopad	7,500421				6,200713	9,306267	5,783514	
	studen	7,536449				6,254353	9,378519	5,876333	
	prosinac	7,529460				6,228983	9,276943	5,747093	
2013.	siječanj	7,567746				6,166394	9,115161	5,701444	
	veljača	7,582399				6,161676	8,790390	5,664825	

republičke fondove), koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Devizni krediti, dužnički vrijednosni papiri i depoziti (II. 1.) uključuju buduća plaćanja kamata na deviznu obveznu pričuvenu banaka kod HNB-a (uključeno je samo plaćanje kamata za idući mjesec), plaćanja budućih dospijea izdanih blagajničkih zapisa HNB-a u stranoj valuti, buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na kredite primljene od MMF-a, te buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na devizne dugove središnje države (isključujući republičke fondove). Agregatna kratka i duga pozicija deviznih terminskih poslova (II. 2.) uključuje buduće naplate (predznak +) ili plaćanja (predznak -) koje rezultiraju iz međuv valutnih swapova između HNB-a i domaćih banaka (privremene prodaje ili privremene kupnje deviza). Ostalo (II. 3.) uključuje buduća plaćanja s osnove repo poslova s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Treći dio Predložka prikazuje ugovorene potencijalne neto devizne obveze Hrvatske narodne banke i središnje države (bez republičkih fondova), koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Potencijalne devizne obveze (III. 1.) uključuju buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na inozemne kredite za koje jamči središnja država, te stanje devizne obvezne pričuve banaka kod HNB-a (uključivanje devizne obvezne pričuve zasniva se na pretpostavkama da u budućnosti neće biti promjena stope ni promjena osnovice za obračun devizne pričuve, koja se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po vide-nju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti, osim vlasničkih vrijednosnih papira banke, te hibridnih i podređenih instrumenata). Neiskorišteni okvirni krediti prikazuju potencijalne priljeve (predznak +) ili odljeve (predznak -) koji bi nastali

korištenjem tih kredita.

Četvrti dio Predložka prikazuje bilješke. Kratkoročni kunski dug s valutnom klauzulom (IV. a)) prikazuje obveze na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske, koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Založena imovina (IV. (c)) prikazuje oročene devizne depozite s ugovorenim dospeljem dužim od 3 mjeseca iz stavke I. B., koji također čine zalog. Repo poslovi s vrijednosnim papirima prikazuju vrijednost kolaterala koji su predmet repo poslova i obratnih repo poslova s vrijednosnim papirima, kao i način evidentiranja tih poslova u Predložku.

Tablica H9: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke • Godišnji prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u godini, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u mjesecu, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Podaci o godišnjim i mjesečnim prosjecima srednjih deviznih tečajeva HNB-a prikazani su za odabrane valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama. Za razdoblja izračuna od početka 1992. godine, kad je hrvatski dinar bio zakonito sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj, pa do uvođenja kune 30. svibnja 1994. godišnji i mjesečni prosjeci iskazani su u kunskoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1.000).

Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva za euro u razdoblju od 1992. do kraja 1998. prosjeci su srednjih deviznih tečajeva koji su se primjenjivali za ECU.

Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja

Godina	Mjesec	EUR/HRK	ATS/HRK	FRF/HRK	100 ITL/HRK	CHF/HRK	GBP/HRK	USD/HRK	DEM/HRK
1999.		7,679009	0,558055	1,170657	0,396588	4,784268	12,340257	7,647654	3,926215
2000.		7,598334	0,552192	1,158359	0,392421	4,989712	12,176817	8,155344	3,884966
2001.		7,370030	0,535601	1,123554	0,380630	4,977396	12,101856	8,356043	3,768237
2002.		7,442292				5,120256	11,451442	7,145744	
2003.		7,646909				4,901551	10,860544	6,118506	
2004.		7,671234				4,971314	10,824374	5,636883	
2005.		7,375626				4,744388	10,753209	6,233626	
2006.		7,345081				4,571248	10,943208	5,578401	
2007.		7,325131				4,412464	9,963453	4,985456	
2008.		7,324425				4,911107	7,484595	5,155504	
2009.		7,306199				4,909420	8,074040	5,089300	
2010.		7,385173				5,929961	8,608431	5,568252	
2010.		7,530420				6,194817	8,986181	5,819940	
2012.		7,545624				6,245343	9,219971	5,726794	
2012.	ožujak	7,506917				6,230841	9,005419	5,623580	
	travanj	7,531440				6,268886	9,237630	5,695712	
	svibanj	7,559568				6,294919	9,456552	6,072430	
	lipanj	7,510100				6,251124	9,307349	5,972247	
	srpanj	7,518303				6,262643	9,614198	6,124391	
	kolovoz	7,478883				6,229807	9,433505	5,958320	
	rujan	7,449746				6,158851	9,339032	5,757145	
	listopad	7,533132				6,234488	9,347477	5,816192	
	studen	7,550662				6,270793	9,316054	5,814016	
	prosinac	7,545624				6,245343	9,219971	5,726794	
2013.	siječanj	7,581946				6,102661	8,824425	5,594294	
	veljača	7,585661				6,223877	8,771578	5,795890	

Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja • Tablica prikazuje srednje devizne tečajeve HNB-a koji se primjenjuju posljednjega dana promatranog razdoblja.

Podaci o srednjim deviznim tečajevima HNB-a prikazani su za odabrane valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama. Za razdoblja od početka vremenske serije 1992. godine

do uvođenja kune 30. svibnja 1994. srednji devizni tečajevi koji se primjenjuju na kraju razdoblja iskazani su u kunsjoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1.000).

Srednji devizni tečajevi za euro koji su se primjenjivali posljednjeg dana promatranog razdoblja od 1992. do kraja 1998. srednji su devizni tečajevi na kraju razdoblja koji su se primjenjivali za ECU.

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune
indeksi, 2005. = 100

Godina	Mjesec	Nominalni efektivni tečaj kune	Realni efektivni tečaj kune; deflator		Realni efektivni tečaj kune ^a ; deflator
			Indeks potrošačkih cijena	Indeks cijena pri proizvođačima	Jedinični troškovi rada u ukupnom gospodarstvu
1999.	prosinac	107,42	110,58	110,72	
2000.	prosinac	107,39	108,02	104,04	110,79
2001.	prosinac	104,41	104,92	103,61	108,90
2002.	prosinac	102,98	103,92	101,42	106,05
2003.	prosinac	103,17	104,36	101,96	105,66
2004.	prosinac	101,23	102,11	99,72	102,36
2005.	prosinac	100,26	99,62	100,99	99,93
2006.	prosinac	98,76	98,03	101,09	93,83
2007.	prosinac	97,20	94,18	98,68	89,10
2008.	prosinac	96,12	92,10	94,78	85,71
2009.	prosinac	96,36	91,83	92,01	86,13
2010.	prosinac	100,14	95,58	95,08	91,11
2011.	prosinac	101,50	97,54	95,08	92,18
2012.	ožujak	102,24	97,64	94,06	93,23
	travanj	101,71	96,77	93,17	
	svibanj	102,54	95,92	92,22	
	lipanj	103,04	96,828	92,61	94,10
	srpanj	102,86	97,10	92,58	
	kolovoz	102,97	97,06	91,99	
	rujan	101,59	95,14	90,04	95,66 ^b
	listopad	102,38	95,62	90,56	
	studeni	102,85	96,10	91,82	
	prosinac	102,34	96,08	91,17	
2013.	siječanj	102,03	94,99 ^b	91,45 ^b	
	veljača	101,94			

^a Prikazane su vrijednosti tromjesečni podatak. ^b Preliminarni podaci

Napomena: Pri ažuriranju serija realnih efektivnih tečajeva kune može doći do promjene podataka za protekla razdoblja.

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune • Indeks nominalnoga efektivnog tečaja kune ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih nominalnih tečajeva kune prema odabranim valutama glavnih trgovinskih partnera. Valute glavnih trgovinskih partnera i njihovi ponderi određeni su na osnovi strukture uvoza i izvoza robe prerađivačke industrije, pri čemu ponderi odražavaju izravnu uvoznju konkurenciju, izravnu izvoznju konkurenciju i izvoznju konkurenciju na trećim tržištima (vidi Okvir 2. Biltena HNB-a broj 165, 2011.). Skupinu zemalja za formiranje indeksa efektivnog tečaja kune čini 16 zemalja partnera, a to su: a) iz područja eurozone osam zemalja: Austrija (ponder 6,9%), Belgija (2,8%), Francuska (6,4%), Njemačka (22,5%), Italija (21,4%), Nizozemska (3,2%), Slovenija (6,5%) i Španjolska (2,6%); b) iz EU, a izvan eurozone, pet zemalja: Češka (2,8%), Mađarska (2,6%), Poljska (2,8%), Švedska (1,9%) i Velika Britanija (3,9%) te c) izvan EU tri zemlje: SAD (7,6%), Japan (4,0%) i Švicarska (2,2%). Referentno razdoblje za izračun pondera prosjek je razdoblje od 2007. do 2009. godine. Serije baznih indeksa preračunate su na bazi 2005. godine.

Indeks nominalnoga efektivnog tečaja agregatni je pokazatelj prosječne vrijednosti domaće valute prema košarici stranih valuta.

Povećanje indeksa nominalnoga efektivnog tečaja kune u određenom razdoblju pokazatelj je deprecijacije tečaja kune prema košarici valuta i obratno. Indeks realnoga efektivnog tečaja ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih tečajeva kune korigiranih odgovarajućim indeksima relativnih cijena ili troškova (odnos indeksa cijena ili troškova u zemljama partnerima i domaćih cijena). Za deflacioniranje se primjenjuju indeksi cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima, indeksi potrošačkih cijena odnosno harmonizirani indeksi potrošačkih cijena za zemlje članice EU i indeksi jediničnih troškova rada u ukupnom gospodarstvu. Serija potrošačkih cijena u Hrvatskoj konstruirana je tako da se do prosinca 1997. godine primjenjuju indeksi cijena na malo, a od siječnja 1998. indeksi potrošačkih cijena. Jedinični troškovi rada za Hrvatsku izračunati su kao omjer naknada po zaposlenom u tekućim cijenama i proizvodnosti rada u stalnim cijenama (više o izračunu jediničnih troškova rada vidi u Okviru 1. Biltena HNB-a broj 141, 2008.). Podaci o realnom efektivnom tečaju za posljednji su mjesec preliminarni. Također su moguće određene korekcije prijašnjih podataka u skladu s naknadnim izmjenama podataka o deflatorima koji se primjenjuju u izračunu indeksa realnoga efektivnog tečaja kune.

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.			
	XII. ^b	XII. ^{c,d}	XII. ^e	XII.	XII.	III.*	VI.*	IX.*	XII.
Dugoročni	13.350,1	18.975,7	19.647,1	19.315,7	18.696,5	18.489,8	18.278,3	17.567,4	17.749,7
Obveznice	1.293,4	1.251,6	1.665,8	1.590,1	1.386,2	1.422,1	1.667,9	1.416,8	2.330,2
Kredit	11.766,9	17.391,3	17.688,7	17.437,1	17.178,8	16.942,8	16.460,9	16.009,5	15.306,6
Gotovina i depoziti	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	289,8	322,2	292,6	288,4	131,4	124,9	149,6	141,1	113,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Izravna ulaganja	3.932,8	5.835,9	7.821,2	8.197,8	6.927,7	6.902,9	7.046,4	7.064,4	7.470,4
Kratkoročni	540,4	1.415,7	446,8	923,8	1.324,2	1.131,9	1.240,1	1.252,5	843,6
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	216,8	1.314,0	343,2	765,2	1.068,3	919,5	1.021,1	1.022,4	568,9
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	323,6	101,6	103,6	158,6	255,9	212,4	219,0	230,1	274,7
Kašnjenja otplate glavnice	293,9	85,8	73,5	124,5	207,5	164,7	169,0	176,6	223,7
Kašnjenja otplate kamata	29,7	15,8	30,1	34,2	48,4	47,7	50,0	53,5	51,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	3.392,5	4.420,2	7.374,4	7.274,0	5.603,6	5.771,0	5.806,4	5.811,8	6.626,8
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	3.374,5	4.414,7	7.373,4	7.271,0	5.600,0	5.767,5	5.803,5	5.809,1	6.624,1
Trgovinski kredit	18,0	5,5	1,0	3,0	3,6	3,5	2,8	2,7	2,7
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno (1+2+3+4+5)	33.720,8	40.590,0	45.244,3	46.483,4	45.733,7	45.916,2	46.547,5	45.538,0	44.935,4
Od toga: Kružna izravna ulaganja ^a	-	825,6	1.499,0	-	-	-	-	-	-

^a Podaci o stanju inozemnog duga koji se odnosi na izravna ulaganja uključuju kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*) kombiniranoga dužničko-vlasničkoga karaktera, što je proizvelo specifičan učinak povećanja inozemnog duga Republike Hrvatske. U prosincu 2010. zabilježena je značajna transakcija, koja je dovela do ukidanja kružne komponente izravnih ulaganja, ali dug i dalje ostaje iskazan u sklopu pozicije Izravna ulaganja. ^b Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2008. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2007. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^c Od siječnja 2008. podaci nefinancijskih trgovačkih društava procjenjuju se na osnovi prikupljenih podataka iz uzorka, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2007. ^d Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2009. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2008. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^e Od siječnja 2009. podaci nebankovnih financijskih institucija i nefinancijskih trgovačkih društava obrađuju se primjenom novog izvještajnog sustava INOK koji za izračune stanja i planova otplate kamata osigurava primjenu tržišnih kamatnih stopa, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2008.

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima • Inozemni dug obuhvaća sve obveze rezidenata na osnovi: dužničkih vrijednosnih papira izdanih na inozemnim tržištima (po nominalnoj vrijednosti), kredita (uključujući repo ugovore) neovisno o ugovorenom dospelju, depozita primljenih od stranih osoba te trgovinskih kredita primljenih od stranih osoba s ugovorenim dospeljem dužim od 180 dana (do 11. srpnja 2001. taj je rok iznosio 90 dana, a do 31. prosinca 2002. 150 dana), a od prosinca 2005. obuhvaća i obveze rezidenata na osnovi ulaganja nerezidenata u dužničke vrijednosne papire izdane na domaćem tržištu.

Struktura inozemnog duga prikazuje se po domaćim sektorima identično kao u financijskom računu platne bilance. Sektor država prikazuje inozemne dugove opće države, koja uključuje Republiku Hrvatsku, republičke fondove (uključujući Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Hrvatske ceste i do 31. prosinca 2007. Hrvatske autoceste, koje se nakon tog datuma prikazuju u sklopu ostalih domaćih sektora u podsektoru javnih poduzeća) te lokalnu državu. Sektor središnja banka prikazuje dugove Hrvatske narodne banke. Sektor banke prikazuje dugove banaka. Ostali domaći sektori prikazuju

dugove ostalih bankarskih institucija, nebankarskih financijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), trgovačkih društava, neprofitnih institucija i stanovništva, uključujući obrtnike. Izravna ulaganja prikazuju dužničke transakcije između kreditora i dužnika ostalih sektora, koji su međusobno vlasnički povezani (minimalni vlasnički ulog je 10%).

Unutar svakoga sektora podaci se razvrstavaju prema ugovorenom dospelju, na kratkoročne i dugoročne dugove, te prema dužničkom instrumentu na osnovi kojega je nastala dužnička obveza. Pri tome je ročnost instrumenata koji se uključuju u poziciju Gotovina i depoziti za sektor banke raspoloživa od početka 2004. godine te se za ranija razdoblja ova pozicija u cijelosti iskazuje kao dugoročna.

Stanje bruto inozemnog duga uključuje nepodmirene dospjele obveze s osnove glavnice i kamata, obračunate nedospjele kamate te buduće otplate glavnice.

Stanja duga iskazuju se prema srednjem deviznom tečaju HNB-a na kraju razdoblja.

Objavljeni podaci preliminarni su do objave konačnih podataka platne bilance za izvještajno tromjesečje.

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor^a u milijunima eura

	2007. XII. ^b	2008. XII. ^{c,d}	2009. XII. ^e	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.*	VI.*	IX.*	XII.
1. Bruto inozemni dug javnog sektora	9.986,7	10.852,7	12.820,6	14.364,3	14.076,2	14.034,7	14.709,9	14.520,9	14.599,1
Kratkoročni	116,2	209,2	429,9	651,1	337,3	473,7	386,1	307,5	159,0
Instrumenti tržišta novca	43,7	24,6	170,3	468,3	157,9	274,8	266,0	185,8	117,2
Kredit	35,4	164,1	215,6	108,6	103,7	135,8	78,1	75,5	0,9
Gotovina i depoziti	2,3	2,3	1,1	1,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	34,7	18,2	42,9	73,1	75,7	63,2	42,0	46,2	40,9
Kašnjenja otplate glavnice	29,9	17,1	39,4	69,3	71,6	60,7	39,4	42,3	38,3
Kašnjenja otplate kamata	4,8	1,1	3,6	3,8	4,1	2,5	2,6	4,0	2,6
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	9.868,8	10.641,8	12.207,3	13.346,4	13.522,1	13.557,9	14.321,0	14.210,7	14.437,4
Obveznice	4.543,3	4.294,8	5.326,8	5.579,9	5.882,0	5.845,8	6.724,7	6.703,5	7.137,2
Kredit	5.120,3	6.068,5	6.608,2	7.495,1	7.525,3	7.607,3	7.465,5	7.384,5	7.202,8
Gotovina i depoziti	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	205,2	267,9	272,3	271,4	114,8	104,8	130,8	122,7	97,4
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	1,8	1,7	183,4	366,8	216,7	3,0	2,7	2,7	2,7
2. Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor	139,9	80,3	9,2	5,4	2,7	4,8	4,8	3,4	3,3
Kratkoročni	11,3	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	11,3	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	9,4	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	128,6	73,2	9,2	5,4	2,7	4,8	4,8	3,4	3,3
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	128,6	73,2	9,2	5,4	2,7	1,5	1,5	0,3	0,4
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,3	3,3	3,0	2,9
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	23.594,3	29.657,1	32.414,6	32.113,7	31.654,8	31.876,8	31.832,8	31.013,8	30.333,0
Kratkoročni	3.763,3	4.564,9	4.180,2	4.436,3	4.878,1	4.878,4	4.637,9	4.392,8	3.877,3
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Kredit	1.356,4	1.641,6	1.268,9	1.340,6	823,1	818,0	908,7	950,4	1.060,2
Gotovina i depoziti	1.648,8	2.670,3	2.283,9	2.073,0	3.060,6	2.938,1	2.621,7	2.139,4	1.361,9
Trgovinski kredit	31,1	39,5	28,2	30,9	34,2	48,3	49,6	181,3	178,1
Ostale obveze	727,0	213,5	599,2	991,8	960,0	1.074,0	1.057,9	1.121,7	1.277,0
Kašnjenja otplate glavnice	645,4	150,2	484,4	824,3	790,3	894,0	881,9	942,2	1.081,8
Kašnjenja otplate kamata	81,7	63,3	114,9	167,5	169,8	179,9	176,0	179,5	195,1
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	15.899,9	19.258,0	20.596,6	19.846,4	20.065,7	20.098,4	20.151,3	19.559,4	18.988,0
Obveznice	628,8	585,5	324,4	332,2	432,6	459,8	719,0	766,4	1.304,0
Kredit	12.691,4	16.162,4	16.209,2	15.104,9	15.272,1	14.978,4	14.708,6	14.223,1	13.601,4
Gotovina i depoziti	2.493,9	2.455,0	4.042,7	4.384,9	4.314,4	4.614,9	4.681,1	4.525,4	4.042,5
Trgovinski kredit	85,8	55,0	20,3	24,3	46,6	45,3	42,6	44,4	40,2
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	3.931,1	5.834,2	7.637,9	7.831,0	6.711,0	6.899,9	7.043,7	7.061,6	7.467,7
Ukupno (1+2+3)	33.720,8	40.590,0	45.244,3	46.483,4	45.733,7	45.916,2	46.547,5	45.538,0	44.935,4
Od toga: Kružna izravna ulaganja ^a	–	825,6	1.499,0	–	–	–	–	–	–

^a Podaci o stanju inozemnog duga koji se odnosi na izravna ulaganja uključuju kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*) kombiniranoga dužničko-vlasničkoga karaktera, što je proizvelo specificirani učinak povećanja inozemnog duga Republike Hrvatske. U prosincu 2010. zabilježena je značajna transakcija, koja je dovela do ukidanja kružne komponente izravnih ulaganja, ali dug i dalje ostaje iskazan u sklopu pozicije Izravna ulaganja. ^b Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2008. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2007. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^c Od siječnja 2008. podaci nefinancijskih trgovačkih društava procjenjuju se na osnovi prikupljenih podataka iz uzorka, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2007. ^d Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2009. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2008. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^e Od siječnja 2009. podaci nefinancijskih trgovačkih društava obrađuju se primjenom novog izvještajnog sustava INOK koji za izračune stanja i planova otplate kamata osigurava primjenu tržišnih kamatnih stopa, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2008.

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor • Tablica prikazuje bruto inozemni dug strukturiran s obzirom na ulogu javnog sektora.

Javni sektor pritom obuhvaća opću državu (koja uključuje Republiku Hrvatsku, republičke fondove i lokalnu državu), središnju banku, javna i mješovita poduzeća te HBOR. Javna poduzeća su poduzeća u 100%-tnom vlasništvu poslovnih subjekata iz javnog sektora. Mješovita poduzeća su poduzeća u kojima poslovni subjekt iz javnog sektora sudjeluje u vlasništvu mješovitog poduzeća s više od 50%.

Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor čine inozemni dugovi poslovnih subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje je jamstvo izdao bilo koji poslovni subjekt iz javnog sektora.

Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor čine inozemni dugovi poslovnih subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje ne postoji jamstvo javnog sektora.

Vrednovanje pozicija provedeno je jednako kao u Tablici H12.

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima u milijunima eura

	Bruto inozemni dug 31.12. 2012.	Trenutačno dospjeće	Projekcija otplate glavnice												
			1.tr.13.		2.tr.13.	3.tr.13.	4.tr.13.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	Ostalo
			Ukupno ^a	Od toga ONK ^a											
1. Država	8.341,7	0,8	230,0	152,7	76,8	172,1	83,8	562,7	760,8	1.052,8	209,6	1.321,8	467,3	1.199,8	2.766,1
Kratkoročni	118,9	0,8	58,0	3,4	26,5	5,8	27,8	118,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	117,2	0,0	58,0	3,4	25,6	5,8	27,8	117,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,9	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,8	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	8.222,8	0,0	172,0	149,3	50,4	166,3	56,0	444,6	760,8	1.052,8	209,6	1.321,8	467,3	1.199,8	2.766,1
Obveznice	6.102,1	0,0	131,3	131,0	0,0	113,9	0,0	245,2	528,0	703,7	9,2	1.149,3	376,6	1.120,1	1.970,0
Kredit	2.120,8	0,0	40,7	18,2	50,4	52,4	56,0	199,4	232,9	349,2	200,5	172,5	90,7	79,6	796,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Središnja banka (HNB)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Banke	9.380,0	0,3	1.820,5	52,4	599,5	506,1	708,5	3.634,7	2.249,1	700,2	754,6	1.019,7	109,3	552,4	359,7
Kratkoročni	1.923,9	0,3	1.450,0	11,3	158,7	158,0	156,9	1.923,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	561,7	0,0	560,1	0,8	1,0	0,3	0,3	561,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	1.361,9	0,0	890,0	10,5	157,7	157,7	156,6	1.361,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	7.456,1	0,0	370,5	41,2	440,9	348,2	551,6	1.711,1	2.249,1	700,2	754,6	1.019,7	109,3	552,4	359,7

	Bruto inozemni dug 31.12.2012.	Trenutačno dospjeće	Projekcija otplate glavnice												
			1.tr.13.		2.tr.13.	3.tr.13.	4.tr.13.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	Ostalo
			Ukupno ^a	Od toga ONK ^a											
Obveznice	8,9	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	8,8	0,0	0,0	0,0
Krediti	3.404,7	0,0	35,8	10,0	180,2	87,5	289,4	592,9	951,8	418,1	372,2	929,2	30,0	22,7	87,8
Gotovina i depoziti	4.042,5	0,0	334,6	31,0	260,6	260,6	262,2	1.118,1	1.297,3	282,1	382,4	81,7	79,3	529,7	271,9
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Ostali domaći sektori	19.743,2	1.316,7	1.226,6	377,8	1.573,8	814,0	1.354,8	4.969,2	2.194,3	1.579,0	1.688,7	2.055,0	899,3	958,5	4.082,4
Kratkoročni	1.993,5	1.316,7	191,1	6,8	170,9	199,5	115,3	676,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	498,5	0,0	191,1	6,8	170,9	21,3	115,2	498,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	178,1	0,0	0,0	0,0	0,0	178,1	0,0	178,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	1.316,7	1.316,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	1.119,4	1.119,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	197,3	197,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	17.749,7	0,0	1.035,4	371,0	1.403,0	614,5	1.239,5	4.292,4	2.194,3	1.579,0	1.688,7	2.055,0	899,3	958,5	4.082,4
Obveznice	2.330,2	0,0	34,8	34,8	0,6	25,5	13,5	74,5	26,8	27,7	496,1	895,0	0,0	267,1	542,9
Krediti	15.306,6	0,0	964,3	335,8	1.397,5	564,4	1.202,8	4.129,1	2.148,0	1.550,1	1.191,4	1.158,8	898,3	691,4	3.539,5
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	113,0	0,0	36,3	0,3	4,9	24,6	23,1	88,8	19,5	1,2	1,2	1,2	1,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Izravna ulaganja	7.470,4	274,7	781,0	287,8	800,7	227,2	972,6	2.781,4	1.092,7	504,9	434,3	354,6	159,4	146,7	1.721,7
Kratkoročni	843,6	274,7	191,5	3,2	330,4	11,0	35,9	568,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	568,9	0,0	191,5	3,2	330,4	11,0	35,9	568,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	274,7	274,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	223,7	223,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	51,0	51,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	6.626,8	0,0	589,5	284,6	470,3	216,1	936,7	2.212,6	1.092,7	504,9	434,3	354,6	159,4	146,7	1.721,7
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	6.624,1	0,0	589,3	284,6	470,2	216,0	935,8	2.211,3	1.092,3	504,8	434,2	354,5	159,3	146,6	1.721,2
Trgovinski krediti	2,7	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,9	1,2	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno (1+2+3+4+5)	44.935,4	1.592,6	4.058,0	870,7	3.050,9	1.719,4	3.119,7	11.948,0	6.296,9	3.836,9	3.087,2	4.751,1	1.635,3	2.857,4	8.929,9
Dodatak: Procjena plaćanja kamata			152,4		292,0	260,8	340,8	1.046,1	1.128,8	974,7	846,7	696,8	530,9	458,1	1.710,6

^a Projekcija otplate obračunatih nedospjelih kamata (ONK), koja je sastavni dio bruto inozemnog duga, uvećava projekciju otplate glavnice u prvom tromjesečnom razdoblju te, posljedično, umanjuje iznose procijenjene otplate kamata u prvom tromjesečnom razdoblju.

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima • Tablica prikazuje stanje bruto inozemnog duga i projekciju otplate glavnice te procijenjena plaćanja kamata po srednjem tečaju HNB-a na kraju razdoblja. Projekcija otplate glavnice i procijenjena plaćanja kamata kod stavke Gotovina i depoziti nerezidenata za sektor banke izrađena su na osnovi dostupnih podataka monetarne statistike o izvornom i preostalom dospjeću.

Procijenjena plaćanja kamata ne uključuju kamate na repo poslove te hibridne i podređene instrumente ni zatezne kamate s tih osnova (do ožujka 2010. procijenjena plaćanja kamata nisu

uključivala ni kamate na gotovinu i depozite). Buduća plaćanja kamata za sektor banke procijenjena su na osnovi kamatne stope koja vrijedi u trenutku zaključenja ugovora i ne obuhvaćaju varijacije kamatnih stopa koje su moguće kod kredita ugovorenih uz varijabilnu kamatnu stopu. Za ostale sektore buduća plaćanja kamata procijenjena su na osnovi referentne kamatne stope koja vrijedi na izvještajni datum. Projekcija otplate obračunatih nedospjelih kamata, koja je sastavni dio bruto inozemnog duga, uvećava projekciju otplate glavnice u prvom tromjesečnom razdoblju te, posljedično, umanjuje iznose procijenjene otplate kamata u prvom tromjesečnom razdoblju.

Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora
u milijunima eura

	2007. XII. ^a	2008. XII. ^{b,c}	2009. XII. ^d	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.*	VI.*	IX.*	XII.
1. Ostali domaći sektori	14.828,3	19.901,0	20.993,8	20.929,2	20.182,0	20.131,9	19.994,1	19.435,0	19.743,2
Kratkoročni	1.478,2	925,3	1.346,7	1.613,5	1.485,5	1.642,1	1.715,7	1.867,6	1.993,5
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Kredit	681,0	652,9	677,7	519,1	415,7	456,8	567,2	519,4	498,5
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	31,1	39,5	28,2	30,9	34,2	48,3	49,6	181,3	178,1
Ostale obveze	766,0	232,9	640,9	1.063,5	1.035,5	1.137,0	1.098,8	1.166,9	1.316,7
Kašnjenja otplate glavnice	683,4	170,4	523,6	892,8	861,8	954,7	920,5	983,7	1.119,4
Kašnjenja otplate kamata	82,6	62,5	117,2	170,7	173,7	182,3	178,3	183,3	197,3
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	13.350,1	18.975,7	19.647,1	19.315,7	18.696,5	18.489,8	18.278,3	17.567,4	17.749,7
Obveznice	1.293,4	1.251,6	1.665,8	1.590,1	1.386,2	1.422,1	1.667,9	1.416,8	2.330,2
Kredit	11.766,9	17.401,9	17.688,7	17.437,1	17.178,8	16.942,8	16.460,9	16.009,5	15.306,6
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	289,8	322,2	292,6	288,4	131,4	124,9	149,6	141,1	113,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1. Ostale bankarske institucije	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Nebankarske financijske institucije	3.922,0	4.949,7	5.396,1	4.633,0	4.068,1	4.045,7	4.084,5	3.784,5	3.782,4
Kratkoročni	201,6	155,4	436,3	109,1	217,3	231,0	327,8	279,7	305,4
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	184,5	144,5	431,8	94,1	209,8	224,1	323,3	269,7	274,5
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	17,1	10,9	4,5	15,0	7,5	6,9	4,5	10,0	30,9
Kašnjenja otplate glavnice	2,9	4,2	1,3	11,6	3,4	2,9	1,2	5,0	26,6
Kašnjenja otplate kamata	14,2	6,7	3,2	3,4	4,1	3,9	3,3	5,0	4,3
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	3.720,4	4.794,3	4.959,8	4.523,9	3.850,8	3.814,8	3.756,7	3.504,8	3.477,0
Obveznice	806,7	791,5	1.014,7	936,4	636,8	640,5	623,6	333,9	323,3
Kredit	2.913,7	3.992,3	3.945,1	3.587,5	3.213,9	3.174,3	3.133,2	3.171,0	3.153,8
Gotovina i depoziti	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3. Javna trgovačka društva	2.031,6	3.985,5	5.214,0	5.778,2	5.400,3	5.376,9	4.898,8	4.728,8	4.843,5
Kratkoročni	48,3	145,1	77,7	180,8	179,4	199,0	114,1	115,2	40,1
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	35,4	132,4	34,8	108,6	103,7	135,8	72,9	74,7	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	12,9	12,7	42,8	72,2	75,7	63,2	41,2	40,5	40,1

	2007. XII. ^a	2008. XII. ^{b,c}	2009. XII. ^d	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.*	VI.*	IX.*	XII.
Kašnjenja otplate glavnice	12,5	11,8	39,3	68,6	71,6	60,7	38,7	38,0	37,6
Kašnjenja otplate kamata	0,5	0,9	3,6	3,7	4,1	2,5	2,5	2,5	2,5
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	1.983,3	3.840,5	5.136,4	5.597,4	5.220,9	5.178,0	4.784,7	4.613,5	4.803,4
Obveznice	330,4	341,3	335,6	330,4	318,7	322,9	326,3	317,3	711,8
Kredit	1.470,2	3.254,7	4.528,5	4.995,6	4.787,4	4.750,2	4.327,6	4.173,5	3.994,1
Trgovinski kredit	182,7	244,5	272,3	271,4	114,8	104,8	130,8	122,7	97,4
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4. Mješovita trgovačka društva	594,9	741,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni	16,5	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	16,5	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	16,4	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	578,4	740,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	557,1	717,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	21,3	22,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.5. Ostala trgovačka društva	8.113,0	9.958,6	10.103,8	10.303,5	10.495,9	10.494,1	10.791,8	10.698,3	10.901,7
Kratkoročni	1.174,3	619,2	800,4	1.316,7	1.082,9	1.206,2	1.267,4	1.465,4	1.642,7
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Kredit	451,2	373,8	178,7	309,4	96,2	90,9	164,6	167,7	218,6
Trgovinski kredit	31,1	39,5	28,2	30,9	34,2	48,3	49,6	181,3	178,1
Ostale obveze	692,0	205,9	593,5	976,4	952,3	1.067,0	1.053,2	1.116,4	1.245,8
Kašnjenja otplate glavnice	630,2	151,2	483,0	812,7	786,8	891,1	880,6	940,7	1.055,3
Kašnjenja otplate kamata	61,8	54,7	110,5	163,7	165,5	175,9	172,5	175,7	190,5
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	6.938,8	9.339,3	9.303,5	8.986,8	9.413,0	9.287,9	9.524,5	9.232,9	9.259,0
Obveznice	156,3	118,9	315,5	323,4	430,7	458,8	718,0	765,7	1.295,1
Kredit	6.701,7	9.168,7	8.968,0	8.646,5	8.965,7	8.809,1	8.787,7	8.448,8	7.948,4
Trgovinski kredit	80,8	51,7	20,0	16,9	16,6	20,0	18,8	18,4	15,5
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.6. Nefitne institucije	5,4	3,8	3,6	2,6	4,8	7,2	8,0	8,6	9,4
1.7. Obrtnici i trgovci	24,1	17,1	11,5	7,2	5,2	4,9	4,6	10,9	10,6
1.8. Kućanstva	137,2	244,7	264,8	204,7	207,9	203,1	206,3	204,0	195,6

^a Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2008. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2007. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^b Od siječnja 2008. podaci nefinancijskih trgovačkih društava procjenjuju se na osnovi prikupljenih podataka iz uzorka, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2007. ^c Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2009. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2008. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^d Od siječnja 2009. podaci nebankovnih financijskih institucija i nefinancijskih trgovačkih društava obrađuju se primjenom novog izvještajnog sustava INOK koji za izračune stanja i planova otplate kamata osigurava primjenu tržišnih kamatnih stopa, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2008.

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica • Tablica se sastavlja u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond u Priručniku za platnu bilancu (*Balance of Payments Manual*, 5. izdanje, 1995.). Izvori podataka su izvješća banaka, trgovačkih društava, Hrvatske narodne banke i Zagrebačke burze.

Međunarodna ulaganja Republike Hrvatske i u Republiku Hrvatsku iskazuju se u eurima (EUR) i američkim dolarima (USD). Ovisno o izvoru podataka, preračunavanje vrijednosti iz izvornih valuta u izvještajne obavlja se:

- primjenom tekućeg tečaja ili prosječnoga mjesečnoga srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke za transakcije,

- primjenom srednjih tečajeva Hrvatske narodne banke na izvještajni datum za stanja.

Podaci o inozemnim izravnim i portfeljnim vlasničkim ulaganjima kompiliraju se na temelju tržišnih cijena gdje god su one raspoložive. U dijelu koji se odnosi na ulaganja u Republiku Hrvatsku, primjenjuju se tržišne cijene na posljednji dan izvještajnog razdoblja preuzete sa Zagrebačke burze, a u dijelu koji se odnosi na ulaganja u inozemstvo izvještajne jedinice obveznice istraživanja o izravnim i portfeljnim vlasničkim ulaganjima obvezne su prikazivati vrijednosti svojih vlasničkih udjela u inozemstvu koristeći se tržišnim cijenama. Tamo gdje to nije moguće, primjenjuju se knjigovodstvene vrijednosti ukupnoga kapitala

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica^{a,b}

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011. ^c	2012. ^d	2012.			
							1.tr. ^c	2.tr. ^c	3.tr. ^c	4.tr. ^d
1. Stanje međunarodnih ulaganja, neto	-40.173,9	-34.983,1	-39.097,7	-41.861,6	-40.108,3	-38.714,7	-41.267,9	-40.608,0	-39.049,0	-38.714,7
2. Sredstva	21.644,2	22.508,4	24.444,5	23.539,4	23.342,1	23.384,3	22.323,8	23.127,6	24.254,7	23.384,3
2.1. Izravna ulaganja u inozemstvo	2.580,3	3.750,4	4.556,3	3.289,6	3.515,0	3.415,2	3.229,6	3.346,1	3.453,2	3.415,2
2.2. Portfeljna ulaganja	3.250,9	2.646,0	3.219,2	3.679,3	3.009,1	3.353,1	2.814,0	2.946,1	3.215,7	3.353,1
2.2.1. Vlasnička ulaganja	1.745,5	656,7	804,9	1.372,5	1.328,2	1.489,0	1.315,8	1.302,5	1.413,5	1.489,0
2.2.2. Dužnička ulaganja	1.505,4	1.989,3	2.414,3	2.306,8	1.680,9	1.864,1	1.498,2	1.643,6	1.802,2	1.864,1
Obveznice	1.225,0	1.606,9	1.685,6	1.420,2	1.068,4	1.362,5	896,6	1.107,0	1.241,6	1.362,5
Instrumenti tržišta novca	280,4	382,4	728,7	886,6	612,5	501,6	601,6	536,6	560,6	501,6
2.3. Izvedeni financijski instrumenti	0,0	0,0	24,1	16,5	16,2	98,9	85,9	127,5	121,1	98,9
2.4. Ostala ulaganja	6.505,6	6.991,2	6.269,1	5.893,7	5.607,0	5.281,2	4.854,4	5.072,7	6.080,8	5.281,2
2.4.1. Trgovinski krediti	248,9	224,7	123,6	80,5	85,7	142,0	84,5	83,9	153,8	142,0
2.4.2. Krediti	296,4	435,9	384,5	480,0	490,0	516,8	502,9	517,0	554,9	516,8
2.4.3. Gotovina i depoziti	5.960,3	6.330,5	5.760,9	5.333,1	5.031,3	4.622,5	4.267,0	4.471,7	5.372,1	4.622,5
2.4.4. Ostala aktiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.5. Međunarodne pričuve HNB-a	9.307,4	9.120,9	10.375,8	10.660,2	11.194,8	11.235,9	11.340,0	11.635,2	11.383,9	11.235,9
3. Obveze	61.818,1	57.491,5	63.542,3	65.401,0	63.450,4	62.099,0	63.591,7	63.735,5	63.303,8	62.099,0
3.1. Izravna ulaganja u Hrvatsku	30.606,6	22.198,7	25.409,5	26.179,8	23.855,1	23.957,2	23.805,2	23.510,7	24.099,8	23.957,2
3.2. Portfeljna ulaganja	6.639,5	5.443,7	6.479,1	7.118,5	7.068,3	9.020,2	7.172,2	8.284,1	8.230,2	9.020,2
3.2.1. Vlasnička ulaganja	1.522,3	613,8	657,6	738,0	595,7	461,7	591,8	574,3	574,5	461,7
3.2.2. Dužnička ulaganja	5.117,1	4.829,9	5.821,5	6.380,5	6.472,7	8.558,5	6.580,4	7.709,8	7.655,7	8.558,5
Obveznice	5.073,5	4.805,3	5.651,2	5.912,1	6.314,6	8.441,2	6.305,6	7.443,7	7.469,9	8.441,2
Instrumenti tržišta novca	43,7	24,6	170,3	468,3	158,1	117,3	274,8	266,1	185,8	117,3
3.3. Izvedeni financijski instrumenti	-	-	-	197,5	193,6	215,2	181,4	149,5	155,8	215,2
3.4. Ostala ulaganja	24.572,1	29.849,2	31.601,6	31.905,2	32.333,3	28.906,4	32.432,9	31.791,3	30.818,0	28.906,4
3.4.1. Trgovinski krediti	337,8	367,5	344,4	370,2	217,0	314,2	223,9	225,5	343,5	314,2
3.4.2. Krediti	20.088,8	24.343,4	24.929,1	25.075,4	24.741,0	23.187,5	24.655,9	24.262,8	23.809,5	23.187,5
3.4.3. Gotovina i depoziti	4.145,5	5.138,3	6.328,1	6.459,5	7.375,3	5.404,7	7.553,2	7.303,0	6.665,0	5.404,7
3.4.4. Ostala pasiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od prosinca 1998.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR) i kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), pa u skladu s time postoji učinak i na stanje izravnih ulaganja u Republiku Hrvatsku odnosno inozemstvo počevši s tim mjesecima. ^c Revidirani podaci. ^d Preliminarni podaci

poduzeća u vlasništvu izravnih ili portfeljnih ulagača, bilo da je riječ o ulaganjima u Republiku Hrvatsku ili u inozemstvo (metoda *own funds at book value*).

Portfeljna dužnička ulaganja i ostala ulaganja klasificirana su prema sektorima: Hrvatska narodna banka, država, banke i ostali sektori. Sektor država obuhvaća središnju državu i organe lokalne države. Sektor banke uključuje banke.

Policije Portfeljna dužnička ulaganja kod Sredstava i kod Obveza obuhvaćaju podatke o ulaganjima rezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali nerezidenti (sredstva) i ulaganja nerezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali rezidenti (obveze). Podaci o tim ulaganjima zasnovani su na registru inozemnih kredita Hrvatske narodne banke i podacima monetarne statistike.

Podaci o portfeljnim vlasničkim i dužničkim ulaganjima upotpunjuju se podacima koje dostavljaju Središnje klirinško depozitarno društvo i poslovne banke koje obavljaju poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima, posebno u dijelu Sredstava ostalih sektora.

Policije Ostala ulaganja – Trgovinski krediti kod Sredstava i kod Obveza obuhvaćaju potraživanja spomenutih sektora od inozemstva i dugovanja spomenutih sektora inozemstvu s osnove trgovinskih kredita. Izvor podataka je registar kreditnih

odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Policije Ostala ulaganja – Krediti kod Sredstava i kod Obveza obuhvaćaju podatke o odobrenim i primljenim kreditima između rezidenata i nerezidenata grupirane po sektorima. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Policija Ostala ulaganja – Gotovina i depoziti kod Sredstava pokazuje stanja ukupnih likvidnih deviznih sredstava banaka ovlaštenih za poslovanje s inozemstvom umanjena za dio deviznih sredstava koja banke deponiraju kao dio obvezne pričuve. Osim potraživanja banaka od inozemstva, prikazana su i potraživanja sektora država od inozemstva. Izvor podataka su izvješća države i banaka. Za ostale sektore upotrebljavaju se tromjesečni podaci Banke za međunarodne namire.

Policija Ostala ulaganja – Gotovina i depoziti kod Obveza pokazuje stanja ukupnih deviznih i kunskih obveza prikazanih sektora prema inozemstvu na osnovi tekućih računa, oročenih depozita i depozita s otkaznim rokom, depozita po viđenju te depozitnog novca. Izvor podataka su izvješća banaka.

Policija Međunarodne pričuve HNB-a sastavlja se na osnovi izvješća Direkcije računovodstva Hrvatske narodne banke koje sadržava podatke o njihovim stanjima i promjenama.

Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja^a

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011. ^b	2012. ^c	2012.			
							1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^c
Izravna ulaganja, neto	-28.026,2	-18.448,3	-20.853,1	-22.890,2	-20.340,1	-20.542,0	-20.575,6	-20.164,6	-20.646,6	-20.542,0
1. Izravna ulaganja u inozemstvo	2.580,3	3.750,4	4.556,3	3.289,6	3.515,0	3.415,2	3.229,6	3.346,1	3.453,2	3.415,2
1.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	2.479,3	3.560,6	4.463,1	3.048,5	3.048,9	3.007,1	2.977,3	3.108,0	3.152,2	3.007,1
1.1.1. Sredstva	2.479,3	3.560,6	4.463,1	3.048,5	3.048,9	3.007,1	2.977,3	3.108,0	3.152,2	3.007,1
1.1.2. Obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Ostala ulaganja	101,0	189,7	93,2	241,1	466,0	408,1	252,2	238,1	301,0	408,1
1.2.1. Sredstva	175,4	220,2	217,0	608,7	641,5	572,1	440,3	424,6	485,2	572,1
1.2.2. Obveze	74,4	30,5	123,8	367,6	175,5	164,0	188,1	186,4	184,2	164,0
1.3. Financijski derivati (neto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Izravna ulaganja u Hrvatsku	30.606,6	22.198,7	25.409,5	26.179,8	23.855,1	23.957,2	23.805,2	23.510,7	24.099,8	23.957,2
2.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	26.772,3	16.417,5	17.765,0	18.417,9	17.153,5	16.705,8	17.127,5	16.690,5	17.257,9	16.705,8
2.1.1. Sredstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Obveze	26.772,3	16.417,5	17.765,0	18.417,9	17.153,5	16.705,8	17.127,5	16.690,5	17.257,9	16.705,8
2.2. Ostala ulaganja	3.834,3	5.781,1	7.644,5	7.761,9	6.701,6	7.251,5	6.677,7	6.820,2	6.842,0	7.251,5
2.2.1. Sredstva	24,2	24,3	52,9	68,3	50,7	55,0	37,2	39,8	38,2	55,0
2.2.2. Obveze	3.858,5	5.805,4	7.697,4	7.830,2	6.752,3	7.306,4	6.714,8	6.860,0	6.880,1	7.306,4
2.3. Financijski derivati (neto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR) i kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), pa u skladu s time postoji učinak i na stanje izravnih ulaganja u Republiku Hrvatsku odnosno inozemstvo počevši s tim mjesecima. ^b Revidirani podaci. ^c Preliminarni podaci

Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja^a

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011. ^b	2012. ^c	2012.			
							1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^c
Portfeljna ulaganja, neto	-3.388,6	-2.797,7	-3.259,9	-3.439,2	-4.059,2	-5.667,1	-4.358,2	-5.338,0	-5.014,5	-5.667,1
1. Sredstva	3.250,9	2.646,0	3.219,2	3.679,3	3.009,1	3.353,1	2.814,0	2.946,1	3.215,7	3.353,1
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	1.745,5	656,7	804,9	1.372,5	1.328,2	1.489,0	1.315,8	1.302,5	1.413,5	1.489,0
1.1.1. Banke	8,3	11,6	13,7	9,2	13,7	10,7	15,0	9,5	10,2	10,7
1.1.2. Ostali sektori	1.737,2	645,1	791,2	1.363,3	1.314,4	1.478,3	1.300,8	1.293,0	1.403,3	1.478,3
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	1.505,4	1.989,3	2.414,3	2.306,8	1.680,9	1.864,1	1.498,2	1.643,6	1.802,2	1.864,1
2. Obveze	6.639,5	5.443,7	6.479,1	7.118,5	7.068,3	9.020,2	7.172,2	8.284,1	8.230,2	9.020,2
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	1.522,3	613,8	657,6	738,0	595,7	461,7	591,8	574,3	574,5	461,7
2.1.1. Banke	164,7	66,5	62,4	56,8	44,6	34,3	46,5	39,3	34,7	34,3
2.1.2. Ostali sektori	1.357,6	547,3	595,2	681,2	551,0	427,4	545,3	535,1	539,8	427,4
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	5.117,1	4.829,9	5.821,5	6.380,5	6.472,7	8.558,5	6.580,4	7.709,8	7.655,7	8.558,5
2.2.1. Obveznice	5.073,5	4.805,3	5.651,2	5.912,1	6.314,6	8.441,2	6.305,6	7.443,7	7.469,9	8.441,2
2.2.1.1. Država	3.406,2	3.162,1	3.976,4	4.313,1	4.926,5	6.102,1	4.882,5	5.774,8	6.052,3	6.102,1
2.2.1.2. Banke	459,0	456,8	9,0	8,9	1,9	8,9	1,0	1,0	0,7	8,9
2.2.1.3. Ostali sektori	1.208,3	1.186,4	1.665,8	1.590,1	1.386,2	2.330,2	1.422,1	1.667,9	1.416,8	2.330,2
2.2.2. Instrumenti tržišta novca	43,7	24,6	170,3	468,3	158,1	117,3	274,8	266,1	185,8	117,3
2.2.2.1. Država	43,7	24,6	170,3	468,3	157,9	117,2	274,8	266,0	185,8	117,2
2.2.2.2. Ostali sektori	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od prosinca 1998.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Revidirani podaci. ^c Preliminarni podaci

Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja^a

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011. ^b	2012. ^c	2012.			
							1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^c
Ostala ulaganja, neto	-18.066,5	-22.858,0	-25.332,5	-26.011,5	-26.726,3	-23.624,4	-27.578,6	-26.718,6	-24.737,2	-23.624,4
1. Sredstva	6.505,6	6.991,2	6.269,1	5.893,7	5.607,0	5.282,0	4.854,4	5.072,7	6.080,8	5.282,0
1.1. Trgovinski krediti	248,9	224,7	123,6	80,5	85,7	142,0	84,5	83,9	153,8	142,0
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Ostali sektori	248,9	224,7	123,6	80,5	85,7	142,0	84,5	83,9	153,8	142,0
Dugoročni krediti	228,8	202,6	96,3	61,4	58,3	57,6	56,6	56,5	56,0	57,6
Kratkoročni krediti	20,1	22,1	27,3	19,2	27,4	84,3	27,9	27,4	97,8	84,3
1.2. Krediti	296,4	435,9	384,5	480,0	490,0	516,8	502,9	517,0	554,9	516,8
1.2.1. Hrvatska narodna banka	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Dugoročni krediti	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
1.2.2. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.3. Banke	214,8	285,3	270,1	340,4	344,7	340,7	349,2	358,2	398,2	340,7
Dugoročni krediti	160,0	193,6	233,7	286,3	310,1	220,5	305,4	298,9	298,3	220,5
Kratkoročni krediti	54,8	91,7	36,5	54,2	34,6	120,2	43,7	59,3	100,0	120,2
1.2.4. Ostali sektori	81,1	150,0	113,8	139,0	144,6	175,5	153,1	158,2	156,1	175,5
Dugoročni krediti	81,0	146,8	113,6	101,3	140,0	154,5	136,1	147,9	143,1	154,5
Kratkoročni krediti	0,1	3,3	0,2	37,7	4,6	21,0	17,0	10,3	12,9	21,0
1.3. Gotovina i depoziti	5.960,3	6.330,5	5.760,9	5.333,1	5.031,3	4.623,3	4.267,0	4.471,7	5.372,1	4.623,3
1.3.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,8
1.3.2. Banke	4.715,1	4.863,6	4.442,9	4.060,1	3.565,6	3.110,8	2.845,6	2.955,7	3.829,6	3.110,8
1.3.3. Ostali sektori	1.245,2	1.466,9	1.318,0	1.273,0	1.465,7	1.511,7	1.421,5	1.516,0	1.542,5	1.511,7
1.4. Ostala aktiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Obveze	24.572,1	29.849,2	31.601,6	31.905,2	32.333,3	28.906,4	32.432,9	31.791,3	30.818,0	28.906,4
2.1. Trgovinski krediti	337,8	367,5	344,4	370,2	217,0	314,2	223,9	225,5	343,5	314,2
2.1.1. Država	1,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni krediti	1,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Ostali sektori	336,6	366,7	344,4	370,2	217,0	314,2	223,9	225,5	343,5	314,2
Dugoročni krediti	305,5	327,2	316,2	339,3	182,8	136,1	175,6	175,9	162,2	136,1
Kratkoročni krediti	31,1	39,5	28,2	30,9	34,2	178,1	48,3	49,6	181,3	178,1
2.2. Krediti	20.088,8	24.343,4	24.929,1	25.075,4	24.741,0	23.187,5	24.655,9	24.262,8	23.809,5	23.187,5
2.2.1. Hrvatska narodna banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kreditni i zajmovi MMF-a	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2. Država	2.613,7	1.574,6	1.592,7	1.820,8	1.911,6	2.122,5	1.974,5	2.187,7	2.166,0	2.122,5
Dugoročni krediti	2.613,7	1.542,9	1.592,7	1.820,8	1.911,6	2.121,6	1.974,5	2.182,5	2.165,2	2.121,6
Kratkoročni krediti	0,0	31,7	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	5,2	0,8	0,9
2.2.3. Banke	4.276,8	4.496,7	4.352,8	4.285,8	4.250,8	3.966,4	4.195,5	3.974,5	3.968,8	3.966,4
Dugoročni krediti	3.565,2	3.374,7	3.545,3	3.355,7	3.739,7	3.404,7	3.698,4	3.560,1	3.463,1	3.404,7
Kratkoročni krediti	711,7	1.122,0	807,5	930,1	511,1	561,7	497,0	414,4	505,8	561,7
2.2.4. Ostali sektori	13.198,2	18.272,0	18.983,6	18.968,9	18.578,6	17.098,7	18.485,9	18.100,6	17.674,7	17.098,7
Dugoročni krediti	12.371,2	17.589,5	18.244,9	18.360,2	18.064,1	16.487,4	17.916,3	17.413,2	17.039,4	16.487,4
Kratkoročni krediti	827,1	682,5	738,7	608,6	514,5	611,3	569,5	687,5	635,2	611,3
2.3. Gotovina i depoziti	4.145,5	5.138,3	6.328,1	6.459,5	7.375,3	5.404,7	7.553,2	7.303,0	6.665,0	5.404,7
2.3.1. Hrvatska narodna banka	2,3	2,3	1,1	1,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.2. Banke	4.143,2	5.125,5	6.327,0	6.458,4	7.375,3	5.404,7	7.553,2	7.303,0	6.665,0	5.404,7
2.3.3. Ostali sektori	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od prosinca 1998.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Revidirani podaci. ^c Preliminarni podaci

I. Državne financije – izabrani podaci

Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti^a
u milijunima kuna

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
1. PRIHODI (A + B)	113.386,2	120.036,7	114.086,9	110.831,6	110.406,1	8.946,5	8.788,7	8.744,2	10.610,5	9.643,5
A) Državni proračun	108.297,0	115.766,5	110.251,2	107.457,6	107.067,2	8.703,8	8.576,2	8.456,5	10.240,7	9.319,5
B) Izvanproračunski korisnici	5.089,2	4.270,2	3.835,7	3.374,0	3.338,9	242,6	212,5	287,7	369,8	324,0
1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hrvatske vode	2.041,2	2.105,0	1.954,3	1.690,7	1.594,3	126,6	116,1	151,0	161,1	155,8
5. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	1.102,9	1.221,2	1.168,6	1.040,7	1.091,3	106,1	72,6	111,6	85,9	137,6
6. Hrvatske autoceste	1.375,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Hrvatske ceste	119,9	81,0	112,8	86,2	57,5	1,9	3,7	3,9	4,5	3,9
8. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	391,4	808,3	566,5	529,6	552,8	3,5	15,9	18,4	114,2	21,5
9. Agencija za upravljanje državnom imovinom ^b	58,3	54,7	33,5	26,7	43,0	4,6	4,2	2,8	4,1	5,3
2. RASHODI (A + B)	109.075,0	118.686,0	120.553,9	122.584,0	122.427,7	11.253,4	9.567,1	9.895,8	9.843,6	9.304,2
A) Državni proračun	103.004,9	113.309,5	116.255,2	118.312,3	118.224,1	11.039,8	9.210,4	9.495,6	9.402,2	8.983,2
B) Izvanproračunski korisnici	6.070,1	5.376,5	4.298,7	4.271,7	4.203,6	213,5	356,6	400,2	441,4	321,0
1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hrvatske vode	2.099,0	2.335,4	1.742,1	1.771,2	1.458,2	28,3	164,8	158,7	139,6	160,7
5. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	1.083,3	1.106,7	1.159,1	1.003,6	914,8	80,9	71,1	127,5	94,4	72,0
6. Hrvatske autoceste	1.509,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Hrvatske ceste	1.241,9	1.592,6	1.048,5	1.405,9	1.320,9	88,7	111,2	105,2	198,4	75,9
8. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	47,8	254,7	267,2	17,0	408,9	7,1	2,3	1,7	1,0	3,0
9. Agencija za upravljanje državnom imovinom ^b	88,2	87,0	81,8	74,0	100,8	8,7	7,2	7,1	7,9	9,3
NETO/BRUTO OPERATIVNI SALDO (1 – 2)	4.311,2	1.350,7	-6.467,0	-11.752,5	-12.021,6	-2.306,9	-778,4	-1.151,6	766,9	339,2
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE (3.1. + 3.2. – 3.3.)	4.311,2	1.350,7	-6.467,0	-11.752,5	-12.021,6	-2.306,9	-778,4	-1.151,6	766,9	339,2
3.1. PROMJENA NETO NEFINANCIJSKE IMOVINE	7.811,0	4.228,2	3.601,1	2.679,3	3.372,5	93,0	151,3	233,4	359,2	362,1
Nabava	8.378,6	4.713,2	3.926,8	3.005,8	3.751,9	124,6	169,2	258,0	384,2	388,6
A) Državni proračun	3.043,9	3.291,5	2.267,4	1.550,7	1.486,0	47,4	64,2	75,3	112,5	126,4
B) Izvanproračunski korisnici	5.334,7	1.421,7	1.659,4	1.455,1	2.265,9	77,2	105,0	182,7	271,8	262,2
Prodaja	567,7	485,0	325,7	326,5	379,4	31,6	18,0	24,6	25,0	26,4
A) Državni proračun	498,7	303,4	304,0	318,3	347,0	29,2	17,4	24,2	23,2	19,9
B) Izvanproračunski korisnici	69,0	181,6	21,7	8,2	32,4	2,5	0,6	0,3	1,8	6,5
Neto pozajmljivanje/zaduživanje (1 – 2 – 3.1.)	-3.499,8	-2.877,5	-10.068,2	-14.431,8	-15.394,1	-2.399,9	-929,6	-1.385,0	407,7	-22,9
TRANSAKCIJE U FINACIJSKOJ IMOVINI I OBEZAMA (FINANCIRANJE) (3.3. – 3.2.)	3.499,8	2.877,5	10.068,2	14.431,8	15.394,1	2.399,9	929,6	1.385,0	-407,7	22,9
3.2. PROMJENA NETO FINACIJSKE IMOVINE	-2.939,2	2.776,6	7.363,9	2.816,6	-353,9	-2.091,8	-4.024,2	-2.176,4	1.339,3	97,9
3.2.1. Tuzemna imovina	-2.957,2	2.764,1	7.361,5	2.816,2	-359,2	-2.092,7	-4.024,2	-2.176,4	1.339,3	97,5
A) Državni proračun	-3.752,8	1.690,5	6.823,2	1.942,7	-818,0	-2.215,1	-4.056,4	-2.085,9	1.035,2	125,8
B) Izvanproračunski korisnici	795,6	1.073,6	538,3	873,5	458,8	122,4	32,2	-90,5	304,2	-28,3
3.2.2. Inozemna imovina	18,0	12,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A) Državni proračun	18,0	12,4	2,3	0,4	5,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,4
B) Izvanproračunski korisnici	0,0	0,0	2,3	0,4	5,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,4
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. PROMJENA NETO OBEVEZA	560,6	5.654,1	17.432,0	17.248,4	15.040,2	308,1	-3.094,6	-791,4	931,7	120,7
3.3.1. Tuzemne obveze	2.017,1	6.795,7	10.130,2	12.892,5	6.448,4	315,3	-2.911,3	-736,3	689,6	199,6
A) Državni proračun	1.477,6	5.656,6	9.576,6	11.835,1	4.793,1	303,2	-3.070,1	-752,5	205,7	117,5
B) Izvanproračunski korisnici	539,5	1.139,1	553,6	1.057,4	1.655,3	12,2	158,7	16,2	483,9	82,1
3.3.2. Inozemne obveze	-1.456,5	-1.141,7	7.301,8	4.355,9	8.591,8	-7,2	-183,2	-55,1	242,1	-78,9
A) Državni proračun	-2.980,2	-1.445,8	6.878,4	4.277,0	8.597,2	4,8	-146,1	-42,8	254,1	-78,3
B) Izvanproračunski korisnici	1.523,7	304,1	423,4	79,0	-5,4	-12,1	-37,1	-12,3	-12,0	-0,5

^a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na statističku seriju od, uključujući, siječnja 2008. ^b Hrvatski fond za privatizaciju (HFP) djelovao je do 31. ožujka 2011. Od 1. travnja 2011. djeluje Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO), u čiji su sastav ušli HFP i prijašnji proračunski korisnik državnog proračuna Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom.

Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva financija. Napomena: Na gotovinskom načelu.

Izvor: MF

Tablica I2: Operacije državnog proračuna^a

u milijunima kuna

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
1. PRIHODI	108.320,6	115.772,7	110.257,9	107.466,4	107.069,7	8.703,8	8.576,2	8.456,5	10.240,7	9.319,5
1.1. Porezi	64.234,5	69.572,7	63.678,9	62.856,6	61.422,2	4.593,9	4.942,9	4.907,1	6.600,7	5.388,9
1.2. Socijalni doprinosi	37.203,5	40.703,5	39.994,7	38.712,4	38.605,1	3.144,5	3.123,4	3.072,7	3.051,9	3.073,6
1.3. Pomoći	428,0	468,6	616,3	637,1	869,0	56,9	73,7	61,9	109,2	95,9
1.4. Ostali prihodi	6.454,5	5.027,8	5.968,0	5.260,3	6.173,4	908,6	436,2	414,8	478,8	761,1
2. RASHODI	108.007,6	115.292,4	117.924,0	120.323,3	119.939,5	11.188,4	9.341,2	9.670,5	9.565,4	9.118,3
2.1. Naknade zaposlenima	27.545,1	29.948,5	31.289,3	31.096,5	31.737,4	2.602,6	2.608,8	2.587,2	2.557,5	2.511,4
2.2. Korištenje dobara i usluga	7.162,4	8.113,7	7.363,8	7.655,7	7.943,6	710,9	579,8	437,4	732,1	553,5
2.3. Potrošnja dugotrajne imovine	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Kamate	4.535,0	4.683,2	5.225,2	6.236,5	7.097,6	1.291,0	343,3	1.269,0	354,9	606,4
2.5. Subvencije	6.492,0	6.859,5	6.710,0	6.582,2	6.555,3	790,2	318,7	176,9	298,2	359,0
2.6. Pomoći	8.363,2	5.783,1	5.559,6	5.778,6	5.083,7	484,3	336,6	356,1	438,9	317,6
2.7. Socijalne naknade	48.176,0	52.593,2	56.148,5	56.906,6	56.483,0	4.798,1	4.729,7	4.548,7	4.722,8	4.466,3
2.8. Ostali rashodi	5.733,9	7.311,2	5.627,6	6.067,3	5.039,1	511,2	424,2	295,1	461,0	304,0
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE	313,0	480,2	-7.666,0	-12.857,0	-12.869,8	-2.484,5	-765,0	-1.214,0	675,3	201,2
3.1. Promjena neto nefinancijske imovine	2.545,2	2.988,1	1.963,4	1.232,4	1.139,0	18,2	46,8	51,0	89,2	106,5
3.1.1. Dugotrajna imovina	2.625,7	2.719,5	1.839,7	1.200,4	1.118,7	18,6	38,6	51,9	87,9	91,5
3.1.2. Zalihe	-161,4	79,4	35,4	11,0	2,5	0,0	3,4	-3,8	0,0	13,8
3.1.3. Pohranjene vrijednosti	9,6	10,1	8,9	6,1	3,7	0,0	1,3	0,5	0,0	0,1
3.1.4. Neproizvedena imovina	71,3	179,1	79,3	14,9	14,0	-0,4	3,5	2,4	1,3	1,0
3.2. Promjena neto financijske imovine	-3.734,8	1.702,9	6.825,5	2.022,7	-618,4	-2.194,8	-4.028,0	-2.060,4	1.045,9	133,9
3.2.1. Tuzemna imovina	-3.752,8	1.690,5	6.823,2	2.022,3	-623,8	-2.195,7	-4.028,0	-2.060,4	1.045,9	133,6
3.2.2. Inozemna imovina	18,0	12,4	2,3	0,4	5,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,4
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. Promjena neto obveza	-1.502,6	4.210,8	16.455,0	16.112,0	13.390,4	308,0	-3.216,2	-795,4	459,8	39,2
3.3.1. Tuzemne obveze	1.477,6	5.656,6	9.576,6	11.835,1	4.793,1	303,2	-3.070,1	-752,5	205,7	117,5
3.3.2. Inozemne obveze	-2.980,2	-1.445,8	6.878,4	4.277,0	8.597,2	4,8	-146,1	-42,8	254,1	-78,3

^a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na statističku seriju od, uključujući, siječnja 2008. Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva financija. Napomena: Na gotovinskom načelu.

Izvor: MF

Tablica I3: Dug središnje države^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.			
	XII.*	XII.	XII.	XII.	XII.	III.*	VI.*	IX.*	XII.
1. Unutarnji dug središnje države	58.281,8	64.041,1	74.241,4	87.556,8	101.512,3	107.711,3	108.596,6	109.082,0	112.431,8
1.1. Unutarnji dug Republike Hrvatske	51.924,0	61.006,1	70.447,0	82.952,1	95.720,8	101.910,1	102.661,2	103.253,8	105.091,9
Trezorski zapisi	11.420,6	14.260,3	17.558,3	16.886,5	18.990,4	18.079,3	18.218,9	17.009,4	18.032,6
Instrumenti tržišta novca	–	10,7	19,3	20,5	20,6	20,6	7,4	7,4	0,0
Obveznice	34.634,4	35.531,3	36.586,8	48.862,5	56.191,2	61.720,9	60.934,4	63.066,2	63.348,5
Krediti Hrvatske narodne banke	1,0	2,2	2,9	0,3	0,8	–	–	–	–
Krediti banaka	5.867,9	11.201,5	16.279,8	17.182,3	20.517,7	22.089,4	23.500,6	23.170,8	23.710,7
1.2. Unutarnji dug republičkih fondova	6.357,8	3.035,0	3.794,4	4.604,7	5.791,5	5.801,2	5.935,4	5.828,3	7.339,9
Instrumenti tržišta novca	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obveznice	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Krediti banaka	6.357,8	3.035,0	3.794,4	4.604,7	5.791,5	5.801,2	5.935,4	5.828,3	7.339,9
2. Inozemni dug središnje države	44.092,3	34.445,5	41.527,8	48.433,6	52.457,4	53.339,7	61.599,0	62.438,8	62.771,7
2.1. Inozemni dug Republike Hrvatske	34.091,6	32.619,4	39.812,5	46.445,4	50.365,2	50.928,6	59.235,8	60.124,1	60.477,6
Instrumenti tržišta novca	320,0	180,3	1.244,3	3.458,6	1.189,2	2.062,7	1.997,9	1.383,9	884,3
Obveznice	24.844,4	22.991,6	28.884,2	31.684,5	36.962,4	36.517,9	43.234,6	44.956,0	45.909,2
Krediti	8.927,3	9.447,4	9.684,1	11.302,3	12.213,6	12.347,9	14.003,3	13.784,1	13.684,1
2.2. Inozemni dug republičkih fondova	10.000,7	1.826,1	1.715,3	1.988,2	2.092,2	2.411,1	2.363,2	2.314,8	2.294,1
Instrumenti tržišta novca	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obveznice	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Krediti	10.000,7	1.826,1	1.715,3	1.988,2	2.092,2	2.411,1	2.363,2	2.314,8	2.294,1
3. Ukupno (1+2)	102.374,2	98.486,6	115.769,2	135.990,4	153.969,6	161.051,1	170.195,6	171.520,9	175.203,5
Dodatak: Izdana jamstva Republike Hrvatske									
– domaća	8.110,6	13.299,2	15.692,5	20.052,8	22.149,3	22.030,9	20.097,0	19.704,0	20.944,5
– inozemna	18.925,2	31.371,9	35.275,2	39.333,9	37.720,6	37.838,3	36.479,1	34.774,6	34.120,3

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije, a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. U ovoj tablici dug HBOR-a u dijelu 2. Inozemni dug središnje države reklasificiran je od, uključujući, prosinca 1998., u dijelu 1. Unutarnji dug središnje države reklasificiran je od, uključujući, lipnja 1999., a dug HAC-a reklasificiran je od, uključujući, siječnja 2008.

Tablica I3: Dug središnje države • Počevši od Biltena broj 154 izvršena je revizija podataka u tablici.

Dug središnje države sastoji se od unutarnjeg i inozemnog duga.

Izvori su podataka za unutarnji dug središnje države Ministarstva financija, u dijelu koji se odnosi na trezorske zapise i obveznice, te Hrvatska narodna banka, u dijelu koji se odnosi na instrumente tržišta novca, kredite banaka i na kredite Hrvatske narodne banke.

Stanje trezorskih zapisa uključuje trezorske zapise Ministarstva financija izražene u kunama, eurozapise Ministarstva financija i trezorske zapise Ministarstva financija indeksirane uz euro, sve s rokom dospeljeća do godine dana. Stanja eurozapisa uključuju obračunate nedospjele kamate. Kod trezorskih zapisa u kunama i trezorskih zapisa indeksiranih uz euro razlika između nominalne vrijednosti i vrijednosti izdanja čini obračunate nedospjele kamate, koje su raspoređene duž životnog vijeka instrumenta pomoću metode jednostavnoga kamatnog računa (tj. linearno) i metode brojenja dana prema kojoj je stvarni broj dana podijeljen s 360.

Stanje obveznica uključuje obveznice središnje države izdane na domaćem tržištu, trezorske zapise Ministarstva financija s rokom dospeljeća duljim od jedne godine i dio ukupnih obveznica središnje države izdanih u inozemstvu koji je na kraju izvještajnog razdoblja u vlasništvu rezidentnih institucionalnih jedinica. Od prosinca 2005. obveznice središnje države i trezorski zapisi

Ministarstva financija izdani na domaćem tržištu a u vlasništvu nerezidenatnih institucionalnih jedinica uključeni su u inozemni dug središnje države. Kod trezorskih zapisa s rokom dospeljeća duljim od jedne godine razlika između nominalne vrijednosti i vrijednosti izdanja čini obračunate nedospjele kamate, koje su raspoređene duž životnog vijeka instrumenta metodom složenoga kamatnog računa. Stanja obveznica središnje države uključuju obračunate nedospjele kamate.

Stanje kredita banaka od siječnja 2004. sadrži, uz nedospjelu glavnice, i obračunate nedospjele kamate.

Izvor podataka za inozemni dug središnje države jest statistika inozemnog duga koju sastavlja Hrvatska narodna banka.

U dodatku je naveden podatak o izdanim jamstvima Republike Hrvatske. Izvor su podataka o domaćim jamstvima statistička izvješća banaka i statistička izvješća ostalih financijskih institucija, a o inozemnim jamstvima statistika inozemnog duga koju sastavlja Hrvatska narodna banka.

Iznimno od navedenog u dijelu "Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama" u ovoj je tablici dug Hrvatskih cesta, Hrvatskih autocesta i Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka u dijelu 2. Inozemni dug središnje države, reklasificiran iz podsektora Republika Hrvatska u podsektor republički fondovi od, uključujući, prosinca 1998., a u dijelu 1. Unutarnji dug središnje države reklasificiran je od, uključujući, prosinca 2002.

J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2010. = 100 ^a			Lančani indeksi				Godišnji mjesečni indeksi			
		Indeksi potrošačkih cijena			Indeksi potrošačkih cijena ^b			Cijene pri proizvođačima	Indeksi potrošačkih cijena			Cijene pri proizvođačima
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge		Ukupno	Dobra	Usluge	
1999.	prosinac	73,2	75,0	66,3	100,6	100,8	100,0	100,3	103,9	103,1	106,5	105,9
2000.	prosinac	77,2	79,1	70,0	100,4	100,4	100,1	100,2	105,5	105,5	105,5	111,2
2001.	prosinac	79,1	80,2	74,7	100,4	100,4	100,5	99,0	102,4	101,3	106,8	96,9
2002.	prosinac	80,5	81,1	78,2	100,4	100,6	99,6	99,9	101,8	101,1	104,6	102,3
2003.	prosinac	81,9	82,3	79,9	100,3	100,2	100,5	100,0	101,7	101,6	102,2	101,0
2004.	prosinac	84,1	84,4	82,8	100,7	100,9	100,2	99,3	102,7	102,5	103,6	104,8
2005.	prosinac	87,2	87,3	86,2	100,5	100,5	100,5	99,7	103,6	103,5	104,1	102,7
2006.	prosinac	89,0	89,0	89,0	100,0	100,0	100,2	100,0	102,0	101,4	104,2	101,9
2007.	prosinac	94,1	94,9	91,5	101,2	101,2	101,3	100,4	105,8	106,6	103,4	105,9
2008.	prosinac	96,8	97,3	95,3	99,4	99,1	100,5	98,7	102,9	102,4	104,3	104,3
2009.	prosinac	98,7	98,6	99,0	99,4	99,3	100,2	100,0	101,9	101,3	103,9	101,6
2010.	prosinac	100,5	100,8	99,3	100,0	100,1	99,9	101,0	101,8	102,2	100,3	105,7
2011.	prosinac	102,6	103,8	98,3	99,6	99,6	99,6	99,8	102,1	103,0	98,9	105,8
2012.	ožujak	104,4	105,7	99,5	101,5	101,6	101,2	100,6	102,0	102,6	99,9	106,2
	travanj	105,2	106,7	99,7	100,8	101,0	100,2	100,6	102,6	103,3	99,9	106,2
	svibanj	106,9	108,8	100,2	101,7	102,0	100,6	101,5	103,9	104,9	100,7	107,2
	lipanj	106,3	107,8	100,8	99,4	99,1	100,6	99,6	103,8	104,7	100,5	107,0
	srpanj	105,3	106,4	101,2	99,0	98,7	100,3	100,1	103,4	104,2	100,0	106,9
	kolovoz	105,9	107,1	101,3	100,5	100,6	100,1	101,5	104,0	104,9	100,5	107,8
	rujan	107,3	109,2	100,7	101,4	101,9	99,4	101,0	105,0	105,9	101,6	108,9
	listopad	107,8	109,7	101,0	100,4	100,5	100,3	100,1	104,8	105,6	102,2	108,4
	studen	107,5	109,5	100,6	99,8	99,9	99,6	98,8	104,4	105,1	101,8	106,6
	prosinac	107,4	109,4	100,2	99,9	99,9	99,7	100,0	104,7	105,5	102,0	106,9
2013.	siječanj	107,6	109,4	100,9	100,1	100,0	100,7	99,6	105,2	106,0	102,7	105,4
	veljača	107,9	109,8	101,0	100,3	100,4	100,1	100,4	104,9	105,6	102,7	103,7

^a Od siječnja 2013. Državni zavod za statistiku počeo je objavljivati indekse potrošačkih cijena na novoj bazi (2010. godina, stara baza bila je 2005. godina), stoga su bazni indeksi za razdoblje od siječnja 1998. do prosinca 2012. preračunati na novu bazu (2010. = 100). ^b Od siječnja 1992. do prosinca 1997. godine podaci se odnose na indeks cijena na malo.

Izvor: DZS

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima • Početkom 2004. godine Državni zavod za statistiku uveo je indeks potrošačkih cijena. Taj je pokazatelj kretanja cijena izrađen u skladu s metodološkim načelima koja su postavili Međunarodna organizacija rada (ILO) i Statistički ured Europske unije (Eurostat). Dana 17. veljače objavljeno je priopćenje o kretanju indeksa potrošačkih cijena u siječnju 2004. te vremenska serija indeksa potrošačkih cijena od siječnja 2001. DZS je naknadno izračunao i vremensku seriju

indeksa potrošačkih cijena od siječnja 1998. do prosinca 2000. godine. U skladu s tim DZS je prestao objavljivati indeks cijena na malo i indeks troškova života, čija metodologija izračuna nije u zadovoljavajućoj mjeri bila usklađena s međunarodno prihvaćenim standardima. Osnovne značajke indeksa potrošačkih cijena prikazane su u Okviru 1. u Biltenu HNB-a broj 91 (2004.). Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena prikazana je u tablici Ekonomski indikatori u Biltenu HNB-a.

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2010. = 100			Lančani indeksi			Godišnji indeksi		
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge
1999.	prosinac	78,9	80,5	70,6	100,1	100,1	100,1	102,9	102,9	103,0
2000.	prosinac	81,5	82,9	74,2	100,4	100,4	100,2	103,3	103,0	105,0
2001.	prosinac	82,5	83,6	77,0	99,8	99,7	100,3	101,2	100,8	103,8
2002.	prosinac	83,5	84,4	78,9	100,0	100,1	99,4	101,2	101,0	102,4
2003.	prosinac	84,5	85,2	81,2	100,2	100,1	101,0	101,2	100,9	103,0
2004.	prosinac	86,5	87,0	83,6	100,1	100,1	100,4	102,3	102,2	102,9
2005.	prosinac	89,1	89,5	86,7	100,1	100,0	100,5	103,0	102,9	103,7
2006.	prosinac	91,1	91,5	88,9	99,8	99,7	100,3	102,3	102,2	102,5
2007.	prosinac	95,6	96,4	91,9	100,8	100,8	100,4	105,0	105,3	103,5
2008.	prosinac	99,6	100,2	96,5	99,4	99,3	100,2	104,2	104,0	105,0
2009.	prosinac	99,9	100,1	98,8	98,8	98,6	100,2	100,2	99,8	102,4
2010.	prosinac	99,9	100,2	98,6	99,1	99,0	99,7	100,1	100,1	99,8
2011.	prosinac	102,8	103,5	99,6	99,5	99,4	100,1	102,9	103,3	101,1
2012.	ožujak	102,8	103,2	100,6	101,1	101,2	100,7	101,6	101,6	101,6
	travanj	103,7	104,3	100,9	101,0	101,1	100,3	102,3	102,4	101,8
	svibanj	104,3	104,8	101,8	100,6	100,5	100,9	102,1	102,1	102,0
	lipanj	104,2	104,4	102,5	99,8	99,6	100,7	102,0	102,0	101,5
	srpanj	103,3	103,2	103,2	99,2	98,8	100,7	101,5	101,6	100,4
	kolovoz	103,1	103,0	103,4	99,8	99,8	100,2	101,5	101,6	100,4
	rujan	104,2	104,5	102,6	101,0	101,5	99,2	101,9	101,8	102,2
	listopad	105,4	105,9	103,2	101,2	101,3	100,6	102,3	102,1	103,5
	studen	105,6	106,2	102,4	100,1	100,3	99,2	102,2	102,0	102,9
	prosinac	104,9	105,4	102,5	99,4	99,2	100,0	102,0	101,9	102,8
2013.	siječanj	104,5	104,9	102,6	99,6	99,5	100,2	102,6	102,5	102,9
	veljača	104,6	104,9	102,8	100,0	100,0	100,2	102,9	102,9	102,9

Izvor: DZS

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena • Temeljni indeksi potrošačkih cijena izračunava se u Državnom zavodu za statistiku, a dobiva se tako da se iz košarice dobara i usluga za izračunavanje ukupnog indeksa potrošačkih cijena isključuje cijene poljoprivrednih proizvoda i administrativno regulirane cijene (među ostalim, tu su svrstane i cijene električne struje i naftnih derivata). Udio dobara i usluga koji se isključuju iz košarice za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena u 2013. godini iznosi 35,23% (od toga se 5,53 postotna boda odnose na poljoprivredne proizvode, a 29,70 postotnih bodova na proizvode čije se cijene administrativno reguliraju). Isključivanje se provodi metodom nultog pondera.

Tablica J3: Hedonistički indeks cijena nekretnina • Hrvatska narodna banka je 2008. započela metodološki rad na izradi hedonističkog indeksa cijena stambenih nekretnina (HICN)¹. Korištenjem ulaznih podataka o realiziranim transakcijama i procjenama realiziranih transakcija iz baze Hrvatske burze nekretnina konstruiran je ekonometrijski model za izradu hedonističkog indeksa cijena nekretnina (HICN), koji je metodološki usklađen s odredbama Eurostatova Priručnika o indeksima

cijena stambenih nekretnina (engl. *Handbook on Residential Property Prices Indices*)². HICN se iskazuje na tromjesečnoj i godišnjoj osnovi počevši od prvog tromjesečja 1997., na razini Republike Hrvatske i dviju regija: Grada Zagreba i Jadrana. Osnovna ideja metodologije koja se koristi pri izračunu indeksa jest da kupci određuju korisnost nekretnine na temelju njezinih obilježja, pa je nužno odrediti cijene tih obilježja (atributa), tzv. implicitne cijene. No, budući da ne postoji tržište pojedinih atributa stambenog prostora, njihove se cijene procjenjuju jednostavnim ekonometrijskim modelima. Nakon procjene cijena pojedinih atributa za svaku je nekretninu moguće odrediti njezinu čistu cijenu, tj. cijenu koja je korigirana za utjecaj pojedinih atributa dane nekretnine, poput lokacije na kojoj se nekretnina nalazi, površine, broja soba i sl. Dinamika čistih cijena izravno se koristi za izračun HICN-a. Prema metodologiji ovakav indeks, za razliku od primjerice indeksa prosječne cijene ili medijana kvadrata stambenog prostora, korigira kretanje cijena za moguću pristranost u podacima uzrokovanu činjenicom što je u nekom razdoblju prodan neuobičajeno velik broj iznadprosječno ili ispodprosječno kvalitetnih nekretnina.

1 Korištena metodologija detaljno je opisana u Kunovac, D. et al. (2008.) *Primjena hedonističke metode za izračunavanje indeksa cijena nekretnina u Hrvatskoj*, Istraživanje I-20, HNB.

2 http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/methodology/hps/rppi_handbook

Tablica J3: Hedonistički indeks cijena nekretnina

Godina	Tromjesečje	Bazni indeksi, 2010. = 100			Godišnje stope promjene			Stope promjene u odnosu na prethodno tromjesečje		
		Hrvatska	Zagreb	Jadran	Hrvatska	Zagreb	Jadran	Hrvatska	Zagreb	Jadran
1999.		61,6	69,0	39,9	0,9	1,8	-3,5	....	....	....
2000.		60,4	68,0	38,1	-1,9	-1,4	-4,6	....	....	....
2001.		61,5	65,4	49,9	1,7	-3,8	31,0	....	....	....
2002.		64,9	67,9	56,2	5,6	3,8	12,7	....	....	....
2003.		67,0	70,7	55,8	3,1	4,2	-0,8	....	....	....
2004.		74,4	77,9	64,0	11,1	10,2	14,6	....	....	....
2005.		82,8	85,4	74,8	11,2	9,6	16,9	....	....	....
2006.		97,4	101,7	84,8	17,7	19,0	13,3	....	....	....
2007.		109,1	112,6	98,9	12,0	10,7	16,7	....	....	....
2008.		112,9	115,5	105,1	3,4	2,6	6,3	....	....	....
2009.		108,5	109,5	105,7	-3,9	-5,3	0,5	....	....	....
2010.		100,0	100,0	100,0	-7,8	-8,6	-5,4	....	....	....
2011.		96,6	95,2	100,0	-3,4	-4,8	0,0	....	....	....
2012.		98,2	96,8	101,0	1,6	1,7	1,0	....	....	....
2010.	1. tr.	104,0	105,0	101,5	-4,1	-5,4	-0,1	-3,7	0,2	-13,2
	2. tr.	101,2	101,9	99,4	-7,6	-9,4	-2,0	-2,7	-3,0	-2,1
	3. tr.	96,1	95,5	97,6	-10,9	-12,9	-5,0	-5,0	-6,3	-1,8
	4. tr.	98,7	97,5	101,5	-8,6	-6,9	-13,2	2,7	2,1	4,0
2011.	1. tr.	96,6	95,7	98,7	-7,1	-8,9	-2,8	-2,1	-1,9	-2,8
	2. tr.	96,4	93,2	103,8	-4,7	-8,5	4,5	-0,2	-2,6	5,2
	3. tr.	95,9	95,2	97,7	-0,2	-0,3	0,1	-0,5	2,1	-5,9
	4. tr.	97,6	96,6	99,8	-1,1	-1,0	-1,7	1,7	1,5	2,2
2012.	1. tr.	101,3	100,2	103,8	4,9	4,7	5,2	3,9	3,7	4,0
	2. tr.	102,8	97,6	114,0	6,6	4,6	9,8	1,4	-2,6	9,8
	3. tr.	95,7	96,3	94,2	-0,3	1,2	-3,6	-6,9	-1,2	-17,3
	4. tr.	92,9	93,2	92,1	-4,8	-3,4	-7,7	-2,9	-3,2	-2,2

Tablica J4: Prosječne mjesečne neto plaće u tekućim cijenama, u kunama

Godina	Mjesec	Prosječne mjesečne neto plaće	Lančani indeksi	Godišnji mjesečni indeksi	Godišnji kumulativni indeksi
1999.	prosinac	3.262,0	100,9	111,2	114,0
2000.	prosinac	3.499,0	99,9	107,3	108,9
2001.	prosinac	3.582,0	96,6	102,4	106,5
2002.	prosinac	3.839,0	98,0	107,2	105,0
2003.	prosinac	4.045,0	99,8	105,4	105,9
2004.	prosinac	4.312,0	99,1	106,6	105,9
2005.	prosinac	4.473,0	97,3	103,7	104,9
2006.	prosinac	4.735,0	97,0	105,9	105,2
2007.	prosinac	4.958,0	96,6	104,7	105,2
2008.	prosinac	5.410,0	100,3	109,1	107,0
2009.	prosinac	5.362,0	99,6	99,1	102,6
2010.	prosinac	5.450,0	97,6	101,7	100,6
2011.	prosinac	5.493,0	95,9	100,8	101,8
2012.	travanj	5.403,0	98,3	100,1	101,3
	svibanj	5.529,0	102,3	101,9	101,4
	lipanj	5.492,0	99,3	99,9	101,1
	srpanj	5.424,0	98,8	101,1	101,1
	kolovoz	5.541,0	102,2	100,5	101,0
	rujan	5.366,0	96,8	99,4	100,9
	listopad	5.487,0	102,3	101,5	100,9
	studeni	5.681,0	103,5	99,2	100,8
	prosinac	5.487,0	96,6	99,9	100,7

Izvor: DZS

Tablica J5: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača
indeksni bodovi, originalni podaci

Godina	Mjesec	Kompozitni indeksi			Indeksi odgovora						
		Indeks pouzdanja potrošača	Indeks očekivanja potrošača	Indeks raspoloženja potrošača	I1	I2	I3	I4	I7	I8	I11
1999.	listopad	-33,7	-14,9	-46,3	-38,4	-12,1	-49,9	-17,6	35,5	-50,7	-69,7
2000.	listopad	-20,9	3,5	-32,2	-26,2	1,2	-22,0	5,7	26,9	-48,3	-63,6
2001.	listopad	-27,0	-11,4	-35,6	-29,6	-10,0	-35,9	-12,7	22,9	-41,3	-62,3
2002.	listopad	-25,2	-8,3	-29,3	-22,6	-5,1	-31,2	-11,5	20,1	-34,1	-64,0
2003.	listopad	-22,2	-4,5	-25,0	-21,5	-2,6	-26,5	-6,4	14,7	-27,1	-65,2
2004.	listopad	-23,9	-7,9	-22,0	-19,1	-4,1	-30,5	-11,6	22,5	-16,5	-57,3
2005.	prosinac	-26,4	-13,7	-25,6	-16,4	-5,9	-34,4	-21,5	27,6	-25,9	-50,6
2006.	prosinac	-18,9	-4,7	-15,4	-10,9	1,1	-22,4	-10,5	16,9	-12,9	-49,4
2007.	prosinac	-24,7	-15,5	-24,5	-16,8	-9,8	-31,8	-21,2	12,8	-25,0	-54,8
2008.	prosinac	-42,0	-33,3	-40,9	-30,7	-25,9	-51,8	-40,6	43,4	-40,3	-57,9
2009.	prosinac	-46,8	-32,7	-47,6	-35,7	-22,6	-64,5	-42,8	63,9	-42,5	-58,0
2010.	prosinac	-42,9	-30,6	-48,7	-40,7	-21,7	-65,9	-39,4	55,7	-39,4	-54,8
2011.	prosinac	-23,6	-8,9	-43,1	-31,6	-5,5	-56,5	-12,3	25,0	-41,2	-51,4
2012.	ožujak	-37,6	-23,5	-43,9	-33,6	-16,3	-58,1	-30,7	47,4	-39,9	-56,1
	travanj	-40,6	-26,5	-48,9	-38,2	-18,3	-63,4	-34,7	49,2	-45,2	-60,2
	svibanj	-42,2	-29,8	-53,6	-42,2	-21,4	-65,9	-38,2	46,8	-52,8	-62,4
	lipanj	-40,3	-26,3	-51,3	-39,2	-18,5	-64,9	-34,0	47,6	-49,7	-61,0
	srpanj	-39,7	-25,5	-46,3	-35,7	-16,2	-62,0	-34,8	47,8	-41,2	-60,0
	kolovoz	-44,5	-31,5	-47,0	-40,1	-23,4	-63,3	-39,5	55,3	-37,7	-59,7
	rujan	-45,1	-32,1	-48,8	-41,4	-23,6	-64,1	-40,6	59,0	-40,8	-57,1
	listopad	-46,9	-31,0	-48,7	-41,8	-23,9	-60,8	-38,1	61,2	-43,6	-64,3
	studeni	-47,4	-35,3	-50,3	-39,9	-26,9	-67,6	-43,6	59,7	-43,3	-59,5
	prosinac	-47,1	-33,5	-52,6	-42,1	-23,1	-71,4	-43,9	59,1	-44,2	-62,3
2013.	siječanj	-44,2	-31,7	-48,0	-38,4	-22,5	-64,5	-40,9	55,2	-41,1	-58,0
	veljača	-43,6	-32,0	-51,0	-39,9	-23,9	-68,8	-40,1	52,0	-44,4	-58,5

Izvori: Ipsos Puls; HNB

Tablica J5: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača • Anketa pouzdanja potrošača provodi se od travnja 1999. prema metodologiji Europske komisije pod nazivom Zajednički harmonizirani program europskih anketa pouzdanja. To se anketno istraživanje do travnja 2005. provodilo jednom u tromjesečju (u siječnju, travnju, srpnju i listopadu). Od svibnja 2005. provodi se svakoga mjeseca, uz tehničku i financijsku pomoć Europske komisije.

Upitnik sadržava ukupno 23 pitanja kojima se ispituje percepcija potrošača glede promjena ekonomskih pojava s kojima se oni svakodnevno susreću. Na osnovi odgovora iz Ankete o pouzdanju potrošača utvrđuje se vrijednost indeksa odgovora prema zadanoj metodologiji. Iz vrijednosti indeksa odgovora izračunava se i prati kretanje triju kompozitnih indeksa: indeksa pouzdanja potrošača (IPP), indeksa raspoloženja potrošača (IRP) i indeksa očekivanja potrošača (IOP). Svaki navedeni kompozitni indeks za sebe aritmetička je sredina indeksa odgovora (I), tj. prosjek prethodno kvantificiranih odgovora na pojedina pitanja iz ankete:

$$I_i = \sum_z^k r_i \cdot w_i$$

gdje je: r vrijednost odgovora, w udio ispitanika koji su se opredijelili za pojedini odgovor (ponder), i pitanje iz upitnika, z ponudeni/odabrani odgovor, k broj ponuđenih odgovora na pojedino pitanje. Vrijednosti navedenih indeksa kreću se u rasponu

$-100 < I_i < 100$. Veće vrijednosti indeksa u odnosu na prethodno razdoblje upućuju na porast očekivanja (optimizma) u pogledu specifičnog područja obuhvaćenog pojedinim pitanjem.

U tablici su prikazane vrijednosti odabranih indeksa odgovora na pitanja:

I1: Kako se tijekom proteklih 12 mjeseci promijenila financijska situacija u vašem kućanstvu?

I2: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti financijska situacija u vašem kućanstvu?

I3: Što mislite, kako se tijekom posljednjih 12 mjeseci promijenila ukupna ekonomska situacija u Hrvatskoj?

I4: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti ukupna ekonomska situacija u Hrvatskoj?

I7: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti broj nezaposlenih?

I8: S obzirom na ukupnu ekonomsku situaciju, mislite li da je sada pravo vrijeme za kupnju trajnih dobara za kućanstvo (namještaja, stroja za pranje rublja, televizora i sl.)?

I11: Koliko je vjerojatno da ćete tijekom sljedećih 12 mjeseci uspjeti išta uštedjeti?

Komponente kompozitnih indeksa su:

IPP: I2, I4, I7×(-1), I11

IOP: I2, I4

IRP: I1, I3, I8.

Popis banaka i štedionica

1. ožujka 2013.

Banke koje imaju odobrenje za rad

1. Banco Popolare Croatia d.d., Zagreb
2. Banka Kovanica d.d., Varaždin
3. Banka splitsko-dalmatinska d.d., Split
4. BKS Bank d.d., Rijeka
5. Centar banka d.d., Zagreb
6. Croatia banka d.d., Zagreb
7. Erste & Steiermärkische Bank d.d., Rijeka
8. Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb
9. Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., Zagreb
10. Imex banka d.d., Split
11. Istarska kreditna banka Umag d.d., Umag
12. Jadranska banka d.d., Šibenik
13. Karlovačka banka d.d., Karlovac
14. KentBank d.d., Zagreb
15. Kreditna banka Zagreb d.d., Zagreb
16. Nava banka d.d., Zagreb
17. OTP banka Hrvatska d.d., Zadar
18. Partner banka d.d., Zagreb
19. Podravska banka d.d., Koprivnica
20. Primorska banka d.d., Rijeka
21. Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb
22. Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb
23. Samoborska banka d.d., Samobor
24. Sberbank d.d., Zagreb
25. Slatinska banka d.d., Slatina
26. Soci t  G n rale – Splitska banka d.d., Split
27. Štedbanka d.d., Zagreb
28. Vaba d.d. banka Varaždin, Varaždin
29. Veneto banka d.d., Zagreb
30. Zagrebačka banka d.d., Zagreb

Štedne banke koje imaju odobrenje za rad

1. Tesla štedna banka d.d., Zagreb

Stambene štedionice koje imaju odobrenje za rad

1. HPB – Stambena štedionica d.d., Zagreb
2. PBZ stambena štedionica d.d., Zagreb
3. Prva stambena štedionica d.d., Zagreb
4. Raiffeisen stambena štedionica d.d., Zagreb
5. Wüstenrot stambena štedionica d.d., Zagreb

Ostale institucije

1. Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Zagreb, posluje u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (NN, br. 138/2006.)

Predstavništva inozemnih banaka

1. BKS Bank AG, Zagreb
2. Commerzbank Aktiengesellschaft, Zagreb
3. Deutsche Bank AG, Zagreb
4. LHB Internationale Handelsbank AG, Zagreb

Banke i štedionice u stečaju

Naziv banke/štedionice	Datum otvaranja stečaja
1. Agroobrtnička banka d.d., Zagreb	14.6.2000.
2. Alpe Jadran banka d.d., Split	15.5.2002.
3. Cibale banka d.d., Vinkovci	20.10.2000.
4. Credo banka d.d., Split	16.1.2012.
5. Glumina banka d.d., Zagreb	30.4.1999.
6. Gradska banka d.d., Osijek	3.5.1999.
7. Hrvatska gospodarska banka d.d., Zagreb	19.4.2000.
8. Ilirija banka d.d., Zagreb	6.4.1999.
9. Komercijalna banka d.d., Zagreb	30.4.1999.
10. Trgovačko-turistička banka d.d., Split	8.9.2000.
11. Županijska banka d.d., Županja	3.5.1999.

Banke i štedionice u likvidaciji

Naziv banke/štedionice	Datum pokretanja likvidacije
1. Investicijsko-komercijalna štedionica d.d., Zagreb	31.5.2000.
2. Križevačka banka d.d., Križevci	3.1.2005.
3. Obrtnička štedna banka d.d., Zagreb	22.12.2010.
4. Primus banka d.d., Zagreb	23.12.2004.
5. Štedionica Dora d.d., Zagreb	1.1.2002.
6. Štedionica Zlatni vrutak d.d., Zagreb	28.12.2001.

Banke i štedionice koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije

Naziv banke/štedionice	Datum oduzimanja odobrenja za rad
1. Hibis štedionica d.d., Zagreb	7.3.2001.
2. Zagrebačka štedionica d.d., Zagreb	22.3.2000.

Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke

---

1. ožujka 2013.

Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke

Predsjednik Savjeta	prof. dr. Boris Vujčić
Članovi Savjeta	prof. dr. Boris Cota
	prof. dr. Vlado Leko
	dr. sc. Branimir Lokin
	dr. sc. Željko Lovrinčević
	Relja Martić
	mr. sc. Adolf Matejka
	Damir Odak
	prof. dr. Silvije Orsag
	mr. sc. Tomislav Presečan
	prof. dr. Jure Šimović
	Vedran Šošić
	dr. sc. Sandra Švaljek
	prof. dr. Mladen Vedriš

Rukovodstvo Hrvatske narodne banke

Guverner	prof. dr. Boris Vujčić
Zamjenik guvernera	Relja Martić
Viceguverner	Vedran Šošić
Viceguverner	Damir Odak
Viceguverner	mr. sc. Adolf Matejka
Viceguverner	mr. sc. Tomislav Presečan

Izvršni direktori

Sektor za istraživanja i statistiku	mr. sc. Ljubinko Jankov
Sektor za centralnobankarske operacije	mr. sc. Irena Kovačec
Sektor za devizne poslove	
Sektor bonitetne regulative i nadzora banaka	Željko Jakuš
Sektor za planiranje, kontroling i računovodstvo	dr. sc. Diana Jakelić
Sektor platnog prometa	Neven Barbaroša
Sektor za informatičke tehnologije	dr. sc. Mario Žgela
Sektor podrške poslovanju	Boris Ninić
Sektor za međunarodnu suradnju	mr. sc. Michael Faulend

Kratice i znakovi

Kratice

b.b.	– bazni bod
BDP	– bruto domaći proizvod
BDV	– bruto dodana vrijednost
BIS	– Banka za međunarodne namire (engl. <i>Bank for International Settlements</i>)
BZ	– blagajnički zapisi
CDS	– premija osiguranja od kreditnog rizika (engl. <i>credit default swap</i>)
DAB	– Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka
dep.	– depoziti
d. n.	– drugdje nespomenuto
DZS	– Državni zavod za statistiku
EK	– Europska komisija
EMU	– Ekonomska i monetarna unija
engl.	– engleski
ESB	– Europska središnja banka
EU	– Europska unija
Fed	– američka središnja banka (engl. <i>Federal Reserve System</i>)
fik.	– fiksni
FZO	– Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
HAC	– Hrvatske autoceste
Hanfa	– Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
HBOR	– Hrvatska banka za obnovu i razvitak
HC	– Hrvatske ceste
HFP	– Hrvatski fond za privatizaciju
HNB	– Hrvatska narodna banka
HPB	– Hrvatska poštanska banka
HWWI	– Institut za međunarodnu ekonomiju u Hamburgu (njem. <i>Hamburgisches Weltwirtschaftsinstitut</i>)
HZMO	– Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZ	– Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZO	– Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
IEA	– Međunarodna agencija za energiju (engl. <i>International Energy Agency</i>)
ILO	– Međunarodna organizacija rada (engl. <i>International Labour Organization</i>)
Ina	– Industrija nafte d.d.
ind.	– industrijski
IPC	– indeks potrošačkih cijena
JTR	– jedinični troškovi rada
MF	– Ministarstvo financija
mil.	– milijun
mlrd.	– milijarda
MMF	– Međunarodni monetarni fond
NDA	– neto domaća aktiva
NIA	– neto inozemna aktiva
NKD	– Nacionalna klasifikacija djelatnosti
OECD	– Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (engl. <i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>)

OP	– obvezna pričuva
PDV	– porez na dodanu vrijednost
potr.	– potrošnja
PPI	– indeks cijena pri proizvođačima (engl. <i>Producer Price Index</i>)
RH	– Republika Hrvatska
SDR	– posebna prava vučenja
SKDD	– Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.
SMTK	– Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
tis.	– tisuća
T-HT	– T – Hrvatski Telekom d.d.
TNZ	– Tržište novca Zagreb
tr.	– tromjesečje
TZ	– trezorski zapisi
val.	– valutni

Troslovne oznake za valute

ATS	– austrijski šiling
CHF	– švicarski franak
CNY	– juan renminbi
DEM	– njemačka marka
EUR	– euro
FRF	– francuski franak
GBP	– funta sterlinga
HRK	– kuna
ITL	– talijanska lira
JPY	– jen
USD	– američki dolar
XDR	– posebna prava vučenja

Dvoslovne oznake za zemlje

BG	– Bugarska
CZ	– Češka
EE	– Estonija
HR	– Hrvatska
HU	– Mađarska
LV	– Letonija
LT	– Litva
PL	– Poljska
RO	– Rumunjska
SK	– Slovačka
SI	– Slovenija

Znakovi

–	– nema pojave
....	– ne raspoloživo se podatkom
0	– podatak je manji od 0,5 upotrijebljene jedinice mjere
∅	– prosjek
a, b, c,...	– oznaka za napomenu ispod tablice i slike
*	– ispravljen podatak
( )	– nepotpun, nedovoljno provjeren podatak

ISSN 1331-6036 (tisak) • ISSN 1334-0042 (online)

